MAGYAR PC MAGAZIN • III. évfolyam, 12. szám • 2004. december

1496 Ft

PCM magyar

7 CD-NYI PROGRAM A DVD-N

NOVELL HÁLÓZATI ALAPCSOMAG

Teljes iroda – ingyen II.

Mozilla Firefox 1.0 – magyarul

3DMark05 – tesztprogram

DEMÓ MEN OF VALOR

A TELJES Sulinet expressz Adatbázis a DVD-n

Film a DVD-n:

www.pcmagazin.hu

A SZEMKÖZTI ABLAK

DVD-PREMIER

TOP 5 SULINET

A legjobb vételek idei áron

GAMER A PCM-BEN!

Warhammer 40000

JÁTÉKOS ELMÉKNEK

Hancúrlécek és játékporoszkák

TÉVÉZZ A PC-N!

Körkép: tévévevő kártyák

NYERJEN!

Jubileumi előfizetési nyereményjáték

Oszd meg a netet!

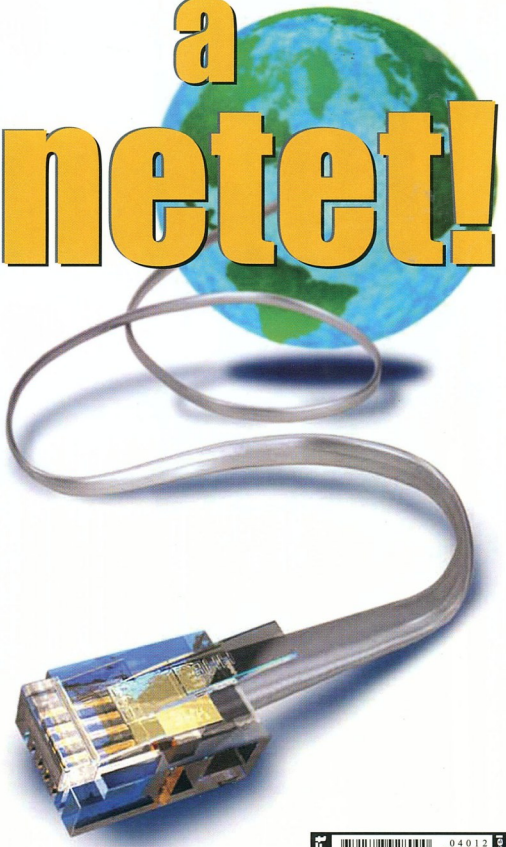

1496 Ft

Előfizetéssel 999 Ft

rendezzen filmet!

Rendezze meg saját kasszasikerét!

Most minden Canon MVX 250i videokamerához firewire kártyát és Pinnacle Stúdió 8 filmkészítő szoftvert adunk ajándékba!
Így mostantól nem csak szalagra rögzítheti Ön és családja fontos eseményeit, de saját filmet rendezhet, forgathat, vághat és feliratozhat házi videostúdiója segítségével. Teljesítse ki kreativitását a Canon MVX 250i videostúdiójával.

Bármit elképzelhet a Canonnal **megteheti**
www.canon.hu

you can
Canon

UEFA CHAMPIONS LEAGUE
OFFICIAL SUPPL

Aszemköztiablak

La finestra di fronte – 2004

A széppséges Giovanna élete nyitott könyv. Kilenc éve él problémáktól sem mentes, ám stabilnak látszó házasságban. Most azonban a nő élete kezd felborulni. Az utcán találkozik egy amnéziás öregemberrel, aki a Simone néven kívül semmire sem emlékszik, de szeretne mielőbb hazajutni. Megszánja a férfit, és otthonában szállásolja el, amíg annak visszatér az emlékezete. Férjének, Filippónak cseppet sincs inyére az ötlet, hogy egy vadidegent is ellássanak, mikor még maguk is nehezen boldogulnak. Giovanna azonban megkedvelni az öregurat, ezért úgy dönt, megpróbálja felkutatni a múltját. Ebben a szomszéd házban lakó Lorenzo (Raoul Bova) is segít, aki cseppet sem titkolja, hogy gyengéd érzelmeket táplál az asszony iránt. Ahogy a holokauszt borzalmas emlékei és saját identitása kezd felszínre törni Simone-ban (más lehetőség nem lévén, erre a névre keresztelik el az öreget), úgy talál egymásra a magányos üzletember és a boldogtalan családanya – Giovannának élete talán legfelelősségteljesebb döntését kell meghoznia.

Török filmek ritkán jutnak el az országhatáron kívülre, a Ferzan Ozpetek által feldolgozott témák azonban kellően sokszínűek ahhoz, hogy a világ bármely részén érdeklődést keltsenek. Első rendezése, az 1997-ben készült *Törökfürdő* évekig sikerrel ment nálunk is a művészmozikban – olyannyira, hogy a forgalmazó elérkezettnek látta az időt, hogy december végétől újra vetítsék a művet.

Ozpeteknek ez a negyedik filmje, ám mindegyik megérdemli a figyelmet. 1999-ben készítette *Az utolsó hárem* című kosztümös drámát, amely II. Abdulhamitt szultán háremében játszódik. A *Tudatlan tündérek* (2001) viszont már mai történet, amely A szemközti ablak előzményeként is felfogható. Ebben Antonia teljesen összeomlik, mikor férje, Massimo meghal. A vagyontárgyai átvizsgálása során döbben rá arra, hogy férjének szeretője volt. Ahogy Antonia előtt férje titkos élete, úgy bontakozik ki a Simone-ra keresztelt öregúr hányattatása a második világháború idején.

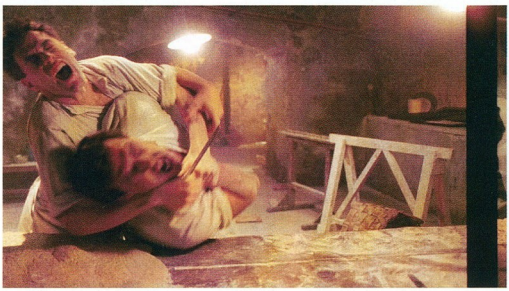

A rendező filmjét ezúttal már nemzetközi produkcióként készítette olasz színészekkel és nyelven, de török, angol és portugál közreműködéssel. Művei a különféle filmfesztiválokon rendre sikerrel szerepelnek. A szemközti ablak például Karlovy Varyban elnyerte a legjobb film, a legjobb rendezés és legjobb női főszereplő díját.

Ozpetek mindig is hangsúlyos szerepet szánt női hőseinek. Giovanna karaktere igazi jutalomjáték lehetőségét adja, hiszen a film az idős úr visszaemlékezései mellett az ő lelki vívódását helyezi előtérbe. A magyar közönség számára kevésbé ismert, de Olaszországban már befutott Giovanna Mezzogiorno kiválóan formálja meg ezt a karaktert. Az öregúr szerepe Massimo Girotti utolsó alakítása (a színész 1939-től egészen haláláig aktívan dolgozott), míg a hősnő férjét Filippo Nigro alakítja. Talán csak a Lorenzót megformáló Raoul Bova (*Napsütötte Toszkána*, *Alien vs. Predator*) nem elég meggyőző, ám a karakter sem kínál nagy lehetőségeket.

A szemközti ablaknak a hatásos történet, a karakterek és színészi alakítások mellett van még egy érdeme: a zene. Andrea Guerra varázslatos, egyúttal andalító dallamait Olaszországban David di Donatello-díjjal jutalmazták.

Ami pedig Ozpeteket illeti, már javában dolgozik következő, Cuore sacro című alkotásán, melyet ismét olasz nyelven készít.

PCM

Színes, szinkronizált
olasz–angol–török–portugál dráma

- Főszereplők: **Raoul Bova, Massimo Girotti, Giovanna Mezzogiorno és Filippo Nigro**
- Rendező: **Ferzan Ozpetek**
- Dolby Digital 2.0: **magyar, olasz**
- Felirat: **magyar**
- Képarány: **16:9**
- Hossz: **102 perc**

Olvasóink leveleire Nagy Zoltán válaszol, a leveleket [...] módon jelölt kihagyásokkal, feladóik nevét megadva idézzük.

Nagy örömmel olvastam az e havi PCM-ben az SP2-ről szóló írást. Feltettem én is a frissítést; leírok néhány tapasztalatot: két gépre került fel a Service Pack 2, mindkettő SP1-gyel foltozva. Egyik egy Home, a másik Professional. Ugyancsak mindkettőn fut a Kerio 4.1-es verziója, amely a cég honlapja szerint támogatja az SP2-t. Hááááát... A két számítógép egyszerű Crosslink kábellel van hálózatba kötve. A frissítés telepítése előtt tökéletesen működött minden hálózati szolgáltatás. Azóta a Windows file-megosztása teljesen használhatatlan, csak a Kerio 4.1 teljes eltávolítása (nem elég a szolgáltatás leállítása) esetén áll helyre a rend, akkor viszont problémamentes a kapcsolat. A PING és az egyéb szolgáltatások – tapasztalataim szerint – működnek. Mivel a Kerio fontos szoftver, ezért nem foglalkoztam a beépített file-megosztás hiányával, telepítettem FTP kiszolgálót (a Cerberus nevezetűt). Itt következett a második érdekesség: jelentős processzorhasználat a Kerio, a System folyamat és a szerver/kliens részéről, valamint röhejes sebesség: egy CD-képet több percig (talán tízszer is több) akart átmásolni egyik gépről a másikra. Ha leszedtem mindkét számítógépről a Keriót, akkor az FTP is gyorsabban ment, bár a processzorhasználat továbbra is magas volt, ilyenkor kb. 60 Mbit/s-os sebességgel száguldoztak a file-ok. A Windows beépített file-megosztása is jól működik ilyenkor. A kérdésem az, hogy tapasztaltatok-e hasonló jelenséget, van-e valami tanácsod, hogy mi lehet a probléma.

Molnár Péter (egy törzs-előfizető :)

A problémákat a Kerio Personal Firewall 4.1.1 változatában előforduló bugok okozták, melyeket a 4.1.2-ben kijavítottak, így abban már várhatóan használható lesz a Windows file-megosztás, valamint nem fogja 100%-ig leterhelni a processzort.

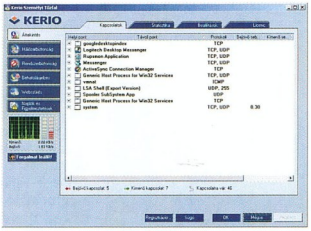

» Kerio Personal Firewall, kevesebb bogárral

A beállítások:
modem: 192.168.0.254;
router IP: 192.168.0.2 – a szolgáltató szakembere mondta;
router a LAN felé: 192.168.1.1
a router alapértelmezett átjárója: 192.168.0.254
a számítógépek IP-címei: 192.168.1.2 ...3 ...4 ...
a gépek alapértelmezett átjárói: 192.168.1.1
A rendszeremben nem lehet az ADSL kapcsolatot beállítani, mert nem kaptam jelszót, és felhasználói nevet sem.
Másik probléma, hogy az egyetlen működő megoldás (közvetlen összeköttetés a géppel) kizárólag Windowson megy, ha Linuxot használok, nem – pedig szívesebben böngésznék Linuxszal...
Kérem, segítsenek, hol lehet a probléma!

Ilyen problémával elsősorban a szolgáltató műszaki ügyfélszolgálatához kell fordulni. Persze megtörténhet, hogy ők nem fognak segíteni, hiszen a legtöbb szolgáltatónál egy előfizetés egy gépre szól, vagyis nem engedélyezik az internet megosztását. Ha a modem a számítógép felől pingelhető, az annyit jelent, hogy a modem és a router között működő kapcsolat van kialakítva.

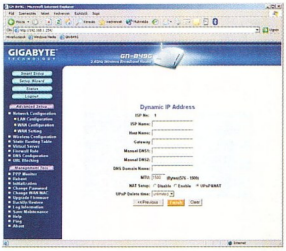

» ADSL kapcsolat beállítása jelszó nélkül

Azt kellene megtudni, hogy a modem minek a hatására építi fel a kapcsolatot a szolgáltatóval. Előfordulhat, hogy csak bizonyos MAC-című hálózati eszköz meglétekor épül fel a kapcsolat – ezzel igyekszik a szolgáltató elérni, hogy csak azzal a hálózati kártyával működjön a kapcsolat, amelyikhez telepítették. Ennek kiküszöbölésére sok routerben tetszés szerint lehet beállítani a MAC-címet.

Nem kötelező az ADSL kapcsolatot jelszóhoz kötni, hiszen a kiépített vonal egyébként is kizárja az illetéktelen hozzáférést. A név–jelszó páros olyan előfizetések esetén hasznos, amikor van egy tartalék telefonos hozzáférés is arra az esetre, ha az ADSL valamiért nem működne, vagy éppen vidéken vagyunk. Természetesen az internetelérést biztosító routert ennek megfelelően kell beállítani, de véleményem szerint minden korszerű típus képes név–jelszó nélküli kapcsolat felépítésére is. Természetesen más paramétereket ekkor is meg kell adni, például a túloldali átjáró és a névkiszolgáló(k) címét. Ezek hiányában, bár a modem azt jelzi, hogy a kapcsolat létrejött (hiszen az automatikusan létrejön a modem és a szolgáltatónál lévő kapcsolati pont között), az IP-csomagok mégsem fognak átjutni.

A minap sikerült hozzájutnom egy ADSL kapcsolathoz.
Ezt megelőzően kiépült a lakásomban egy egyenes kötésű LAN kábelhálózat (a falban). Minden szobában van egy csatlakozóaljzat, és az előszobában a csatlakozók egy négygépes routerbe (REPOTEC) futnak bele.
A rendszer kiválóan összeköti az egyes gépeket, és a router is jól vezérelhető.
A szolgáltatóm azonban egy egygépes routert hozott az internetkapcsolat kiépítésekor. Nincsen fix IP-címem, ezért a modem felcsatlakozása után csak be kell dugni a gép Ethernet kártyájába, és már van is kapcsolatom. (Ekkor az IP-címek dinamikusan vannak kiosztva a számítógépben).
A modem kábele nem egyszerű Crosslink kábel. A narancs és a kék érpárok fel vannak cserélve. Kipróbáltam a fent említett (Onók által – jól – közölt) fordított érpáros kábellel, és a kapcsolat nem jött létre.
Ezzel a speciális kábellel lehet baja? Ha a modem kimenetét a saját routerem internetbemenetére dugom, és egy gépről próbálok kapcsolatot teremteni, nem sikerül. Pedig a saját routerem jelzi, hogy létezik aktív kapcsolat, az átjáró beállítása valószínűleg jó, és a modem a számítógépről pingelhető.

Nézegetem mostanában a digitális fényképezőgépeket, és azok tetszenek különösen, amelyek az adataik alapján elfogadható minőségű videót is tudnak felvenni. 640x480 képpontos felbontás, 30 képkocka/s-os MPEG-4 – ez jónak tűnik, de nem tudom, hogy ténylegesen van-e olyan minőségű a felvétel, mint ami már megfelel az elvárásaimnak. Az a kérdésem, hogy van-e az interneten olyan elérhető minta-videofelvétel, amit hasonló adottságú fényképezőgéppel készítettek – lehetőleg nem a gép gyártói (tehát nem marketinges anyag).
Létezik olyan fényképezőgép, ami JP2 formátumban is rögzít?

Véleményem szerint szét kell választani a két funkciót. Egy digitális fényképezőgép soha nem fog minőségi videofelvételeket készíteni, mint ahogy egy digitális videokamera sem igazán jó fényképezésre. Bár technikailag van rá lehetőség, alapvetően más áramkörök és másféle érzékelő szükséges a videózáshoz és a fényképezéshez.

A 640x480 képpontos felbontás, valamint a 30 képkocka/s ettől függetlenül már csábító lehet, legalábbis első hallásra. Ha azonban fel szeretnénk dolgozni az így készült videókat, rájöhetünk arra, hogy egyrészt az MPEG-4 tömörítés eléggé drasz-

tikus, másrészt sem a felbontás, sem a sebesség nem felel meg a hazai szabványoknak.

A legtöbb fényképezőgép esetében videofelvétel készítésekor nem lehet a zoomot használni, egyszerűen azért, mert annak hangos működése lehetetlenné teszi a hangfelvételt. Egy csendes működésű optika viszont szükségtelenül megnövelné a fényképezőgép árát.

A JP2 a JPEG2000 tömörítési módot jelöli. Bár ez sok szempontból korszerűbb és jobb, mint a JPEG, annak hihetetlen méretű elterjedtsége miatt nem valószínű, hogy a közeljövőben a digitális fényképezőgépek JPG helyett JP2 file-okat készítenének. Gondoljunk csak bele, a felhasználók túlnyomó többségét nem érdekli, hogy éppen milyen technológia van beleépítve az általa megvásárolt digitális fényképezőgépbe, csak az a fontos számára, hogy például a vele készített képeket CD-re írva meg tudja jeleníteni bármilyen számítógépen, vagy akár DVD-lejátszóba helyezve tévén is. Ezt minden további nélkül meg tudja tenni a JPG file-okkal – ellenben a JP2 file-okhoz kiegészítő szoftverre van szükség, ami vagy van, vagy nincs (általában nincs), a DVD-lejátszó meg egyszerűen széttárja a karját, hogy ő ezzel a formátummal nem tud mit kezdeni.

Ezért aztán a gyártók sem törik össze magukat abbéli igyekezetükben, hogy a JPEG2000 formátumot beépítsék gépeikbe. Nekem sem sikerült ilyet találnom. Ha valaki mégis tud ilyen gépről, az kérem, jelezze.

➲ MPEG-4-mintafelvétel: **www.steves-digicams.com/2004_reviews/optio_mx/samples/IMGP0312.MOV**

Pár napja átpártoltam egy másik e-mail szolgáltatóhoz (Yahoo!Mail – mail.yahoo.com), mert nagyobb a tárhelye, mint az előző szolgáltatómé, és ingyenes spamszűrőt is adnak. Viszont az Outlook Express-szel problémám van. Megadtam neki a felhasználónevemet, e-mail címemet, a POP3 (pop.mail.yahoo.com) és a kimenő SMTP szerver címét a megfelelő felhasználónévvel és jelszóval. Amikor le akarom tölteni a yahoos leveleket, kiírja, hogy hibás felhasználónév és/vagy jelszó. Ugyanezzel a névvel és jelszóval a webes felületen beenged. A Yahoo! Help oldalán azt írják, hogy a jelszóval szokott az Outlook Expressnek baja lenni, változtassam meg. Sajnos a változtatás sem segített. Van valami megoldás, hogy működjön Outlook Express-szel vagy valamilyen más offline levelezőprogrammal? Meglehet valahogy oldani, hogy a freemailes és freestartos leveleimet átirányítsam (forward) a yahoos címemre? Valamit írtak róla a Freemailnél, hogy van rá lehetőség, de hogy hol és hogyan, arról már nem.

Segítségüket előre is köszönöm:

Destroy-MAN

Ahhoz, hogy az Outlook Express-szel le tudja tölteni a leveleit, nem kell mást tenni, mint fizetni 20 dollárt, ugyanis ez a Yahoo Premium szolgáltatásai közé tartozik, és nem ingyenes. A 20 dollár egy évre szól, és így már nem elviselhetetlenül nagy összeg.

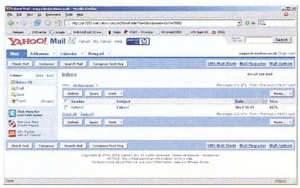

» Sokadik ingyenes e-mail szolgáltató

Az viszont ingyenes szolgáltatása a Yahoo! Mailnek, hogy külső postafiókok tartalmát le tudja tölteni, amennyiben van hozzájuk POP-hozzáférés. Mind a Freestart, mind a Freemail támogatja a külső POP-elérést, ezért ezekről minden további nélkül áttölthetők a levelek a Yahoo! Mail fiókba. Ennek a megoldásnak még egy előnye van: csak egy helyen kell mindent beállítani.

Véget ért a Bolyai János Katonai Műszaki Főiskolán megrendezett II. JETfly Légiharc-kupa. A repülőszimulátor-bajnokság versenyzői két kategóriában mérték össze tudásukat, sugárhajtású géppel (Lock On – MiG–29), valamint légcsavarossal (IL2: Forgotten Battles – Messerschmitt 109).

A PC Magazin által is támogatott versenyen vendégként és versenyzőként is részt vettek a kecskeméti Szentgyörgyi Dezső Repülőbázis pilótái és parancsnokai (akik egyébként idén a legjobb 8 közé sem jutottak be, hiába no, más a „nagyvas" és más a PC-s szimulátor).

Mindkét kategóriában egy-egy virtuális század tagjai jutottak a döntőbe. A párviadalok befejeztével a szponzoroknak köszönhetően nemcsak a két kategória első három helyezettje, hanem a nyolcadik helyezettig minden résztvevő díjakban részesült, valamint különdíjakat is kiosztottak.

Helyezések:

Lock On (MiG–29) kategória

I. Ress Imre (42nd_eemee)
II. Rohr Balázs (42nd_Reaper)
III. Koncz Gábor (42nd_konor)

IL2:FB (Me–109) kategória

I. Moharos Csaba (V0101_MesserMaister)
II. Baráti Kristóf (V0101_Mahgar)
III. Sebestyén Márk (V0101_Yosser)

Fairplay-díj

Görög Péter (42nd_Putyin)
Mart Tamás (V0101_Tom)

Legjobb aktív vadászpilóta

Szatmári László főhadnagy (Szatyi) – MH59.; Dongó repülőszázad

Legfiatalabb versenyző

Hudák Bence (9 éves)

Negyedszerre került megrendezésre a már hagyományos Magyar PC Magazin-kupa, a Hotel Pólus Bowling Clubban.

A helyezettek:

Női egyéni

1. Csongrádi Gyöngyi (Online Rt.)
2. Őz Krisztina (Siemens Rt.)
3. Sárga Rózsa (Samsung Rt.)

Férfi egyéni

1. Szűcs József (Ingram Micro Kft.)
2. Décsey Gergely (Delta Electronik Kft.)
3. Blaskovics József (IBM Magyarország Kft.)

Csapat

1. Online Rt.
2. IBM Magyarország Kft.
3. Ingram Micro Kft.

DVD-nken:
Shrek 2 nyereményjáték!

Lapzárta után 10

10 Hírek

Canon: az első 1 pikoliteres nyomtató • **HP:** multimédiás kéziszámítógép • **Fujitsu Siemens Computers:** szórakoztató noteszgépek • **Apple:** egy színesebb iPod • **Creative:** változatok egy zenelejátszóra; MuVo masszív hangvételben • **Nokia:** megapixeles kamerafon; modern szolgáltatások klasszikus köntösben; szélesvásznú mobil multimédia • **Intel:** szórakoztató PC • **Gaba Computer:** költözzön új számítógépházba! • **Trust:** vezeték nélküli íróasztal notebookhoz

»Magazin 16

16 Megosztott világháló
Fókuszban: internetmegosztás otthon és a kisirodákban.

18 Célszerszám nélkül
Netosztó gép elavult PC-ből szoftverekkel.

20 Az álca mesterei
A routerek működése és beállítása.

22 Útválasztók kibővítései
A routerek extra lehetőségei: tűzfal, netszerver, VPN.

26 Proxy és tűzfal
Hálózatok közötti kommunikáció szűrése.

Megosztott világháló 16

»Szerkesztőségi rovatok

3 Agóra
8 Index
128 Impresszum
128 Hirdetőink
130 Előzetes

Sulinet-láz **68**

Előre a Káosz seregei ellen! **38**

Hancúrlécek és játékporoszkák **54**

Mindenem a tévé **58**

Előfizetői nyereményjáték **24**

»Gamer

30 Játékos hírek
Újabb hírek a Silent Hill-filmről • Doom 3-infók • Újabb szoftverlopási esetek • GTA: San Andreas – eladási rekord • Painkiller – Black Edition • Szenzációs nevek, kecsegtető folytatások! • Játékprogramok egész sora került elhalasztásra októberben • Októberi aranyeső

32 Akció minden mennyiségben
FPS-körkép: játékok készülőfélben.

34 Oszd az észt 3D-ben!
Team Fortress 2.

36 Ez a harc lesz a végső?
You Are Empty.

38 Előre a Káosz seregei ellen!
Warhammer 40000: Dawn of War.

42 Szívcserés támadás
Counter-Strike: Source.

46 Focisuli
Aktualizált játék: FIFA Soccer 2005.

48 Gyerekjáték felnőtteknek
Leisure Suit Larry: Magna Cum Laude.

»Hardver

50 Gyorsteszt
Fülön fogott fotólabor: Epson PictureMate • **Másfél gigás öngyújtó:** MPIO HS 100 • **Színes gyorstüzelők:** Oki 5200n és 9500n V2 • **Átalakított áram:** Pannon Power IP6800-as UPS-ek • **Asztali DVD, amiből kilóg a lemez:** Scott DMX9

54 Hancúrlécek és játékporoszkák
Ajándéknak sem utolsó: joystickok és gamepadek.

58 Mindenem a tévé
Körkép: 7 tévétuner.

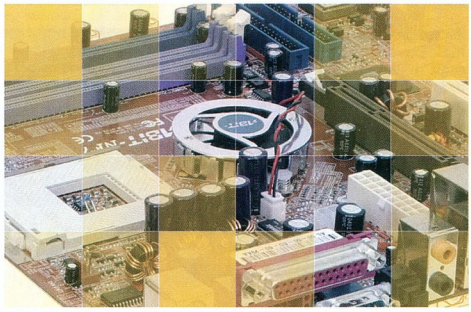

Olcsó hús, sűrű lé 61

61 Olcsó hús, sűrű lé
Teszt: alaplapok 20 000 Ft alatt.

64 A Sulinet égisze alatt
Két gép sulinetes alaktrészekből.

68 Sulinet-láz
Hardverajánló – árakkal.

»Szoftver

72 Kincstár
PCM DVD: korongkalauz.

73 Szaporodó kémprogramok
Vírushíradónk jelenti...

74 Gyorsteszt
Nagy lépés a házivideó-szerkesztőnek: Pinnacle Studio Plus v9 • **Integrált szabad szoftver:** SpringOffice 2004 • **Tűzfalerősítés:** FirePanel XP 1.5.2 • **Utánégető programoknak:** 7-max 4.01 • **Programtelepítő profiknak:** Add-Remove Master 4.1 • **A programváltó:** TaskSwitchXP 1.0.27 • **Szigorúan ellenőrzött webcímek:** Check&Get v2.2.3 • **Univerzális telefonkezelő:** MOBILedit! Lite 1.75

79 Beszél a számítógép
PC tökéletes magyarsággal: SpeakBoard 1.0.

80 Adatok biztonságban
Biztonságos archiválás a Cyberlink PowerBackup 1.0-val.

81 A régi hírnévhez méltóan
Egy jó verzió: ACDSee 7.0.

82 Káoszűző irodákba
Novell Hálózati Alapcsomag: ZENworks 4 Desktops Management és GroupWise 6.5.

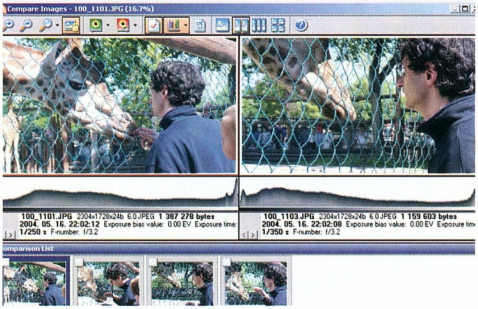

A régi hírnévhez méltóan 81

86 Ismét böngészőháború?
A Microsoft és a Firefox-jelenség.

88 Szoftver pluralizmus
Firefox 1.0 a gyakorlatban.

91 Dobozba zárt profizmus II.
Az Adobe Audition 1.5 és az Encore DVD 1.5.

94 Rajzoljunk filmet!
A profik is használják: CinePaint 0.18.

98 SoftMPEG – szólóban és párban
MPEG-tömörítés Canopus módra.

100 Fémes csillogás
Készítsünk navigációs pultot!

102 Más világ
Hírek és újdonságok DVD-nken az Amiga és az OS/2 világából.

kommunikáció 104

104 Netes szaktanácsadás
A hónap nethelye: www.pcforum.hu.

106 Intelligens program készítése
Webtanfolyam: dinamikus weboldalak készítése.

mobil világ 108

108 Gyorsteszt
Mozgó alkatrész nélkül: Logitech V500 Cordless Notebook Mouse • **Fülbevaló:** DM BTH-40 Bluetooth headset • **Haverkodjunk:** Asus MyPal 716

»üzlet 110

110 Hírek
Fujitsu Siemens Computers: zöld számítógépek • **HP:** digitális asszisztens kurzorral és érintőpaddal • **IBM:** friss cápanemzedék Vácról • **Sun Microsystems:** a Tigris karmai között • **SAP Hungary:** Business One a magyar piacon • **Microsoft:** bővülő üzleti intelligencia az SQL Serverben • **3Com:** vezeték nélküli switch • **Cisco Systems:** kapcsolók kis- és középvállalatoknak • **Draytek:** QoS a Vigor útválasztókban • **Epson:** színes lézernyomtatás kisirodáknak • **Oki:** nagynyomtató munkacsoportoknak • **Xerox:** gazdagabb multifunkciós paletta

114 Biztonság és babérok
Mivel javítható a biztonság? Microsoft az RSA konferencián.

116 A hálózat szemmel tart
Sony Professional Services – európai körúton.

118 Delphi 2005: jósolgatás helyett
Új fejlesztőkörnyezet a hatékonyabb programfejlesztéshez.

120 Villanyozza fel magát!
Kerekasztal-beszélgetés az áramellátás megbízhatóvá tételéről.

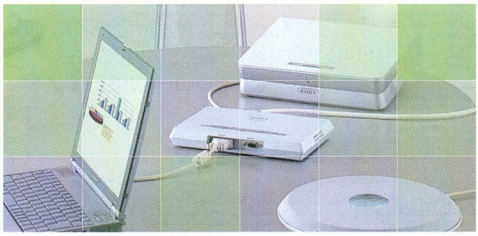

A hálózat szemmel tart 116

tartalom és forma 122

122 DVD-ajánló
Fenomenális kozmikus lemez: **Aladdin** • Játékos extrák az egész családnak: **Mulan** • Boldogan éltek, amíg...: **Shrek 2** • Citius, altius, fortius: **Az olimpiai játékok – Arany pillanatok 1920–2002** • A kult-sci-fi visszatér: **Az ötödik elem (új kiadás)** • Rajongóknak és nyelvtanulóknak ajánlott: **Rómeó és Júlia**

124 Egy igazán lógós szuperhős
A hónap DVD-je: Pókember 2.

126 CD-ajánló
Klasszikusok CD-ROM-on: **Zenetár – Barokk oratóriumok** • Egyszer volt, régen volt: **Árpád-kori új okmánytár** • Kutatás a nemzet emlékezetében: **Kézirattár**

127 Könyvek
Schönhofen Péter: **Csoportmunka az Office 2003 rendszerrel** • Bódy Bence: **Az SQL példákon keresztül** • Komáromi Zsombor: **A házimozi**

CÉG- ÉS TERMÉKINDEX

3Com 112
3D Realms 32–33
3DMark05 72
7-Zip 3.13 76
Abit 32–33,64–66
Abit IS7-V2 68
Abit KV8 Pro 68
Abit NF7 61–63
Abit Radeon 9600XT 256MB TD 69
Abit SoftMenu Overclocking 64–66
AccessPoint Kft. 22–23
ACD Systems 81
ACDSee 7.0 81
Acer AL1511 64–66
Acer AL1511 15" TFT 69
Acer TravelMate 2301LC 70
Acer TravelMate 2701LC 70
Aculaser C3000 AcuBrite 113
Adblock 88–90
Add-Remove Master 4.1 76–77
Adobe Acrobat Reader 72
Adobe Audition 1.5 91–93
Adobe Photoshop Elements 11
Adobe Premiere 98–99
Adobe Premiere Pro 1.5 91–93
Adobe Video Collection 2.5 91–93
ADS Instant TV PCI+FM 58–60
After Effects 6.5 Professional 91–93
AIOSF 13
AiR-BOOT v1.03 103
Altec Lansing 121 70
Altec Lansing 2.1 ATP3 70
Altec Lansing 251 5.1 70
Altec Lansing 5100 70
Altec Lansing VS2121 70
AMD Athlon 64 3200+ 68
AMD Athlon Sempron 2600+ 68
AMD Sempron 2600+ 64–66
American Power Conversion 120–121
AmigaONE 102
AmigaOS 4 102
Amilo A7640 10
Amilo M1425 10
Amilo M7405 10
AnalogX Proxy 18–19
Aopen VX2000 Xrecorder 58–60
Apacer 64–66
Apache 103
Apache Software Foundation 111
APC InfraStruXure 120–121
Apple 11,111
Apple iPod Photo 11
Arcanum Adatbázis Kft. 126
Asheron's Call 2 30–31
Asrock K7S8X 68
Asus A2401HBH 70
Asus A7N8X 64–66
Asus A7N8X-E Deluxe 68
Asus A7N8X-X 68
Asus A7V400-MX 61–63
Asus A7V600-X 68
Asus A9600SE 128MB DVI+TV 69
Asus DRW-0804P/D 64–66,69
Asus MyPal 716 108
Asus MyPal A620BT 70
Asus P4P800-E Deluxe 68
Asus P4P800S-X 68
Asus P4PE2-X 61–63
Asus V9570LE FX5700LE 128MB TV-OUT 69
Asus V9999 TD 128MB FX6800 69
ATcomp 50–53,58–60,108
Ati 72
Ati 9600 Pro TD Lite 64–66
Ati Radeon 9600XT 64–66
Audacity 103
Axico Kft. 58–60,74
Bacros.A 73
Badger 102
Barracuda Team 102
Battle Out of Hell 30–31
BEA Systems 111
Belinea 10 17 11 17" LCD 69
Belinea 10 30 26 64–66,69
BlogThis 88–90
Bluefish Computers 61–63
BorCon 118–119
BorderManager 82–85
Borland 118–119
Borland Delphi 2005 118–119
Borland Software Corporation 111
Buka Entertainment 36
Cff 118–119
C-One 102
Canon 10
Canon L295 70
Canon LBP-3200 70
Canon SmartBase MP 370 69
Canopus 98–99
CC Proxy 26–28
CDRTools 2.01 103
Celsius M430 Green 110
Chaintech 7VJL5 61–63
Chaintech 9EJL4 61–63
Check&Get v2.2.3 78
Chieftec 64–66
Chrome: SpecForce 30–31
CinemaCraft 98–99
CinePaint 0.18 94–96
Cisco Catalyst 4500 112
Cisco Catalyst 4503 112
Cisco Catalyst 4948 112
Cisco Network Assistant 112
Cisco Systems 111–112,114
Civilization IV 30–31
Civilizations 103
Codegen 64–66
Codegen 6016-PB 68
Codegen 6041L-B P4 68
Codegen 6044L-1 P4 68
Codegen 6049-G7 P4 68
Codegen 6600P P4 68
Colonization 103
Commodore 64 102
Compaq Ipaq H2210 70
Compaq NX9010 70
COMPELSON Laboratories 78
Connect 3D 64–66
ContrastPLUS 10
Cool Edit Pro 91–93
Cooler Master CAC T01 UWC 64–66
Counter-Strike: Source 42–44
Coyote Linux 18
Creative 11
Creative Inspire P580 70
Creative MuVo 70
Creative MuVo TX 11
Creative SoundBlaster Audigy 70
Creative SoundBlaster Audigy 2 NX 70
Creative SoundBlaster Audigy 2 ZS Platinum Pro 70
Creative SoundBlaster Audigy2 70
Creative SoundBlaster Live! 70
Creative SW Megaworks 250D 70
Cute! TV USB 58–60
CyberLink PowerBackup 1.0 80
Dell Axim X3 Xscale 70
Dell Axim X5 Xscale 400 MHz 70
Delphi 118–119
Delphi Advantage for ADO.NET 118–119
Deweco Electronic Kft. 13
Digital Life 13
Digital Spray Studios 36
DM BTH-40 Bluetooth headset 108
Doom 3 32–33
Doom 3 SDK 30–31
Download Statusbar 88–90
Draytek 112
Draytek Vigor 2900 112
Duke Nukem Forever 32–33
EA 30–31
EA Canada 46–47
eComStation 88–90,102–103
ECS 648FX-A 64–66,68
ECS 865 PE-A 61–63
ECS A535D 70
Edimax BR6104P 20–23
Electronic Arts 46–47
Electronics Goes Green 2004 110
Encore DVD 1.5 91–93
Epson 50–53,113
Epson AcuLaser C3000 113
Epson Magyarország 50–53
Epson PictureMate 50–53
Epson Stylus CX3200 69
Epson Stylus Photo R800 69
Exile Works Inc. 32–33
Ez/Rex 98–99
F-Secure 73
FatalTy 32–33
FIFA Soccer 2005 46–47
Firefox 74–75,86–90
Firefox 0.10.1 103
FirePanel XP 1.5.2 75–76
FlashGot 88–90
FoxyTunes 88–90
FreeCol 103
FreeCol 0.3.0 103
FTPServer 1.26 103
Fujitsu Limited 111
Fujitsu Siemens Computers 10,110
Fujitsu Siemens Pocket Loox 420 BT WL 70
Futuremark 72
fYaNICA 102
G.Network Kft. 54–57
Gaba 19" GB-1998W 69
Gaba Computer 13
Gamaxnet Kft. 112
GeCube Ati 9600XT 64–66
Genesi 102
Genius MaxFighter F-31U Vibration 54–57
Genius MaxFire G-12U Vibration 54–57
Genius SW 5.1 Home Theater 70
Genius SW-5.1 70
Gigabyte 8IPE1000G 68
Gigabyte Ati Radeon X800Pro 256DDR3 AGP8x 69
GIMP 74–75,94–96
Global Gladiators 102
Google Gmail 88–90
Gothic 3 30–31
GroupWise 6.5 82–85
GTA: San Andreas 30–31
Half-Life 2 30–31,34
Halo 2 30–31
HangMan 102
Heroes of Might and Magic Online 30–31
High Voltage Software 48–49
Hollywood Multimedia Application Layer 102
Homeworld Creatures Island 38–41
HP 10,110–111
HP Business InkJet 1100D 69
HP Color LaserJet 2550L 70
HP DeskJet 3745 69
HP iPAQ hx4700 Pocket PC 110
HP iPAQ rx3715 10
HP LaserJet 1010 70
HP Photosmart 10
HP ProtectTools 110
IBM 102,110–111,127
IBM SNAP Graphics 2.1.9 103
IBM Software Choice 102
IBM Testcase 103
IBM TotalStorage DS6000 110
IBM TotalStorage DS8000 110
IBM Web Browser 103
ICS Configurator 18
id Software 30–31
Image Zone 10
Infosmart INCB78RF-Pro4 58–60
Intel 13
Intel Celeron 68
Intel Pentium 4 68
Internet Connection Sharing 18
Internet Security and Acceleration Server 2004 114
InterVideo WinProducer 3 58–60
iPAQ Mobile Media 10
Ipari Elektronikai Kft. 50–53
ISA Server 2004 114
Java 77
Java 2 Platform Standard Edition 5.0 111
Java Community Process 111
Jedlik Oktatási Stúdió 127
JoWood 30–31
Kaspersky Anti-Virus Personal Edition 72
Kaspersky Lab 73
Kelly-Tech Kft. 22–23
Kingston 64–66
Kossuth Kiadó 127
Kyocera FS-1010 70
Labtec Pulse-485 70
LaOca 102
Larsen Commander v1.6 103
Legions 30–31
Leisure Suit Larry: Magna Cum Laude 48–49
Let's EDIT2 98–99
LG 64–66
LG F700B 17" 69
LG F900B 19" 69
LG GSA-4082B 69
Ligos 98–99
Linux 26–28,30–31,88–90
Linux Router Project 18
Logitech Attack 3 54–57
Logitech Cordless Rumblepad 2 54–57
Logitech Dual Action Gamepad 54–57
Logitech Force 3D 54–57
Logitech Magyarország Kft. 54–57
Logitech V500 Cordless Notebook Mouse 108
Mac OS X 10.2.8 11
Macintosh 11
Macromedia 111
MailReader/2 ICE 103
Manhunt 32–33
McAfee 114
Medal of Honor: Dogs of War 30–31
Men of Valor 72
Mercury 64–66
Mercury Topaz 64–66
MicroDrive 70
Microsoft 18,26–28,30–31,77,86–87,111,114
Microsoft Business Solutions 111
Microsoft Exchange Server 111
Microsoft Internet Explorer 72
Microsoft Internet Security and Acceleration Server 2004 26–28
Microsoft Office 74–75
Microsoft Office 2003 127
Microsoft Windows Media Player 10 72
MobiCAT 78
MOBILedit! Lite 1.75 78
MorphOS 102
Movie Director 12
Mozilla 88–90
Mozilla Firefox 1.0 88–90
Mozilla Foundation 88–90
MPIO HS 100 50–53
MSI 66–66
Multimedia.hu 13,54–60
NEC 64–66
Netgear FVS318 22–23
NetPac Kft. 122–123
Netware Server 82–85
Network Access Protection 114
NeverWinter Nights 2 30–31
Nevo Home Control 10
nForce2 64–66
Nival 30–31
NOD32 72
Nokia 12
Nokia 3230 12
Nokia 6020 12
Nokia 7710 12
Nokia Corporation 111
Novell Hálózati Alapcsomag 72,82–85
Novell Nterprise Branch Office 82–85
Nvidia 72
Oki 113
Oki 5200n 50–53
Oki 9500n V2 50–53
Oki C7350 113
Oki PrintSuperVision 113
Oki Systems Magyarország 50–53
OpenOffice 74–75
Oracle 111
OS/2 103
Outlook 72
Painkiller 30–31
PannonPower IP6800 50–53
PhotoBase 12
Photoshop Album 11
Pinnacle PCTV USB2 58–60
Pinnacle Studio Plus v9 74
Pinnacle Systems 74
Pixma iP5000 12
Plextor 64–66
Plextor Flash Drive 70
Plextor Px-712A 64–66,69
Plextor PX-712UFT3 69
PluckThis 88–90
Point of View NVTV 58–60
Postal 32–33
Powermarks 78
PQI Pendrive 70
Prima 30–31
Professional Association for SQL Server 111
Quakecon 32–33
Ramiris Rubin Rt. 11
Relic Entertainment 38–41
Resurrection of Evil 30–31
S.T.A.L.K.E.R. 36
Samsung 64–66
Samsung 173P 17" TFT 69
Samsung 193P 19" TFT 69
Samsung 710T 17"LCD 69
Samsung 793 MB 64–66
Samsung 997DF 19" 69
Samsung SP0802N 69
Samsung SP1203N 69
Samsung SP1614C 69
Samsung SP1614N 69
Samsung SV0B0A 64–66
Samsung TSH542 69
SAP 111
SAP Business One 111
SAP Hungary 111
Sapphire 64–66
SAS Institute 111
Scenic E Green PC 110
Scenic W Green PC 110
Scitech SNAP Graphics 3.0 103
Scitech SNAP Grpahics SE 103
SecurityShield 114
Sierra Entertainment 34
Silent Hill 30–31
Sims 2 30–31
Smokey 75–76
SoftMPEG 98–99
Solaris 88–90
Sonic Solution 91–93
Sony AWS-G500-as Anycast Station 116–117
Sony PCS-1P 116–117
Sony PCS-TL50P 116–117
Sony Professional Services 116–117
SourceForge 75–76
Sowah 108
SpeakBoard 1.0 79
Speech Technology Kft. 79
Spring Solutions Hungary Kft. 74–75
SpringOffice 2004 74–75
SQL Server 2000 111
SQL Server 2005 111
SQL Server Integration Services 111
Squid 26–28
StormEdit 98–99
Sulinet Expresszs 64–66
Sun Microsystems 111
SurfControl 114
Syntrillium 91–93
Szak Kiadó 127
Tabbrowser Extensions 88–90
Tabbrowser Preferences 88–90
TaskSwitchXP 1.0.27 77
Team Fortress 2 34
Techland 30–31
TF Classic 34
The Bard's Tale 30–31
The Warped Wave Editor v0.74 103
ThinSoft Buddy 13
THQ 38–41
Thunderbird 74–75
Trend Micro 73
Trust 13
Trust 3012A Wireless Numeric Keypad and Optical Mouse 13
Trust 850F Vibraforce Feedback Sightfighter 54–57
Trust Predator SV 85 54–57
Trust QZ 501 Predator 54–57
Trust Sight Fighter Action USB 54–57
Trust USB2 Digital PCTV 58–60
TwinMos 64–66
Ubisoft 30–31
Ulead DVD Movie Factory 58–60
Ulead Photoimpact 7.0 58–60
Ulead VideoStudio 7 SE 58–60
Ulead VideoStudio 7.0 SE 58–60
Universal Pictures 30–31
Unix 26–28
UpdCD v2.46 103
Valve 30–31
Valve Software 34,42–44
VeriTest 114
VirusBuster 72
VU Games 42–44,48–49
Warcraft 3 38–41
Warhammer 40000: Dawn of War 38–41
Warp 4 Convenience Package 2 103
WarpVision GUI 103
WD 2500JD 69
Windows 2000 18
Windows 2000 SP4 11
Windows 98 Second Edition 18
Windows Media Encoder 58–60
Windows Media Player 9 10
Windows Rights Management Services 114
Windows Server 2003 26–28,114
Windows Server 2003 SP1 75–76
Windows XP 18,76–77
Windows XP SP2 75–76,114
WinGate 26–28
WinRAR 3.30 76
Word 72
World Wide Web 88–90
Xbox Live 30–31
Xerox 113
Xerox CopyCentre C2128 113
Xerox CopyCentre C2636 113
Xerox CopyCentre C3545 113
Xerox WorkCentre Pro C2128 113
Xerox WorkCentre Pro C2636 113
Xerox WorkCentre Pro C3545 113
You Are Empty 36
Zen Micro 11
ZENworks for Desktop 4 82–85
Zorp 26–28

GABA COMPUTER

Ha az ár mellett...
...a minőség is számít.

GB-710

- 17" TFT
- maximális felbontás: 1280x1024
- képpont átmérő: 0,297mm
- fényerő: 250cd/m²
- kontraszt arány: 500:1

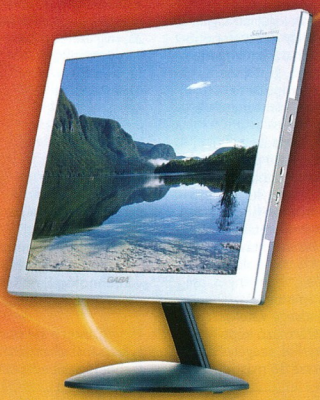

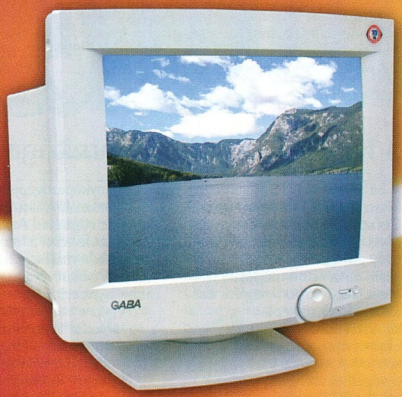

GC-1770J

- 17" képcső
- max felbontás: 1280x1024/60Hz
- képpont átmérő: 0,25mm

GB-1769D

- 17" képcső
- max felbontás: 1280x1024/60Hz
- képpont átmérő: 0,28mm

Címünk: 1097 Timót utca 4/a
Telefon: 281-4222
Fax: 347-0003
info@gabatech.hu
www.gabatech.hu

TCO 99 ECOLOGY ENERGY DIMENSIONS ERGONOMICS

3 év helyszíni garancia

Hivatalos márkaszervíz:
Profi Szervíz Központ
1047 Gárdi Jenő u. 41.
Telefon: 399-0405
www.profiszerviz.hu

PROFI SZERVIZ KÖZPONT

Canon

» Az első 1 pikoliteres nyomtató

A Canon bejelentette Pixma termékcsaládjának legújabb tagját, az iP5000-et, amely két szempontból is első az iparágban: minden eddiginél kisebb, 1 pikoliteres tintacseppekkel dolgozik és 9600x2400 dpi (címezhető) felbontásra képes.

A 25 lap/perc sebességű iP5000 a PictBridge porton keresztül csatlakoztatható napjaink legtöbb digitális fényképezőgépéhez és videokamerájához, így közvetlen fotónyomtatásra is mód nyílik. Az öt tintával dolgozó ContrastPLUS technológiának köszönhetően olyan fényes, csillogó fotónyomatok készülhetnek, amelyek minősége vetekszik a fotóláborból származó képekével. Egy 10x15 cm-es, szegély nélküli fotó mindössze 36 másodperc alatt készül el. Monokróm üzemmódban a készülék percenként 25, míg színes módban percenként 17 oldal kinyomtatására képes, egy teljes, A/4-es dokumentum megjelenítéséhez pedig mindössze 26 másodpercre van szüksége.

» Az ip5000 nyomtatófeje a Canon processzorgyártó technológiájával készül

A Canon a szilíciumlapkák gyártásánál alkalmazott saját technológiáját adaptálta, egy speciális eljárás – a FINE – formájában, így az iP5000-ben található nyomtatófejek olyan kis tűréshatárokkal és olyan fokú precizitással készülhetnek, ami megközelíti az integrált áramköröket. A Micro-Nozzles fúvókákkal ellátott FINE nyomtatófejek másodpercenként döbbenetes mennyiségű, 27 millió (elméleti érték) mikroszkopikus méretű tintacseppet képesek a papírra juttatni páratlan egyenletességgel és pontossággal. (Összehasonlításképp: a Canon 1981-ben mutatta be a világ első Bubble Jet nyomtatóját, a BJ-80-at, amely 100 pikoliternél is nagyobb tintacseppeket használt.)

A dokumentumok tűéles, lézer minőségű megjelenítéséhez pigmentalapú fekete tintát használ a nyomtató, míg a Canon ContrastPLUS technológiája egy további, festékalapú feketét alkalmaz a kontrasztos, kiváló minőségű professzionális fotónyomatokhoz. Minden tinta külön cserélhető, átlátszó tartályban kapott helyet, és a felhasználó olyan újszerű nyomathordozók sorából is válogathat, mint a kétoldalas fotópapír vagy a névjegy méretű fényes papír.

➲ **www.canon.hu**

Fujitsu Siemens Computers

» Szórakoztató noteszgépek

A Fujitsu Siemens Computers bemutatta multimédiás notebookcsaládjának három legújabb tagját. Az új Amilo A7640, M1425 és M7405 modellek a felhasználóbarát funkciók sorát vonultatják fel az integrált vezeték nélküli LAN hálózattól és a bőséges memóriakapacitástól kezdve a DVD-írón és a szélesvásznú kijelzőn át az éles képmegjelenítésig és a hosszú akkumulátor-üzemidőig.

A nagy teljesítményű, felső kategóriás Amilo M1425 támogatja az Intel Centrino mobiltechnológiát, azaz beépített vezeték nélküli hálózati csatlakozással is rendelkezik. A 128 Mbyte külső videomemóriával dolgozó Ati Mobility Radeon 9700 grafikus kártya és a 80 Gbyte-os merevlemez felől szemlélve a rendszer valódi mobil szórakoztatóközpontként is felfogható. A rendkívül széles, 15,4 colos (39,1 cm) kijelző és a felső kategóriás grafikus képességek kiváló képi ábrázolást és tiszta színeket biztosítanak a kötetlen filmnézéshez vagy játékhoz.

Az Amilo M7405 noteszgép azon felhasználóknak készült, akik alacsonyabb grafikus teljesítménnyel is beérik hosszabb akkumulátor-üzemidőért cserébe. A 2,75 kg-os notebook maximum 1,8 GHz-es Intel Centrino processzort és Intel Extreme Graphics 2 grafikus kártyát tartalmaz legfeljebb 64 Mbyte VRAM memóriával.

Teljesítménye és képességei folytán a 802.11b/g szabványú vezeték nélküli LAN-csatlakozással ellátott Amilo A7640 az irodai munka és az otthoni szórakozás támogatására egyaránt alkalmas lehet. A 3400+ Mobile AMD Athlon 64 vagy 3000+ Mobile AMD Sempron processzorra épülő rendszer 80 Gbyte-os merevlemezt és beépített Dual Double Layer DVD-írót is tartalmaz.

» A felső kategóriás Amilo M1425 többek között Intel Centrino technológiára épül

➲ Fujitsu Siemens Computers
☎ **471-2111**
➲ **info-hun@fujitsu-siemens.com**
➲ **www.fujitsu-siemens.hu**

HP

» Multimédiás kéziszámítógép

A HP iPAQ rx3715 multimédiás kéziszámítógép (Mobile Media Companion Pocket PC) segítségével a felhasználó otthona bármely pontján elérheti a kívánt digitális tartalmat – megfelelő felszereltségű otthon megléte esetén –, fotózhat, képeket szerkeszthet és oszthat meg, valamint közvetlen nyomtatást is végezhet zsebgépével. Az iPAQ Mobile Media szoftver valódi digitális szórakoztatóközponttá alakítja az új zsebgépet: integrált vezeték nélküli hálózati kapcsolatán keresztül a kiválasztott tartalom folyamatosan, valós időben tölthető át a PC-ről a HP iPAQ-ra, a tévékészülékre vagy a hifiberendezésre, és a WLAN hálózattal felszerelt ház bármelyik szobájában egyszerűen lejátszható.

Az iPAQ rx3715 Mobile Media Companion sorozat tagjai az otthoni és irodai audio-/videoeszközök vezérlését támogató Nevo Home Control szoftvert is tartalmazzák, amely több száz szórakoztatóelektronikai berendezés távirányítására teszi képessé a kéziszámítógépet. A beépített, 1,2 megapixeles HP Photosmart fényképezőgéppel a Pocket PC felhasználója álló- és mozgóképeket rögzíthet. Az Image Zone szoftverrel a fotók szerkesztése, e-mailhez csatolása és vezeték nélküli nyomtatása egyaránt egyszerű.

A gépre telepített Windows Media Player 9 segítségével útközben is megtekinthetők, illetve hallgathatók a video- és hangfelvételek. Az iPAQ rx3715 tulajdonosa versenyre kelhet más Windows Mobile-felhasználókkal a legújabb vezeték nélküli játékokban. A tartalom nemcsak álló, hanem fekvő formátumban is megjeleníthető a kijelzőn, ami különösen videofelvételek és játékok futtatásakor bizonyulhat hasznosnak. Az iPAQ rx3715 javasolt nettó végfelhasználói ára 114 990 forint.

» iPAQ rx3715: kijelzőjén a tartalom nemcsak álló, hanem fekvő formátumban is megjeleníthető

➲ HP Magyarország
☎ **382-1111**
➲ **www.hpshop.hu**

Creative

» Változatok egy zenelejátszóra

A Creative bemutatta kisméretű, ergonomikus és színes kialakítású Zen Micro hordozható audiolejátszóját, amely 2500 zeneszám tárolására elegendő, 5 Gbyte-os tárkapacitással, és beépített FM rádiója is van. A mindössze 84x51x19 mm méretű eszköz kényelmesen elfér a tenyérben, az egyujjas navigáció pedig biztosítja, hogy a felhasználó minden funkciót könnyen vezérelhessen.

A Zen Micro kivehető, újratölthető akkumulátorának köszönhetően egy feltöltéssel legfeljebb 12 órányi folyamatos zenelejátszást, illetve 16 órányi FM rádióvételt biztosít. A rádióvevő programozható, 32 állomás paraméterei tárolhatók benne. Az előadók, albumok és műfajok kijelzőn megjelenő leírását a felhasználó intuitív módon görgetheti, ehhez csupán a nagyujját kell végighúznia a termékcsaládra jellemző, függőleges érintőmezőn.

A Zen Micro merevlemezén 2500 WMA vagy 1250 MP3 formátumú zeneszám tárolható (4 perces 64 kbit/s-os WMA, illetve 128 kbit/s-os MP3-számokat véve alapul).

A készülék külső merevlemezként is működik (Windows Me, XP és 2000 esetén külön meghajtóprogram nélkül), a gyors adatátvitelt USB 2.0 csatlakozás biztosítja, beépített mikrofonjával pedig hangjegyzet készíthető. A Zen Micro emellett beépített címjegyzéket és naptárfunkciókat is nyújt, a Microsoft Outlookkal való szinkronizálás lehetőségével együtt.

» A Zen Micro összesen tízféle színváltozatban kapható

Apple

» Egy színesebb iPod

Az Apple bemutatta az iPod Photo változatát, a kulturális ikonná avanzsáló zenelejátszó család legújabb tagját, amely 15 ezer dal mellett akár 25 ezer digitális fényképet is tárolni tud. Az iPod Photo nagy felbontású, színes képernyőjén, illetve csatlakoztatott tévékészüléken is képes bemutatni a rendszerezett formában tárolt képeket, melyek között az érintőkorong segítségével egyszerűen lehet böngészni. Az iPod Photo egyszerre is be tudja mutatni a fényképeket és zenéket, így a diavetítéshez tetszés szerinti aláfestés választható. Az iPod Photo 40 és 60 Gbyte-os változatban készül – 10, illetve 15 ezer dal tárolására –, továbbfejlesztett akkumulátora pedig már 15 órányi zenelejátszást vagy egy 5 órás maratoni diaporáma-bemutatót is lehetővé tesz.

Éles, színes kijelzőjének köszönhetően az iPod Photo szélsőséges fényviszonyok között is optimális minőségben tudja a fényképeket bemutatni, a zenelejátszással kapcsolatos infók pedig jobban élvezhetők színesben. Az Apple szabadalmaztatott Auto-Sync szinkronizációs technológiája a teljes iTunes zenei könyvtár, valamint naptár- és címtáradatok mellett már az iPhoto programban tárolt fényképeket is képes az iPod Photo lemezére másolni, Firewire vagy USB 2.0 csatlakozáson keresztül.

Macintosh felhasználók az iPhoto programot használhatják iPod Photo készülékükhöz, Windows PC-n pedig az Adobe Photoshop Elements és Photoshop Album programok, vagy a My Pictures könyvtár képeit szinkronizálhatják. Az iPod Photo MacOS X 10.2.8, illetve Windows 2000 SP4 vagy újabb operációs rendszert futtató számítógéppel képes kommunikálni.

» Az iPod Photo a digitális fényképekből összeállított diavetítést és a zeneszámokat egyszerre is le tudja játszani

- www.almajam.hu
- www.almarium.hu
- www.applecorner.hu

» MuVo masszív hangvételben

A Creative MuVo TX FM hangrögzítési funkcióval és FM rádióvevővel ellátott személyi digitális audiolejátszó a gyártó másik USB 2.0 csatlakozású újdonsága, amely a tárolókapacitás függvényében három változatban kerül forgalomba.

A Creative MuVo TX FM 512 MB egy elem nélkül mindössze 32 gramm tömegű, mégis nagy teljesítményű és könnyen használható digitális audiolejátszó, ami FM rádióvevőként is működik, sőt az adást rögzíteni is képes. Az aktív pihenést kedvelő felhasználóknak ajánlott készülék akár 8 órányi kiváló hanghűségű MP3, vagy 16 órányi WMA formátumú zenét (mintegy 120, illetve 240 zeneszámot) képes tárolni, és egyetlen AAA méretű elemről 15 órányi folyamatos lejátszási időt biztosít. Ötsávos hangszínszabályzója négy alapbeállítással rendelkezik jazz, rock, pop és klasszikus zenéhez. A beépített mikrofon segítségével maximum 32 órányi hanganyag rögzíthető. A MuVo termékcsalád többi tagjához hasonlóan egy – ebben az esetben kék színű – USB-kompatibilis tároló-egységből és a vele elegáns kontrasztot alkotó fekete lejátszóegységből áll.

A Creative MuVo TX FM 256 Mbyte-os változata fekete-fehér, a 128 Mbyte-os modell ezüst-fehér színkombinációban kerül forgalomba. Mindhárom MuVo TX FM lejátszó kék háttér-világítású LCD kijelzővel rendelkezik, ikonvezérelt kezelőfelülettel, és az azt kiegészítő görgetőgombbal.

» A MuVo TX FM a beépített rádió műsorának rögzítését is lehetővé teszi

- Ramiris Rubin Kft.
- ☎ 388-3200
- www.ramiris.hu
- www.creative.com

Nokia

» Megapixeles kamerafon

A videofelvétel és -szerkesztés lehetőségét kínáló, 1,3 megapixeles kamerát tartalmazó Nokia 3230 nagyméretű, 65 536 színárnyalatot megjelenítő kijelzővel rendelkezik.

A felhasználó így egyéni és szórakoztató tartalmat hozhat létre a készülékkel, majd azt egyszerűen továbbküldheti másoknak multimédiás üzenetben. A telefon Movie Director alkalmazásával speciális effektusokat, például zenét, szöveget, színeket vagy képet adhat az anyaghoz. A szövegesgrafikus üzeneteket és fotókat Bluetooth kapcsolaton megfelelő nyomtatóra vagy ilyen szolgáltatást nyújtó képkidolgozó kioszkra továbbítva kinyomtathatja. A Kodak Mobile Service és a telefonon található alkalmazás segítségével a fényképek feltölthetők az interneten létrehozott virtuális fotóalbumba, ahol megoszthatók, illetve papír változat is rendelhető belőlük.

» Nokia 3230: Movie Director videoszerkesztő szoftverrel

A sztereó FM rádiót és MP3-lejátszót is tartalmazó készülék új kezelőfelület-témák sorát kínálja a testreszabott megjelenés kialakításához. A 110 g tömegű Nokia 3230 maximum 4 óra beszéd-, 230 óra készenléti időt nyújt. A Series 60 platformra épülő kamerafon háromsávos, a GSM/GPRS/EDGE 900/1800/1900 hálózaton egyaránt működik. Az európai és ázsiai szállítások kezdete 2005 első negyedévében várható; a szolgáltatók által nem támogatott, kiskereskedelmi ára 350 euró körül lesz majd.

» Szélesvásznú mobil multimédia

A Nokia következő újdonsága a 7710-es, széles kijelzővel ellátott és a tollal történő adatbevitelt támogató multimédiás smarttelefon. A 65 536 színárnyalatot megjelenítő érintőképernyős készülék teljes internetböngészőt, sztereó hangminőségben megszólaló, beépített zenelejátszót, kétszeres digitális zoommal rendelkező megapixeles kamerát és Visual Radio klienssel ellátott FM rádiót tartalmaz. Több(MMC) további 128 Mbyte memóriával rendelkezik.

A telefon ezenkívül a kijelzőn megjelenő billentyűzet és kézírás-felismerés mellett a személyes információkezelő szolgáltatások teljes tárházát kínálja. Symbian operációs rendszer fut rajta. Az adatátvitel és a számítógéppel történő szinkronizálás USB-porttal

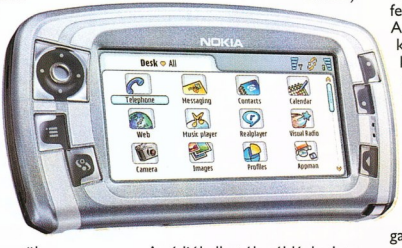

» Az érintőképernyős Nokia 7710-es felismeri a kézírást, de ez csak a jéghegy csúcsa

bek között lejátszásra, streamingre és rögzítésre kiterjedő, széles körű videofunkciókat nyújtva.

A Nokia 7710 támogatja a Smartner megoldáson alapuló push e-mail szolgáltatást, és VPN-klienssel, 90 Mbyte szabadon felhasználható memóriával, valamint a készülékkel járó multimédia-kártyán összeköthető pop-port csatlakozón vagy vezeték nélküli Bluetooth-on keresztül történik.

A Nokia 7710 smarttelefon sokféle mobil alkalmazást és szolgáltatást kínál majd, például Visual Radiót, amely rendkívül gazdag interaktív információs csatornája révén jelentősen emeli az FM rádiózás élményét (már ahol ez a szolgáltatás elérhető).

A rádióhallgatók például adatokat tudhatnak meg az éppen játszott számról és annak előadójáról, vagy vetélkedőkön vehetnek részt. A gyárilag telepített eBook programmal elektronikus könyvek tölthetők le és jeleníthetők meg.

A készülék moblog klienset is tartalmaz, amellyel a felhasználó képeket és szöveget tölthet fel internetes naplójába.

A PhotoBase és a rajztábla alkalmazás sokoldalú képszerkesztési funkciókészletet kínál. A felhasználók a smarttelefonnal készült képekre írhatnak és rajzolhatnak, de készíthetnek saját grafikát is.

A Nokia 7710 a GSM/GPRS/EGPRS 900/1800/1900 hálózaton működik, Európában 2005 első negyedévében kerül forgalomba.

» Modern szolgáltatások klasszikus köntösben

A finn gyártó a Nokia 6020 kamerafonnal bővítette középkategóriájú készülékeinek sorát. A klasszikus vonalvezetésű, elegáns megjelenésű készülék a személyes és a munkahelyi használat igényeit egyaránt lefedi széles körű, modern szolgáltatásaival.

A Nokia 6020-szal a felhasználó például közvetlenül a címzett telefonján megjelenő villámüzenetben tájékoztathatja kollégáit a fontos eseményekről, de akár animált multimédia-üzenetet is küldhet. A beépített VGA kamerával fényképek és videofelvételek is készíthetők, a push to talk technológia pedig a hasonló készülékekkel történő közvetlen kapcsolattartást szolgálja. A felhasználó számos dolgot beállíthat határidőnaplóján és névjegytárán, például azok születésnapok, évfordulók és fontos találkozók közeledtével figyelmeztetést küldhetnek. Ha nem tudja fogadni a hívásokat vagy a szöveges üzeneteket, a jelenlét szolgáltatással bővített névjegytár tájékoztatja barátait és munkatársait elérhetőségéről és tartózkodási helyéről. A telefon a hangfelismerésen alapuló tárcsázást is támogatja.

» A szürke eminenciás Nokia 6020

A 6020-as beépített xHTML böngészőt tartalmaz, kijelzője 65 536 színárnyalatot támogat. A Java technológia révén a letölthető alkalmazások, útikönyvek és játékok révén a készülék a háttérképek és csengőhangok adta lehetőségeken túl is testreszabható.

A grafitszürkében és ezüstszínben kapható Nokia 6020-szal maximum három órán át lehet beszélni, készenléti ideje eléri a 14 napot. A háromsávos mobil két verzióban: az európai és az ázsiai piacon az EGSM 900 és GSM 1800/1900 változatban, az amerikai földrészen pedig a GSM 850/1800/1900 változatban lesz kapható. Szállítása a tervek szerint 2005 első negyedévében indul, várható kiskereskedelmi ára támogatás nélkül 200 euró körüli lesz.

Nokia ügyfélszolgálat
☎ 382-1155
www.nokia.hu

Trust

» Vezeték nélküli íróasztal notebookhoz

A Trust 3012A Wireless Numeric Keypad and Optical Mouse vezeték nélküli notebook-kiegészítők készletét egy numerikus billentyűzet, optikai egér és vevőegység metálezüst színű hármasa alkotja. Mindhárom eszköz kompakt kivitelű, így minden notebooktáskában könnyen elfér. A mindössze egy USB portot elfoglaló vevőegység segítségével a felhasználó mindkét eszközt akár 1,2 méter távolságra is használhatja a notebooktól. Más eszközök jelenléte nem okozhat vételi zavart, mert a vevőegység mindig interferenciamentes csatornát választ.

A vezeték nélküli számbillentyűzet különösen nagy mennyiségű numerikus adat bevitelét feltételező munkákhoz jöhet jól. Az eszköz elemmel működik, de energiaellátása szükség esetén a billentyűzet és a noteszgép közötti USB kábelen keresztül is megoldható. A billentyűzeten van 19 programozható billentyű, melyekhez akár a levelezőprogram vagy a böngésző gyors elérése is hozzárendelhető. A vezeték nélküli optikai egeret ergonómiai szempontok szerint tervezték, bal- és jobbkezes használatra is beállítható. Görgője, három gombja és 800 dpi érzékenységű optikai érzékelője nagyfokú precizitást biztosít.

» Wireless Numeric Keypad and Optical Mouse: ha lemerül az AAA elem, a billentyűzet USB kábellel a notebookhoz csatlakoztatható

A számbillentyűzet és az optikai egér plug and play módon telepíthető. A gyártó háromzsebes védőtasakkal és négy AAA elemmel szállítja. Ajánlott bruttó kiskereskedelmi ára 14 490 forint.

Multimédia Magyarország
☎ 463-9030
www.multimedia.hu
www.trust.com

Gaba Computer

» Költözzön új számítógépházba!

A Gaba Computer az év utolsó negyedében három új termékkel jelentkezett. Az All-in-One termékcsalád AIOSF házakkal bővült. Ezek a készletek tartalmazzák a számítógépházat, az optikai egeret, a multimédiás billentyűzetet, a hangszórókészletet, valamint a ház előlapjával megegyező színű floppymeghajtót. Az AIOSF házak négy típusban kaphatók, a 8009-es és 9012-es modell fekete, az 8016-os és 8069-es pedig ezüst-fekete színben.

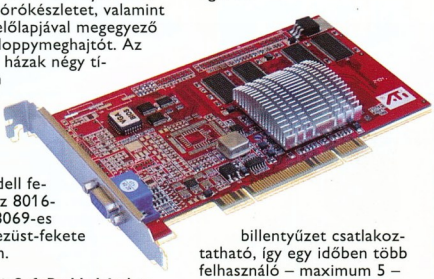

» A ThinSoft Buddy készlete egy PCI VGA kártyát is tartalmaz a számítógép erőforrásainak megosztásához

A micro-ATX-es házak skálája is kibővült. A 2016S, illetve 2106D nagyobb űrtartalmat kínál visszafogottabb megjelenésű burkolata alatt, míg a kisebb méretű 2018G típusú ház formaterve jobban igazodik az aktuális szépségideálhoz. Mindegyik ház rendelkezik egy-egy külső, nagy- és kisméretű bővítőhellyel, így egy DVD-író és egy floppymeghajtó is könnyen elhelyezhető bennük.

Végül a ThinSoft Buddy készletének segítségével egy számítógépre több monitor, egér és billentyűzet csatlakoztatható, így egy időben több felhasználó – maximum 5 – használhat egy gépet. Irodai és otthoni környezetben egyaránt praktikus lehet az erőforrások ilyen módon történő megosztása. A Buddy csomag egy PCI VGA kártyát, USB audiohubot, hosszabbító kábeleket, valamint szoftvert tartalmaz.

Deweco Electronic Kft.
☎ 281-4222
gabor@gabatech.hu
www.gabatech.hu

Intel

» Szórakoztató PC

Az Intel a New York-i Digital Life kiállításon bemutatta az első szórakoztató számítógép – Entertainment PC – prototípusát, amely kereskedelmi termék formájában több gyártó kínálatában is hozzáférhető.

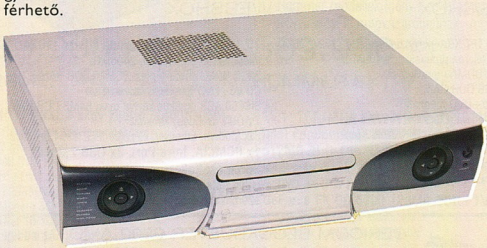

» Entertainment PC: a digitális otthon vezérlőpultja

A digitális fényképezőgépek, MP3-lejátszók, CD- és DVD-lejátszók, digitális televíziók, videofelvevők és más digitális eszközök szárnyaló eladási mutatói jelzik a digitális tartalom jelentőségét a szórakoztatásban. Ennek a tartalomnak a rugalmas kezelését teszi lehetővé a digitális otthon „irányítóközpontja". Az EPC-t, amely az otthoni audio-/videoeszközök funkcionalitását a nagy teljesítményű multimédiás számítógép képességeivel ötvözi, úgy alakították ki, hogy elférjen a szórakoztatóelektronikai állványon és egy távirányító segítségével azokkal együtt vezérelhető legyen.

Az egyszerűen kezelhető EPC a digitális tartalmat egy központi helyen tárolja, ahol az távirányítóval vagy vezeték nélküli billentyűzettel érhető el. Az EPC kombinált CD- és DVD-lejátszóként, felvevőként, FM rádióként, zenei szerverként és videofelvevőként funkcionál. A szélessávú internetcsatlakozás révén a felhasználók mozifilmeket, zenéket, híreket és egyéb tartalmat is letölthetnek rá.

A Hyper-Threading technológiát támogató, Intel Pentium 4 processzorra és Intel 915 Express lapkakészletre épülő, nagy teljesítményű EPC képes egy időben több feladatot elvégezni, például DVD játszható le vele, miközben egy élő tévéprogramot rögzít, vagy egy interaktív játék futtatható, mialatt a háttérben film letöltése zajlik.

www.intel.hu

A MAGYAR OLIMPIAI CSAPAT INFORMATIKAI SZÁLLÍTÓJA

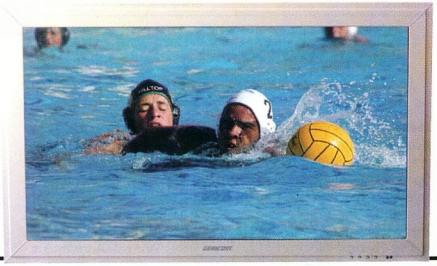

GERICOM TV42PBM3 PLASMA TV
A harmadik generációs technológiának köszönhetően a GERICOM PLASMA TV a ragyogó színvilág és az elképesztően éles képi megjelenítés képviselője. A készülék tartalmaz 2db TV Tuner egységet is, így a teletext és a kép a képben funkció azonnal megjeleníthető. Minden létező csatlakozó megtalálható rajta, ezért bármely készülék videojelét képes megjeleníteni, akár a számítógépét is.

Opcionális tartozékok:
- Hangfalak (a készülék oldalára szerelhetőek)
- Asztalra helyezhető lábak

499.900 FT
GERICOM 42" PLASMA

- 42" Plasma képernyő 16:9 (107 cm)
- Fényerő 1000cd/m², kontraszt 3000:1
- PAL / Secam / NTSC
- PC Signal 1280x1024, 852x480 felbontás
- Látószög >160°
- 2x TV tuner (kép a képben funkció)
- Teletext
- RS232C, DVI, VGA, 2x Component (Y-Pb-Pr)
- 2x SCART, AV-OUT, AV-IN, S-VIDEO
- 1086mm x 770mm x 88mm, 45kg
- Falikonzol

MSI MEGASTICK. 2004 legnagyobb slágere! Másolja fel kedvenc zenéit a MEGASTICK memóriájába, és bárhova is utazik, a lehető legkisebb helyen tárolva azonnal meghallgathatja a számokat. A kiváló minőségű fejhallgató és a beépített FM rádió szintén a készülék tartozéka. A sokoldalú MEGASTICK-et használhatjuk diktafonként és memória kulcsként is. Az elegáns dízájn és az elbűvölő forma mindenkit magával ragad!

USB | MP3 | Voice Recording | FM | QUICK REPEAT | BACKLIGHT LCD

14.992 FT/128MB
23.992 FT/256MB
MSI MEGASTICK

- MP3 Audio lejátszó
- WMA Audio lejátszó
- FM rádió
- Hang (diktafon) és rádió felvétel
- 128/256MB USB kapacitás
- 95.7 mm x 31 mm x 18.9 mm, 29g

Club3D ÉS MSI TERMÉKEK BESZERZÉSI ÁRAKON!

CLUB3D ATI RADEON 9800PRO 256BIT/128MB 39.992 FT
★ CLUB3D GEFORCE 6800 256BIT/128MB 59.992 FT ★

Sulinet expressz :)

A SULINET EXPRESSZ lehetővé teszi, hogy Ön, egyes GERICOM notebook, CLUB3D grafikus kártya és KINGMAX memória vételárából akár 60.000 Ft adóvisszatérítést is igénybe vegyen. Kérem érdeklődjön az aktuális lehetőségek felől üzleteinkben!

159.900 FT
WEBSHOX

- 14.1" TFT XGA aktív színes kijelző (1024*768)
- Intel Celeron processzor, 2400MHz
- 30GB UDMA merevlemez
- 128MB DDR RAM
- CD író+DVD meghajtó
- Fax Modem, EtherNet, FireWire beépítve
- 1x PCMCIA, Infra, 2x USB 2.0 port
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 308mm x 254mm x 37mm, 2.9kg
- Hordtáska ajándékba!

179.900 FT
WEBSHOX

- **15.1" TFT XGA aktív színes kijelző (1024*768)**
- Intel Celeron processzor, 2400MHz
- 30GB UDMA merevlemez, 256MB DDR RAM
- CD író+DVD meghajtó
- SiS650 AGP grafikus kártya max: 64MB DDR RAM
- TV-OUT (S-Video) kimenet
- Fax Modem, EtherNet, FireWire IEEE 1394 beépítve
- **1x PCMCIA, Infra Port, 3x USB 2.0 port**
- **Soros csatlakozó**
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 329mm x 275mm x 36mm, 3.3kg

GERICOM WEBSHOX a legkedvezőbb vételárú Pentium4 Notebook! Kiváló minősítést kapott a CHIP Magazin, Computer Panorama és a PC GURU tesztelőitől. Magyar PC Magazin tesztgyőztes! A WEBSHOX géppel egy megbízható, Magyarországon messze a legjobb vételáron kínált, teljes kiépítésű Pentium4 "ALL-IN-ONE" modell lehet az Öné, CD-író+DVD combo-val és minden más szükséges felszereltséggel!

MAGYAR PC MAGAZIN TESZTGYŐZTES

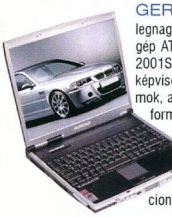

GERICOM BLOCKBUSTER 9600 AMD. Az eddigi legnagyobb teljesítményű AMD processzoros GERICOM notebook! A gép ATI Radeon 9600-as mobil grafikus kártyát tartalmaz. A 3D Mark 2001SE tesztprogram 9360 pontos eredménye kiváló grafikus értéket képvisel! Ezzel a grafikus teljesítménnyel a játék és felhasználói programok, asztali gépeket megszégyenitő sebességgel futhatnak. Az elegáns formatervezésű ház 15.1" nagyfelbontású kijelzőt foglal magába. Az AMD MOBILE processzorának köszönthetően hosszabb akkumulátoros működési idő és kisebb melegedés érhető el. Végre egy olyan gép lehet az Öné, amely minden létező felszereltséget tartalmaz igen kiváló teljesítménnyel! Minden géphez opcionális magyar billentyűzet vásárolható.

3DMark2001: 9360

AMD Athlon XP-M

239.900 FT

- **15.1" TFT SXGA aktív kijelző (1400*1050)**
- MOBILE AMD Athlon XP-M processzor 2600+
- 30GB UDMA merevlemez, 256MB DDR RAM
- CD író+DVD meghajtó
- **ATI RADEON 9600 VGA 64MB DDR RAM**
- Fax Modem, EtherNet, FireWire beépítve
- Infra Port, 2x USB port v2.0 port, PCMCIA

259.900 FT

- **15.1" TFT SXGA aktív kijelző (1400*1050)**
- MOBILE AMD Athlon XP-M processzor 2600+
- **512MB DDR RAM, 40GB UDMA merevlemez**
- **ATI RADEON 9600 VGA 64MB DDR RAM**
- DVD író + CD író combo meghajtó
- Samsonite hordtáska ajándékba!

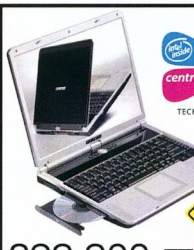

centrino MOBILE TECHNOLOGY

WLAN

GERICOM EGO. A megerősített m nézium házas gép Intel Centrino technoló használ, ezért a WireLess LAN segítségé bármely vezeték nélküli hálózathoz csatlakoz tunk. A 4in1 kártyaolvasó azonnal fogadja d tális fényképezőink adatait, a nagysebess DVD író 4.7GB adatot arhiválhat, vagy játs elkészítheti saját DVD házi mozinkat is. A 15" jelző vékony keretével, elegáns és könnyed nyomást kelt. Az extra csendes hűtési rends hatékonyan végzi a dolgát, így a gép meglep halkan és alacsony hőmérsékleten üzemel.

299.900 FT
EGO

Sulinet expressz :)

- 15.1" TFT XGA aktív színes kijelző (1024*768)
- Intel Centrino technologia, 1500MHz
- **60GB UDMA merevlemez**
- **512MB DDR RAM**
- **DVD+RW (DVD író) meghajtó**
- ATI Radeon 9700 Mobility VGA, 64MB DDR
- **Wireless LAN beépítve**
- EtherNet, FaxModem, FireWire beépítve
- 3x USB 2.0, PCMCIA
- 4in1 memória kártya olvasó (MMC/SD/MS/S
- 329mm x 280mm x 32mm, 2.9kg
- **GERICOM hordtáska ajándékba!**
- **Windows XP Home ajándékba!**
- **PowerDVD5 szoftver ajándékba!**

Nyitvatartás: Hétfő-Péntek: 9.00-17.00, Szombat-Vasárnap: ZÁRVA, PÓLUS CENTERBEN a hét minden napján 10-20 óráig.
Áraink az ÁFA-t nem tartalmazzák. Az árak változtatásának jogát fenntartjuk.

ACOMP PEST: 1134 Budapest, Róbert Károly krt. 68. Tel./Fax: 339-5647, 339-5648
PÓLUS CENTER: 1152 Budapest, Szentmihályi út 131. Tel./Fax: 419-4091, 419-4092

Internet: www.acomp.hu VISA MasterCard **Faxbank: 2-333-666/1477##**

ACOMP
Számítástechnikai Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

NAGYFELBONTÁSÚ SXGA KIJELZŐ

GERICOM OVERDOSE MC Az Intel Centrino processzor 2048Kb gyorsító memóriát tartalmaz, így az alacsonyabb processzor sebesség ellenére meglepően gyors géppel dolgozhatunk. Akinek fontos, hogy a notebook mindösszesen 2.3kg súlyú legyen, annak ez a gép az ideális választás! A gép semmilyen paraméterében nem marad el a jelenkor csúcskategóriájától, hiszen a beépített DVD-író, az ATI Radeon 9700-as grafikus kártya és a 15" nagyfelbontású kijelző minden szempontból a jelen technika csúcsa. A Centrino processzorban a WireLess LAN technológia beépítve található, így bárhova is utazunk, azonnal csatlakozhatunk egy számítógépes hálózatra. Megvásárolható kisebb kiépítésben is, amely néhány paraméterében eltér a fentebb leírt modelltől.

219.900 FT

- 14.1" TFT XGA aktív színes kijelző (1024*768)
- **Intel Centrino technológia, 1500MHz**
- 256MB DDR RAM, 30GB UDMA merevlemez
- **CD író + DVD Combo meghajtó**
- FaxModem, EtherNet, FireWire, Wireless LAN beépítve
- Infra, 2x USB 2.0 port, 1x PCMCIA, SPDIF csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 326mm x 258mm x 25mm, 2.3kg

299.900 FT

- 15.1" TFT SXGA aktív színes kijelző (1400*1050)
- **Intel Centrino technológia, 1500MHz**
- 256MB DDR RAM, 40GB UDMA merevlemez
- **ATI RADEON 9700 VGA 128MB RAM**
- **CD író + DVD Combo meghajtó**
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 326mm x 258mm x 25mm, 2.3kg
- Samsonite hordtáska ajándékba!

349.900 FT

- 15.1" TFT SXGA aktív színes kijelző (1400*1050)
- **Intel Centrino technológia, 1600MHz**
- 512MB DDR RAM, 60GB UDMA merevlemez
- **ATI RADEON 9700 VGA 128MB RAM**
- **4x DVD +/- RW meghajtó**
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 326mm x 258mm x 25mm, 2.3kg
- Samsonite hordtáska ajándékba!

MEGVÁSÁROLHATÓ INTEL PENTIUM-M CENTRINO 1800MHZ (2MB CACHE) VAGY 2000MHZ (2MB CACHE) PROCESSZORRAL IS.

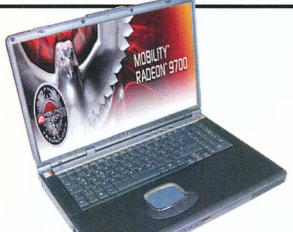

3DMark2001: 11200

299.900 FT
HOLLYWOOD XXL

- 17" TFT WXGA aktív színes kijelző (1440*900)
- Intel Pentium4 Prescott, 2400MHz/1MB cache
- Intel 865PE chipset, AGP 8x, 2db HDD hely
- **ATI RADEON 9700 VGA 256MB RAM**
- 40GB UDMA merevlemez
- 256MB DDR RAM (Dual-channel lehetőség)
- CD író+DVD meghajtó
- Fax Modem, Gigabit LAN, FireWire beépítve
- 6in1 memóriakártya olvasó
- 1x PCMCIA, Infra, 3x USB 2.0, soros port
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 393mm x 280mm x 42mm, 4.3kg
- Hordtáska ajándékba!

339.900 FT
HOLLYWOOD XXL

- 17" TFT WXGA aktív színes kijelző (1440*900)
- Intel Pentium4 HT Prescott CPU, 3000MHz
- Intel 865PE chipset, AGP 8x, 2db HDD hely
- **ATI RADEON 9700 VGA 256MB RAM**
- 60GB UDMA merevlemez
- 512MB DDR RAM (Dual-channel lehetőség)
- CD író+DVD meghajtó
- Fax Modem, Gigabit LAN, FireWire beépítve
- 6in1 memóriakártya olvasó
- **Wireless LAN modul 802.11G**
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 393mm x 280mm x 42mm, 4.3kg
- Hordtáska ajándékba!

GERICOM HOLLYWOOD XXL a jelenlegi notebook technika csúcsa! A 17"-es notebook ATI Radeon 9700-as mobil grafikus kártyát tartalmaz 256MB RAM-mal. A grafikus teljesítménye kimagasló, minden eddigi notebook gépnél nagyobb! A gépben 2db beépített merevlemeznek is van hely, így akár 200GB kapacitással dolgozhatunk. A gép teljes nagyságú billentyűzettel rendelkezik, és megtalálható rajta a hagyományos soros port is. Az alaplap INTEL 865 chipkészlettel dolgozik, ezért a Dual channel memória és a 8x AGP sebesség is rendelkezésünkre áll. Minden modell tartalmazza a „6in1" memória kártyaolvasót, így bármely kártya formátumot azonnal tudunk fogadni.

GERICOM BLOCKBUSTER 2. Megérkezett a 2003-as év tesztgyőztes (Computer Panorama, Magyar PC Magazin, PC World) gépének a BLOCKBUSTER-nek a legújabb verziója! A gép DVD íróval, elegáns formatervezésű házban hatalmas számítási teljesítménnyel várja Önöket. A géphez igény esetén magyar billentyűzetet is megvásárolható.

ATI RADEON 9700

299.900 FT
BLOCKBUSTER 2

- 15.1" TFT WXGA aktív kijelző (1280*800)
- **MOBILE Intel Pentium4 HT, 3060MHz**
- 40GB UDMA merevlemez, 256MB DDR RAM
- **4x DVD + RW meghajtó**
- **ATI RADEON 9700 VGA 128MB RAM**
- Fax Modem, EtherNet, FireWire beépítve
- Infra Port, 3x USB port v2.0 port, PCMCIA
- 358 mm x 269 mm x 33 mm, 3.5kg
- WLAN kártya, PowerCinema távirányító
- Hordtáska

319.900 FT
BLOCKBUSTER 2

- 15.1" TFT WXGA aktív kijelző (1280*800)
- **MOBILE Intel Pentium4 HT, 3060MHz**
- 80GB UDMA merevlemez, 512MB DDR RAM
- **4x DVD + RW meghajtó**
- **ATI RADEON 9700 VGA 128MB RAM**
- Fax Modem, EtherNet, FireWire beépítve
- Infra Port, 3x USB port v2.0 port, PCMCIA
- 358 mm x 269 mm x 33 mm, 3.5kg
- WLAN kártya
- PowerCinema távirányító
- Hordtáska

GERICOM HUMMER. A nagyfelbontású kijelzővel felszerelt Hummer gépcsaládban minden vásárló megtalálja számítását. A kisebb modell is SXGA kijelzőt tartalmaz, igen vonzó vételáron! Mindkét gép 5db nagysebességű USB 2.0 csatlakozóval van felszerelve, így bármely hardver kiegészítő azonnal a gépre csatlakoztatható! A Hummer modellek igény esetén magyar billentyűzettel is megvásárolhatóak.

189.900 FT
HUMMER

- **14.1" TFT SXGA aktív kijelző (1400*1050)**
- Intel Celeron 2400MHz processzor
- 40GB merevlemez
- 256MB DDR RAM
- CD író+DVD meghajtó
- Intel 82845GV grafikus chip, system RAM+TV-OUT
- Fax Modem 56k V90
- EtherNet 10/100Mbit
- 5x USB v2.0 port, PCMCIA csatlakozó
- **USB memóriakulcs ajándékba!**

369.900 FT
HUMMER EXTREME

- **15.1" TFT UXGA aktív kijelző (1600*1200)**
- **Intel Pentium4 HT 3000MHz/1MB cache**
- **512MB DDR-400 RAM**
- 80GB merevlemez
- 4x DVD +/- RW meghajtó
- **GeForce FX GO 5700 128MB DDR+TV-OUT**
- Wireless LAN kártya ajándékba!
- Samsonite hordtáska ajándékba!

TV-TUNER TÁVIRÁNYÍTÓ 17" TFT WXGA KIJELZŐ

339.900 FT
CINEMA XXL

- **17" TFT WXGA aktív színes kijelző**
- **Mobile Intel Pentium4, 2660MHz**
- **ATI RADEON 9700 VGA 128MB RAM**
- **TV-Tuner beépítve**
- 60GB UDMA merevlemez
- 256MB DDR RAM
- 2x DVD-RW író
- 5db nagyteljesítményű hangszóró és subwoofer hangerőszabályzóval
- Első, Hátsó, Sub és Center audió kimenetek
- Windows XP Media Center Edition csatlakozó
- Fax Modem, Gigabit LAN, FireWire beépítve
- 6in1 memóriakártya olvasó
- 1x PCMCIA, Infra, 4x USB 2.0 port
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 395mm x 285mm x 44mm, 4.5kg

369.900 FT
CINEMA XXL

- **17" TFT WXGA aktív színes kijelző (1440*900)**
- **Intel Pentium4, 3000MHz/1MB cache**
- **ATI RADEON 9700 VGA 128MB RAM**
- **TV-Tuner beépítve**
- 80GB UDMA merevlemez
- 512MB DDR RAM
- 2x DVD-RW író
- 5db nagyteljesítményű hangszóró és subwoofer hangerőszabályzóval
- Első, Hátsó, Sub és Center audió kimenetek (3db)
- Windows XP Media Center Edition csatlakozó (MCE)
- Fax Modem, Gigabit LAN, FireWire beépítve
- 6in1 memóriakártya olvasó
- 1x PCMCIA, Infra, 4x USB 2.0 port
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 395mm x 285mm x 44mm, 4.5kg

GERICOM CINEMA XXL. Az igazi audió, játék és házi mozi központ! Ez az egyetlen notebook amely 4db nagyteljesítményű hangszóróval és subwooferrel rendelkezik. A gépen az első, hátsó, sub és közép hangszórók részére külön-külön kimenetek vannak. A beépített ATI Radeon 9700-as grafikus kártyával a játékprogramok is kifogástalan sebességgel futtathatóak. Szórakoztatásunkról a TV Tuner és a géphez mellékelt távirányító gondoskodik. A széles képernyőn a DVD filmeket kifogástalanul élvezhetjük. Praktikusan azonnal lementhetjük memóriakártyánk adatait a 6in1 kártyaolvasóval. A csomagolásban több teljesértékű szoftver is található. Igény esetén magyarnyelvű billentyűzettel is megvásárolható.

GERICOM CO. KFT 7100 Szekszárd, Rákóczi u. 34.
Tel.: 06-74-510-092 Fax: 06-74-510-093, gericom@tolna.net

GARDEX 9400 Sopron, Újteleki u. 1-5.
Tel.: 06-99 524-250, gardex@axelero.hu

CÉDRUS COMPUTER KFT. 1142 Budapest, Tatai u. 93/a.
Tel.: 450-1266, cedrus@cedruskft.hu (csak viszonteladóknak)

B & T Irodatechnika Kft. 5600 Békéscsaba, Szarvasi út 57.
Tel.: 06-66/442-614, Fax:06-66/520-960, bcsaba@bt-irodatechnika.hu

Microsystem 2001 Irodatechnikai Kereskedés 8800 Nagykanizsa, Fő út 10.
Tel./Fax.: 06-93/313-288, 06-30/979-46-10

Honlapkészítés Kft GERICOM Online www.gericom-computer.hu
info@gericom-computer.hu

MEGOSZTOTT VILÁGHÁLÓ

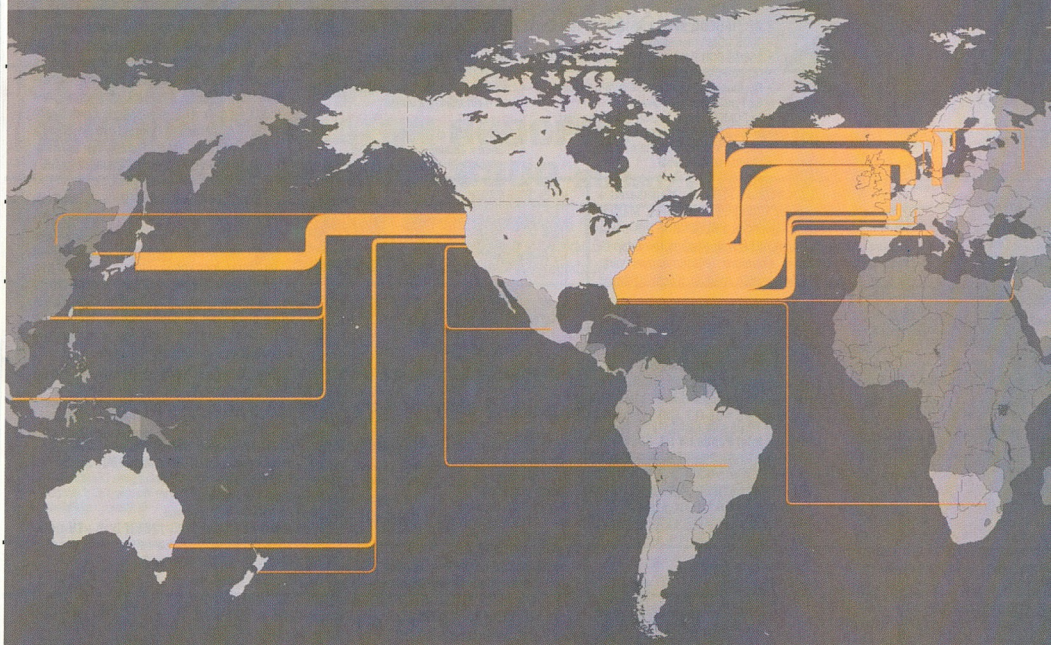

Hazánkban manapság szerencsére egyre több helyen érhető el szélessávú internetkapcsolat. Ráadásul cikkünk írásakor jelentette be a legtöbb szolgáltató, hogy megduplázza eddigi elérési sebességet – ugyanazért az árért. És ha háztartásunkban, irodánkban több számítógép is van, miért ne tennénk lehetővé mindegyik számára az internet elérését?

Dudás Zoltán (dudi@ipma.hu)

Egykor annak is örültünk, ha volt egy számítgépünk, amelyet végre rákötöttünk a televíziónkra, és élvezhettük játékainkat, esetleg saját kis programjainkkal bütykölhettünk. Később megjelentek a PC-k saját monitorral, különálló és cserélhető alkatrészekkel. Céges körökben azonban a közös munkához elengedhetetlennek látszott, ha e gépeket összekötik. Ahogy fejlődött (és egyre olcsóbb lett) a technológia, a háztartásokba is eljutott a lehetőség, hogy több számítógépet összekösünk. Ezzel párhuzamosan egyre nagyobb teret hódított a világháló is.

Ahogy az idő haladt, úgy gyorsult az internetelérés sávszélessége. Belegondolni is szörnyű, hogy egykor bizony alig értük el a 10 kbit/s-os átviteli sebességet analóg telefonvonalainkon. Később megjelentek a 14,4, 28,8-, 33,6, végül pedig az 56 kbit/s-os átviteli sebességre képes modemek. Technikai akadályok miatt azonban nem lehetett tovább növelni ezt a sebességet, ám a mérnökök hadának köszönhetően megjelent egy sor alternatíva: az ISDN, az ADSL, illetve a kábeltévés és a mikrohullámú internetelérés. Az ISDN kivételével ezeket nevezzük ma szélessávú hozzáférésnek, ráadásul pont a napokban kaptuk meg a hírt, hogy az ADSL sebességét hazánkban megduplázzák. Így egyes helyeken (persze jó pénzért) akár 6 Mbit/s-os átviteli sebességet is elérhetünk, ami valóban óriási lépés a pár kbit/s-os „sebességhez" képest.

Ma már a legkisebb cégek működése sem képzelhető el számítógép és internetkapcsolat nélkül. Ha egy irodában (vagy éppen egy családban) több számítógép is van, óhatatlanul felmerül az igény, hogy mindegyiket kössük rá az internetre, hiszen ez hatékonyabbá teheti a munkát. Csakhogy minden géphez külön netkapcsolatot vásárolni meglehetősen költséges mulatság lenne. Másrészt fölösleges is, hiszen sokkal ésszerűbben kihasználható egy netkapcsolat, ha megosztjuk a gépek között. Szerencsére számos megoldás létezik már erre a problémára. Fókusztémánkban ezeket a lehetőségeket járjuk körül, a hardvereseket és szoftvereseket egyaránt.

Mielőtt azonban bárki ész nélkül hozzáfogna az előfizetésének megosztásához, első lépésként olvassa el a szolgáltatójával kötött szerződést, ugyanis hazánkban (sőt az EU összes tagállamában is) egyéb jogszabályok híján az a mérvadó. Későbbi számainkban mindenképpen szeretnénk visszatérni a téma jogi oldalára.

LÁGY MEGOLDÁSOK Ha nem szeretnénk külön céleszközt vásárolni azért, hogy a netkapcsolatot szétoszthassuk több gép között, rávehetjük egyik számítógépünket, végezze el ő ezt a feladatot. Cikkünkben három megoldást mutatunk be: használhatjuk erre a célra a Windowst, telepíthetünk valamilyen – akár ingyenes – proxyszervert a gépre, valamint bemutatunk egy linuxos megoldást is, amely a Coyote Linuxra épül. A windowsos lehetőségnél a 98SE-től jelen lévő Internet Connection Sharinget (ICS) vesézzük ki, illetve bemutatunk egy ingyenes konfigurálóprogramot, amellyel elérhetjük az ICS rejtett lehetőségeit. Egy ingyenes proxyszerver szolgáltatásait is ismertetjük.

AZ ÁLCA MESTEREI Miért is álcáznak minket a routerek, azaz az útválasztók, és hogyan képesek erre? Ha megveszünk egy útválasztót, hogyan kell beüzemelnünk, és milyen szolgáltatásait tudjuk kihasználni egyszerűen? Cikkünkben megismerkedhetnek az útválasztók működésével, előnyeivel és hátrányaival. Mint ahogy példánkon bemutatjuk, egy routert beállítani nem ördöngösség.

ROUTEREK EXTRA LEHETŐSÉGEI Ha valaki hajlandó picit is elmélyedni az internet működésében, hamarosan rájön: a böngészés és levelezés mellett még sok egyéb – sokszor üzleti – lehetőséget is magában rejt. Ráadásul ezeknek a lehetőségeknek a kihasználása sokszor nagyon egyszerű. Cikkünkben bemutatjuk, hogyan használhatjuk erre a routerek szolgáltatásait. Ha szeretnénk például egy szervert üzemeltetni, vagy netán VPN kapcsolatot akarunk kiépíteni egy távoli hálózattal, alaposabban el kell mélyednünk az útválasztók működésében. Persze nem elég az elmélyedés, ilyenkor már komolyabb routert is kell választanunk.

HÁLÓZATOK KÖZÖTTI KOMMUNIKÁCIÓ SZŰRÉSI LEHETŐSÉGEI A proxyszerver sokak számára bűvös fogalom. Pedig rendkívül hasznosak több szempontból is. Mire használható, mit tudunk velük elérni? E kérdések megválaszolása mellett kitérünk proxyk és tűzfalak típusaira és használatuk módjára is. PCM

Lágy megoldások 18. oldal
Szoftveres internetmegosztás – ha nem szeretnénk külön hardverre beruházni.

Az álca mesterei 20. oldal
Routerek működése, előnyeik és hátrányaik, valamint helyes beállításuk a korrekt működéshez.

Útválasztók kibővítései 22. oldal
Routerek extra lehetőségei: virtuális szerver, virtuális magánhálózat és tűzfal – mindez egy készülékben.

Proxyk és tűzfalak 26. oldal
Hálózatok közötti kommunikáció szűrési lehetőségei – mi micsoda, és mire használható?

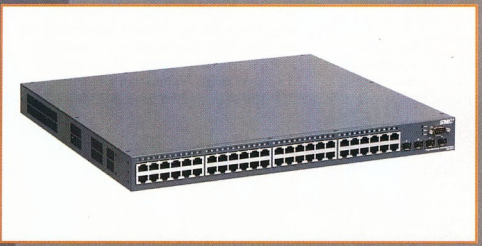

Célszerszám nélkül

Ha meg akarunk osztani egy netkapcsolatot otthon vagy az irodában több gép között, jó pár módszer közül választhatunk. Az egyik legrugalmasabb, ha a megosztás szoftveres útját választjuk. Ebben az esetben a központi munkát egy egyszerű PC végzi.

Dudás Zoltán, Nagy Zoltán

Ha nem szeretnénk speciális hardvert vásárolni a net megosztásához, egy hétköznapi személyi számítógép is megteszi. Csupán az operációs rendszert kell rávennünk, hogy elvégezze e munkát.

MEGOSZTÁS MICROSOFT MÓDRA A Windows 98 Second Editionben találkozhattunk először az Internet Connection Sharing (ICS) programmal, melynek segítségével könnyedén megoszthattuk a WAN portra érkező adatokat helyi hálózatban. A telepítése után ki kell választani, melyik eszköz lesz a WAN-ra kötve: ez lehet hálózati kártya vagy valamilyen, a Windows által felismert modem. Utána meghatározhatjuk, hogy mely eszközre szeretnénk továbbadni az adatokat. Ha csak hálózati kártya jöhet szóba, az ICS nem is kérdez rá, automatikusan arra irányítja. Ennek a hálózati kártyának az IP-címe 192.168.0.1 lesz. Az ICS egy DHCP szervert is futtat az útválasztó gépen, így a LAN-ra helyezett gépek automatikusan megkapják a szükséges hálózati információkat, nem kell egyenként beállítani őket.

Ha elégedetlenek vagyunk az ICS szolgáltatásaival, próbáljuk ki Harley Acheson programját, az ICS Configuratort (➲ **www.practicallynetworked.com/sharing/ics/icsconfiguration.htm**).

Segítségével módosíthatjuk a Windows ICS rejtett beállításait: a portátadást, DHCP szerver konfigurálását stb. A program oldalán alapos eligazítást kapunk a lehetőségekről, sőt kész beállításokat is letölthetünk.

Windows 2000 és XP alatt lényegesen egyszerűbb a beállítás. A hálózatok beállításainál nyissuk meg a netre kötött eszközünk tulajdonságablakát, és a *Speciális* fül alatt engedélyezzük az internetmegosztást. Ugyanitt, a *Beállítások...* gombra kattintva adhatjuk meg – ha a belső hálózatunkon lévő gépek valamelyikén szervert üzemeltetünk –, hogy mely portra érkező „kéretlen" adatok a LAN melyik gépére vándoroljanak. A válaszadás már az eme szervergépen futó szerveralkalmazás(ok)n múlik.

COYOTE – EGYFLOPPYS TŰZFAL Ha nem akarjuk a saját gépünket terhelni a netmegosztás feladatával, és van kéznél elfekvőben valamilyen egyszerű PC, amit már nem használunk, abból könnyen lehet önálló internetmegosztó és tűzfalgépet készíteni – például a Coyote-tal (➲ **www.coyotelinux.com/products.php?Product=coyote**). Bár a hardver nagyjából annyiba kerül, mint egy otthoni felhasználásra szánt router, a Coyote-nak van néhány előnye. Első és legfontosabb, hogy olyan szolgáltatásokkal bővíthető, amelyekre a célhardverben nincs lehetőség, például DNS gyorsítótárral, proxykiszolgálóval stb. Ezek főleg modemes kapcsolatnál hasznosak, mert tehermentesítik a telefonvonalat. A fent említett kiegészítők nem részei a Coyote-nak, de mivel a program a Linux Router Project terjesztés egyik változata, ezért az ehhez készült csomagok minimális változtatás után használhatók hozzá is.

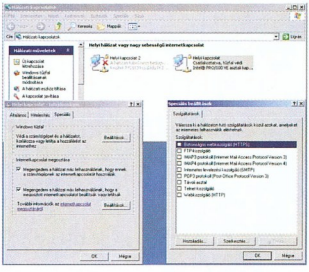

» Internetmegosztás Windows XP-vel

Nem szabad elhallgatni a prérifarkas hátrányait sem. Az tény, hogy nem olyan egyszerű és gyors a telepítése, mint egy útválasztónak. Van ugyan egy varázslószerű beállítóprogramja, ami Linux és Windows alatt egyaránt használható, de ha valami extra szolgáltatást szeretnénk, azt már magunknak kell kézzel „beleszögelni". A beállításhoz, behangoláshoz nem árt, ha értünk egy kicsit „linuxul", valamint tisztában vagyunk a hálózati alapfogalmakkal. Ez persze felfogható előnyként is, mert kénytelenek vagyunk megismerni egy általunk esetleg még nem használt rendszert, és az sem árt, ha tudjuk, hogy milyen technikai háttér kell az interneten történő barangoláshoz.

Arról sem szabad elfeledkezni, hogy mivel a hardver egy PC, annak lesz némi hangja, sőt minél öregebb, valószínűleg annál zajosabbak lesznek a ventilátorai.

Azt sem szabad elhallgatni, hogy a kiinduló szál, a Linux Router Project fejlesztését 2002-ben befejezték. Szerencsére a Coyote továbbra is frissül, augusztus 31-én jött ki a 2.13-as verziója. Akiben van elég kísérletező kedv és hozzá való hardver otthon, az megépítheti saját, személyre szabott netosztóját.

PROXYK HASZNÁLATA Ha nem találjuk kielégítőnek a hagyományos megosztást, más módszert is alkalmazhatunk. A proxyszerverek segítségével például felhasználói szintű hozzáférést biztosíthatunk a nethez. Ezek többségében cache-alkalmazás is van, amely a

Az ablakos netosztó

Először is: milyen gép kell? Fontos, hogy legyen benne legalább két hálózati kártya. Ebből az egyiket fogjuk rákötni az internetre (analóg kapcsolatoknál a kártya helyett egy analóg modemet kell beszereznünk). A hálózat emögött lévő részét nevezzük WAN-nak, azaz Wide Aera Networknek, nagy kiterjedésű hálózatnak. A másik hálózati kártyához csatlakoznak az iroda egyéb gépei. Ez lesz a LAN (Local Aera Network), a helyi hálózat. Ha több gép között szeretnénk szétosztani a netkapcsolatot, beszerelhetünk újabb hálózati kártyát is a megosztást végző gépbe, ám ez bonyolítja a szoftveres beállítást, ehelyett inkább egy egyszerű switch-et érdemes használni. A switch-et kötjük a hálózati kártyához, a többi gép pedig a switch-hez csatlakozik.

»infó

➲ PCM DVD: \cikkekhez

gyakran látogatott weboldalakat egy átmeneti tárban tartja, és ha a hálózatról egy felhasználó meg szeretne látogatni egy ilyen site-ot, az oldal nagy része a cache-ből töltődik be. Ez csökkenti a WAN oldali adatforgalmat.

A socks kiszolgáló egy alkalmazásszintű proxy. Az a dolga, hogy biztonságosan átemelje a kapcsolatokat a LAN és a net között. Akkor használjuk, ha az adott alkalmazás által használt port nincs kinyitva a tűzfalon.

A socks proxy általában a tűzfalgépen fut. Korlátlan ki-be járást engedünk neki, ő pedig gondoskodik arról, hogy a belső hálóról a netre jussanak biztonságosan az adatcsomagok.

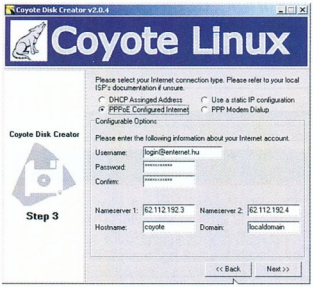

» Windows alatt is elkészíthető a Coyote futtatófloppyja

Sok ingyenes proxyszerverprogram van a piacon, az alábbiakban az AnalogX proxyt mutatjuk be. Az alig 250 Kbyte-os program telepítése után alapos leírást ad a LAN gépeinek, a szervernek és az egyéb netes alkalmazásoknak a beállításairól.

A program indítása után kiválaszthatjuk, hogy mely protokollokat engedjen át és melyeket ne. A választék: HTTP, HTTPS,

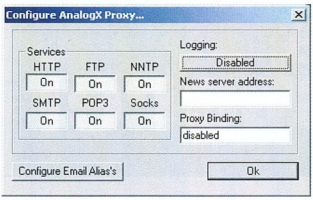

» AnalogX: egyszerű és ingyenes proxyszerver

SOCKS4, SOCKS4a, SOCKS5, NNTP, POP3, SMTP, FTP. SOCKS5-ön az UDP port mapping nem működik, tehát az ICQ-ról sajnos le kell mondani.

A böngészőnkben a proxy beállításainál a szerver IP-címe mellett a 6588-as portot kell megadni. Az e-mail beállítása kicsit zűrösebb. Mielőtt belefognánk, ellenőrizzük, valóban működik-e a böngészés. Két lehetőségünk van. használhatjuk Socks4-et támogató klienst, vagy magára a szerverre bízzuk a küldést és fogadást. Utóbbi esetben e-mail aliast kell létrehozni a szerveren (SMTP és POP3 szerver megjelölésével), illetve a kliensprogramnak magát a proxyszervert kell megadnunk mind a POP3, mind SMTP szervernek. Arra kell csak ügyelnünk, hogy két szerverben nem használhatunk azonos felhasználónevet, például nem engedélyezi a kovacs@kovacsok.hu és a kovacs@asztalosok.hu használatát. Ha az e-mail címben szereplő felhasználói név és a levelezőszerverre való bejelentkezés felhasználói neve eltér, akkor mindkét nevet regisztráljuk a proxyszerver e-mailt kezelő részében: például e-mail - címünk kovacs@asztalosok.hu, de bejelentkezéskor nevünk „vizoraleolvaso", akkor az előző mellett a vizoraleolvaso@asztalosok.-

Vas a Coyote-hoz

A Coyote-hoz nem kell komoly hardver. Elég egy 386-os processzor, egy hálózati kártya, egy floppymeghajtó. Emellett persze kellenek az internet csatlakoztatásához szükséges eszközök: külső modem vagy egy másik hálózati kártya.

Figyelem! WinModemet vagy más PCI buszos modemet a Coyote – az igencsak leegyszerűsített kernele miatt – nem tud használni.

www.aten.com

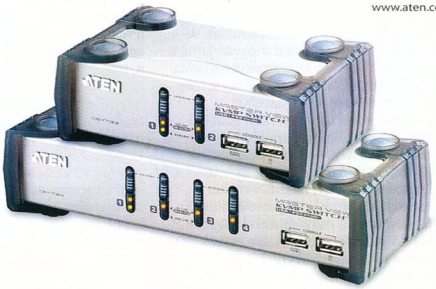

ATEN master view™
CS-1732 / 1734 USB KVMP Switch

USB perifériákkal használható KVM átkapcsolók

A KVM átkapcsolók új generációja

Egy konzolról 2 vagy 4 számítógép vezérelhető

Támogatja a Windows, MacOS és Sun Solaris rendszereket

Két további USB periféria átkapcsolási lehetőség

Átkapcsolás az előlap gombjaival vagy gyorsbillentyűvel

Audiojelek átkapcsolása

Kiváló képminőség: 2048 x 1536 pixel; DDC2B

ATEN INTERNATIONAL CO.,LTD.
3F, NO. 125, Sec. 2, Datung Rd., Shijr City, Taipei, Taiwan 221, R.O.C. TEL : 886-2-8692-6789 FAX : 886-2-8692-6767
www.aten.com.tw sales@aten.com

Magyarországi disztribúció:
ALPHASONIC KFT.
1047 Budapest, Tinódi u. 18.
Tel: 231-4090 Fax: 231-4099 E-mail: info@alphasonic.hu www.alphasonic.hu

Az álca mesterei

Rendkívüli mértékben leesett a hardveres routerek ára, így hazánkban is egyre népszerűbb eszközzé váltak. Ha egy háztartásban több gép van, és az egyik internetre is kapcsolódik, szinte biztos, hogy router segítségével osztják szét a világhálót a huginak, öcsinek, no és a családfőnek. De hogyan működnek ezek a készülékek?

Dudás Zoltán (dudi@ipma.hu)

A routereknek, vagy ahogy magyarosan nevezik, az út(vonal)választóknak ma két nagy csoportja van. Az első csoportba tartoznak azok a készülékek, melyek a világháló forgalmát bonyolítják. Mivel fizikailag lehetetlen minden gépet egymással összekötni, így csomópontokat kell használnunk, amelyekhez a gépek kapcsolódnak, és a csomópontok továbbítják más csomópontok felé az adatokat, azok pedig tovább más csomópontok vagy számítógépek felé és így tovább. A csomópontokban routerek dolgoznak. Ahhoz, hogy egy adatcsomag elérjen a kiindulási ponttól a célállomásig, a routerek az IP-cím alapján kikeresik az úgynevezett routingtáblából a következő optimális csomópontot, és így halad routerről routerre az adat, míg célba nem jut. Ha kíváncsiak vagyunk, hogy egy adat pontosan hogyan jut el a megcímzett szerverhez, Windows alatt például a *tracert* utasítás kiadásával tudhatjuk meg, például: *tracert www.pcmagazin.hu.*

Jelen cikkünkben azonban nem ezekkel a routerekkel foglalkozunk, hanem az egyszerű, pár ezer forintos mini útvonalválasztókkal. Ezek hasonlóan működnek, mint az internetes csomópontokban használt routerek, ám néhány dologban különböznek tőlük. Ennek oka, hogy míg a nagy routerek egyedi IP-címekkel dolgoznak, addig kisebb testvéreik elrejtik a belső hálózatban (LAN) lévő gépek IP-címét, így azok a hálózaton kívülről nem látszanak (így végtelen mennyiségű 192.168.0.1-es IP-című gép lehet különböző hálózatokban, hiszen ez a cím nem látszik az interneten).

Mielőtt megnéznénk a kis routerek működését, némi kitérőt kell tennünk. Az adatcsomagokban két port van megjelölve: egy kiindulási és egy célport. A célportból tudja a szerveren futó alkalmazás, hogy neki címzik a csomagot, és a válaszcsomagjában cél portként a lekérdező adatcsomagban lévő kiindulási portot fogja megadni. Így a kliensgép is az általa megadott portra kapja a választ.

Az otthoni routerek ezt a kiindulási portot használják ki az IP-cím maszkolása során. Amikor a belső hálózatról indítunk egy lekérést, a router elraktározza, hogy a LAN melyik IP-címéről és melyik kiindulási portról indult e csomag, illetve ehhez a két adathoz hozzárendel egy egyedi kiindulási portot (igyekszik ezt úgy kiválasztani, hogy mással ne akadjon össze). Ezzel a portszámmal, valamint a saját, WAN oldali IP-címével felülírja az eredeti adatcsomag kiindulási értékeit, majd továbbítja a szervernek. A szerver a válaszában az egyedi portot fogja megadni célállomásnak, közvetlenül a routernek címezve (a WAN oldali IP-címet használva). A router ebből tudni fogja, hogy a LAN melyik gépére kell továbbítania a válaszcsomagot: azzal az IP-címmel és porttal írja felül a csomag célállomásra vonatkozó adatait, amelyhez hozzárendelte az egyedi kiindulási portszámot. Innentől kezdve a válaszcsomag a LAN-on eljut a lekérdező számítógéphez.

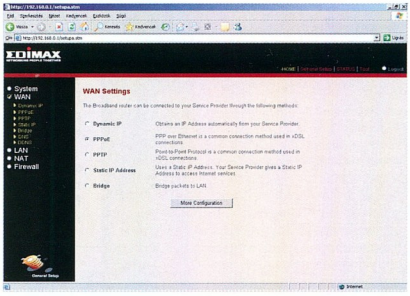

» Mely protokollt is használja a szolgáltatónk...?

Ha megfigyeljük a folyamatot, azt láthatjuk, hogy a LAN-ban lévő számítógép nem vesz észre semmit az adatmódosításból – hozzá úgy kerül már a válaszadat, mintha közvetlenül a szerverrel kommunikált volna. Ugyanakkor kívülről, a szerver (és bármi egyéb) számára úgy tűnik, mintha közvetlenül a router intézte volna a lekérdezést. Így a belső hálózat gépei rejtve maradnak a külvilág előtt, vagyis a router passzív tűzfalnak is megfelel.

NETES SZERVER A ROUTER MÖGÖTT Mi történik akkor, ha kívülről érkezik egy kéretlen lekérdezés? Ilyenkor a router nem tudja eldönteni, hogy a LAN melyik gépére továbbítsa az adatot, és emiatt eldobja. Ennek azonban hátránya is van: nem lehet internetes szervert üzemeltetni a LAN-on. Szerencsére erre is van megoldás!

A korszerű routerekbe két olyan lehetőséget is beépítettek, amellyel ez a probléma áthidalható. Az egyik az úgynevezett portátadás (port forwarding). A routernek megadhatunk olyan portokat, melyekre továbbítja a lekérést, ha abban ilyen célport szerepel), így a kérelem eljut az általunk megadott IP-című, LAN-on belüli gépre. Ott már a telepített szerveralkalmazás gondoskodik a megfelelő válaszról. A másik megoldás a DMZ, vagyis a demilitarizált zóna. Az ebbe rakott gép az összes kívülről érkező kéretlen adatcsomagot megkapja, és ha valamelyik rátelepített szerveralkalmazás a magáénak ismeri fel, gondoskodik a válaszadásról. A külső szemlélőnek úgy tűnik, mintha a megadott belső számítógép közvetlenül az internetre lenne kötve.

A DMZ-be telepített gép azonban veszélyeket is hordoz: külön védelem nélkül teljesen védtelen lesz a támadásokkal szemben, tehát legalább tűzfalat kell rá telepíteni, hogy megakadályozzuk az illetéktelen hozzáférést. A többi gépet elméletileg védi a router. Ha mégis eljut hozzájuk kéretlen adat, annak két oka lehet: a router hibás, amit a behatoló kihasznált, vagy a LAN-ban lévő gépre került egy olyan program, amely megindítja a kéretlen kommunikációt (a router pedig – mivel belülről indult – készséggel kiszolgálja).

A KONFIGURÁLÁS És most lássuk, hogyan is működik a router, pontosabban hogyan kell működésre bírnunk őket! A konfigurációs lehetőségeket az általunk is elismert Edimax BR6104P útválasztón keresztül mutatjuk be,

»infó

➲ Az IP-maszkolásról bővebben:
http://tldp.fsf.hu/HOWTO/IP-Masquerade-HOWTO-hu/ipmasq-background2.5.html

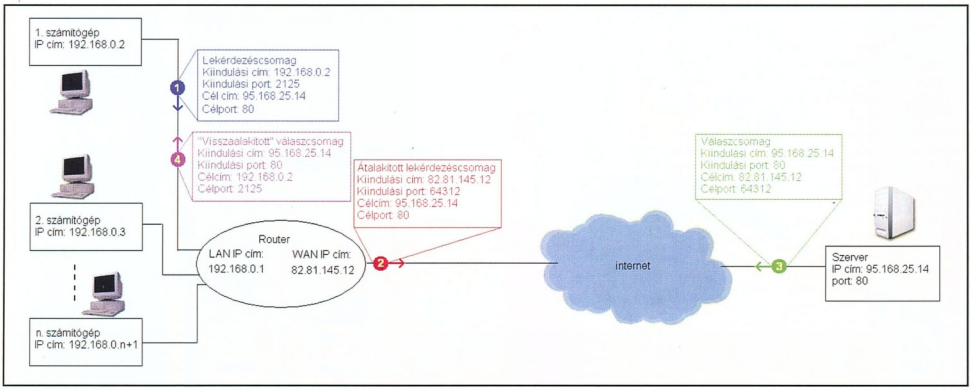

» A házi útválasztó működése egy kitalált példa alapján

de a folyamat más, hasonló kategóriájú routernél sem tér el lényegesen ettől.

A routerek többsége alaphelyzetben bekapcsolt DHCP szerverrel kerül a vásárló kezébe. Először beillszetjük a hálózatba: WAN portra a kábel- vagy ADSL modemet, a LAN portokra pedig a gépeket vagy switch-et – ha nincs elegendő LAN port – kell kötni. Utána a gépek automatikusan megkapják az IP-címüket és egyéb beállításaikat (DNS, átjáró IP-címe).

Utána egy böngészőt előhívva csupán be kell írnunk az átjáró (vagyis a router) IP-címét, amely jelen esetben 192.168.2.1. A jelszó megadása után a konfigurációs oldalra jutunk. Itt igénybe vehetjük a gyors beállítást, a *Quick Setup*-ot, ám most az a célunk, hogy beleugorjunk a mély vízbe.

MÉLY VÍZ Kattintsunk a *General Setup* feliratra. A *System Settings*en belül beállíthatjuk az időzónát, illetve az időszinkronizációs szervert. A riportok készítésénél lesz ez nagy segítségünkre, hiszen megtudhatjuk, pontosan mikor is történtek az egyes események. A jelszó beállításánál nemcsak a hozzáférési jelszót módosíthatjuk, hanem a kiléptetési időt is. A távoli hozzáférésnél megadhatjuk, hogy igény esetén a WAN porton (vagyis az interneten) keresztül melyik IP-című gépről konfigurálhatjuk. A LAN bármely gépéről elérhetjük (a megfelelő jelszóval).

A *WAN* menüpont már kicsit érdekesebb számunkra: itt választhatjuk ki, milyen típusú a netkapcsolatunk. Dinamikus IP segítségével kapcsolódhatunk a legtöbb hazai kábeltévés szolgáltatóhoz. Itt megadhatjuk a szolgáltatónk által megjelölt host nevet, illetve azt a MAC-címet, amellyel eredetileg használtuk az internetet – ugyanis a szolgáltató ez alapján azonosít minket. A MAC-cím átírásnak köszönhetően nem szükséges telefonálnunk a szolgáltatónak a változás miatt: egyszerűen csak írjuk be régi hálókártyánk fizikai címét. Ha pont arról a gépről konfiguráljuk a routert, amelyről eredetileg neteztünk, a *Clone MAC Address* gomb megnyomásával megspóroljuk a beírogatást: a router automatikusan beilleszti a konfiguráló gép fizikai címét.

A PPPoE kapcsolatot az ADSL-hez szánták. Ilyenkor több mindent kell megadnunk: a felhasználói nevet (ez általában azonos a szolgáltatónál rendelt teljes e-mail címmel), a jelszót, a szolgáltató nevét, valamint a kiléptetési időt, illetve az MTU-t. Ez utóbbi határozza meg a maximális csomagméretet, melynek optimális értékét a szolgáltatónktól tudhatjuk meg.

PPTP kapcsolatot általában még nem használnak a hazai szolgáltatók. A lényege, hogy egy virtuális hálózatban vannak az ügyfelek, és a netet ennek a hálózatnak az átjáróján keresztül érik el. Ez azonban lehetetlenné teszi helyi szerver üzemeltetését.

Statikus IP-t akkor kaphatunk, ha a szolgáltatónk nem DHCP szerveren keresztül osztja ki az IP-címünket, hanem fixen garantál egyet számunkra. Ilyenkor ezt beírhatjuk kézzel is, de meg kell adnunk az átjárót és a DNS-t is.

Az Edimax BR6104P hídként is működik. Ha ezt választjuk, a WAN MAC-címét felváltja a LAN-os MAC-cím. Ez azt jelenti, hogy a router megszűnik routerként működni, és a WAN port gyakorlatilag ötödik LAN portként használható.

A beállítások között találjuk a már említett DNS szerver címmegadó menüpontját, sőt van DDNS menüpont is. Ha dinamikus IP-címünk van, és regisztráltuk magunkat egy (a router által támogatott) dinamikus domainnévrendszerbe, ez utóbbi segítségével az útválasztó gondoskodik arról, hogy elküldje az aktuális netes IP-címünket a rendszernek – így ehhez nem kell külön szoftvert telepíteni.

A *LAN* menüpontban állíthatjuk be a router LAN-os IP-címét, illetve hogy a DHCP kiszolgáló mely IP-címeket oszthatja ki, és ezek mennyi ideig élhetnek. Érdekes, hogy az UPnP lehetőséget is ide sorolták be – de ezt csak ki- és bekapcsolhatjuk. Mivel a BR6104P-ben van LPT nyomtatószerver, szintén itt adhatjuk meg, hogy az LPD protokollal működjön-e (ez az újabb operációs rendszereknél lehetőséget ad a nyomtatási sor összeállítására).

Gyakorlatilag ahhoz, hogy a router tökéletesen működjön, ezekre a beállításokra van szükség. Közel sem merítettünk ki minden lehetőséget, ám a továbbiak inkább a különlegességek körébe tartoznak.

» A példánkban szereplő router: Edimax BR6104P

Hogyan működnek a portok?

A portoknak köszönhetően tudják eldönteni az alkalmazások, hogy egy-egy beérkezett adatcsomag ugyanazon a gépen melyik programhoz tartozik. Például ha megnyitunk egy weboldalt, a böngészőprogramunk a 80-as porton kommunikál a webszerverrel, míg ha e-mailt töltünk le, akkor a levelezőkliensünk a 110-es porton hívja meg a POP3-as szervert. Ez a portkiosztás kváziszabványnak tekinthető: nincs erre semmiféle rögzített előírás, csupán ez a megszokott. El is lehet térni ettől, de akkor a kliensprogramnak külön meg kell adni, hogy ne a szabványos porton kommunikáljon a átalakított szerverrel.

Útválasztók kibővítései

Bemutattuk az otthoni routerek működését és alapvető beállításait. Az útválasztók azonban sokkal többre képesek. Az alábbiakban megismertetjük olvasóinkkal az útválasztók azon lehetőségeit, amelyek nem feltétlenül elengedhetetlenek a működésükhöz, ám sokszor hasznosak lehetnek.

Dudás Zoltán (dudi@ipma.hu)

Az otthoni útválasztók elsődleges feladata, hogy a helyi hálózatban lévő gépeknek biztosítsák az egy vonalról bejövő internet elérését. Gyakorlatilag tűzfalként is szerepelnek, mivel kívülről láthatatlanná teszik a helyi hálózat gépeit. Ennek azonban hátrányai is vannak, legfőképpen az, hogy internetes szervert nem üzemeltethetünk a hálózatban. Szerencsére ezt a problémát a legtöbb routerben meg lehet oldani. Újra elővesszük az Edimax BR6104P útválasztóját, hogy lássuk, mit kell tennünk az ügy érdekében.

A router beállítóprogramjában a *NAT* (Network Address Translation – hálózati címfordítás) menüpont alatt találjuk azokat a beállítási lehetőségeket, melyek segítségével a netről is elérhető szervereket üzemeltethetünk. Az *Address Mapping* segítségével helyi hálózatunkat több részre bonthatjuk, és ezeket a részeket különböző IP-címek alapján juttathatjuk ki a WAN felé. Ez persze csak akkor működik, ha a szolgáltatónktól több IP-címet kaptunk. Például ha egy *Global IP*-nek megjelöljük a 10.1.1.10-et, és hozzárendeljük a 192.168.2.1-től a 192.168.2.4-ig terjedő LAN-os címeket, akkor azok a helyi gépek, melyek ezekkel az IP-címekkel rendelkeznek, a 10.1.1.10-es WAN-os IP-címről jutnak ki az internetre. Más Global IP-hez más helyi IP-címeket rendelhetünk, és így megszabhatjuk, hogy mely gépek mely címről jussanak ki a világhálóra.

A *NAT → Virtual Server* menüpontban találjuk meg azt a lehetőséget, ami a szerverüzemeltetéshez elengedhetetlen. Itt adhatjuk meg, hogy melyik helyi gépre küldje a router az általunk megadott portra érkező „kéretlen" üzeneteket. A BR6104P-nél megvan az a lehetőség, hogy a gép LAN-os portja és a külső port ne ugyanaz legyen, így nem kötelező a szervert arra a portra hangolni, amelyet eredetileg az alkalmazás kváziszabványa megkövetel: elegendő, ha a routernek adjuk meg külső portként ezt. A belső port mindenképpen az legyen, amelyre az alkalmazásszervert beállítottuk.

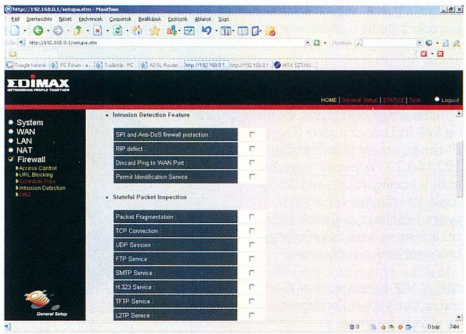

» Tűzfal a routerben

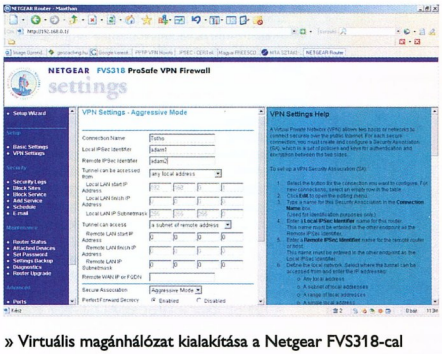

» Virtuális magánhálózat kialakítása a Netgear FVS318-cal

Számos olyan útválasztó létezik, amelyen nem csak 1-1 port adható meg, hanem egész porttartomány is. Sajnos erre a BR6104P-nél nincs lehetőségünk. Van ellenben egy úgynevezett Trigger Portja. Ezt olyan alkalmazásokhoz fejlesztették ki, melyek egyszerre több porton kommunikálnak. A belső gépeken futó alkalmazások portjait egyetlen kifelé irányuló portra rakja, így nem

»infó

A bemutatott Edimax BR6104P útválasztót a Kelly-Tech Kft., míg a Netgear FVS318 routert az AccessPoint Kft. biztosította.

- **www.accesspoint.hu**
- **www.kellytech.hu**

További extra: a VPN

A BR6104P-nél fejlettebb otthoni routerek még egy lehetőséget kínálnak: a VPN-t. Az alábbiakban Netgear FVS318 8 LAN portos router segítségével mutatjuk be, hogy lehet a virtuális magánhálózatot beállítani.

A Netgear FVS318 kizárólag IPSec-es VPN-t támogat. Első lépésben meg kell adnunk a helyi és a távoli ID-t, azaz azonosítót. Ezután kijelölhetjük, hogy a kapcsolati cső (tunnel) a LAN-unkon és a távoli hálózaton mely gépeket érintse. Utóbbit akár domainnévvel is ellíthatjuk, de ebben az esetben a teljes URL-re szükség van. Három biztonsági típust köthetünk a kapcsolathoz: *Main Mode*, *Aggressive Mode* vagy *Manual Keys* (kézzel bevitt kulcsok). Előbbi kettő egy egyszerű IKE-t (Internet Key Exchange) használ. Ebben az esetben automatikusan végrehajtódik a titkosítási paraméterek egyeztetése. Szükség van egy már megosztott kulcsra (preshared key), amely a kölcsönös azonosításban játszik szerepet. A titkosítást 6 fokozatban állíthatjuk. Választhatunk titkosítás nélküli kommunikációt, valamint DES, 3DES, illetve AES 128, 192 és 256 bites kódolást. Ebben a sorrendben növekszik a titkosítás mértéke – és sajnos ugyanilyen sorrendben csökken az átviteli sebesség is.

» Egy virtuális magánhálózat kiépítésére alkalmas router

A titkosításikulcs-csoport kiválasztására csak az agresszív módban van szükség. Ezenkívül megadhatjuk az egyes kulcsok élettartamát. Minél rövidebb ez az idő, annál kisebb az esélye, hogy megfejtik az általunk használt kulcsot, ám minden egyes váltásnál megszakad a kiépített VPN kapcsolat. Kézi bevitelnél minden kulcsot és azonosítót nekünk kell megadnunk a routernek és a klienseknek. Ennek az az előnye, hogy nincs előegyeztetés (minek során titkos kulcsaink is átvándorolnak egyik pontról a másikra), csak arra kell ügyelnünk, hogy pontosan adjuk meg az adatok. Igény esetén bekapcsolhatjuk a NetBIOS szolgáltatást, melynek révén tallózhatunk a VPN hálózatban lévő gépek között.

Ha sikerül létrehoznunk a kapcsolatot, két egymástól távol lévő hálózatot egyesítünk virtuálisan – a kapcsolatot közöttük az internet biztosítja.

➲ VPN Linux alatt: **www.czeh.hu/linuxdoc/vpn-pptp.html**

➲ **http://people.arxnet.hu/airween/ipsec/ipsec_cert.html**

kell hatalmas portlyukakat csinálnunk a routeren. Néhány előre beállított alkalmazást eleve tartalmaz a router, így nem kell utánanéznünk, mely portokon is működnek ezek.

A *Firewall* menüpont alatt találjuk a tűzfalbeállításokat. Miért van szükség tűzfalra, ha maga az IP-maszkolás elrejti a belső gépeket? Azért, hogy a routert közvetlenül fenyegető támadásokat kivédhessük. Elsősorban a behatolásdetektálás, tehát az *Intrusion Detection* pont érdekes számunkra. Ezen a menün belül a *Stateful Packet Inspection* korlátozza a WAN felől beérkező adatforgalmat úgy, hogy lehetőséget ad a routernek az egyes megjelölt portokra érkezett adatok átvizsgálására. Továbbá védelmet nyújthat a DoS típusú támadások ellen, melyek célja a forgalom leblokkolása, ellehetetlenítése. Finomíthatjuk a beállításokat, például megadhatjuk az adott időn belül érkező maximális csomagszámot, és ha több érkezik, azt DoS-támadásnak tekinti. Megadhatjuk azt is, hogy az ilyen típusú csomagok küldőit mennyi időre tiltsa ki. A szűrés vonatkozik a belső hálózatra is: ha egy kémprogram megpróbál kikerülni az internetre, az egész gépet letiltja a világhálóról megadott ideig. Igény esetén e-mailban küld értesítést az eseményekről, ehhez meg kell adnunk a rendszergazda e-mail címét, illetve egy SMTP szerver elérését.

A *Firewall* menüpont alatt találjuk a DMZ-t (demilitarizált zóna) is, amelynek segítségével porttovábbítás nélkül, közvetlenül is kiengedhetünk egy gépet az internetre. A DMZ-be tett gép közvetlenül látszik a világhálón, és minden kéretlen csomag neki fog érkezni. Így használhatjuk netes szerverként is, hiszen látható az internet számára, ám éppen ezért érdemes rá egy szoftveres tűzfalat is telepíteni.

Ugyanitt találjuk meg az URL szűrés lehetőségét az *URL Blocking* pont alatt. Megadhatjuk, hogy mely címeket, illetve milyen kulcsszót tartalmazó URL-eket ne érjenek el a hálózat gépei. Ugyanakkor a LAN-os gépek hozzáférését is korlátozhatjuk: egyes gépeknek megtilthatjuk, másokak engedélyezhetjük a kommunikációt a világhálóval.

Itt kell még megemlítenem az Universal Plug and Play (UPnP) lehetőségét is. Ennek a segítségével az újabb Windows operációs rendszerekből közvetlenül konfigurálható a router portforwarding tulajdonsága. Ha egy alkalmazás képes rá, az operációs rendszer segítségével automatikusan tudja konfigurálni az útválasztót a számára szükséges portok befogadására, így nem szükséges nekünk utánanézni, mely portokat kell továbbítanunk a gépünkhöz.

•

Nem volt célunk e lehetőségek teljes technológiai ismertetése, csupán be kívántuk mutatni, mire használhatjuk még a routereket. Talán ezen ismeretek birtokában mindenki bátrabban fog hozzá routerének beállításához. Vége annak korszaknak, amikor konzolon keresztül, parancsokkal kellett konfigurálni az útválasztókat. Persze a komolyabb routerek támogatják ezt a lehetőséget is, ám az otthoni vagy kisirodai felhasználóknak bőven elegendő a grafikus vezérlés.

Acer notebookok hihetetlen áron

Acer TravelMate 4002 Lmi

(Centrino Intel Pentium-M 1.6 GHz/2MB, 512 MB DDR, 15" XGA, 60 GB, DVD-RW dual, ATI Mobility9700 64MB VGA, S-Video, IEEE-1394, modem, LAN, Wireless LAN 54M, Infra, 3*USB, WindowsXP Home)

289 900 Ft

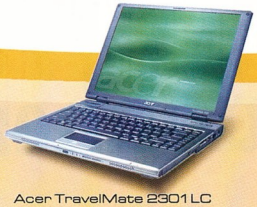

Acer TravelMate 2301 LC

(Centrino Intel Celeron-M 1.3 GHz/512kB, 256 MB DDR, 15" XGA, 40 GB, DVD-CDRW combo, modem, LAN, 3*USB, WindowsXP Home)

195 900 Ft

VGA felbontású palmtop a HP-tól

HP Ipaq hx4700

(Microsoft® Windows® Mobile™ 2003 SE – Premium, 4.0" Transfl. VGA (480 x 640 pixels), Intel® PXA270 624 MHz proceszor, Wireless LAN, Bluetooth, IrDA, SD/SDIO/MMC type standard, CF Type II, 192 MB/ 64 MB Ram (80 MB iPAQ File Store), Touchpad with mouse-like curser, Integrated microphone, speaker, stereo headphone/headset jack, MP3)

138 900 Ft

Üzleteink:
1139 Bp., Petneházy utca 47-51., tel.:(1) 237-5020, fax: (1) 237-5021
8000 Székesfehérvár, Petőfi utca 1., tel.: (22) 502-880
6722 Szeged, Bartók tér 13., tel.: (62) 552-233
e-mail:info@sprint.hu

www.sprint.hu

Ne feledje, a Sprint nemcsak termékeket, hanem **honlapokat** is szállít.
Bővebben a **www.creativision.hu** honlapon olvashat.

Szám(IT) a technika
sprint COMPUTER KFT.

Előfizetési akció!

Az információ házhoz jön!

~~1 PCM = 1496 Ft~~

Mi lakására szállítjuk mindössze 999 Ft-ért!

Új előfizetőink között három hónapig – októbertől decemberig – minden hónapban értékes ajándékokat sorsolunk ki.

A sorsoláson azon új vagy előfizetésüket megújító olvasóink vesznek részt, akik adott hónap 15-éig kiegyenlítették az előfizetési díjat.

És mindehhez értékes ajándékokat nyerhet!

15 Értékes DVD-film

1 DVD-író

3 MP3-lejátszó

800 FineReader 6.0 karakter felismerő program

100 előfizetőnk visszanyerheti előfizetése árát

...és egyéb értékes nyeremények!

Az itt látható képek csak illusztrációk.

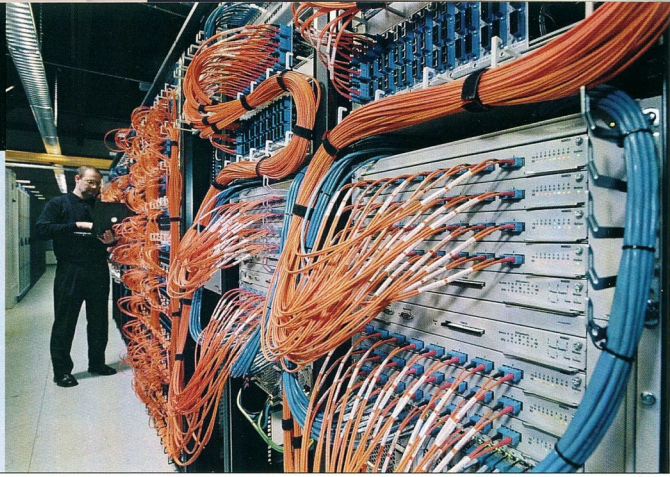

Manapság egy kis cégnél is jogos igény, hogy számítógépei hálózatba építve működjenek. Így egyszerűbb a kommunikáció, és az erőforrások is jobban kihasználhatók. A hálózat nyújtotta szabadság azonban veszélyeket is rejt.

Proxy és tűzfal

Tóth Ferenc

Néhány alapvető jellemzőben minden típusú hálózat megegyezik. Ez az igazodás az ISO/OSI modellhez, amely egyfajta szabványnak fogható fel a hálózati kommunikációban, viszont a gyakorlatban a hálózati protokollok csak részben felelnek meg ennek a modellnek.

A leggyakrabban használt kommunikációs protokoll hálózatok esetében a TCP/IP. Ez egyrészt viszonylag egyszerű, másrészt pedig az internet is ezzel a protokollal kommunikál, ezért a TCP/IP-alapú hálózatokat könnyebb az internettel összekötni.

A különböző rétegeket nem kívánom ismertetni, mert elég hosszadalmas. Ami a lényeg, hogy a hálózatot elérő felhasználói program az alkalmazási réteggel kommunikál, tehát itt a küldött, vagy fogadott adat még file-ok, vagy üzenetek formájában létezik, míg a fizikai réteg annyira gépközeli feladatot lát el, hogy ott az adat már csak elektromos jelek formájában létezik.

Konyhanyelvre fordítva: a küldendő adat a felhasználóhoz legközelebbi rétegbe kerül, az a különböző rétegek között haladva végül elektromos jellé alakul, a fizikai közegben eljut a célig, majd ott ugyanezeken a rétegeken keresztül a felhasználó számára is értelmezhető adattá áll össze. Így a hálózaton belül a számítógépek kommunikációja biztosított.

1. Alkalmazási	1. Alkalmazás (ftp, telnet, HTTP, ping, stb.)
2. Megjelenési	
3. Viszony	2. Gép-gép (TCP, UDP, stb.)
4. Transzport	
5. Hálózati	3. Internet (IP)
6. Adatkapcsolati	4. Hálózat elérés (Ethernet, PPP, stb.)
7. Fizikai	

» Az ISO/OSI (bal oldali oszlop) és a TCP/IP (jobb oldali oszlop) protokollok összehasonlítása

De a különböző hálózatok között is biztosítani kell az átjárhatóságot. Ezt az aktív hálózati eszközök teszik számunkra lehetővé. A switch-ek, bridge-ek, routerek működtetése azt a célt szolgálja, hogy hálózatunk topológiáját kialakítsuk, és összekössük más számítógépes hálózatokkal. Ezek az aktív eszközök a hálózati kommunikációs protokoll más-más rétegében működnek, más-más feladatot látnak el, és működésük bonyolultsága is eltér.

És ha létrejött a hálózatok közötti kommunikáció, arról is gondoskodnunk kell, hogy saját hálózatunkat védjük más hálózatok felhasználóival szemben. Ezt a hálózatok közötti kommunikáció szűrésével oldhatjuk meg. Ennek lehetőségeit vesszük sorra.

TŰZFALAK A tűzfal az illetéktelen hálózati hozzáféréseket megakadályozó szoftveres vagy hardveres eszköz, amely a kommunikáció folyamatába beépülve figyeli és szabályozza az átáramló forgalmat.

A tűzfalakat általában az internetre kapcsolt számítógépek és helyi hálózatok védelmére alkalmazzák, hogy illetéktelenek ne nyerhessenek hozzáférést a hálózathoz és a számítógépeken tárolt adatokhoz.

Csomagszűrő routerek. A csomagszűrő routerek jelentették a legelső lépést a tűzfalak kialakulásában. Velük párhuzamosan jelent meg a bastion host, megteremtve a csomagszűrés és az alkalmazásszintű tűzfal összekapcsolásának lehetőségét. A feladata az internet szűrésmentes forgalmának biztonságosabbá tétele volt. A routerek jó al-

Hardverek proxy tűzfalhoz

Mivel működésük bonyolultságában nagyon eltérnek az egyes tűzfaltípusok, a hardver kiválasztásánál figyelembe kell vennünk, hogy a bonyolultabb, ugyanakkor kényelmesebb proxy tűzfalak erősebb gépet igényelnek. Figyelembe kell vennünk azt is, hogy megközelítőleg hány munkaállomás akarja használni hálózati átjáróként a proxyt.

Mivel tűzfalról van szó, értelemszerűen 3 Ethernet csatoló kell: egy a belső hálózat részére, egy a külső hálózat részére és egy a DMZ (demilitarizált zóna) megvalósításához.

A bonyolultabb proxy tűzfalak több csomagot is vizsgálnak egyszerre, és lehetséges, hogy a vizsgált adatcsomagokon több műveletet is végrehajtanak az elemzés során. Ezért a számítógépbe annyi memóriával kell tenni, hogy nagy adatmennyiség elemzésénél is megmaradjanak a szélessávú elérés biztosította lehetőségeket.

A proxy tűzfal a funkcióját elsősorban a memóriára támaszkodva látja el, ezért nagy kapacitású háttértárolóra csak akkor van szükség, ha egyben webcacheként is szeretnénk használni.

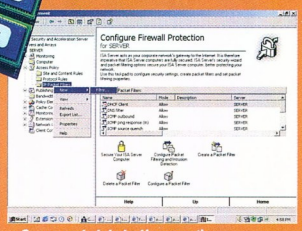

» Szerver építésénél az egyik legfontosabb összetevő a memória

ternatívát jelentettek, mivel a hálózati forgalom mindenképpen rajtuk keresztül haladt. Így a csomagok célba juttatása mellett új feladatot kaptak: adott szabályok alapján egyes csomagokat engedjenek át, míg másokat dobjanak el. A döntéseket ezek az úgynevezett csomagszűrő routerek – vagy csomagszűrő tűzfalak – a továbbítani kívánt csomag fejlécében található adatok, valamint az előre beprogramozott szabályok alapján hozzák.

Csak a csomagok fejlécét vizsgálják meg, a magasabb rétegeket (alkalmazási réteg) adatnak tekintik, és nem foglalkoznak vele.

Állapottartó csomagszűrő. A csomagszűrők és az állapottartó csomagszűrők között a vizsgálat mélységében nincs különbség, csupán az abból nyert információ feldolgozásában. Míg az előző egyetlen csomag fejléce alapján hozza meg a döntést, addig az utóbbi magát a kapcsolatot képes vizsgálni ugyancsak a fejlécekre hagyatkozva.

Bastion host. A csomagszűrő és állapottartó csomagszűrő tűzfalak esetében a kliens közvetlenül kapcsolódik a szerverhez, így oda a kliens által küldött csomag változatlan formában jut el. Ezzel szemben a bastion host használata esetén a kommunikáció két fázisra oszlik: az egyik kapcsolat a kliens és a bastion host között, a másik pedig a bastion host és a szerver között épül ki. Ez a megoldás – működéséből adódóan – lehetetlenné teszi a csomagszintű támadásokat.

Socks tűzfalak. A socks tűzfalak talán a tűzfalfejlődés egyik legérdekesebb, de igencsak rövid életű irányát képviselik. Valahol félúton helyezkednek el a csomagszűrők és a proxyk között.

A socks proxyk működési elve egyszerű: a kliensgépre telepíteni kell egy programmodult, ami minden hálózati kapcsolat kezelését átveszi az operációs rendszertől. Amikor egy program kapcsolódni akar egy szerverhez, akkor a kapcsolódási kérését a modul kezeli, és a program helyett kapcsolódik az előre beállított socks proxyhoz, majd megadja a proxynak, hogy milyen címre szeretne kapcsolódni. Ezek után a proxy kapcsolódik a kliensprogram által kijelölt szerverhez. A kapcsolat kiépülése után az adatforgalmat a kliensprogram a modul segítségével a socks proxyn keresztül végzi.

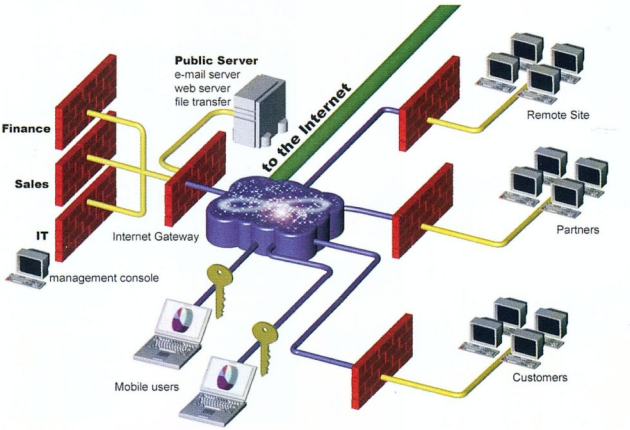

» A tűzfal védi az internetre kapcsolt számítógépeket és a helyi hálózatokat

Alkalmazásszintű, avagy proxy tűzfalak. A proxy tűzfalak képviselik az első jelentős lépcsőfokot a nem csomagszűrő típusú tűzfalak fejlődésében. A proxyk a bastion host megoldások után jelentek meg azzal a céllal, hogy kiküszöböljék a felhasználók szerverre való bejelentkezéséből adódó kényelmetlenségeket, illetve az ebből fakadó veszélyeket.

Az elv nagyon egyszerű: a kliensek és a kiszolgálók között nem épül fel közvetlen kapcsolat, hanem mindketten a tűzfalon futó proxyalkalmazással kommunikálnak. A proxy egyik hálózati csatolójával az ismeretlen hálózat kiszolgálóihoz kapcsolódik, a másikkal pedig a belső hálózatban lévő klisenekhez. Ez az architektúra képessé tette a tűzfalakat arra is, hogy alkalmazásszinten ellenőrizzék a rajtuk áthaladó információáramot. A proxyalkalmazások már nem csupán a csomagok fejlécét vizsgálják, hanem az adatrészbe is belenéznek, és akár módosításokat is végre tudnak hajtani. (Vannak úgynevezett cacheing proxyk is, ezeknek azonban nem céljuk a biztonság növelése, csupán a webelérések gyorsítása.)

A kliensprogram megadja a proxynak (megbízottnak), hogy a külső hálózaton milyen erőforrást akar elérni, a proxy kapcsolódik az erőforráshoz, majd az eredményt továbbítja a kliensnek. Itt már a kapcsolat van a középpontban, és így a kommunikáció szűrése magasabb szinten is lehetséges. Mivel minden protokollhoz külön proxy kell, ezért e módszert alkalmazva az összes használni kívánt protokollhoz megfelelő proxyt kell telepíteni.

Transzparens proxy tűzfal. A proxy tűzfalakat körültekintően kell konfigurálni, ami amellett, hogy kényelmetlen, újabb hibaforrást jelent. Ha túl gyakran kell változtatni a beállításokon, melyek egy része a felhasználók alkalmazásait is érinti, egy idő után követhetetlenné válnak a módosítások. Ráadásul egyre több olyan protokoll jelent meg, melyek nem voltak felkészítve a proxys működésre.

Tehát meg kellett oldani, hogy egyrészt a proxy transzparensen működjön, másrészt

Néhány windowsos proxy tűzfal

Microsoft Internet Security and Acceleration (ISA) Server 2004: a Microsoft hangsúlyozza a webcache fejlettségét, valamint azt, hogy a program nagyon jól kezeli a Microsoft alkalmazások protokolljait, és mélyreható protokollelemzést végez.

CC Proxy: gyártó a könnyű használhatóságra helyezte a hangsúly. A program socks tűzfalként is képes működni, ugyanakkor alkalmazásszintű tűzfalként csak a HTTP, e-mail, és IRC protokollokat támogatja.

WinGate: előnye, hogy két plug-in segítségével levelező szerverként is használható, illetőleg van beépített víruskereső funkciója. Hátránya az, hogy egyéb lehetőségekhez csak további alkalmazások beszerzésével juthatunk.

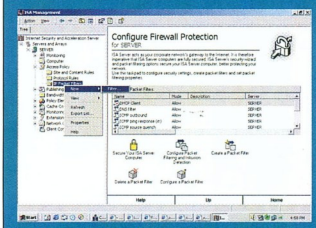

» Microsoft ISA Server 2004: gyártója nagyon dicséri...

Fontos az operációs rendszer!

A proxy tűzfal szoftver csak egy alkalmazás, amit egy operációs rendszernek kell futtatnia. Tűzfalunk védettsége tehát az operációs rendszer védettségénél kezdődik. Ezért nagyon fontos a tűzfalként használt gép operációs rendszerének kiválasztása, majd pedig folyamatos frissítése. PC-n a Windows Server 2003, illetve a Unix vagy Unix-alapú rendszerek (például a Linux) jöhet szóba.

Az operációs rendszer után jön a platformnak megfelelő proxy tűzfal alkalmazás kiválasztása.

kezelhessük a proxyfunkciókat nem támogató protokollokat is.

A megoldás adott volt. A tűzfalon – elhelyezkedéséből adódóan – minden forgalom áthalad (a tűzfal a szervezet hálózatának internetes, alapértelmezett átjárójaként szerepel). Így a tűzfalon a csomagszűrőkhöz hasonló funkciókat is el lehet látni. A klienseken nem kell proxyt konfigurálni, mert közvetlenül próbálnak kapcsolódni a szerverhez.

A csomagszűrőkkel szemben azonban itt a csomagok nem jutnak át a tűzfalon, hanem a tűzfal a csomagokat, kapcsolatokat – beépített csomagszűrőjének segítségével – „elkapja", és magára irányítja. Az átirányított kapcsolatokat pedig a proxyprogram fogadja, a nem transzparens proxykhoz hasonlóan. Természetesen a transzparens proxyt is lehet használni nem transzparens módon.

Az újabb protokollok miatt napjainkban egy újabb problémával kell szembenézni a tűzfalak fejlesztésekor: az összetett protokollok kezelésével. Jó példa az összetett protokollhasználatra az e-buisness keretében elengedhetetlen HTTPS protokoll, ami egy SSL (titkosítást és autentikációt megvalósító) protokoll és egy HTTP protokoll kombinációjából született. A megoldás egy új tűzfal-technológia.

Moduláris proxy tűzfalak. A moduláris proxy tűzfalak rendelkeznek a transzparens tűzfalak minden jó tulajdonságával, azaz képesek az átmenő adatfolyam alkalmazásszintű szűrésére, csomagszűrő kiegészítőt tartalmaznak és transzparensek a kliens számára.

Van azonban egy alapvető különbség a transzparens tűzfalak és a moduláris tűzfalak között. A transzparens tűzfalakban minden protokoll értelmezését, elemzését különálló tűzfalkomponens végzi, és ezek a komponensek nem képesek együttműködni, ráadásul bizonyos funkciókat mindegyik komponens megvalósít (kapcsolat fogadása, kapcsolódás a szerverhez stb.). A moduláris proxy részei, moduljai viszont együttműködnek egymással, és a különböző feladatokat más-más modul látja el, ami csökkenti a felesleges redundanciát.

Legjobb példa erre a már említett HTTPS. Ennek különlegessége, hogy egyrészt összetett, hiszen egy SSL proxy és egy HTTP proxy kombinációja, másrészt az egyik része, az SSL proxy titkosított, úgynevezett kriptoprotokoll, amelynek a szűrése, visszafejtése még bonyolultabb. Az SSL proxy kapja meg az átmenő forgalmat, azt dekódolja, majd a dekódolt forgalmat átadja a HTTP proxynak. A HTTP proxy már a sima HTTP-kérést kapja meg, mintha azt egy klienstől kapná. A kérés feldolgozása után a HTTP proxy a kérést továbbküldi, mintha a szervernek küldené, de valójában a kérés az SSL proxyhoz kerül, amely a kérést újra titkosítja, és ő küldi el a szervernek. Így lehetőség nyílik a HTTPS forgalom transzparens HTTP szintű szűrésére, amely fontos részét képezheti például a trójai programok elleni védekezésnek.

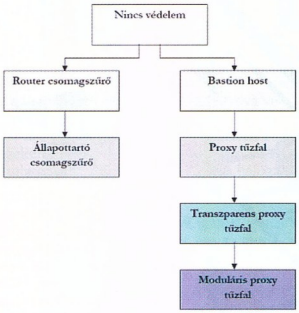

» A tűzfalak fajtái és fejlődésük

A moduláris tűzfal bizonyos proxymoduljai a rajtuk átmenő forgalom egy részét képesek egy másik proxynak további elemzésre átadni, azaz más elemző proxymodult bevonni, beágyazni a forgalom elemzésébe.

MÉLY PROTOKOLLELEMZÉS ÉS CONTENT VECTORING Mint említettük, a proxy tűzfalak alkalmazásszintű jelenlétükből adódóan elvileg a teljes átmenő adatforgalmat tudják elemezni és befolyásolni. Ehhez két dolgot kell teljesíteniük: egyrészt ismerniük kell a protokoll összes szabványos utasítását és metódusát, másrészt képesnek kell lenniük a protokollban átvitt adat elemzésére. Az előbbit hívjuk mély protokollelemzésnek, míg az utóbbi content vectoringnak.

Mély protokollelemzés. Sokak számára talán meglepő: hiába léteznek protokollok, azok betartását alapesetben egy hálózati eszköz sem ellenőrzi. Ez nagy teret ad a rosszindulatú támadóknak, hiszen sok hálózati eszközben és alkalmazásban vannak olyan biztonsági rések, melyeket ki lehet játszani a protokollt sértő metódusokkal. Ha a proxyalkalmazás a teljes szabványt megvalósítja, tehát ismeri az összes utasítást és attribútumot, egyfajta hálózati rendészként minden olyan kommunikációs próbálkozást megtagadhat, amely a szabványt megsérti.

További előnye a mély protokollelemzésnek, hogy segítségével a tűzfal „élesebben" lát. A hálózati kommunikációban jóval részletesebben tud eseményeket megkülönböztetni egymástól, tehát a reakciója is kifinomultabb lehet.

Content vectoring. A tartalomelemzés tipikusan a moduláris tűzfalak sajátja. Önálló modulként épülnek be az architektúrába, így képesek valamennyi proxyval együttműködni. A megoldandó feladat általában a tartalomban történő vírusszűrés. Ritkább esetben kulcsszavak alapján történő szűrés is előfordulhat. PCM

Proxy tűzfal bevezetése

1. Mielőtt hozzálátnánk egy proxyszerver építésének, tisztáznunk kell, mely tulajdonságaira lesz szükségünk – ez ez megkönnyítheti a proxyszerver típusának kiválasztását. A jelenleg használt eszközöket, azok beállításait szintén fel kell mérnünk.
2. Ezt követően a különböző lehetőségek költségét is figyelembe véve ki kell választanunk a használni kívánt terméket és operációs rendszert, valamint az ehhez szükséges hardvert.
3. Ezután meg kell terveznünk, hogy a proxy tűzfal milyen szabályok szerint felügyelje a hálózati adatforgalmat (IP-cím szerinti, TCP/UDP port szerinti, engedélyezendő és tiltandó protokollok szerinti szűrés).
4. Fel kell mérnünk, hogy az alternatívák milyen járulékos munkát jelentenek.
5. Ki kell jelölni azt a szakembert, aki a proxyszerver konfigurálását az előre elkészített terv alapján elvégzi.
6. Ezután kezdődhet meg a proxy tűzfal bevezetésének operatív szakasza. A bevezetés velejárója, hogy ideiglenesen megszűnik a jelenlegi hálózati átjáró, tehát a hálózat a telephelyen ez idő alatt működésképtelen lesz. Ebben a szakaszban nagyon ügyelni kell a feladatok ütemezésére, hiszen egy cég működésének feszített tempója nem teszi lehetővé, hogy bármikor kiiktassuk a számítógépes hálózatot.
7. A proxyszerver bevezetése csak akkor fejeződik be, amikor az esetleges bevezetéssel járó munkákat az informatikusok elvégezték, és a hálózati kommunikáció minden egyes kliensen kifogástalanul működik.

Néhány linuxos proxy tűzfal

Zorp: alkalmazásszintű, moduláris proxy tűzfal. Képes mély protokollelemzésre, tehát a legújabb technológiát képviseli. A Professional változata jelenleg az alábbi protokollok teljes formai elemzésére képes: FTP, HTTP, SSL, POP3, FINGER, WHOIS, NNTP, IMAP, TELNET, PRINTER, RADIUS, TFTP, LDAP, PGSQL, Oracle NET8.

További előnye, hogy Plug proxyval bármely, egy porton kommunikáló kliens–szerver kapcsolat felügyelhető (SSH, MYSQL, VNC, Microsoft Terminal Service, GOPHER, SMB/CIFS, TALK, SYSLOG, IPP, RSYNC).

Squid: a legtöbb Linux disztribúció eleve tartalmazza. Sajnos csak transzparens proxyként képes funkcionálni. Van webcahce funkciója, viszont csak a HTTP és az FTP protokollt ismeri, tehát csak ezek esetében képes a transzparens működésre, a többi protokollnál sima csomagszűrő tűzfalként használható.

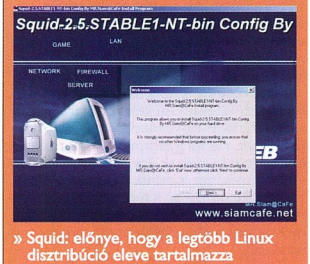

» Squid: előnye, hogy a legtöbb Linux disztribúció eleve tartalmazza

Genius

A megújult energia!

Wireless NetScroll+ Superior
- 10 gombos, vezeték nélküli, optikai egér
- internetes és alkalmazás-kezelő gyorsgombok
- akkutöltővel egybeépített rádióvevő

Wireless Optical Pro
- 800dpi felbontású, 5 gombos, vezeték nélküli optikai egér
- gyilkos bálnák ihlette ergonomikus forma és színvilág
- akkutöltős rádióvevő

Wireless NetScroll+ Traveler
- 800dpi felbontású, akkutöltős, vezeték nélküli, optikai egér
- borítással egybeöntött gombok, metál-ezüst kivitel
- mindkét kéznek kényelmes szimmetrikus forma

Wireless TwinTouch+ Optical Value
- vezeték nélküli billentyűzet és 800dpi-s optikai egér
- akkutöltős USB vevő, 6db extra akkumulátor
- 360o-ban működő, 1,5 méteres hatósugár
- 12 gyorsgomb, kihajtható csuklótámasz
- egérházba rejtett gombok

Wireless WebScroll+ NB Eye
- vezeték nélküli, 3 gombos notebook egér
- 800dpi optikai felbontás
- fény- és hangjelzés e-mail érkezésekor
- metál-ezüst színvilág

Wireless TwinTouch+ Optical Office

- vezeték nélküli, 21 gyorsgombos office billentyűzet
- 800dpi-s optikai egér, 3 + 2 extra funkciógombbal
- akkutöltővel egybeépített közös USB vevőegység
- Office gyorsgombok, alkalmazásváltó görgetőgomb
- 360°-ban működő, 1,5 méteres hatósugár
- metál-ezüst kivitel
- 6 extra AA akkumulátor

web: www.genius.hu

Képviselet: G.Network Kft.
1139 Budapest, Teve u. 9/c. fsz.
Tel.: 239-7021, Fax: 452-0720

» Újabb hírek a Silent Hill-filmről

Mint a múlt hónapban beszámoltunk róla, jó ütemben haladnak a Silent Hill-film munkálatai. Friss hír, hogy a mozi alapjául szolgáló forgatókönyv – Roger Avary, Cristophe Gans (lásd Farkasok szövetsége) és Nicholas Boukhrief munkája – teljesen elkészült. A forgatást 2005 februárjában kezdik, a premier 2006-ban várható. Addig is minden valószínűség szerint gazdagabbak leszünk legalább egy új Silent Hill játékkal.

➲ **http://216.239.59.104/search?q=cache:0hBEHo23A6gJ:www.comingsoon.net/news.php%3Fid%3D6803+silent+hill+film&hl=hu&ie=UTF-8&inlang=pl**

➲ **www.avary.com/rogeravary/journal/journal.php**

» DOOM 3-INFOK «

A modok szerelmeseinek jó hír, hogy elkészült a Doom 3 SDK, amely végre használható segítséget nyújt mindazoknak, akik komolyabb projekteken törik a fejüket. A csomagocska mindössze 9,6 Mbyte-os. Letöltés: ➲ **http://64.233.183.104/search?q=cache:dvoj3CvexNMJ:www.gamershell.com/download_7278.shtml+Doom+3+sdk+download&hl=hu&ie=UTF-8&inlang=pl**

Másik, még örvendetesebb infó, hogy Resurrection of Evil címmel máris készül a Doom 3 első kiegészítő lemeze! Ez sokáig ugyan kérdéses volt, de az eladási statisztikák láttán az id fejesei megnyugvással dőlhettek hátra, és ahogy kell, végül kiadták a parancsot az add-on legyártására. A fejlesztők ígéretei szerint az eredeti játékhoz képest minden szempontból lesznek újítások. Találkozunk majd eddig nem látott szörnyekkel, kapunk új fegyvereket (mint amilyen a dupla csövű sörétes puska, továbbá egyes hírek szerint a lángszóró), szerepelni fognak korábbról ismeretlen NPC-k, és talán még néhány frissebb DirectX 9-es effektusra is futja majd a készítők lendületéből. A küldetéslemez a tervek szerint 2005 első negyedévében, március tájékán landolhat a boltokban, csaknem egy időben a játék xboxos premierjével!

Október elején az id másodszor is kiadta a Doom 3 demóját, ezúttal azonban Linux operációs rendszerre! Aki szeretné megkaparintani a cuccot, látogasson el az id honlapjára (➲ **www.idsoftware.com**), de a matéria amúgy csaknem bármely online játéksite szerveréről lehúzható. Mindamellett talán nem árt szólni arról, hogy a fórumok szerint a demó futtatása némely Ati kártyákon komoly nehézségekbe ütközik. A multis móka szerelmesei egyben újabb javító patchet is bezsákolhatnak.

Közben a Doom-film körül is pezsegnek az események. A Universal Pictures hivatalosan is bejelentette, hogy az alkotás 2005. augusztus 5-én debütál az amerikai mozikban, néhány nappal később Európában. A forgatások már zajlanak Prágában. A stáblistát és egyéb érdekes infókat megtalálhatjátok a következő helyen: ➲ **www.imdb.com/title/tt0419706/**

» Szenzációs nevek, kecsegtető folytatások

- Egy október végi nyilvános chat alkalmával a Nival és a JoWood munkásemberei elkotyogták, hogy már előrehaladott állapotú a ***Gothic 3***, megjelenése 2005 végére várható.
- Rövid, de annál fontosabb hír, miszerint október 22-én a kiadó hivatalosan is megerősítette, hogy készül a *Civilization IV*!

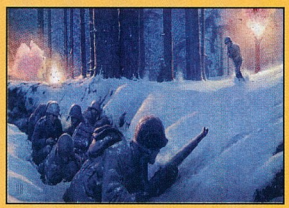

- Egy nemrégiben lezajlott EA-konferencián megerősítést nyert, hogy fejlesztés alatt áll a ***Medal of Honor: Dogs of War***. 2005 tavaszán érkezik majd három különféle konzolra. A történetben William Holt hadnagyot kell irányítanunk az európai hadszíntéren, 1942-ben. Emberünket maga az USA elnöke bízza meg egy kis titkosszolgálati melóval, amelynek során összesen négy fontos csata kimenetelét kell befolyásolnunk, természetesen a szövetségesek győzelme érdekében.

- A Techland közleményben tudatta az érdeklődőkkel, hogy hegesztik a ***Chrome: SpecForce*** című játékukat, amely a korábban Chrome néven megjelent alkotáshoz kapcsolódik, bár nem egyenes folytatása annak. Amit ígérnek: futurisztikus harcok, ütős grafikus motor, minőségi single- és multiplayer opciók. A fejlesztésről további információk a közeljövőben várhatók.
- A Ubisoft is megtette a maga kis, akarom mondani nagy bejelentését, mely szerint 2005-ben szélnek eresztik *Heroes of Might and Magic Online* című internetes játékukat. Részleteket egyelőre (minden jel szerint a Heroes V. bejelentésére várva) még nem árultak el.

- Úgy néz ki, örülhetnek az MMORPG műfaj kedvelői, hiszen Legions címmel küldetéspakk várható jövő tavasszal az ***Asheron's Call 2*** című játékhoz is. A kiadó roppant szűkszavú közleményéből mindössze annyit tudtunk meg, hogy a kiadvány tartalmazni fogja az eredeti játékot a hozzá tartozó frissítésekkel, továbbá egy új fajt, valamint új történetet is.

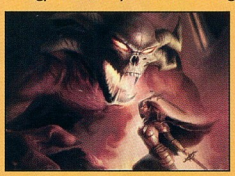

- Nem egészen friss hír ugyanakkor, de a teljesség és a rajongók kedvéért elmondanám, hogy hivatalos bejelentés szerint 2006-ra várható a ***NeverWinter Nights 2*** megjelenése!

» Újabb szoftverlopási esetek

A The Bard's Tale, a Halo 2 és a GTA: San Andreas is a kalózok prédájává vált. Ha jobban meggondoljuk, roppant kínos és szomorú, de mostanában szinte mindegyik nevesebb játék a hackerek és tolvajok áldozatává esett, mielőtt még megjelent volna. Half-Life 2, Doom 3, S.T.A.L.K.E.R – és még hosszasan folytathatnánk a sort... Sajnos az október sem volt mentes ilyen eseményektől. Először az inXile jelentette be, hogy a The Bard's Tale egyik korai verziója valamiképp kikerült az internetre. Egyelőre sejtésük sincs az eset hátteréről, mindazonáltal kiterjedt nyomozást indítottak, és kértek mindenkit, hogy a hasznosítható információkat (például letöltési linkekről) szíveskedjenek eljuttatni a ➲ **shamelessmarketing@inxile-entertainment.com** címre.

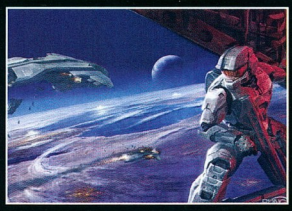

Nem sokkal később a Microsoft is vizsgálatokat rendelt el, mert a Halo 2 teljes változata szintén feltűnt a warezszervereken. Miután a szoftver PAL verziójú, és francia szöveg található benne, ezért nagyon valószínű, hogy a bűnöset a játék egyik helyi kiadásának készítése során történt. A kiadó mindezek ellenére tartja magát a november 9–11. közötti megjelenéshez. Mint azt a Microsoft szóvivője elmondta, a file hatalmas (3 Gbyte), továbbá nem kompatibilis az Xbox Live-val, ezért minden valószínűség szerint a baleset nem fogja visszavetni az eladásokat.

Október 20-án este, egy héttel a hivatalos megjelenés előtt sajnálatos módon a GTA: San Andreas PS/2-es változata is előkerült egyes letöltési fórumokról! A Rockstar egyelőre tanácstalanul áll az eset előtt, de ők is ígéretet tettek az események felderítésére.

» Painkiller – Black Edition

Jó hír a rajongóknak, miszerint a nagy sikerű horror FPS Black Edition változata november 25-én kerül a boltokba – és ezt az Atari honlapja immár hivatalosan is megerősíti. A Dreamcatcher hatalmas figyelemnek örvendő játéka ezúttal különleges dobozkában érkezik, melyben az eredeti Painkiller mellett megtalálhatjuk a Battle Out of Hell című hivatalos kiegészítőt, egy kézikönyvet, továbbá egyéb exklusív érdekességeket. Akit érdekel a téma, látogasson el a ➲ **www.dreamcatcher-games.com/** címre.

JÁTÉKPROGRAMOK EGÉSZ SORA KERÜLT ELHALASZTÁSRA OKTÓBER FOLYAMÁN

Szomorú, de jó néhány rég várt alkotás csúszásáról kell beszámolnom nektek, köztük igazi nagy nevekkel. Az egyszerűség kedvéért álljon itt egy lista, zárójelben – ha ismeretes – az új (tervezett) megjelenési dátummal: Nexus: The Jupiter Incident (egykori Imperium Galactica 3, amelyet Észak-Amerikában 2005 februárjára halasztottak, ugyanakkor jó hír, hogy másutt november 5-én érkezik); Vivisector (2005 első fele); Starship Troopers (2005. szeptember – PC, 2006 első fele – Xbox); Pathologic (2005 első negyedév); Prince of Persia: Warrior Within (2004. november 30.); S.T.A.L.K.E.R. – Shadow of Chernobyl (2005 közepe!); KnightShift 2: Curse of Souls (2005. február); Dungeon Lords (2005 nyár eleje); Juiced (2005 nyara); Immortal Cities: Children of the Nile (2005. február 4.).

» Októberi aranyeső

És hogy jó híreket is mondjak, íme egy nem kevésbé izmos (sőt, szerintem egészen brutális) lista az utóbbi hetekben „gold" (kibocsátás előtti) állapotba került alkotásokról, zárójelben a megjelenési időpontokkal: Return to Mysterious Island (október 28.); Half-Life 2 (november 16.); GTA: San Andreas (PS/2 – október 27., PC-re 2005 májusában várható); Ultima Online Samurai Empire; Men of Valor (október 26.); Zoo Tycoon 2 (november 7.); Rollercoaster Tycoon 3 (november 5.); Mortyr 2 (november 3.); Axis & Allies (november közepe); Pacific Fighters (október 27.); Atlantis Evolution (október 25.); Tin Soldiers (október 18.); Vampire: Bloodlines (november 19.); Terrorist Takedown (november 7.); Medal of Honor: Paccific Assault (Director's Edition november 4., normál változat november 9.); Lord of the Rings: The Third Age (november 2.); Scrapland; Flat Out (november 5.); Need For Speed Underground 2 (november 12. – PS/2, december eleje – egyéb platformok); Cross Racing Championship (november 8. – magyar nyelvű változat); Psi-Ops (november közepe); Battle Mages: Sign of Darkness (november vége); World of Warcraft (november 23.); MTX Mototrax (november 10.); Painkiller: Black Edition (november 25.).

» GTA: San Andreas – eladási rekord

Kapcsolódva még kicsit az előző hírhez, meg tudok nyugtatni minden, a fejlesztők megélhetéséért aggódó rajongót. Nagyon úgy tűnik, a warezletöltések nem rengették meg különösebben a játékeladásokat, ugyanis – most sasoljatok – a GTA új részéből 2, azaz kettő nap alatt összesen 575 156 példány talált gazdára! Ehhh, és hol van még a PC-s változat...

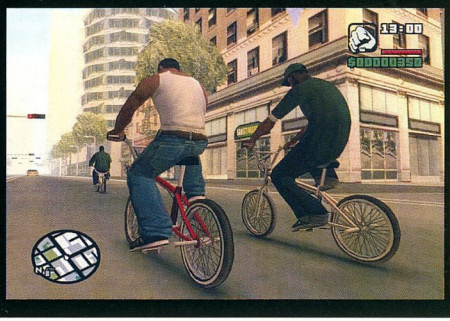

AKCIÓ minden mennyiségben

Sziasztok, kedves olvasók! Az FPS (First Person Shooter) műfaj megszállott rajongójaként figyelem a híreket – a témával kapcsolatos összes újdonság, fejlesztés, esemény érdekel. Ezek az akciójátékok így vagy úgy, de minden játékszoftverek iránt érdeklődő emberre hatnak. Akaratlanul is beléjük botlunk, ha másképpen nem, hát a legújabb videokártyák teljesítményének és szolgáltatásainak elemzéseiben biztosan. Elképesztő ugyanakkor az a lendület, amilyen iramban ezek az FPS-ek készülnek, csaknem minden napra jut egy-két bejelentés. Arra gondoltam, segítek nektek eligazodni a hírtengerben, és időről időre bemutatok majd néhány fejlesztés alatt álló alkotást, adott esetben megtoldva mindezt néhány gondolattal a hónap érdekesebb híreiről. A viszonylag rövid információkat itt, a bővebb elemzéseket a játékbemutatóinkban olvashatjátok majd.

Sz@by

Olvasgatom a fórumokat, és nem hiszek a szememnek. Egészen hihetetlen, de 2004. novemberében a 3DRealms csapatának rinocéoszétől is vastagabb arcbőrrel megáldott kódbűvészei még mindig képesek teljes nyugalommal a nagyközönség elé állni, és ártatlan bárányka arckifejezéssel beszélni legújabb fejlesztéseikről. Sőt! A srácok két röffentés között némi titkolózást is megengednek maguknak (persze csak azért, hogy fokozzák a feszültséget). Broussard bátyánk még most, 9 évvel a fejlesztés megkezdése után is fiatalos lendülettel nyilatkozik a Duke Nukem Forever legújabb fizikai rendszeréről – amit egyébként újabb súlyos összegekért szereztek be ➲ **www.3drealms.com/index.shtml** – és arról, mennyire nem akarnak ám ők átváltani az Unreal 3.0 technológiára. Jaj, félreértés ne essék, tisztázzuk gyorsan: nem azért, mert esetleg túl nagy falat lenne számukra. Ugyan már... Jelenlegi, saját fejlesztésű engine-jük szerintük sokkal jobban kielégíti a játék igényeit, mint akár az Unreal 3.0-é, akár a Doom 3-é... Ahhh... Mi kérünk elnézést! Bár értékelhető anyagot emlékeim szerint utoljára a 2001. évi E3 alkalmával adtak ki, készséggel elhisszük, hogy a harmincötödik engine-váltás után a DNF szuperebb, mint valaha, megjelenésekor pedig úgyis minden vetélytársát lesöpri majd a színről. És ugyan ki törődik azzal a csekély 18 millió dollárral, amit eddig a projektbe csepegtettek? De ne ragadjunk le egyetlen játéknál, még a végén részrehajlással, netán rosszindulattal vádolna meg valaki. A másik dicső csillagról, a Max Payne 3-ról infó ugyanígy nulla – számmal írva: 0 – hagyta el eddig barátaink nyilatkozatoktól kivörösödött torkát, holott az előző rész megjelenésekor, azaz több mint egy éve már csacsogtak az új részről. De ettől is tekintsünk el egy pillanatra, ugyanis... Dobpergés... A 3DRealms nemrégiben elhintette, hogy új akciójátékon dolgozik! Értitek? Újon! Természetesen erről aztán pláne nincs semmilyen konkrét információ! Az még túl korai volna. Majd talán a tizenhatodik engine-csere után, valamikor 2084 tavaszán, pontosan a DNF megjelenése után egy évvel jönnek az első nem hivatalos concept artok is... Közben meg egy Tim Sweeney nevű fiatal srác szép csendben, bármiféle trükközés és felhajtás nélkül leprogramozta a következő négy-öt év egyik meghatározó, és jelenleg világszinten is abszolút csúcstechnológiájú 3D-s engineje... No igen. Aki dolgozik, az a melóra figyel. Aki meg nem, az nyilatkozatokkal üti el az idejét.

» Wendell az utóbbi évek legsikeresebb és legjobban kereső FPS-játékosa. Most a kínaiak rendesen feladták neki a leckét

Más. Nem tudom, ismerősen cseng-e számotokra Fatal1ty neve. Akik még nem találkoztak vele, azoknak elárulom, hogy a nick mögött rejtőző fiatal srác, Jonathan Wendell a tengerentúlon igazi bálványnak számít. Ő ugyanis az online FPS-ek királya, a rocket-jumpok fenegyereke, minden 3D-s arénák legnagyobb bajnoka. Barátunk idén papírforma szerint megnyerte a Quakeconon rendezett Doom 3-versenyt is, szinte füstöltek a monitorok, annak ellenére, hogy óriási volt a tolongás, hiszen a szervezők egy tűzpiros Ferrarit ajánlottak fel annak, aki legyőzi Fatal1tyt. A fiú győzelmi eseményeit

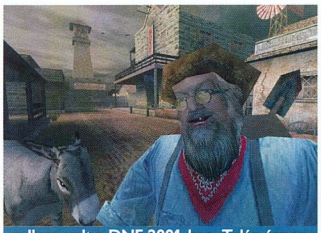

» Ilyen volt a DNF 2001-ben. Talán éppen Broussard bácsit láthatjuk, amint aranyásással próbálja visszafizetni a játék készítésére fordított 20 millió dollárt...

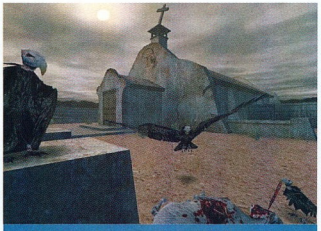

» Mintha csak a játékipar működésének lényegét látnánk egyetlen képbe összesűrítve...

» Meg kell hagyni, azért a képek néhány éve még roppant színvonalasak voltak, miként ez is itt

olyannyira biztosra vette mindenki, hogy az Abit különleges alaplapot is piacra dobott a sztár nevével és kézjegyével ellátva. Most úgy néz ki, megtört a sikerszéria – nemrég a négy legjobb kínai Doom-játékos hívta ki párbajra a billentyűzetmágust, amit végül Meng Jang tetemes fölénnyel meg is nyert, bekaszálva ezzel a csekélyke 125 ezer dolláros díjat (oszt, szoroz, csenget, az kábé annyi mint 25 milka rézpezó a magyar fajtából). Érdeklődők ellátogathatnak Fatal1ty hivatalos weboldalára ➲ **www.fatal1ty.com**, de fix, hogy pityergős képeket ott nem fogtok találni. Ellenben csekkolhatjátok az Abit alaplapját – nem gyenge darab...

Azt hiszem, ennyi anekdotázás után itt az ideje befalni az e havi, jól megérdemelt krémesadagot!

POACHER – VÉRSZAGRA GYŰL AZ ÉJI VADORZÓ... Hmmm... Feleltébb „eredeti" ötlettel készül hamarosan előrukkolni az Exile Works Inc. A Manhunt, illetve Postal című mesealkotások után azt hittem, hogy az emberek fejének és más testrészeinek ásóval történő levágása, majd a végtagokkal történő focizás, továbbá a járókelők lepisilése és lehányása, vagy éppen a macska hangtompítóként való alkalmazása révén az elmebetegség rendkívül tágnak tűnő határait is sikerült a végsőkig feszíteni. És akkor váratlan sokk ért... Olvasgatom az Exile honlapját, illetve új játékukról, a Poacherről szóló híreket, és rájövök, hogy át kell értékelnem korábbi álláspontomat: még mindig van új a Nap alatt! A szóban forgó alkotás emberszimulátor, pontosabban furcsa keveréke az FPS-nek és a menedzserjátéknak. A történetben – már amennyire ezt kegyes jóindulattal annak lehet nevezni – Roman Sart alakítjuk, aki hidegvérű, elszánt, kegyetlen és érzelemmentes orvvadász. Gondolom, már így elsőre is nagyon csábítóan hangzik, biztos sokan tudtok eleve azonosulni ezzel az elragadó figurával :).

A játék lényege röviden a következő. A helyi terminátor szaküzletben először is be kell szereznünk különféle, lehetőleg minél brutálisabb fegyvereket. Amint némi alkudozás után, csengő-bongó vasrúpiák ellenében sikerült minden áhított szerszámot magunkévá tennünk, bevágjuk magunkat a terepjárónkba, és irány a dzsungel, vagy akár a szavanna. Itt aztán óvatos módszerekkel be kell cserkésznünk a vadakat, majd lemészárolni azokat, olyan gyorsan és olyan közönségesen, ahogy csak lehet. Természetesen (?) nem árt figyelmet fordítani arra, hogy lehetőleg a kipusztulástól közvetlenül fenyegetett fajokat öljük halomra, hiszen azokkal tudjuk majd a legtöbbet kasszírozni a feketepiacon. Később, amikor végre kellő mennyiségű vad agyveleje hinti gazdagon a vadon zsibongó sűrűjét, a győzelem mámoros érzésével telítve indulhatunk haza, csurig megrakodva állati tetemekkel. Milyen romantikus, nem? Ezzel közel sincs vége tevékenységünknek, hiszen végtelenül humánus és szimpatikus cselekedeteink nem pusztán egészséges (?) kalandvágyunk csillapítására szolgálnak, hanem haszonszerzésre is. Nosza, irány a felpakolt teherautó – itt aztán kedvünkre válogathatunk a hullákból, melyeket tovább trancsírozva előkészíthetünk eladásra. Itt egy szemfog, ott két agyar, emitt egy szép prém. Ekkor jön lassan képbe a fejlesztők által „erőforrás-menedzsmentnek" nevezett tevékenység, ami gyakorlatilag az illegális cuccok minél nagyobb hasznú eladását jelenti. Ez irányú képességeinket a helyi orgazdákkal folytatott kereskedelem során tökélyre fejleszthetjük. Mindez voltaképpen élethű gazdasági modell működését tételezi fel a program – ölj minél többet, keress jobban, így lesz egyre nagyobb hatalmad és egyre jobb eszközeid!

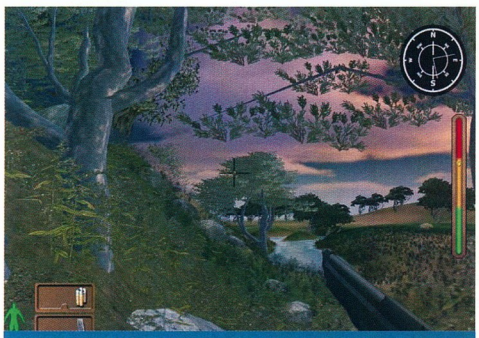

» Szubtrópusi hangulatú táj, egyelőre vadak nélkül

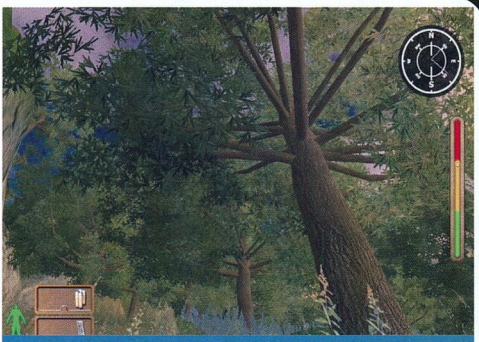

» A magas fákra mi magunk is felmászhatunk majd, ha netán menekülnünk kell az állati túlerő elől...

Kérem tisztelettel, ez még mindig nem minden! Az érdeklődők szíves megnyugtatására közlöm, hogy a vadak mellett adott esetben embereket is kell öldökölnünk, ami a fent vázolt előélettel már bizonyára rutinmunka lesz. Ezek az emberek a gonosz, rosszindulatú vadőrök, továbbá katonai alakulatok tagjai, akik mindenáron azon mesterkednek, hogy borsot törjenek az orrunk alá, és aláássák a szigorúan védett fajok minél kisebb helyre történő összegyűjtésére irányuló karitatív terveinket. A fejlesztők szilárd szándéka ugyanakkor, hogy nemcsak a koncepcióval kívánják elkápráztatni a vásárlókat, hanem az összetett vizuális élménnyel is. Azt már említettem, hogy ha úgy tartja kedvünk, megvásárolhatjuk a legkülönfélébb fegyvereket, akár páncélöklöt is, csak rendelkeznünk kell az ehhez szükséges pénzzel. Lesznek továbbá a játékban vezethető járművek, mint amilyen az ATV, a kisteherautó, vagy a helikopter – ezek mindenképpen kellenek majd a halomra lőtt állatok szállításához. A készítők valós fizikát is ígérnek, ami nem csupán a járművek mozgására, hanem a meglőtt vadak belső szerveinek reális ívű fröccsentésére is vonatkozik – megjegyzem, némely shot egész pofás, a helyszínek, továbbá az állatok ábrázolása meglepően rendben van. Az már szinte magától értetődő, hogy az Afrika, Dél-Amerika, Oroszország és India vadonjaiban játszódó cselekményhez valós növénymodellezés dukál, így az oroszlán elől (ha például elfogy a lőszerünk) felmászhatunk a fára, de akár a sűrű fűbe is elrejtőzhetünk. Sőt, a tervek szerint a növényzet sem „akármilyen" lesz, hanem eredeti képek alapján legyártott, az adott kontinensre jellemző vegetáció! Utóbbi opcióra a fejlesztők külön felhívták a figyelmet.

Tehát a játékos – ha nem figyel eléggé –, könnyen válhat üldözőből prédává a kiszemelt orrszarvúk, oroszlánok, tigrisek, elefántok, vagy hiénák között. Tudjuk azonban, hogy a grafika és a kidolgozott játékmenet önmagában mit sem ér, ha nem társul hozzá jó hangrendszer. A fejlesztők ígérik, hogy e tekintetben sem fogunk csalódni. Mindegyik állat hangját eredeti felvételek alapján digitalizálják, de a fegyverek, illetőleg a járművek hangeffektusainak elkészítéséhez is szakértők segítségét fogják igénybe venni.

Így a végén mit is mondhatnék... Tudjátok, mi a legdurvább az egészben? Hogy amin most a játék kapcsán álmélkodunk, az például Afrika egyes területein a mai napig a szó szoros értelmében véres valóság. Ott az orvvadászok számára tökéletesen mindegy, hogy elefántot, avagy embert kell főbe lőniük a pénz reményében... PCM

- Cím: **Poacher**
- Fejlesztő: **Exile Works Inc.**
- Kiadó: **Simply Gaming PR.**
- Megjelenés: **venicdán (majd ha fagy)**
- Honlap: **www.exileworks.com**

Pro: ilyen játék még nem nagyon volt a piacon.
Kontra: mondom, ilyen játék még nem nagyon volt a piacon...

Oszd az észt 3D-ben!

Ez a Duke Nukem Forever babérjaira pályázó játék méltán megérdemelné a Team Fortress Forever nevet, ugyanis 1998-ban már olyan ígéreteket lehetett hallani, miszerint a legendás többjátékos őrület hamarosan a boltok polcaira kerülhet. Akkoriban senki nem gondolta, hogy a Half-Life 2 előbb megjelenik majd, mint a TF2.

INFOBOX

Kategória: **FPStrategy** • Kiadó: **Sierra Entertainment** • Fejlesztő: **Valve Software** • Web: **www.valvesoftware.com**

- Új műfaj születhet
- Masszív többjátékos élmény
- RTS elemek

Tinman

Maga a Team Fortress név még a Quake első epizódjának idejére tehető. A nevet később a Valve megvásárolta, az eredetileg szabadon terjeszthető Team Fortress szinte egyik pillanatról a másikra bedobozolódott, és TF Classic néven vásárolhattuk meg. A sikerét több tényező is szavatolta – ezt a játékot nem a „menni és lőni" felfogás uralta, hanem sok esetben stratégiai és taktikai érzékünket is be kellett vetnünk ahhoz, hogy ne harapjunk fűbe, valamint számtalan karakter és játékstílus közül válogathattunk. A TFC-ről már-már elmondható volt, hogy az FPS műfaj és a valós idejű stratégia ízletes keveréke, mely két alkotórészének minden előnyét megőrizte. Az ígéretek szerint a hamarosan boltokba kerülő folytatásban ezt az élményt jócskán sikerült feljebb tornászni, és az év végén talán valóban szemtanúi lehetünk egy új műfaj születésének.

KISSÉ VEGYES SZÁJÍZ Az előzetes képek és bemutatók alapján úgy érezhetnénk, ez a játék kisebb forradalmat képes kirobbantani – ez az állítás azonban csak akkor lenne maradéktalanul igaz, ha 2000 alkonyán mondjuk. Mai szemmel nézve a játék grafikája, karakterei, textúrái ordítóan szegényesek. Szinte különdíjra érdemes az a sivárság, melyért a Valve újra tízezrek zsebéből fog nem kis összeget kiemelni. A TF2 tipikusan olyan program benyomását kelti, melyről már messziről süt, hogy élvezetes többjátékos élményt képes nyújtani, remekül kidolgozott játékmenet mellett – ám a mai játékosok legtöbbje nem lesz hajlandó vele foglalkozni, hiszen nem azért ölték minden zsebpénzüket gépük fejlesztésébe, hogy a program futtatásakor a hardverük többet pihenjen, mint dolgozzon.

A Valve szóvivője szerint azonban aggodalomra semmi ok, a játék motorját rendesen átdolgozták, így az bátran megállja majd a helyét konkurensei között. (Hiszem, ha látom...)

» Remek (khmm...) grafika

„SZEGÉNY AZ, AKI ÍGÉRNI SEM TUD" Az év végén talán kiadásra kerülő programban igyekeztek pár újítást bevezetni a TF Classic változatához képest. Alapvető technológiai lépésként meg kell említeni az MRM jelenlétét – ez a sebességet hivatott növelni, ugyanis alkalmazásával a közelünkben lévő karakterek részletessége megnövekszik, míg a távolabbi karakterek poligonszáma lecsökken. Hasonlóan kellemes újítás a PA (Parametric Animation) bevezetése, melynek alkalmazásával az egyes lényeges események válnak folytonossá. A Steve Bond (Valve) által készített, kimagasló mesterséges intelligenciával ellátott botok az egyjátékos üzemmód élményének minőségét hivatottak biztosítani, de a CS-hoz hasonlatosan a többjátékos opcióban sem kell nélkülöznünk társaságukat. Mint a TFC-ben, itt is rengeteg és érdekes karakter (szanitéc, mesterlövész, technikus, kommandós stb.), illetve játékmód (Escort, Deathmach, területkontroll stb.) közül válogathatunk. Olyannyira csapatjátékról van szó, hogy minden egyes karakternek külön rá osztott feladata lesz. Értelemszerűen a fürge „felderítő" feladata a zászló megszerzése, figyelemelterelés, zavarkeltés lesz, míg a robbantási szakértő az esetlegesen felmerülő makacs dugulások elhárításának mestere lehet. A hagyományokhoz hűen nem kell majd lemondanunk a játékban fellelhető számtalan járműről sem, alkalmazásuk még változatosabbá varázsolhatja az amúgy is sokszínű játékmenetet.

» Errefelé a dokik igazi kemény legények

> ***„...a játék parancsnoka egy igazi RTS-játékos, és emiatt hívjuk a TF2-t F(irst)P(erson)S(trategy)nek."***
> ***Robin Walker (designer)***

ÚGY GONDOLJUK, ha tényleg olyan szinten átdolgozták a grafikus motort, mint amilyen nagy elánnal azt hirdetik, akkor minden idők egyik legsikeresebb masszív többjátékos élményt nyújtó alkotása a TF2 lehet. Ha azonban az előzetes képeket már az új motorral készítették, akkor kizárólag a megszállott TF-rajongóknak és a nagyon gyenge hardverrel megvert, ám többjátékos kalandra vágyó játékosoknak ajánlott megvásárolni majd a Valve újabb pénznyelőjét. PCM

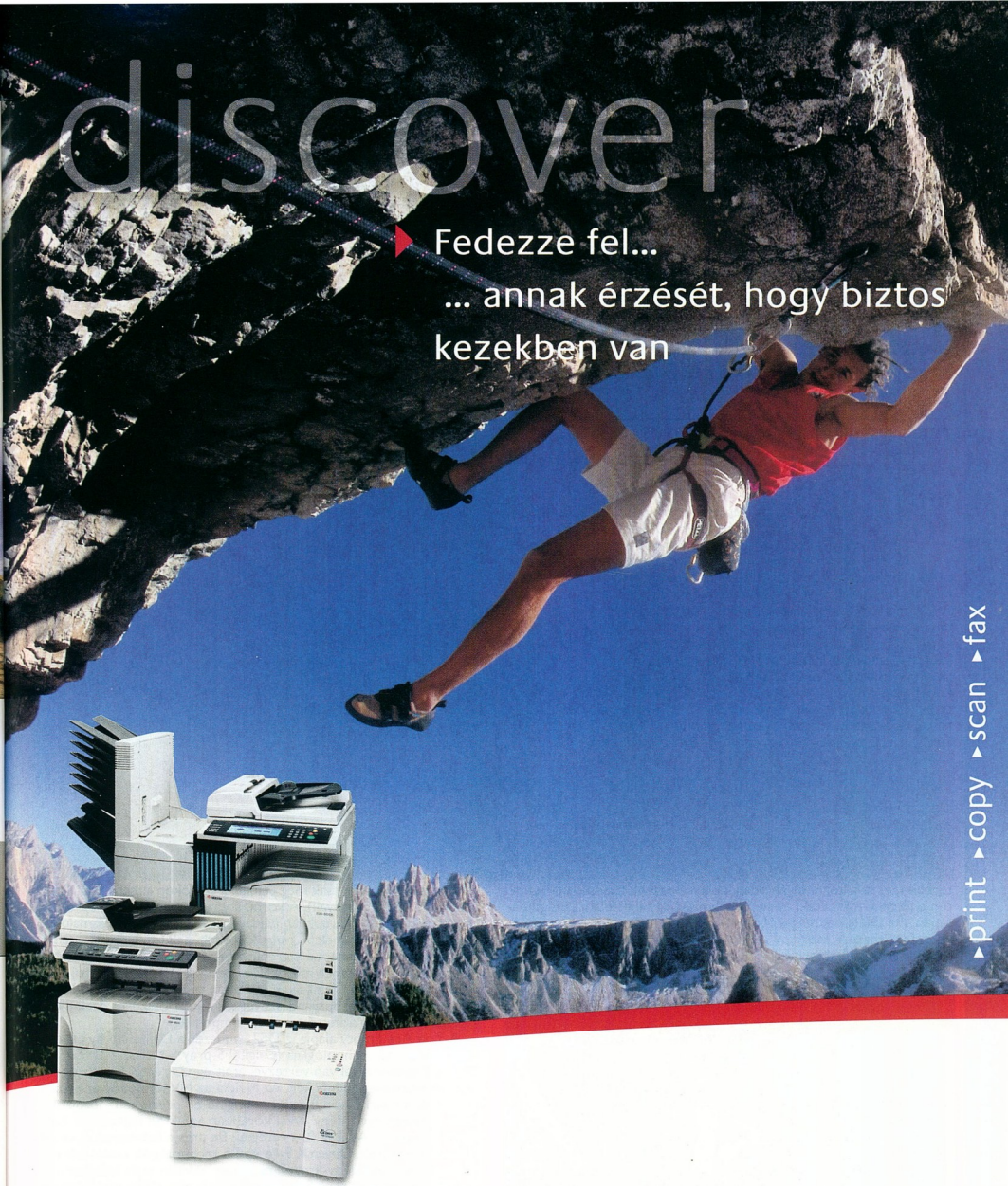

A KYOCERA számára a hálózati biztonság igénye a rendszerintegráció során nem jelent további megkötéseket. Továbbra is fenntartja a szabadságot annak eldöntésében, hogy ki férhet hozzá a rendszeréhez és ki nem. Nem igényel további költséges beruházásokat sem, mert a KYOCERA számára a biztonság nem pusztán egy lehetőség, hanem természetes adottság.

Multifunkcios nyomtatok kizárólagos disztribútora:
Global Union KFT. • Tel: +36 1 273-0100 • Fax: +36 1 273-0060

Nyomtatóink kizárólagos disztribútora:
HRP HUNGARY KFT. • Tel: +36 1 452-4600 • Fax: +36 1 350-1352

ECOSYS®

KYOCERA MITA Corporation – www.kyoceramita.com

KYOCERA

Ez a harc lesz a végső?

Mennyiségben és minőségben is elképesztő az, amit játékszoftverekből a szovjet utódállamok fejlesztői az utóbbi időben letettek az asztalra. Az ukrán csoda, a S.T.A.L.K.E.R. mellett érdemes megemlíteni a Buka Entertainmentet, amelynek felügyelete alatt jelenleg tíz-tizenöt FPS készül gőzerővel.

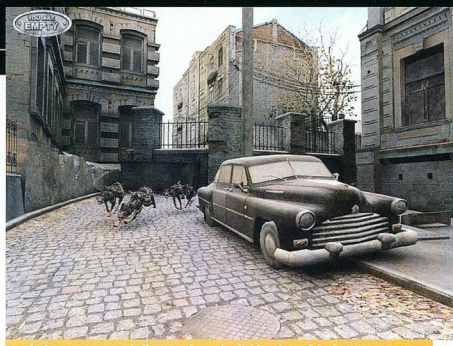

» Igényesen modellezett korabeli járgányokkal találkozhatunk majd a játékban, némelyiket vezethetjük is. Ideálisak lesznek például meneküléshez

Kategória: **FPS** • Kiadó: **1C Company** • Fejlesztő: **Digital Spray Studios** • Web: **www.youareempty.com**

Sz@by

Igazi gyöngyszemnek ígérkezik az orosz Digital Spray Studios játéka is. A srácok három éve, 2001-ben alapították a céget, és most dolgoznak első komolyabb alkotásukon. You Are Empty munkacímű játékuk az ötvenes évek Szovjetuniójában játszódik. A jellemző korabeli karakterek, épületek, használati tárgyak, ruhák, valamint hangok mind helyet kapnak a programban. A történet azonban kitalált: a második világháború után a kommunisták lettek a világ urai. A szovjet uralom a történet szerint megvalósítja az orwelli víziót: az emberek metropoliszokban élnek, és bár a hivatalos propaganda szerint szabadok, a valóságban minden lépésüket figyelik. A hadizsákmányból és az elfoglalt területekre támaszkodva az állam könnyedén javíthatná polgárainak életkörülményeit. Ehelyett azonban olyan kísérletekre fordítják erőforrásaikat, amelyek révén megvalósíthatják az eszményi világot: legmodernebb technológiákkal dolgozó, tökéletes testű, zseniális emberi egyedek teljesítik legfőbb földi feladatukat, azaz hirdetik a szovjet eszméket szerte a világon.

KONYEC GRAD?! NYE HARASO! A tökéletes ember megalkotását célzó humángenetikai kísérleteiket szigorúan őrzött, a külvilágtól elszigetelt városban hajtják végre. Ám az egyik kísérlet csúfos kudarcba fullad, és mutációkat hoz létre. A várost rövidesen félig ember, félig szörnyeteg lények lepik el. Ebből a helyzetből kell főhősként kiverekednünk magunkat, megismerni, mi áll a történtek hátterében, és találkozni olyanokkal, akik – hozzánk hasonlóan – szintén emberek maradtak, és segítenek majd egy-egy feladat megoldásában. Ha túléljük a megpróbáltatásokat, a kialakult helyzetet is visszafordíthatjuk. Hogy mi a végkifejlet, arról – érthető módon – semmit sem árultak el a fejlesztők.

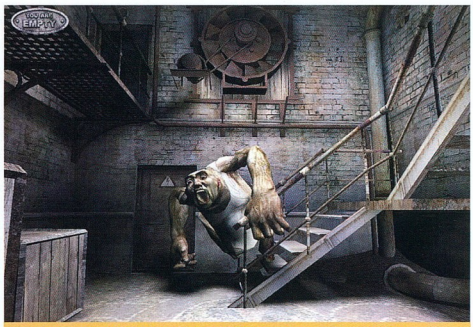

» A riasztó kinézetű házmester irgalmatlan pofonokat oszt, mégpedig kérés nélkül – érdemes messze elkerülni

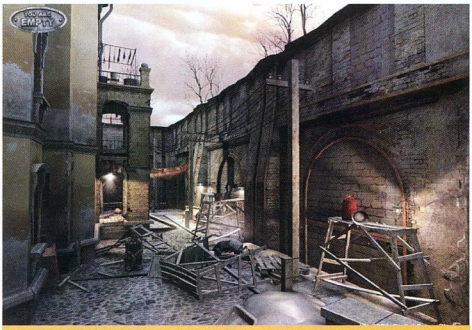

» Elképesztő grafika: a fák, az épületek, vagy a víz felszínén úszó falevelek modellezése abszolút profi munka

A kornak megfelelő, precízen modellezett járműveket vezethetünk. Feladataink megoldását 25-30 NPC segíti – igazi, eredeti orosz karakterek (nézzétek csak meg például a videókon látható szakállas öreget a sörétes puskával!). A korhű ábrázolásmód minden apró részletre kiterjed, a harcokban például nagy hasznát vesszük majd a régi szovjet fegyvereknek. A hangok is élethűnek ígérkeznek – nemcsak a fegyvereké, hanem a szereplők beszédstílusa, illetve a rádióban, tévében hallható korabeli műsorok és zenék is. Ezekért Dimitrij Gyacsenko hangtechnikus felel, aki nagy halom régi kommunista indulót, dalt, meneténeket, propagandaszöveget gyűjtött össze, és ezek mellé induszstriális hatású aláfestő zenéket komponált.

A You Are Empty alapja, a DS2 rendszer a Digital Spray Studios saját fejlesztésű technológiája (D-igital S-pray S-tudios = D+S+S = DS2 :). Mindennel fel van vértezve, amit egy DirectX 9-es programnak manapság tudnia kell. Az Nvidia az NV40 moszkvai bemutatóján és a nyári E3-on is ezen az engine-en prezentálta legújabb GPU-ja képességeit! (Egy évvel korábban az ukrán fejlesztésű, hasonló jellegű S.T.A.L.K.E.R.-t vetették be erre a feladatra.) A csúcs GPU-kba integrált, DirectX 9-re épülő technológiák széles köre mellett valós idejű fény-árnyék rendszer, szintén saját fejlesztésű és állítólag igencsak ütős fizikai modul, valamint jóféle mesterséges intelligencia jellemzi a DS2-t.

SZABADSÁG, ELVTÁRSAK! Azt hiszem, joggal gondolom, hogy ez az utóbbi idők egyik legkecsegtetőbb fejlesztése. A megjelent képekről, videókról süt az a bizonyos nagybetűs HANGULAT! Roppant eredeti történet, egészen egyedi karakterek, büntető grafika, ötletes tervezés. Reméljük, a You Are Empty 2005 első negyedévében valóban megjelenik!

PHILIPS

Feladat: Örömet szerezni a férfi kollégáknak.

Előny: A masszőrnőnek már futja egy házra a Riviérán.

Esztétikai érték: Az ilyen dolgokat jobb a nyilvánosság kizárásával csinálni.

Költség: Kb. 20 000 Ft/óra.

▼ Irodába kiszálló masszőrnő.

Feladat: Stresszmentesíteni és könnyebbé tenni a monitorhasználatot.

Előny: Kitűnő `Brilliance` képminőség, nagy TFT LCD szupervékony 19" monitor, beépített hangszórók, 176° látószög, 700:1 kontraszt-arány, 130 mm-es távolságig állítható Super Ergo állvány, személyre szabható ergonómikus beállításokkal, Smart Asset Management - könnyű monitorregisztráció, -menedzselés és -nyilvántartás egy forrásból.

Esztétikai érték: Vonzó munkahelyi környezetet teremt és kis helyet foglal.

Költség: Kevesebb stressz + nagyobb hatékonyság = alacsonyabb üzemeltetési költség.

Ergonómikus kialakítású Philips 19" LCD Monitor 190P5. ▼

Okosan dönt, ha inkább így kényezteti munkatársait.

Figyelem, akció! Cserelje le régi tipusú monitorát a Philips modern LCD tipusú monitorára! Részleteket a www.philips.com oldalon.

IT'S A BUSINESS THING

A HÓNAP JÁTÉKA

Előre a Káosz seregei ellen!

Istencsászár, primarchák, űrgárdisták, Káosz... Hazánkban is egyre többen vannak azok, akiknek elég ennyit mondani, és máris együtt kiáltják: Warhammer! E sötét, kibergót univerzumban az emberiség fennmaradásáért folytatott hatalmas csatákról véráztatta lapok tanúskodnak a krónikások könyveiben. Szeretnéd, ha egy oldaluk rólad szólna? Itt a lehetőség, öltsd fel a páncélod, és vezesd csatába a gárdistáid!

INFOBOX

Kategória: **RTS** • Kiadó: **THQ** • Fejlesztő: **Relic Entertainment** • Web: **www.relic.com/product/dawnofwar**

- Szép grafika
- Kiváló hangulat
- Multiplayer mód

ARÉNA

Warcraft 3 **95%**

C&C: Generals **85%**

Ground Control 2 **82%**

aTis79

Igen, nem tévedés, a Homeworld sorozat és a Creatures Island fejlesztőinek új stratégiai játékában a mi feladatunk, hogy győzelemre vezessük az űrgárdistákat a Káosz zászlaja alatt felvonuló orkok, eldák és más teremtmények seregei ellen.

HISTÓRIA Miután végigjátszottam, és azon kezdtem gondolkodni, miként gyúrjam össze az élményeket, tapasztalatokat úgy, hogy abból élvezetes bemutató kerekedjen, egyből szemben találtam magam egy problémával. Ennek lényege a Warhammer univerzum, amelyre számos táblás szerepjáték, könyv, képregény és még ki tudja mi minden épül, és ezt a világot érdemes lenne picit bemutatnom. Aztán úgy döntöttem – remélem, ezt megbocsátjátok nekem –, hogy nem teszem. Mi ennek az oka? Egyrészt ezt már megtette helyettem egy Ian Watson nevű úriember az Inkvizítor című könyvében – sokkal érdekfeszítőbb olvasmány, mint az én pár soros bemutatóm lenne. Másrészt inkább magára a játékra szeretnék összpontosítani. Arra, hogy valóban kitűnő stratégiai játékkal van-e dolgunk – avagy egy középszerűvel, amely a Warhammer név nélkül eltűnne a süllyesztőben.

MENÜ-ÁSZ A játékot bevezető előrenderelt mozit megtekintve – ami mellesleg elég jó kis hangulatot teremt – remekbe szabott főmenübe jutunk. Picit emlékeztet a Warcraft 3 menüjére, de ez biztos csak véletlen... ne is foglalkozzunk vele:). Azzal viszont annál inkább, hogy sikerült úgy megtervezni a kinézetét, hogy hangulatilag tökéletesen passzol a kibergót irányvonalhoz. Menük a szokásosak, viszont mindenkinek ajánlom figyelmébe a bal alsó sarkot, ahol különböző kis bölcsességek váltják egymást – nagyon apró betűvel írva, szóval sasolni, sasolni :).

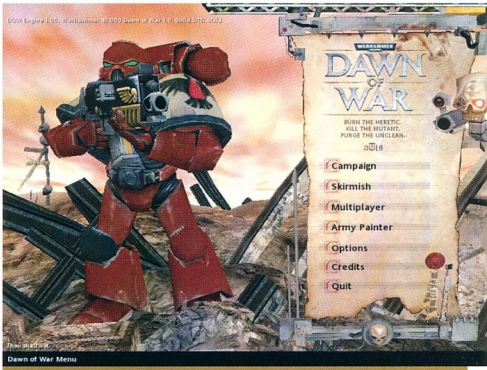

» A szépséges menü

EASY RIDER A hadjárat módot elindítva találkozhatunk a játék főhősével, Gabriel Angelosszal, aki azért érkezik a Tartarus bolygóra, hogy felvegye a harcot a hódító orkseregekkel. 11 küldetésen keresztül vezethetjük őt és embereit, miközben a küldetések közötti – a játék motorjával készített – in-game rövidfilmekből szép lassan kibontakozik a történet, amitől azért ne várjunk sokat; a szokásos „jó a rossz ellen, közben egy kis ármány és árulás" receptet követi.

» Koncentrálunk, koncentrálunk...

Először *easy* módban indítottam a hadjáratot, de érezhető volt, hogy ezt a kezdő stratégáknak találták ki, mert nem volt szükség különösebb taktikázásra. Megépítettem egy halom gyalogost és gépet, majd ezekkel megindulva leradíroztam a pályát, miközben a gép csak kisebb ellentámadásokat indított. Aki úgy érzi, hogy már van egy kis tapasztalata RTS-ek terén, és vágyik egy kis kihívásra, az nyugodtan indítson a nehezebb fokozatokon, mert ott már látszik, hogy gondolkodik a gép, és könyörtelenül kihasználja minden hibánkat, különösen azt, ha védtelenül hagyjuk a bázisainkat.

KŐMÍVES KELEMEN Mint a legtöbb stratégiai játék, ez is a jól bevált receptet követi, tehát valamikor a küldetés elején-közepén fel kell húznunk egy támaszpontot, építenünk kell egy halom egységet, majd módszeresen leradírozni az ellent a térképről, közben gondoskodva a bázis védelméről is. Az építkezéshez és termeléshez szükséges erőforrások, azok kiaknázása azonban picit eltér a megszokottól. Két dologra lesz szükségünk: *power* pontokra és *requisition* pontokra. Előbbiek megszerzéséhez nem kell mást tennünk, mint a *servitor* nevű építőegységgel építtetni pár erőművet. A *requisition* pontokért kicsivel többet kell dolgoznunk. A térképen szétszórva találhatunk *strategic point*okat. Ezeket kell fennhatóságunk alá vonni, mégpedig úgy, hogy egy szakasz űrgárdistának megparancsoljuk, hogy foglalják el a pontot, mire egyikük zászlót szúr a közepébe, majd a többiek körbeveszik azt, és letérdelve heves koncentrálásba kezdenek. Kis idő múlva nyugtázhatjuk, hogy a stratégiai pontot elfoglaltuk, és már áramlanak is a kasszába az értékes *requisition* pontok. Érdemes ezután az építőegységgel (servitor) *listening post*ot építeni ide, mivel így több anyagot termel a hely, és még korlátozott mértékben építkezhetünk is a közelében.

A többi épületet nem részletezem, a szokásos dolgokat húzhatjuk fel, úgymint barakk, járműgyár, fegyverraktár stb. Inkább a különböző gyalogos- és gépesített egységeket részletezem.

» Egy szép robbanáseffekt

» John Rambo... a jövőből

TŰZOLTÓ LESZEK ÉS KATONA Lássuk, kiket küldhetünk csatába. Először is vannak a „hősök". Minden küldetésben találkozunk a főhőssel, Gabriel Angelosszal, valamint segítőjével, Isador Akios könyvtárossal. Néhány küldetésben feltűnik Toth inkvizítor is. Ők mind irányítható karakterek, és mindegyikük rendelkezik valamilyen különleges képességgel, ami a csatákban néha jól is jön. Beküldhetjük őket egyedül is csatába, mert ellenállóbbak, mint a mezei űrgárdisták, de a legjobb, ha mindegyiküket hozzárendeljük egy-egy űrgárdista szakaszhoz, hiszen a morálra (erről részletesen később) jótékonyan hat a jelenlétük, és így nagyobb hasznukat is vesszük.

Az űrgárdisták gyártásánál az alapegység a szakasz – nem egy-egy katonát gyártunk le, hanem egyből egy szakaszt, amely alaphelyzetben négyfős. Ezt a szakaszt később továbbfejleszthetjük, további katonák, illetve különböző fegyverek legyártásával. Mindegyik szakaszhoz hozzárendelhetünk egy őrmestert, akinek – hasonlóan a hősökhöz – a morál fenntartása szempontjából van jelentősége.

Járműveket és különböző harci gépezeteket viszont már egyenként gyárthatunk (bár ez a gyártás szó itt és a katonák esetében sem igazán helyénvaló, mert mi csak úgymond megrendeljük a kívánt harci egységet, és azt a bolygó körül keringő

» Mr. Angelos személyesen

>> Főbb egységtípusok

Space Marine Squad: a cikkben űrgárdistaként emlegetett gyalogos, tulajdonképpen a játék alapegysége. A szakasz 8 főig bővíthető, felszerelhető lángszóróval, nehézgéppuskával, rakétavetővel.

Scout Marine Squad: felderítőegység. Képes láthatatlanná válni (már ha kifejlesztjük ezt a képességét). Felszerelhető mesterlövészpuskával – ezt a lehetőséget az egyik küldetésben ki is kell használnunk.

Terminator Assault Squad: a játék legbrutálisabb gyalogosegysége. Ez az assault változat közelharcban jeleskedik, az ellenség moráljának lerombolására kiváló. Alapváltozata (Terminator Squad) nehézgépágyúval és lángszóróval is felszerelhető.

Apothecary: hozzárendelhetjük űrgárdistaszakaszokhoz – feladata a harcban megsérült egységek gyógyítása.

Servitor: a játék „jó munkásembere" :). Vele építtethetjük meg a különböző épületeket, és vele végezhetők el azok javítása. Képes megjavítani a sérült járműveket is.

Dreadnought: lépegető szerkezet, különleges fogókarjaival képes megragadni az ellenséget, majd jó messzire hajítani. Felszerelhető gépágyúval és lézerágyúval. Komolyabb változata a Hellfire Dreadnought.

Land Raider: a legkomolyabb gépesített egység. Brutális páncélzat, brutális fegyverzet, brutális pusztítóerő :). Alkalmas a Terminator egységek szállítására is.

Rhino Transport: az előző jármű könnyű változata. Harcba ne küldjük, viszont kiváló a gyalogosegységek szállítására.

The thought of kowtowing to these 'creatures' disgusts me.

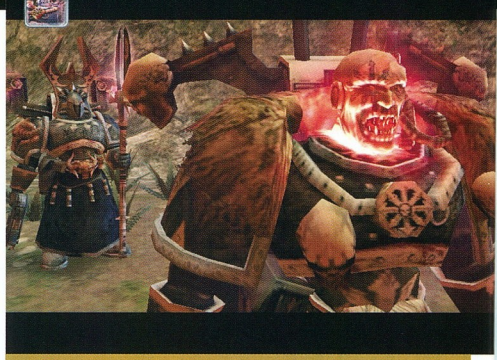

» A Káosz erőinek feje... aki lenyelte a zseblámpát :)

anyahajóról lesugározzák, illetve a gépeket egy kis űrhajóval a bázisra szállítják). Fegyverzetüket a gyalogosokéhoz hasonlóan továbbfejleszthetjük. Néhány pályán lehetőségünk lesz különleges egységek gyártására is, ám hogy ezt megtehessük, ahhoz előbb ellenőrzésünk alá kell vonnunk a pályán található összes *relic point*ot (ez ugyanúgy történik, mint a *strategic point*oknál).

MORALIZÁLJUNK És akkor végre essen szó a morálról és annak jelentőségéről, ha már annyit emlegettem. Előzetesen csak annyit, hogy a következőben leírtak az ellenfél csapataira ugyanúgy érvényesek, mint a sajátjainkra. Szóval... az űrgárdistaszakaszok egyik jellemzője a harci moráljuk, ez egyrészt a szakaszt összetartó legfontosabb erő, másrészt segít abban, hogy a katonák a Káosz szörnyszülötteivel és akár többszörös túlerővel szemben is félelem nélkül és eredményesen helytálljanak. A morál növelésére több lehetőségünk is van. Az egyik, hogy a szakaszhoz hozzárendelünk egy hőst és/vagy egy őrmestert. Az ő jelenlétük bátorítólag hat a csapatra, valamint az őrmester különleges képességét kihasználva a katonák hanyatlásnak induló harci kedvét is vissza tudjuk állítani. Másik lehetőségünk, hogy kihasználjuk a pályákon található számtalan fedezéket, ahol egyrészt védettebbek a gárdistáink a támadással szemben, másrészt a morálra is jó hatással van. Sőt, ha egy csapat morálja nullához közelít (ha az embereinket tüzérséggel, vagy lángszóróval támadják, akkor ez könnyen bekövetkezik), azonnal vonjuk vissza őket a csatából, és zavarjuk be egy fedezékbe, ahol a moráljuk szép lassan helyreáll.

KÜLCSÍN Ezt szintén nem kell szégyellnie a programnak. Nagyon szépen és részletgazdagon alkották meg a különböző gyalogos-

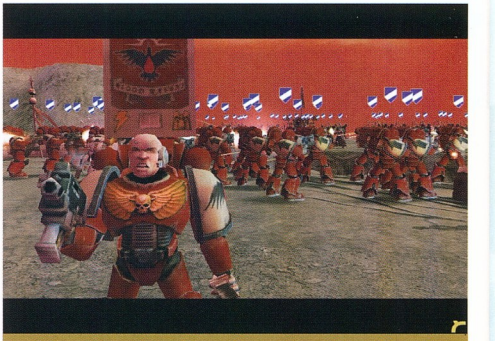

» Kisdobos őrs gyűlést tart

» Büdös orktanya...

» ...és a büdös orkok

egységeket, járműveket, és a grafikusoknak tökéletesen sikerült visszaadniuk a Warhammer univerzum hangulatát. Azzal azonban picit vitatkoznék, hogy soha nem látott részletességű grafikával van dolgunk – ez olvasható több netes fórumon is –, mert láttunk már ilyet, elég visszaemlékeznünk a pár hónappal ezelőtt megjelent Ground Control II-re.

Viszont valóban egyedülálló a csaták, illetve a csaták közbeni kézitusák megjelenítése. Ha egerünkkel ráközelítünk egy ütközetre, olyat fogunk látni, mint soha. A szemben álló felek szabályos kézitusában, különböző gyilkoló szerszámokkal aprítják egymást, és mindezt olyan koreografáltan teszik, hogy azt öröm nézni. A robbanások hatásaként keletkező légnyomás szanaszét dobálja a katonákat, majd aki esetleg túlélte a robbanást, az felpattan és szalad vissza, hogy ismét belevesse magát a küzdelmekbe. Külön meg kell említeni a harci gépezetek csatában való viselkedését is, mert ez az egyik legvéresebb része a játéknak. Képzeljük el, amint egy ork elkezd ütni egy ilyen masinát, ami ezt megelégelve felkapja a büdös zöld lényt, majd az egyik karjára erősített fűrészlappal kettévágja, és az élettelen testet elhajítja... a test leesik a földre, több méteren át csúszva hosszú vércsíkot húz maga után... Brutális, de mégsem túlzó, hiszen ez hozzátartozik a Warhammer-világ ábrázolásához.

SEMMI SEM TÖKÉLETES Mint ahogy ez a progi sem. Az RTS-ek nagy mumusa az útkeresés, amivel esetünkben is akadnak problémák, főleg, ha egy nagy gépesített monstrummal akarunk kikerülni pár gyalogost. Utóbbiak ugyan félreállnak, de a monstrum mindig arra akar menni, amerre a legszűkebb a hely, így aztán megint beleütközik valakibe, aki megint félreáll... és így tovább. Néha elég kaotikus helyzetek alakulhatnak ki. Másik probléma, hogy a katonák itt sem látnak tovább az orruknál. Hiába lövi az ellen a tőlük pár méterre álló bajtársaikat, ők bambán állnak, és csak akkor hajlandók bekapcsolódni a csatába, ha mi odaküldjük őket. 2004 vége felé azért erre már találhattak volna valami megoldást... Erre vezethető vissza az is, hogy építkezőegységeink (servitor), akikkel a sérült épületeket is megjavíthatjuk, a fülük botját sem mozgatják, ha egy épületet elkezdenek amortizálni a közelükben. A világ minden kincséért sem mennének oda maguktól, vagy kezdenék meg a javítást, csak akkor, ha mi parancsot adunk rá.

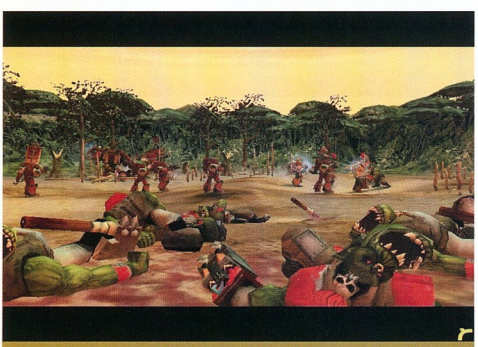

» Tájkép csata után

SKIRMISH, MULTI-MÓKA Igen, van skirmish (amelyben rendkívül erősre van állítva a gépi ellenfél, tehát gatyát felkötni), és multiplayer lehetőség is, ahol már választhatjuk a másik három fajt is. És igen, móka, mert ha az orkokat választva meglátjátok a katonáknak adott neveket és meghalljátok a jobbnál jobb beszólásokat, amit iszonyú ork szlengben adnak elő, tuti, hogy mindenki a hasát fogja majd a nevetéstől.

Végszóként elmondható, hogy igazán jó kis RTS-sel van dolgunk. Nem ez az év stratégiai játéka (számomra legalábbis), de fej-fej mellett halad a többi ilyen stílusú programmal. Kicsit hiányoltam, hogy nem játszhatok az összes fajjal a hadjáratban, csak az emberekkel, ennek ellenére bátran ajánlom minden stratégiai játékot kedvelőnek. Megéri a boltban érte kiadott pénzt. Sőt, azoknak is ajánlom, akik még nem játszottak ilyen stílusú játékkal, de a Warhammer univerzumot töviről-hegyire ismerik. Bátran töltsék be ők is, és megelevenednek számukra az eddig csak a könyvekben olvasott csaták. PCM

» **Pro:** Warhammer univerzum, kiváló grafika, eddig soha nem látott részletességű csaták és kézitusák.

» **Kontra:** kisebb gondok az útkereséssel, „vaksi" katonák, csak az emberi fajjal játszhatunk hadjáratot.

>>HANGULAT:	24/25
>>JÁTSZHATÓSÁG:	23/25
>>EREDETISÉG:	09/10
>>GRAFIKA:	19/20
>>AUDIO:	09/10
>>ÉLETTARTAM:	08/10

ÖSSZESEN **92%**

» **Gépigény:** P4 2 GHz, 512 MB RAM, 128 MB VGA

Szívcserés támadás

A 2004. évben a PC-s játékosok többségének aligha lehet oka panaszra. Nagyobbnál nagyobb nevek jelentek meg, hónapról hónapra virtuális fogollyá téve ezzel játékosok millióit. A nagy nevek fölött pedig ott az elit kategória, ahova kizárólag olyan szoftverek tartozhatnak, amelyek több platformon is kisebb forradalmat robbantottak ki. Talán mondanom se kell, hogy az ezredforduló óta legjobban várt játék a botrányairól elhíresült FPS-monstrum, a Half-Life 2.

INFOBOX Kategória: **FPS** • Kiadó: **VU Games** • Fejlesztő: **Valve Software** • Web: **www.steampowered.com**

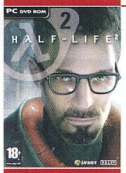

- Remek többjátékos élmény
- Ízelítő a HL-2 motorból
- Éjszakák elrablója

ARÉNA

Half-Life 94%

Half-Life: Counter-Strike 84%

Counter-Strike: Condition Zero 68%

Tinman

Már mindenki tudja az örömteli hírt: november 16-ától a boltok polcain ott trónol az előreláthatólag az „évtized FPS-e" címre leginkább esélyes Half-Life 2. A legérdekesebb azonban az, hogy a Valve-függők egy jelentős csoportja valami mást keres majd a dobozban. Vajon mi lehet az, melyre – egyesek szerint – érdemesebb várni, mint a legek királyára?

„CS-É" EVOLÚCIÓ Ahhoz, hogy a fenti kérdésre érthető választ adjunk, meg kell vizsgálnunk picit a Half-Life múltját. Az 1998-ban megjelent – és sikert sikerre halmozó – Half-Life alapjáték a remek egyfős küldetések után még mindig órák százait volt képes biztosítani azok számára, akik a többjátékos üzemmóddal kacérkodtak. Persze a játékosok hamar ráuntak az alapjáték többszereplős pályáira, és alternatív megoldások után néztek. Akkoriban már ismert fogalom volt a „modolás", így ennek köszönhetően csak idő kérdése volt, hogy az FPS-királyt is elérje végzete. Lelkes rajongók százai készítettek esetenként igazi remekműveket a Half-Life-hoz. A megannyi „modnak" és újításnak köszönhetően CS-frissítések, sőt 1999-ben a Sierra gondozásában már egy szinte teljesen új játék látott napvilágot Team Fortress néven. A Team Fortress név azonban nem más, mint egy licencelt jog, melyet a Valve vásárolt meg a Quake 2 alkotóitól (eredetileg ausztrál programozó ifjak munkája a TF). A többjátékos üzemmódra optimalizált programcsomag már sokkal inkább volt taktikai FPS, mint elődei. Számtalan térkép, fegyver, karakter és játéktípus (CTF, deathmach, területkontroll, vadászat, kötelékharc, kooperatív küzdelem stb.) kapott helyet a gyűjteményben.

Egy évvel később szintén a Valve műhelyéből került ki az első hivatalos Counter-Strike, mely a következő főbb elemekből állt: HL többjátékos pályák, CS modok, Team Fortress, OF többjátékos lehetőség, számtalan fegyver, karakter, pályák. Üzleti szempontból nézve ez kissé aljas lépés, hiszen számtalan szabadon terjeszthető elemből összeállított csomagért kért a Valve pénzt. Hogy szép legyen az élet, ezt a „gerinces" húzást megismételte az idén megjelent – egyjátékos üzemmódra kihegyezett – Condition Zero esetében. Utóbbinál elkövették azt a gyalázatos lépést is, hogy a mai szemmel nézve botrányos grafikával megvert játék kizárólag terrorellenes szemszögből játszható. Az összképet a Steam regisztráció után érkező elkeserítő üzenet teszi teljessé, mely szerint egy hónapig ingyenesen használhatjuk a megvásárolt

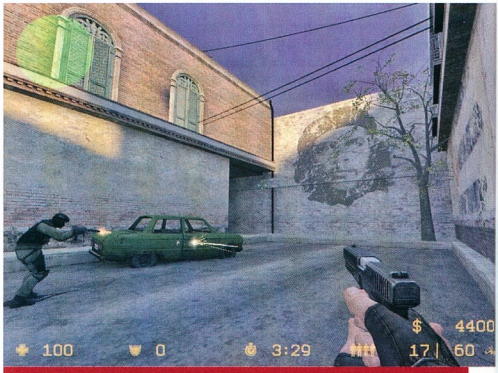

» Che Guevara jelen, de a forradalom sehol

játékot online üzemmódban, azt követően egy csekélyke összeget legyünk oly jók és utaljunk át havonta a használatért. Hogy etikus-e 90%-ban más munkáját pénzzé tenni? Úgy látszik, ebben a világban igen.

A hírek szerint 2004 decemberében debütálhat a Team Fortress 2 – Brotherhood of Arms. Kérdés, lesz-e olyan elvetemült, aki pénzt ad érte. A TF-2-nek ugyanis 2000-ben kellett volna megjelennie. Hiába a „még több, még jobb, még jobban játszható" öndicséret – évek óta elérhető, ráadásul szabadon felhasználható formában az Enemy Territory...

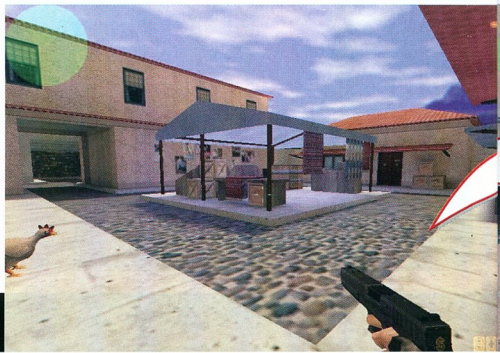

» A De_dust korábban...

» ...és most – a változás szemet gyönyörködtető

CSS – AVAGY A BÁDOGEMBER (BAL)ESETE Ma már nyílt titok az is, hogy a HL-2 kapcsán a Valve igyekszik annyi pénzt elnyelni, amennyit képes. A HL-2 ugyanis három változatban lesz elérhető (Steamen keresztül), illetve kapható. Mivel mindháromnak szerves része a CSS, ezért ezt a lépést mindenképpen piros ponttal kell jutalmaznunk – azt azonban nem, hogy a CSS tulajdonképpen egy szívműtéten átesett „matuzsálem".

A program elindításakor erőteljes déjà vu keríthet minket hatalmába, ugyanis szinte teljesen azt látjuk viszont, mint az ősöreg CS esetében. Az egyetlen lényeges változás egyben a legkellemesebb. Az első pálya elindításakor már ízelítőt kaphatunk abból, amit úgy hívhatunk: HL-2-életérzés. Az öreg bádogkasztniban kissé visszafogottan, de ott dobog a HL-2-szív. Számtalan, a játékkal eltöltött óra után azonban azt kell mondanom, nagyjából 40%-ban használták ki a motor bődületesen színes skálával bíró lehetőségeit. Érdemes beverekedni magunkat a VGA-kártya tesztjéig, mert az elénk tárúló demóban már testes ízelítőt kapunk abból, milyen az a játék, melyet az egyik neves külföldi szaklap 98%-ra értékelt. Ha már az opciók között járunk, bátran vetkőzzük le szerénységünket, ugyanis a CSS maximális beállításokkal játszva középkategóriás gépeken szinte nem bír magával! Ne számítsunk azonban magas felbontású textúrákra és effektustengerre, ugyanis a CSS-ben sok minden van, csak éppen élet nincs. Minden egyes pályáról

» Egy „csés" véleménye

A HL-2 vegyes érzelmeket váltott ki belőlem. Egyrészt a CS társaságában eltöltött kellemes kollégiumi éveimet idézte, mikor csak a vizsgaidőszakokban tudtuk közelíteni a botok számát a nullához, másrészt a megújult engine által produkált látványon és egy-két apró újdonságon kívül semmi maradandót nem tudott produkálni számomra. Tesztelés közben megpróbáltam elvonatkoztatni kicsit, de az ismerős elemek hatására úgy érzem, nem sikerült... A pályákat – minimális különbségeket leszámítva – teljes egészében a CS-ből pakolták át. Ez önmagában nem baj, csakhogy a játékon látszik, hogy sokat dolgoztak rajta, ezért már nem lett volna hatalmas erőfeszítés új pályákat tervezni.

Első ránézésre úgy éreztem magam, mint az öreg baka, aki új egyenruhát kapott. Játék közben Tinmannel örömmel nyugtáztuk, hogy a konzolon használható parancsok egy listából kiválaszthatóak – bár a paramétereket nem adja az ember szájába, így is hatalmas segítség. Megjegyzem, a parancsok száma többszöröse az eddiginek. A *BOT_DIFFICULTY 9* hatására a botok idegbeteg kamikazeként szállnak ringbe, de (sajna?) ugyanazon a két-három útvonalon közlekednek (van mit javítani az M. I.-n). Sokat nem tudtam velük kezdeni, szétjátszott kedvenc klaviatúrám sem hozta a formáját a beragadt gombjaival. Többször előfordult új kör kezdésekor, hogy a botok meg se mozdultak, akármit csináltam, vagy írtam be a konzolba. Kicsit még bugos. Unalmamban fejbe lőttem őket...

Kezelhetőség és játékélmény szempontjából a CSS az elődjéhez hasonlóan kiváló. Szerintem alkalmas a CS leváltására (ha ez volt az alkotók szándéka), de igazából semmi újat nem nyújt.

Ro0p

Még az a szerencse, hogy nem kell érte külön fizetnünk...

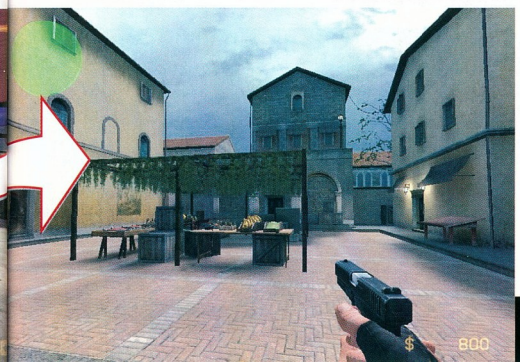

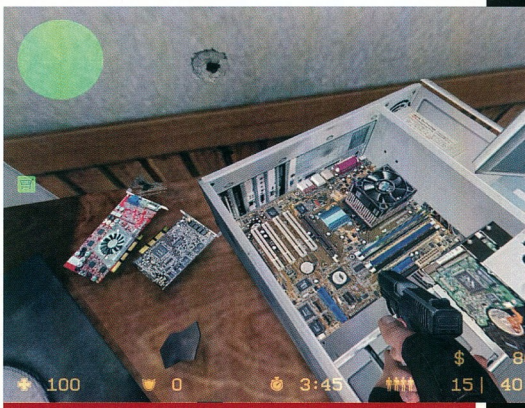

» A Valve rejtett reklámja

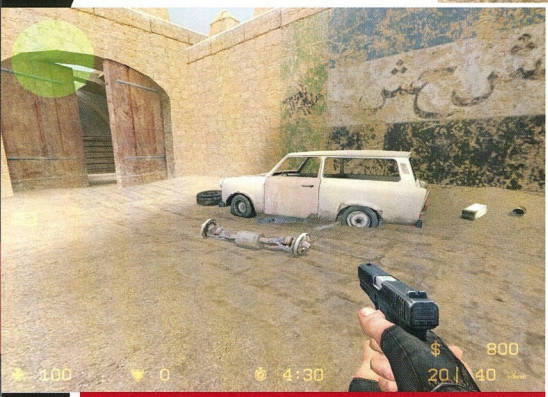

» A sötét kétütemű középkor

» Ezt a Trabi főtengelyéért!

elmondható, hogy egyjátékos üzemmódban (botok ellen) játszva kicsit olyan érzés, mintha Csernobil „uránlepte" legelőin piknikeznénk. Sehol egy élőlény („aki csak úgy éli az életét"), nem mozdulnak a növények, nincs háttérzaj, nem fúj a szél, még a szétszerelt Trabantból sem csepereg a megfáradt olaj. Ez a jelenség persze addig zavart csak, amíg fel nem csatlakoztam egy magyar CS szerverre, hogy lássak egy kis kultúrát – utóbbiból nem volt hiány, ugyanis a Csajkovszkij nevű úriember menetrend szerint pumpált a fejembe két kiló ólmot.

Az egyjátékos üzemmód botok ellen bizony nem a legkellemesebb dolog, ami egy többjátékos élményhez szokott szemmel történhet. A (ro)botok nehézségi foka a már szokott módon állítható, de a stílusuk igazából a 6-os érték fölött kezd igazán megmutatkozni. A nehézségi fok emelése véletlenül sincs összefüggésben a M.I. növekedésével, így 9-es fokozaton az „egy lövés egy ember" lőerejű botok erősen fárasztóak tudnak lenni. Itt kell megemlítenem azt a csúfságot, mely főként a Havanna nevű térképen tapasztalható, 9-es nehézség mellett. Csőre töltött mesterlövészpuskával a kézben várakozom, várakozom, és még mindig várakozom, de nem történik semmi. Elindulok hát, hogy kiderítsem, melyik ház ívojában rekedhetett kedvenc „aibóm". Pár perces vadászat után rábukkanok a kollégára, aki a tűző nap hevében bokorugrást gyakorol egy faajtóval szemben. Elindulok felé... biztos ami biztos, egyszer belelövök... nem zavarja, ugrál tovább.

Egy idő után eluntam a várakozást és újrakezdtem a pályát, de ismét a fentieket kellett tapasztalnom. A botok ezen a pályán egy bug miatt előszeretettel szemelik ki a bezárt ajtókat, és az ugrálason kívül az égadta világon nem csinálnak semmit. A többi térképen jobb a helyzet, de vannak még fehér foltok jócskán.

Negatív változás továbbá, hogy egyes pályákon eltüntettek számos „vadászlest", így ne is nagyon próbálkozzunk a tereptárgyakon való ugrándozással, ugyanis ez irányú kísérleteink nem vezetnek sehová.

Összességében javulás érezhető, hiszen a CS jobban néz ki, mint valaha, de „HC csék" semmi újat nem találnak majd a játékban.

A SZÍV ÚJ, DE A BÁDOG MÁR ROZSDÁS Mint látható, nem kábított el az új CS. Nagyon jó érzés végre nem pixelhegyeket bámulni, továbbá érezni a remek fizika áldásos hatásait, de ebben a motorban ennél sokkal, de sokkal több van. Bízom benne, hogy – a rajongóknak hála – pár hónapon belül már jóval kiforrottabb CS-t kaparinthatunk a kezünk közé, mert ez így nagyon kevés, kedves Valve!

» **Pro:** „HL-szív" jelenléte. Újszülötteknek kötelező. Addiktív.

» **Kontra:** szinte teljesen ugyanaz, mint az eredeti CS, csak a motor más. Kevés pálya. Bugos.

>> HANGULAT:	19/25
>> JÁTSZHATÓSÁG:	22/25
>> EREDETISÉG:	02/10
>> GRAFIKA:	15/20
>> AUDIO:	05/10
>> ÉLETTARTAM:	08/10

ÖSSZESEN **71%**

» **Gépigény:** PIII 1 GHz, 256 MB RAM, 2 GB HDD, 64 MB VGA

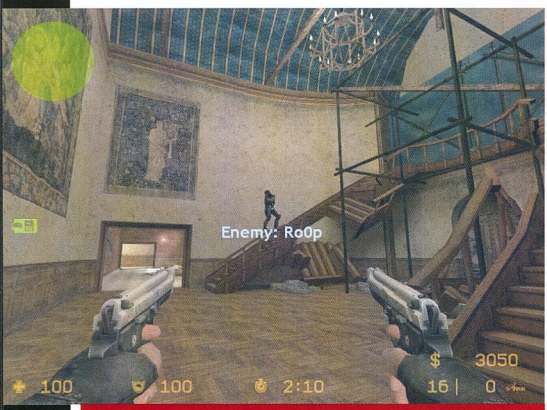

» Innen még Lékó sem tudna mit lépni

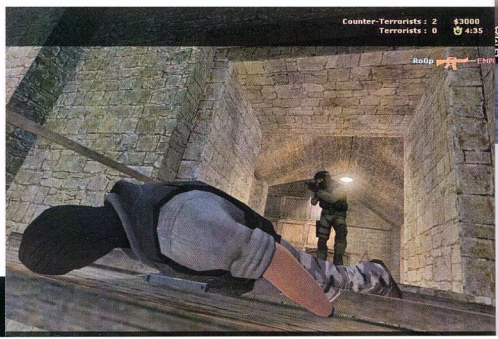

Visual DataFlex

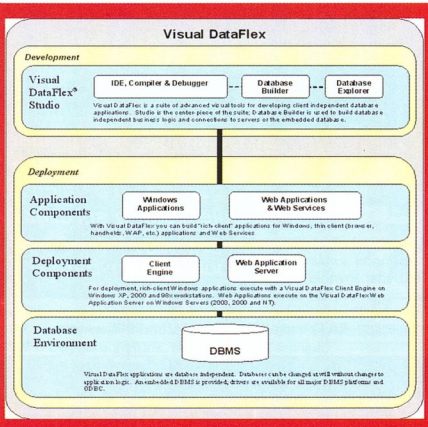

NEXT Software Kft
1119 Budapest, Andor u. 60
www.nextsoftware.hu, www.dataflex.hu
nextsw@nextsw.hu

★★★-os ÁRON

SAMSUNG **Blokknyomtatók**

teljes választéka

SRP-770 112.000,-
Termo vonalkódnyomtató

SRP-350 79.900,-
Termo blokknyomtató

STP-131 62.000,-
Termo blokknyomtató

SRP-270A 55.000,-
Mátrix blokknyomtató

STP-102 47.600,-
Termo blokknyomtató

Feketedobozos nyomtató
NOVEMBERTŐL kapható!!!

Kizárólagos forgalmazó:
PÉNZTÁRGÉPCENTRUM
1146 Budapest, Thököly út 53.
Tel.: 422-0778, 383-3928, Fax: 422-0779
www.penztargepcentrum.hu
Áraink az ÁFA-t nem tartalmazzák!

A SZÍNEK VIHARA BETÖRT EURÓPÁBA

A új magicolor® 2400W színes lézernyomtató forradalmasítja az irodai és az otthoni nyomtatást. Gazdaságosság és kiváló minőség színesben és fekete-fehérben egyaránt, méghozzá elérhető áron.

A kitűnő nyomtatási minőséget online letesztelheti honlapunkon!

Konica Minolta Magyarország Üzleti Megoldások Kft. · Tel.: 06 40 200 423 · E–mail: info@konicaminolta.hu
Országos márkakereskedői és TOP partneri hálózatunk elérhetőségét keresse a honlapunkon: www.konicaminolta.hu

MAGICOLOR®: FORRADALOM A SZÍNES NYOMTATÁSBAN

Konica Minolta magicolor® 2400W
20 lap/perc fekete–fehérben
5 lap/perc színesben
max. 2400 dpi felbontás
Windows meghajtók
alacsony nyomtatási költség
kis helyigény

nettó **89 900 Ft***
(bruttó 112 375 Ft*)
*A magicolor® 2400W végfelhasználói ár

Focisuli

Évek óta nagy várakozás előzi meg a FIFA-sorozat aktuális részének kiadását. Valljuk be őszintén, ebben szerepet játszik az is, hogy a rajongók azt várják, mikor sikerül már a grafikán kívül a játékmenetbe is olyan újításokat belevinni, amelyekkel végre közelebb kerül a számítógépen játszott foci a valódihoz. Jelentem, a sorozat új tagja nagy lépést tett ebbe az irányba!

INFOBOX

Kategória: **foci** • Kiadó: **Electronic Arts** • Fejlesztő: **EA Canada** • Web: **http://fifa2005.ea.com**

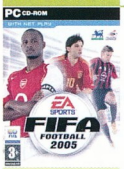

- Javított játékmenet
- Látványos meccsek
- Karrier-mód

ARÉNA

Pro Evolution Soccer 3 **90%**

FIFA 2004 **78%**

UEFA Euro 2004 **77%**

aTis79

Vannak páran, akik úgy gondolják – ugye, Tinman :) –, hogy fociprogramról miért kell cikket írni, hiszen nem szól másról, mint hogy huszonkét emberke kerget egy labdát. Alapesetben ez igaz is, sőt a FIFA-sorozatra hatványozottan igaz, mert ugyan minden évben megjelent egy újabb része, de ezekben a grafikán kívül alig történtek fejlesztések. Voltak ugyan kisebb játékmenetbeli változások, de azok nem akkora jelentőségűek, hogy megérdemeltek volna egy cikket. Most viszont történt valami. Valószínűleg az Elektronikus Arcok egyik fejese rémálmában a Pro Evolution Soccer 3-mal játszott, majd miután gombóccá gyűrte maga alatt a lepedőt, hirtelen felriadt, és beleüvöltötte a sötét éjszakába, hogy „Ez jobb, mint a miénk!!!". Reggel, miután beért az irodába, elmesélte az álmát, és az Arcok tanácsa arra a következtetésre jutott, nem hagyhatják, hogy mindenkin eluralkodjanak ezek a szörnyű álmok. A leghatásosabb védekezés pedig az lenne, ha végre ők is készítenének egy olyan focijátékot, amiről lehet álmodni. Úgy néz ki, hogy hatásos volt a rémálmoktól való félelem, mert valami elkezdődött!

GRAFIKA... Erről kivételesen a cikk elején ejtünk szót. Mégpedig azért, mert végre rájöttek a fejlesztők, hogy a játék kinézete úgy jó, ahogy van, és nem erre kellene összpontosítani, hanem a játékmenetre. Így aztán nem is történtek hatalmas változtatások, ami meg történt, azt gyorsan leírom itt az elején, hogy utána a fontosabb dolgokra figyelhessünk. Szóval a grafika. Nekem például már az egy, sőt a két évvel ezelőtti kinézet is tetszett, és még az is bőven megfelelne a mai kor követelményeinek. Ennek ellenére azért apró változások tapasztalhatóak. Javítottak a stadionok kinézetén, és a fények terén is történt egy kis változás. A mezek is csinosodtak, és a rajtuk található feliratok már ugyanazzal a betűtípussal szerepelnek, amelyikkel az igazi mezeken is találkozhatunk. Apróság, de az igazi fanok számára már ez is örömet szerez. Egyvalami nem változott, és az a közönség. Messziről még csak-csak kinéz valahogy, de amikor a visszajátszások során lehetőségünk van közelről is megszemlélni... hát legyen elég annyi, hogy érdekes látvány.

» De hol vannak a bárányok?

FIZIKAÓRA Mai tananyagunk a játékoskinetika lesz, ebben a témában ugyanis jelentős előrelépés történt. A fizikai motornak köszönhetően, és annak, hogy a játékosok a kinetika törvényeinek megfelelően mozognak, végre elérkeztünk oda, hogy a virtuális arénában lezajló meccsek látványa már megközelíti az élő gyepen lejátszott mérkőzésekét. Olyasmikre gondolok, amik a való életben fel sem tűnnek, mert természetesnek vesszük, de játékban – legalább is a FIFA-sorozatban – ilyet még nem láthattunk. Például ha sprintelünk, és hirtelen az ellenkező irányba fordulunk, akkor emberünk a rá ható erők következtében, az esetek többségében, el fog csúszni. Vagy ami játék közben velem számtalanszor előfordult: a játékosnak hirtelen mozdulattal kellett elrúgnia a labdát, és ez ugyan sikerült, de majdnem mindig esés lett a vége. És akkor még nem szóltam a szerelésekről, becsúszásokról, lerántásokról, ütközésekről – ezek a játék fizikai motorjának köszönhetően mind-mind úgy történnek, mint a való életben.

FIRST TOUCH... Azaz első érintés. Ha ellátogatunk a játék hivatalos oldalára, akkor úton-útfélen az első érintés fontosságát taglaló körmondatokba ütközünk. Ami nem véletlen, mert ez az egyik új „fícsör"

>> Rúgjuk úgy, mint Beckham...

...mármint a szabadrúgást, és ne a tizenegyest :). És hogy ez sikerüljön, megpróbálok egy-két tippel segíteni. Az alábbi módszer nekem az esetek 90%-ában működött.

Ha szemben, vagy majdnem szemben állunk a kapuval, akkor célozzunk a jobb felső sarokra, majd a labdán lévő célkeresztet vigyük a labda bal alsó sarkához . Ezután nyomjuk meg a lövés gombot, majd még mielőtt elérné a piros sávot – de lehetőleg valahol annak közelében – nyomjuk meg ismét, majd miután a csúszka elindult visszafelé, a lövés gomb harmadszori megnyomásával próbáljuk megállítani a zöld sáv közepén.

» Így cselez Raul...

a programban. A lényege, hogy passznál a megfelelő billentyűt megnyomva a fogadó játékos hosszan maga elé engedi/teszi a lasztit, majd utána iramodik. Ha mindezt a futással kombináljuk, akkor könnyen állva hagyhatjuk a védőket, és ezzel fontos helyzeti előnyre tehetünk szert. Másik érdekes dolog az Off The Ball Control, amivel ugyan már találkozhattunk az előző részben is, de itt most kibővítették a funkcióit, és így már nemcsak a labdát birtokló játékost irányíthatjuk, hanem azzal is helyezkedhetünk, akinek a passzt szánjuk.

KARRIER, PÉNZ, CSILLOGÁS... Ami nem változott – szerencsére – az az, hogy ismét rengeteg csapat közül választhatunk. 18 liga, 15 ezer játékos... azt hiszem, beszédes számok. Ezenkívül választhatunk 38 nemzet válogatottjai közül is, amelyek között megtaláljuk a magyar nemzeti tizenegyet is.

A játékmódok is szerepeltek az eddigi részekben, egy kivétellel, ez pedig a karrier mód. Itt 15 éven (nem elírás) keresztül irányíthatjuk választott csapatunk tevékenységét. Az átigazolásoktól kezdve mindent nekünk kell intézni a csapat háza táján, és persze a mérkőzéseket is nekünk kell lejátszani (bár választhatunk szimulációt is, ekkor a gép játssza le helyettünk a meccset). Sőt, bekerült egy kis szerepjátékelem is. Na nem arra kell gondolni, hogy különböző tűzlabda varázslatokkal vértezhetjük fel játékosainkat, vagy hogy Oli Kahnt 99. szintű barbárrá fejleszthetjük :). Arról van csupán szó, hogy ha megnyerünk egy meccset, akkor pontokat kapunk, amit szétoszthatunk a csapat mellett tevékenykedő kiszolgáló emberkék – kapusedző, orvos, pénzügyi ember stb. – között, és így közvetve a csapatunkat is fejlesztjük.

>> FIFA Hungary

A http://fifahungary.com címen bukkanhatunk rá erre a site-ra. A fociprogramokkal foglalkozó – rajongók által készített – hazai webhelyek közül a legnagyobb és a legigényesebb. Minden megtalálható itt, ami szemszájnak ingere: magyarítások, letölthető mezek, szurkolói hangok, FAQ rovat, fórum. És a legjobb, hogy nem csak a FIFA-sorozattal, hanem a többi foci témájú programmal is foglalkozik. Szóval mindenkinek ajánlom, hogy legalább egyszer nézzen be ide, mert megéri.

» Hééé, nem láttátok a kontaktlencsém?

CSECSEBECSÉK... Ezek ugyan nem hatnak közvetlenül a játékmenetre, de a megfelelő hangulat megteremtésében mégis nagy szerepet játszanak. Mikre gondolok? Elsőként itt van mindjárt egy újítás, a *Create Player* menüpont, ahol létrehozhatjuk saját játékosunkat. És nemcsak a mez meg a cipő színét változtathatjuk meg, hanem az emberke egész kinézetét. Ha valaki látta a Sims 2-ben a karaktergeneráló részt, akkor az képzelje el ugyanazt, annyi különbséggel, hogy itt focistát kell létrehozni. Tényleg minden elképzelhető dolgot állíthatunk, a fülek méretén keresztül az áll formájáig! Ha valaki ügyes, akár saját magát is megalkothatja :). Lássuk, milyen hangulatfokozóink vannak még... A zenét talán meg sem kellene említeni, mert az EA játékainak ez köztudottan erőssége. A játék közben hallható hangok – főleg a szurkolóké – pedig megint átlagon felülire sikerült. Ahogy a kommentátoroké is – végre követik az eseményeket, és együtt élnek a játékkal. Ezért is jár egy piros pont a fejlesztőknek. Utolsóként hadd említsem meg a *My FIFA Store* menüpontot, ami a focifanatikusok Mekkája, hiszen a játék során begyűjthető pontokért cserébe itt vásárolhatunk különleges mezeket, egyedi labdákat és egyéb „kincseket".

VÉGSZÓ Úgy érzem, végre sikerült kimozdítani a FIFA-sorozatot abból a posványból, amibe pár éve belesüllyedt, és amiből nem tudott kikeveredni, vagy nem is akarták kihúzni, hiszen nem volt versenytársa, mindenki elfogadta olyannak, amilyen. A Pro Evolution Soccer 3 megjelenésével ez a helyzet megváltozott – szerencsére ennek hatására kezd megváltozni ez a játék is, méghozzá előnyösen. Reméljük, sikerül tartania azt az irányt, amit az ebben a részben található újítások már kijelöltek, és akkor újra a FIFA lesz az etalon a focis játékok piacán. Azért két virtuális meccs között szakítsatok időt arra is, hogy leugorjatok az igazi grundra, mert nincs annál jobb, mint amikor igazi pályán igazi labdával egy igazán nagy gólt lő az ember! PCM

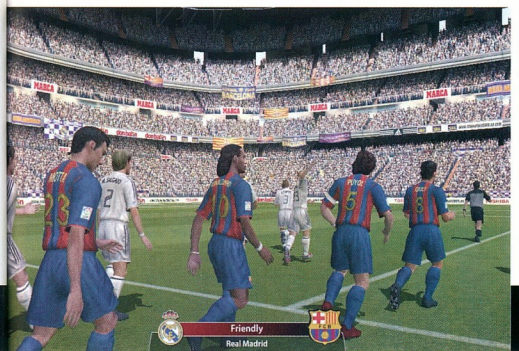

» **Pro:** játékoskinetika, fizikai modell, karrier mód.

» **Kontra:** kisebb grafikai hibák, nem minden gamepadet ismer fel, a közönség még mindig csúnyácska.

>> HANGULAT:	24/25
>> JÁTSZHATÓSÁG:	23/25
>> EREDETISÉG:	07/10
>> GRAFIKA:	18/20
>> AUDIO:	09/10
>> ÉLETTARTAM:	08/10

ÖSSZESEN **89%**

» **Gépigény:** P4 1,8 GHz, 256 MB RAM, 1 GB HDD, 64 MB VGA

Gyerekjátékfelnőtteknek

Larry Laffer. Ez a név idestova több mint húsz éve testesíti meg azt a jelenséget, amelyel legtöbbünk már valószínűleg találkozott. Úgye mindannyian vonzódtunk már valakihez, ösztöneinktől vezérelve, netán szerelemből?! A végeredmény azonban az indíttatásunktól függetlenül csalódás lehet, hiszen alapigazság: „Nem igazi férfi, aki még nem esett pofára."

INFOBOX

Kategória: **akció** • Kiadó: **VU Games** • Fejlesztő: **High Voltage Software** • Web: **www.leisuresuitlarry.com**

- Fülledt erotika
- A vadászat öröme
- Választható végkifejlet

ARÉNA

Lula Sexy Empire 68%

L.larry: Love for Sail 67%

Do You like Horny Bunnies 66%

Tinman

Talán éppen ez az indoka annak, miért olyan könnyű játékosok millióinak átéreznie a kissé csúf, kissé szerencsétlen, de annál hevesebb szexuális vágyakkal megáldott, immáron nyolcadszorra újjászülető Larry kalandjait.

EZ MÁR NEM AZ A LARRY Meglepetés érheti azokat, akik a jó öreg Larry Laffer kalandjait keresik a Magna Cum Laudéban. Bár telefonon elérhetjük (hasznos tanácsokat ne nagyon várjunk tőle), sőt a játék vége felé egy lepukkant csehóban beszélhetünk az „öreg rutinnal" pár szót, ez már mégsem az a Larry, akivel 16 színű monitorok előtt ülve találkozhattunk először. Szónoklatokba kezdhetnék, hogy szigorúan 18 év felettieknek ajánlom a játékot, de Larry unokaöccsének kalandjai annyira gyerekesek, hogy épeszű felnőttet nem igazán motivál a játék arra, hogy két napot ráldozzon életéből.

Először abszolút pozitívumnak írtam fel a minijátékok jelenlétét, hiszen olyan ritka és olyan jó érzés, amikor egy-egy régi ismerős ránk köszön a 3D-s csodákból. Mintegy 6-7 órányi interakció után azonban egyre inkább kezdtek kiütközni arcomon a magnéziumhiány jelei. A Magna Cum Laude ugyanis nem más, mint kevéske kalandelemmel megtűzdelt, trágár kifejezések garmadáját felvonultató, helyenként betegesen perverz, rasszista Larry-utánzat. Noha megvan benne az a báj, illetve töméntelen humor, ami miatt mégis jól működik az egész, sikere azonban erősen kétségbe vonható, hiszen ha jól belegondolunk, az a korosztály, amelyik jól elszórakozna a pikáns jelenetek során, meg sem vásárolhatja a játékot, mivel az a legszigorúbb besorolást kapta.

» Harriet nem egy átlagos nőszemély

>> Őskövület rekorder

Sokan abban a tévhitben élnek, hogy Larry Laffer kalandjai a Land of the Lounge Wizards epizóddal kezdődtek. Abban teljesen igazuk van, hogy ez a rész volt a legelső, melyet a kalandjátékok műfajába sorolhatunk. Csakhogy a Sierra kiadásában már 1981-ben megjelent Mac, illetve DOS platformra a SoftPorn Adventure névre keresztelt, mérsékelt sikereket elért szöveges kalandjáték. A sorozat egyébként abszolút csúcstartó, hiszen egyetlen PC-s játékról sem mondható el, hogy ilyen régóta fürödhet a rajongók elismerésében, nyolc részt megért és minden egyes epizód kiadásában oroszlánrészt vállalt ugyanaz a kiadó.

Évek óta nem láthattunk ilyesmit PC-n!

Az első drasztikus változást már a játék elindításakor észlelhetjük. Eltűnt a Lucas Arts-féle point and click felület és vele együtt a kétdimenziós grafika. Az előző epizód (Love For Sail) igazi nagy klasszikusként vonulhatott be a kalandjátékok panteonjába, hiszen humoros története és remek külleme tovább öregbítette Leisure Suit Larry patinás hírnevét. Sajnos a nyolcadik epizód túllőtt a célon ott, ahol nem kellett volna, és (kritikán) alulteljesített ott, ahol bizonyítania kellett volna.

» Én a pincérnőre szavazok...

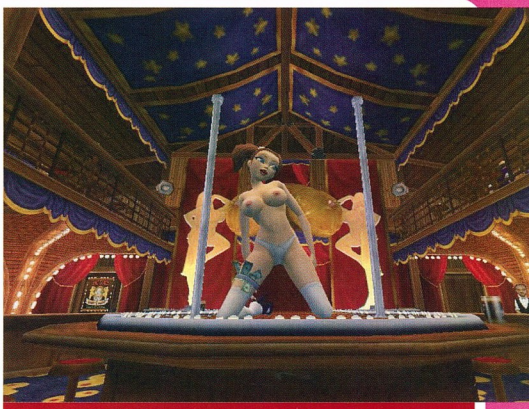

» ...és milyen jól döntöttem!

NEM SZABAD KOMOLYAN VENNI! Az irányítás rejtelmeit bácsikánk magyarázza el nekünk Larry Lovage oroszlánszagú kollégiumi szobájában, melynek ablakát többször fogjuk használni távozásra, mint szeretnénk. Itt rögtön szembesülhetünk az alkotók gusztustalan megoldásainak egyikével, ugyanis Lovage barátunk nem a jól bevált *Nothing. Nothing here.* üzenetekkel tudatja velünk, hogy semmi érdekes nincs a környéken, hanem elrettentő gázok és gőzök egész arzenálját vonultatja elénk. Azt hihetnénk, ennél rosszabb már nem lehet, de ez tévedés. Ha véletlenül ugyanis rátalálunk egy titkos „szellentőhelyre", akkor a sörhasú pornókirály személyesen áld meg minket rózsaszín műpéniszével. És ez még csak a játék első tíz perce!

A kalandelemek sajnos kimerülnek abban, hogy „tedd meg ezt a szívességet ennek", hogy be tudj jutni valahová, vagy „gyűjts össze ezt-azt". Nagyon jó érzés volt, amikor egy-egy bárba belépve nem holmi „klin-klang" zene fogadott, hanem igazi klasszikusokra ropta mindenki – Right Said Fred, Motley Crue stb.

Sajnos a játék főbb színhelyeinek számát még egy gatyájában turkáló félkezű kalózkapitány is képes lenne ujjain megszámolni. Érdekes helyszín a japán kultúra tisztelőinek emléket állító szobor a leánykollégium előtt (hol máshol lenne?) – az alkotás a sokat sejtető Bukkake nevet viseli. Egy másik helyszínen egy ketrecbe zárt majomról először azt gondoltam, hogy tüzet csihol. Maradjunk annyiban, hogy nem. Az, hogy a játékban eltöltött idő tetemes részét a melegbár, a vörös lámpás negyed és a szado-mazo klub helyiségeiben töltjük, már meg sem lepett. Az viszont igen, hogy egyik helyen – valószínűleg csilletologatásban elfáradt – bányamunkás gyömöszölte a falat, míg egy másik jelenetben, a belvárosi múzeumban a vizeletünket kellett minél gyorsabban a kiállított képekre feljuttatni.

Hát igen, ilyen és ehhez hasonló jelenetek tömkelegével fogunk szembesülni.

A fő célunk az lesz, hogy – elnyerve a Swingles valóságshow elismerését – a játék végén három leányka közül egyet ágyba vigyünk. Az ide vezető út azonban kőkemény szöveggel, szerszámokkal és helyzetekkel van kikövezve. Egy esetben Larry barátunknak végre sikerül felcsábítani – a művészlelkű, kissé prűd – Kokót, akiről egy orális kapcsolat után elég gyorsan kiderül, hogy bizony több köze van Kovács Istvánhoz, mint a női nemhez. Larry persze nem a női nemet, hanem az igent kedveli, így aljasabbnál aljasabb tetteket igyekszik elkövetni azért, hogy minden bimbózó „árvácskát" beporozzon.

SZNOBOK ÉS ANGOLOK KÍMÉLJENEK! Nem róhatjuk fel a program hibájául azt, ami még így is jóval szolidabb, mint a valóság. Nem hinném továbbá azt sem, hogy a kiadó célja a fiatal korosztály negatív irányú befolyásolása lenne, hiszen Larry hatására a „kölök legfeljebb elmegy csajozni". Sokkal inkább úgy érzem, hogy a játék által megjelölt célcsoport azok a 20 fölöttiek, akik bár nagykorúnak mondhatóak, de lélekben megmaradtak csínytevő gyermeknek. Nekik és a nosztalgiázni vágyóknak érdemes esélyt adniuk a Magna Cum Laudénak, de csakis akkor, ha még nem rozsdásodott be a humorérzékük.

>> Szextrák

A játék pikantériáját hivatott fokozni néhány jól elrejtett extra. Ezek közül osztanék meg párat, hátha valakinek nem elég az, ami alapból elénk tárul.

- Eleinte Nigeltől, a zöld hajú punktól vásárolhatunk erotikus tartalmú betöltő képernyőket, rajzokat, szkripteket. Később másoknál is érdemes lesz körbenéznünk.
- Nigelnél oldható fel a menüben elérhető „Naughty" mód, Larry bácsikánknál a „Nude" mód.
- Gyors pénzszerzési módszer, ha topless lányokat/fiúkat fotózunk, majd azokat a megfelelő neműeknél értékesítjük.
- Az idegesítő minijátékok kiválthatóak a szinte mindenhol fellelhető titkos érmékkel, valamint a „Wimp out!" opció segítségével.

» **Pro:** ritka PC-n az ilyesmi. Fergeteges poénok. Szex, szex és még több szex.

» **Kontra:** agysorvasztó minijátékok. Helyenként túl erős poénok. Kevés a kalandelem.

>> HANGULAT:	23/25
>> JÁTSZHATÓSÁG:	19/25
>> EREDETISÉG:	10/10
>> GRAFIKA:	14/20
>> AUDIO:	08/10
>> ÉLETTARTAM:	04/10

ÖSSZESEN **78%**

» **Gépigény:** PIII 800 MHz, 256 MB RAM, 3 GB HDD, 32 MB VGA

Epson PictureMate

Fülön fogott fotólabor

Az Epson új, PictureMate névre keresztelt fotónyomtatója nem nagy cucc – autóstáskából vagy női retikülből gyakran látni nagyobbat. No persze minek is kéne nagyobbnak lennie, ha egyszer nem poszterek, hanem 10x15cm fényképek nyomtatására tervezték. Arról pedig, hogy igazán könnyen lehessen hordozni, egy szép nagy – a „táskaérzést" erősítő – fogantyú gondoskodik.

A puszta divatozáson túl akkor van értelme a PictureMate megsétáltatásának, ha olyan helyre indulunk, ahol nemcsak fotózni szeretnénk a digitális fényképezőgépünkkel, de fotókat egyből megosztani-kiosztani is kívánjuk a jelenlevők között. Számítógépet viszont nem kell cipelni magunkkal, mert a PictureMate – bár hagyományos módon is használható – éppen a gépfüggetlen fotónyomtatásban jeleskedik igazán. Az üzemkész helyzetbe hozott nyomtató ajtóinak nyitogatása közben hamar rá lehet bukkanni a 9 memóriakártya-típust fogadni képes aljzatokra – csak be kell tolni a megfelelőbe a fényképezőgépből kiemelt adathordozót, a nyomtató LCD paneljén megjelenő menü és az indexképek segítségével kinyomtatható a kívánt vagy akár az összes fénykép, akár kerettel is. A képek nyomtatás előtt színszűrőkkel módosíthatók. Sőt még csak az sem szükséges, hogy külön adathordozón kerüljenek be a fényképek a nyomtatóba, mert az USB-DirectPrint vagy PictBridge szabványt ismerő digitális kamerákról közvetlenül, USB csatolón keresztül is lehet nyomtatni.

A megfelelő papírra 5760 dpi felbontásban, szegély nélkül dolgozó nyomtatóból előbukkanó papírképek csak alapos vizsgálattal különböztethetők meg egy hagyományos fotóeljárással előhívott analóg papírképtől, sőt a tintasugaras technológiáról keringő sztereotípiának ellentmondva gyakorlatilag azonnal szárazak, és később még a ráfröccsenő víz sem keni el őket. Egy teljes programot a mosógépben persze nem bírnak ki, de például viráglocsolás közben az albumra-albumba csorgó víz nem okoz kárt bennük. Ezekről a képességekről részben a papír, részben pedig a tinta speciális összetétele gondoskodik. (A színek jobb visszaadása érdekében a nyomtató négy helyett hatféle tintát használ.)

» Epson PictureMate: társ a fényképezésben

Azt pedig, hogy mindezen szolgáltatások mellett megfizethető áron állíthassuk elő a képeket, az Epson Picture Pack biztosítja. Ez a csomag 100 darab speciális papírt és egy hatszínű festékpatront tartalmaz, amely extrém esetektől eltekintve éppen elegendő a száz lap nyomtatására. A gyártó ígérete szerint egy ilyen csomagot 10 000 Ft-ot alig meghaladó áron lehet beszerezni (39 euró a javasolt kiskereskedelmi ár), vagyis 100 Ft körüli áron juthatunk egy fényképhez, azonnal, helyben. A nyomtató ára bruttó 56 900 Ft, a garancia 1 év. *(BG)*

Epson Magyarország
☎ **06-80-014-783**
www.epson.hu

MPIO HS 100

Másfél gigás öngyújtó

Toll méretűnek ugyan a legnagyobb jóakarattal sem nevezhető az MPIO USB háttértára, de a leginkább jófajta benzines öngyújtóra emlékeztető eszköz valóban meghajtó. Szemben a pendrive-ok többségével az átlagot messze meghaladó, 1,5 Gbyte tárolókapacitású eszközben nem memórialapkák, hanem egy merevlemez tárolja az adatokat. Felhasználóként azonban nem sokat érzékelünk ebből. A kupak mögül előbukkanó USB csatolót – van akkora „nyaka", hogy kényelmes elférjen egyéb csatlakozók között is – a gép megfelelő nyílásába tolva az operációs rendszer pár másodpercnyi szöszmötölés után felismeri új írható-olvasható meghajtóként az eszközt. Sebességére nem lehet panasz, jönnek-mennek az adatok, ahogy az a csövön kifér, pontosabban ahogy azt az USB 2.0 szabvány lehetőségei engedik.

» MPIO HS 100: másfél giga zsebben

Bár öngyújtókra emlékeztet, annál nagyobb – nem sokkal, de a derékszíjra csatolható öngyújtótartóba nem fér bele. Hordozhatóságáról egy korrekt kis fémfül hivatott gondoskodni, amibe például „nyakbalógatókat" köthet az, aki nem a zsebében vagy a notebooktáskájában hordja az ilyesmit. Kulcstartóként való használatától azért ódzkodnék, mert a készülékház műanyag része hosszú távon valószínűleg nem tolerálná a fémdarabok szoros közelségét.

Az MPIO HS 100 ára bruttó 30 750 Ft, a garancia 1 év. *(BG)*

ATcomp ☎ **0 431-3415**
www.mp3center.hu/shop/details/mpiohs100.htm

Oki 5200n és 9500n V2

Színes gyorstüzelők

A nyomtatásban a lézerhez hasonló elven alapuló LED technológiájával hódító Oki két, színes nyomatok előállítására tervezett modelljét küldte tesztlaborunkban. Az Oki színes nyomtatók palettájának két végén helyet foglaló készülék elsősorban méretében és sebességében különbözik, az előállított nyomatok minősége és szolgáltatásaik gyakorlatilag azonosak.

Méretében és sebességében is majd a felét teljesíti a csúcsmodell mutatóinak a maximum A/4 méretig dolgozó Oki 5200n, de ez a sebesség sem lebecsülendő: 16 színes vagy 24 feketefehér oldalt képes kinyomtatni percenként, amivel bőséggel ki tud szolgálni nagyobb munkacsoportokat, irodákat is. Nem véletlen, hogy az eszközt komoly hálózati támogatással vértezték fel (az n jelű modellnél), hiszen az alsó tálcájából normál vágott lapokat, többformátumú

» Oki 5200n: a kisebb

adagolójából pedig akár szalagot vagy – az egyenes nyomtatási út lehetőségét kihasználva – extra vastagságú papírt is képes nyomtatni.

A hálózati képességek nem érnek véget ott, hogy a nyomtató hátán egy foglalat várja az UTP csatlakozós Ethernet kábelt (DHCP esetén korrekt önbeállást, illetve manuális beállítást is kínáló menüvel). A készülékhez mellékelt meghajtó- és felügyeleti programok is igen erős hálózati támogatással bírnak. A hálózatra kötött nyomtató telepítését a munkaállomásokon elvégző szoftver a varázslóján keresztül bármely felhasználó számára roppant egyszerűvé teszi a printer használatbavételét. Ugyanakkor olyan felügyeleti eszközt ad a hálózat üzemeltetője kezébe, amely kényelmessé teszi a használati szabályok és korlátozások meghatározását. Mintegy ráadásként helyet kapott a programcsomagban egy, a céges dokumentumok egységes és könnyed formázásához használható sablonkezelő és -tervező is.

A nagy testvér, a 9200n látványosan nagyobb, ami el is várható egy A/3 formátumban nyomtatni képes készüléktől. A tekintélyes tömegének köszönhetően nem könnyen mozdítható. Éppen ezért tervezésekor még arra is ügyeltek, hogy a különféle nyitható fedelek (manuális lapadagoló, vízszintes kimeneti tálca) mindegyike a nyomtató oldalára kerüljön, így legalább egy oldaláról falhoz tolható a készülék. Opcionális kiegészítői között nemcsak második és sokadik tálcát találunk, de ott van a jó kis kerekekben végződő állvány is, ami az irodában nemcsak azt biztosítja, hogy mindig kéznél legyen a kellő papírmennyiség, hanem a készülék stabil, mégis megmozdítható elhelyezését is.

A nyomtatási sebesség igen figyelemreméltó: percenként színesben 16, fekete-fehérben pedig 20 A/3-as méretű oldalt tud kinyomtatni. Ehhez a sebességhez szükség van arra, hogy a továbbító mechanika meg tudja fogni a papír széleit, azaz nem tudunk fehér szegély nékül nyomtatni. Cserébe viszont a nyomatok minősége igen meggyőző.

Bár a nyomtatók nem állítják magukról, hogy fotónyomtatók lennének, nemcsak a szöveges-ábrás oldalaknál produkáltak roppant szemrevaló

Gyártó, típus	Oki 5200n	Oki 9500dn V2
Automata lapadagoló	300xA/4 (80 g/m²)	550xA/3 (80 g/m²)
Többcélú adagoló	100xA/4-től 1200 mm-es reklámcsíkig	100xA/3-tól 1200 mm-es reklámcsíkig
Csatoló	USB 2.0, 10/100 Mbit Ethernet	USB 2.0, 10/100 Mbit Ethernet
Memória (alap/maximális)	32/288 Mbyte	320/1024 Mbyte (opcionális 10 Gbyte-os HDD)
Felbontás	1200x600 dpi	1200x1200 dpi
Havi terhelhetőség	50 000 lap	150 000 lap
Sebesség (színes/fekete-fehér)	16/24 lap/perc	A/3: 16 lap/perc; A/4: 30/37 lap/perc
Árak (névleges kapacitás)		
– készülék	193 750 Ft	2 000 000 Ft
– fekete toner	16 237 Ft (5000 oldal)	32 750 Ft (15000 oldal)
– színes toner (színenként)	43 000 Ft (5000 oldal)	98 125 Ft (15000 oldal)
– fekete fényhenger	27 500 Ft (22 000 oldal)	48 500 Ft (40 000 oldal)
– színes fényhenger	32 000 Ft (22 000 oldal)	62 813 Ft (40 000 oldal)
– papírtovábbító szalag	35 000 Ft (50 000 oldal)	67 000 Ft (80 000 oldal)
– beégetőmű	35 000 Ft (45 000 oldal)	47 125 Ft (80 000 oldal)

Notebookok a Bluefishben!

ECS A535 „Kiemelkedően" alacsony ár, kategóriája legjobb teljesítményével.
Mobil AMD Duron 1.200+ processzor / 14.1" TFT LCD 1024 x 768 (32.bit) - Integrált sharing (max. 64MB video RAM)
256 MB DDR RAM / 30 GB HDD / DVD-Rom & CD-RW combo meghajtó
belső 56.6 kbps modem / 100 Mbps ethernet / wireless lan / VGA port / LPT / 4 x USB2.0 / S-video portok
touchpad egérvezérlő / magyar billentyűzet / 2.7 kg súly / 2 év teljeskörű garancia (akkumulátorra is)
Windows XP-vel tesztelt (op.rendszer nem tartozek!)
nettó 149 992 Ft (bruttó 187 490 Ft)

ASUS A2000D Teljesítmény és minőség egyben...
AMD Mobil 2.8+ XP processzor / 15" TFT LCD XGA felbontás (1024x768)
256 MB DDR RAM / 30 GB HDD / DVD-Rom & CD-RW combo meghajtó / ATI Mobility Radeon 9200 32MB (A2Dc)
5 x USB 2.0 / 1 x IEEE / 56.6 kbps modem / 100 Mbps ethernet / S-video out / VGA
párhuzamos port / Mic-in, Line-in / headphone-out / Irda / SD/MMC/MS/MSPRO olvaso /
PCMCIA / magyar billentyűzet / hordtáska / Asus optikai egér / szoftverek / Li-Ion akkumulátor / 3.3kg
nettó 219 992 Ft (bruttó 274 990 Ft)

ECS G733E Ha egy igazán jó notebookra van szüksége...
Intel Celeron 2.4 Ghz processzor
256 MB DDR RAM / 40 GB HDD / DVD-Rom & CD-RW combo meghajtó / integrált VGA 64 MB
100 Mbps ethernet/ 56.6 kbps modem / fax / 4 x USB2.0 / PCMCIA / Infra / párhuzamos port / VGA port
touchpad egérvezérlő / magyar billentyűzet / 12 cell Li-Ion akkumlátor / 3.4Kg súly
2 év teljeskörű garancia (akkumulátorra is)
nettó 199 992 Ft (bruttó 249 990 Ft)

HP nx9010 HP a minőség garanciája...
Celeron 2.6 GHz processzor / 15" TFT kijelző
256 MB DDR RAM 333 MHz / 30 GB HDD / DVD-Rom & CD-RW combo meghajtó
2 x USB 2.0 / S-video / VGA port / IEEE1394 / Mic-in / headphone-out
touchpad egérvezérlő / magyar billentyűzet / MS Windows XP Home operációs rendszer
nettó 239 992 Ft (bruttó 299 990 Ft)

ECS G553 A legjobb ár/érték arány!
Intel Centrino 1.5 GHz processzor / 15" TFT LCD XGA felbontás (1024x768)
256 MB DDR RAM / 40 GB HDD / DVD-RW
10/100 Mbps ethernet / 56.6 kbps modem / fax / 4 x USB2.0 / párhuzamos port / PCMCIA / Infra / VGA port
touchpad egérvezérlő / magyar billentyűzet / 8 cell Li-Ion akkumlátor / 2.4 Kg
nettó 244 992 Ft (bruttó 306 240 Ft)

ECS G556E Maximális teljesítmény, vemetetlen áron!
Intel Centrino 1.6 GHz Dothan 2MB cache / 15" TFT kijelző
512 MB DDR RAM / 40 GB HDD / DVD-RW / ATI RADEON 9700 128 MB
10/100 Mbps ethernet / 56.6 kbps modem / fax / Infra / VGA / 2 x USB 2.0 / PCMCIA / Mic in/ Headphone out
8 cell Li-Ion akkumlátor / 2.5kg súly
nettó 332 992 Ft (bruttó 416 240 Ft)

A termékeket megtalálja a Bluefish Teréz körúti üzletében, illetve bármely más Bluefish boltban is megrendelhetők.
Budapest · Székesfehérvár · Jászberény · Szolnok · Kecskemét · Kaposvár · Pécs · Sopron · Szeged · Gyöngyös

Bluefish Computers
Címünk:
1067 Budapest, Teréz Krt. 47.
Telefon/Fax: (1) 814-11-11, 814-11-22, 814-11-33, 814-11-44, 814-11-55
Szerviz: (1) 814-11-00

Nyitva tartás:
Hétfő-Péntek: 9-20.
Szombat-Vasárnap: 9-15

A hirdetésben szereplő árak tájékoztató jellegűek és törzsvásárlói árak.
Az árváltoztatás jogát fenntartjuk.

You imagine. We Create.
bluefish computers

» Oki 9200n V2: a nagyobb

fényesen csillogása hiányzott, ami a súlyos fotópapírok sajátja. Kevés és elsősorban alapszíneket használó anyagot, például fejléces levelet nyomtatva a gazdaságos üzemeltetés szempontjából rendkívül kedvező a színenkénti fényhengerek alkalmazása. Ennek van még egy pozitív hatása, mégpedig a sebességre: a nyomtatók egyszerű céglogók esetén nemhogy teljesítik a gyárilag megadott értéket, de a hálózati előkészítés és átvitel idejét nem számítva meg is haladják. *(BG)*

minőséget, hanem fényképes nyomtatási tesztünkben is. A mosolygós modellünkről készült képeken nemcsak a részletességgel, de ékszereinek ezüst színével, bőre árnyalatainak átmenetével és a háttér gonoszul megválasztott sötét részleteivel is igazán elégedettek lehettünk. Az igazi fotóhatáshoz csupán a felület

Oki Systems Magyarország
☎ 814-8000
www.okihu.hu

Pannon Power IP6800-as UPS-ek
Átalakított áram

Előző számunkban már bemutattuk az Ipari Elektronikai Kft. kisebb offline szünetmentes tápegységeit. Ebben a hónapban az 1/1 fázisú, 3 kVA-ig terjedő teljesítményű típusokat próbáltuk ki. Az 1/1 fázis annyit jelent, hogy mind a bemenő, mind a kimenő áram egyfázisú. A háztartásokban általában egyfázisú áram fordul elő, ezzel találkozik mindenki, ipari, vagy nagy teljesítményigényű létesítményekben azonban háromfázisú áramot használnak.

» Pannon Power IP6800 UPS-ek, 1, 2 és 3 kVA teljesítménnyel

Itt egy fázis és a föld között a feszültség 400 V, két fázis között viszont mindig 230 V van. Megfelelő bekötéssel tehát a három fázisból könnyen lehet a háztartásokban megszokott feszültséget előállítani, miközben a nagy teljesítményigényű, háromfázisú fogyasztókat is ki lehet szolgálni. Léteznek 3/1, illetve 3/3 kivitelű szünetmentes tápegységek is.

A Pannon Power IP6800 sorozata olyan felhasználóknak készült, akik maximális biztonságot szeretnének munkaállomásukhoz vagy éppen kiszolgálójukhoz. Ezt az UPS-ek kettős konverziós online működése biztosítja. A kettős konverziójú online UPS-ek a bejövő áramot először egyenárammá alakítják, ezzel töltik az akkumulátort, az arról levett egyenáramot pedig az inverter alakítja át 230 V-os váltóárammá. Így – az offline UPS-ekkel ellentétben – a betáplálástól teljesen független a hozzá kapocsolt berendezések áramellátása, azaz mentes az elektromos hálózat minden zajától, zavarától, a feszültségingadozástól vagy a tüskéktől (a normális értéket egy pillanatra jócskán meghaladó feszültség). Gyakorlatilag nincs szükség átkapcsolásra sem.

A vezérlést mindegyik készülékben két processzor végzi, egymást segítve, ami csökkenti a szabályzáshoz szükséges időt.

Bekapcsoláskor automatikusan lefut egy önellenőrző teszt, ami megvizsgálja a vezérlőegység, az inverter, a töltő és az akkumulátorok állapotát, valamint a rákapcsolt terhelést. Így még az éles használatbavétel előtt fel lehet deríteni az esetleges problémákat. Vannak olyan esetek is, amikor csak ritkán kerül sor ki-, majd bekapcsolásra. Ilyenkor a soros porton hozzákapcsolt PC-n futó szoftver segítségével menet közben is el lehet végezni a tesztet. Azért is hasznos a PC-s felügyelet, mert azon követhető és naplózható az UPS működése. SNMP protokoll használatával távoli számítógépről is felügyelhető a készülék, ehhez csak annyi kell, hogy az UPS-hez csatlakoztatott PC a helyi hálózathoz is kapcsolódjon.

Persze nem létszükséglet a folyamatos PC-s kapcsolat, főleg, ha nincs is a közelben hagyományos számítógép. Ekkor a legfontosabb paraméterek (az akkumulátor állapota, a terhelés szintje, az éppen alkalmazott üzemmód) a vezérlőpanelen kísérhetők figyelemmel, a kritikus állapot oka, például a túlterhelés innen is azonnal leolvasható.

Az online üzemmódból fakadóan a kimeneti feszültség +/-3%-on belüli ingadozással 230 V, ugyanígy a frekvencia is csak minimálisan, legfeljebb +/-0,5%-kal tér el az 50 Hz-től.

Az IP6800-as sorozatnak önálló és 19 colos rackszekrénybe építhető változata egyaránt van, ez utóbbi kiváló például szerverszobákban elhelyezett kiszolgálók vagy éppen aktív hálózati eszközök védelmére. Az önálló kivitelű típus egyszerű PC-szerű dobozban kapott helyet. A számítógép és a monitor mellett nyomtatót is csatlakoztathatunk hozzá – persze nem azért, hogy áramszünet alatt is vidáman nyomtassunk, inkább hogy a pillanatnyi áramkimaradás ne okozzon meghibásodást, elakadást a nyomtató mechanikájában. Emelett a telefonvonal védelmére is képes mindegyik típus.

» Az UPS kezelőpanelje

A legkisebb, 1 kVA-es típus nettó ára 76 800 Ft, a 2 kVA-es 140 400 Ft, míg a legnagyobb, 3 kVA-es 182 000 Ft-ba kerül. *(NZ)*

Ipari Elektronikai Kft.
☎ 481-0302
www.upsplusz.hu

Scott DMX9
Asztali DVD, amiből kilóg a lemez

Pusztán mérete alapján a DMX9 hordozható, de nem mobil DVD-lejátszó, hiszen saját áramforrása nincs. Bár fele olyan széles és mély, mint egy átlagos asztali készülék, és vastagsága sem nagyobb egy „slim" lejátszónál, nem a könyvespolcon, tévéállványon

való könnyed elrejtés lehetősége lebegett a formatervezők szeme előtt. A készülékből mintegy kétharmadában kilógó – voltaképpen egy átlátszó bölcsőben pörgő – lemez, a kihajtható lábára állítva 45 fokban döntött pozíció éppen a látványosságot célozza. A DMX9 olyan DVD-lejátszó, amit ki kell rakni a szoba közepére.

» Scott DMX9: legfeljebb második lejátszónak

Látványos külseje nem párosul technológiai bravúrokkal, a DVD-Video és CDDA formátumú lemezek mellett MP3-as zenéket és JPEG képeket olcas be írott és újraírott lemezekről. Saját menüjében a kompozit kimenetre (az RCA csatlakozókban végződő speciális kábelhez mellékelnek SCART átalakítót) küldött

» A Scott DMX9 alulról kapja a hűtést

videojel szabványát és a képarányt lehet beállítani, a nyelvi preferenciák és szülői kód mellett. Mivel nincs digitális hangkimenete, és az analóg kimenet is csak sztereó, hangnál mindössze a dinamikakompressziót lehet állítani, ami persze hasznos, ha az alvó család mellett szeretnénk mozizni.

Távirányítója jól kezelhető, minden szükséges parancs egy gombnyomással elérhető, és nem a sokak által utált hitelkártyafazon.

MP3-as muzsikával és képekkel tömött lemezeken a kívánt file megtalálását nagyban megkönnyíti, hogy a képernyőn jól olvasható formában, korrekten megjeleníti a teljes (hosszú) file-nevet. A listán megjelenik a lemez teljes tartalma: a könyvtárak, majd a file-nevek ábécérendben, sorszámozva. A file-ok között nyilakkal lehet navigálni, de sorszámok szerint is lehet ugrálni. Az a szolgáltatás, hogy bele lehet tekerni az MP3-as zenékbe, inkább mulatságosnak, mint hasznosnak tűnt, helyette jobban örültem volna, ha a tömörített zenéknél is működik az ismétlés vagy a tól–ig ismétlés.

Mindent – az árát is – egybevetve egy látványos, alapszolgáltatásokat nyújtó lejátszó a Scott DMX9, amit a házimozi fő komponensének választani egyáltalán nem bölcs döntés, második lejátszónak, a hálóvagy gyerekszobába viszont nagyon is megfontolandó alternatíva.

A készülék javasolt bruttó kiskereskedelmi ára 24 500 Ft, a garancia 1 év. *(BG)*

➲ Videomax Kft.
☎ 363-1699
➲ www.audioscott.com

Köztudott, hogy az utazás egyes részei unalmasak és fárasztóak. De ne engedd, hogy a felvételeid is unalmasak legyenek.

Bemutatjuk a Pinnacle Studio™ Plus-t.

A nyaralás nem mindig csupa öröm. Sem pedig az ott készített videofelvételek, de a Pinnacle Studio Plus-szal az unalmas részek kivágása felettébb egyszerű. Könnyen kezelhető, egyszerűen használható felület olyan könnyűvé teszik a videoszerkesztést mintha képeslapot írnál. Ha egy kis többletet szeretnél hozzáadni, speciális effekteket, vagy DVD-t készítenél a Pinnacle Studio Plus ezt is lehetővé teszi. A demó verzió letöltésért és, hogy megtanuld, hogyan kell jó videót szerkeszteni, látogass el a www.studiohowto.com/h1 weboldalra.

PINNACLE SYSTEMS

©2004 Pinnacle Systems, Inc. minden jog fenntartva. A Pinnacle Systems és Pinnacle Studio regisztrált márkanevei ill. márkanevei a Pinnacle Systems, Inc.-nek az Egyesült Államokban és más országokban.

Ha már egyszer játszik az ember, akkor adja meg a módját, hogy valóban a játékkal játszhasson, és ne a számítógéppel kelljen megküzdenie a puszta irányításért. Akik próbáltak már műrepülni a kurzorbillentyűkkel, vagy kaptak már görcsöt tízpercnyi sport- és platformjátékokkal töltött klaviatúrás próbálkozás után, valószínűleg tudnak értékelni egy jó játékvezérlőt.

Hancúrlécek és játékporoszkák

Branyiczky Gábor

Kétségtelen, hogy korántsem tapasztalható olyan mérvű fejlődés a játékvezérlőknél, mint mondjuk a játékhoz szintén fontos videovezérlők piacán. Ám ez jól is van így, hiszen attól, hogy nagyobb a kép felbontása, több képkocka jelenik meg másodpercenként, a gép előtt ülő játékos reflexei nem lesznek jobbak, és a játékvezérlők már régen elérték azt a szintet, hogy még a leggyorsabb kezű monitorpilóta mozdulatai is pontosan és azonnal bekerüljenek a számítógépbe. Az egyéb termékkategóriákhoz képest ezen a piacon a gyártó cégek száma is szerényebb, de termékeik között minden játékos megtalálhatja a kedvencét, az igényeinek és pénztárcájának megfelelő modellt.

Arról viszont, hogy az egy kategóriába tartozó, megközelítőleg azonos funkciókat kínáló eszközök között kinek melyik a valóban ideális, jobbára csak személyes próbával lehet dönteni. Ízlés dolga, hogy ki milyen tapintású burkolatot markol szívesen a játék percei-órái-napjai alatt, az pedig egyéni adottság, hogy egy adott termék formaterve mennyire illeszkedik valakinek a kezébe. PCM

10+POW

GENIUS MAXFIGHTER F-31U VIBRATION

Terjedelmes talpán tapadókorongjai nélkül is elég biztosan áll. A négy cuppanós rögzítővel ugyanis gyakorlatilag az asztalhoz betonozható ez a jobbkezes játékosok kezébe illeszkedő botkormány. Arról persze gondoskodott a gyártó, hogy a bal kéz se maradjon feladat nélkül, ide került az oldalkormány. A finom és önkalibráló analóg irányítószervek közé – a legújabb divat szerint – beférkőzött a fokozatokban kapcsolható digitális tolóerő-szabályzó. Az eszközt fejre állítva viszont nosztalgiahangulat uralkodhat el azokon, akik a botkormányok első generációját is használták: trim csúszkák vannak a készülék hasán. Ezekkel jobban kézre lehet hangolni az irányítást.

Formai kialakításának köszönhetően a műanyag ház ellenére is robusztusnak, strapabírónak tűnik az eszköz, amit a rezgetőmotorok érezhető súlytöbblete még tovább erősít. Vibrációja több fokozatban állítható, ám arra azért nem kell számítani, hogy egy közeli találat erejét visszacsatolva kitépi magát a játékos kezéből. A burkolat anyaga messze nem nevezhető csúszásbiztosnak, de a botra annak formája, a gombok és egyebek elrendezése következtében úgy ráfonódik a játékos keze, hogy az bőséggel elég a biztos tartáshoz.

- Bruttó ár: **6300 Ft**
- Forgalmazó: **G.Network Kft.** ☎ **239-7020** **www.genius.hu**
- **www.genius.hu/jatekvez.htm#flight**

GENIUS MAXFIRE G-12U VIBRATION

12

Csinos metálkék és fekete műanyag házának kialakítása bőséggel ellensúlyozza, hogy tapadás szempontjából közel nem tökéletes az anyagválasztás. A gombok és karok között táncoló hüvelyk- és mutatóujj nélkül is jól megmarkolható a játék történéseire szolid mocorgással vagy éppen energikus rángatózással (ez hétfokozatú skálán állítható) reagáló szerkezet.

Első hallásra roppant soknak tűnő 12 gombja valóban annyi, mert az analóg karok lenyomás is „gombnyomást ér" – arról, hogy ne csak platformjátékokban, hanem autóversenyekben is jól lehessen használni, második üzemmóddal gondoskodtak. A gamepad közepén egy tán túlságosan is erős fényű, zöld-vörös váltású LED közli az aktuális üzemmódot. Egyikben a digitális irányító és a bal analóg kar szolgál az irányításra, míg a jobb analóg kar a tolóerő-szabályzó és oldalkormány szerepét töltheti be. Másik üzemmódjában a D-Pad nézetváltó kapcsolóként működik, a bal analóg karon az előre-hátra, a jobb „gombán" pedig a jobbra-balra irányokat veszi figyelembe a gamepad meghajtóprogramja és így a játék.

- Bruttó ár: **5300 Ft**
- Forgalmazó: **G.Network Kft.** ☎ **239-7020** **www.genius.hu**
- **genius.hu/jatekvez.htm#gamepad**

LOGITECH ATTACK 3

11

Kissé csalóka a mind jobb, mind bal kézzel egyformán kényelmesen megmarkolható botkormány gombjainak száma. A kormány stabilitását puszta szélességével, tapadókorongok nélkül is biztosítani képes talapzaton szimmetrikusan vannak gombok. Két-két gombot azonban csak rendkívül kényelmetlenül lehet lenyomni – ezek a 6-7. és a 10-11..

A szobapilótákban súlyával és kellemesen vastag nyakával bizalmat ébresztő botkormány kitérése viszonylag nagy, így könnyebb vele finoman manőverezni, a légi csatákban igen hasznos nézetváltó kapcsoló hiányát pedig a kar tetején – épp a megfelelő elrendezésben – trónoló négy gomb funkciójának átprogramozásával lehet feloldani. A furfangosan egyszerre szögletes és mégis hajlított bot anyaga azonban mindenképpen a nyugodt pilótáknak kedvez, csatakos tenyérben hajlamos megcsúszni a fényes fekete burkolat.

- Bruttó ár: **6750 Ft**
- Forgalmazó: **Logitech Magyarország Kft.** ☎ **485-0648** **www.logitech.hu**
- **www.logitech.hu/index.cfm/products/**

LOGITECH CORDLESS RUMBLEPAD 2

12

A drót nélküli szabadság élményét hozza el a formájával és anyagával egyaránt kézbe illő játékvezérlő mindazok számára, akiket nem zavar, hogy ezért két ceruzaelemnyi súlytöbblettel kell fizetni. Ez persze nem akkora teher, hogy egyenes út legyen az ínhüvelygyulladáshoz, az elemvásárlás költségei pedig az elemek 100 órás élettartamát nézve nem olyan tetemesek. A gamepad és a géphez kapcsolt adó-vevő egység között 2,4 GHz-es rádiófrekvencián zajlik a kommunikáció, így rálátásra sincs szükség, a maximális érzékelési távolság pedig 8-9 méter.

A vibrációs motorokkal is felszerelt eszköz rázómotorjainak aktivitását két fokozatban, a játékvezérlőn lehet beállítani. A gombok számát (az analóg karok is gombok) üzemmódváltó is gyarapítja. Ennek bekapcsolása felcseréli a D-Pad és a bal analóg kar között az irányítás és nézetváltó kapcsoló funkciót.

Arról, hogy az elemek élettartam valóban megközelítse a gyári értéket, elmés rendszer gondoskodik. Egyrészt pár perc nyugalom után a gamepad takarék üzemmódba áll, amiből az első gombnyomásra, karmozdításra visszatér, és újból felveszi a kapcsolatot a számítógépre kötött vevőegységgel. Másrészt amint az elemek töltöttsége egy meghatározott szint alá csökken, a készülék letiltja a rezgetőmotorok használatát, amivel megközelítőleg megduplázza a rezegve elérhető játékidőt.

- Bruttó ár: **8100 Ft**
- Forgalmazó: **Logitech Magyarország Kft.** ☎ **485-0648** **www.logitech.hu**
- **www.logitech.hu/index.cfm/products/**

LOGITECH DUAL ACTION GAMEPAD

12

A gamepad külseje nem kápráztatja el a szemet magasfényű csillogással, cserébe elég jól tapad méretesebb, felnőtt kézzel is kényelmesen megmarkolható készülékházának egésze. Az abszolút klasszikus mintát követő elrendezésben rázsúfolt temérdek gomb kényelmesen elérhető, analóg karjai pedig extra tapadós gumiburkolatot kaptak, hogy lenyomva (hiszen azok is gombok) se csússzanak ki a hüvelykujj alól.

Telepítése nem egy ördöngösség. Bár a mellékelt szoftver listáján külön detektálási és kalibrációs procedúra szerepel, előbbi teljesen automatikus, utóbbit pedig egyszerűen átugorja az önkalibráló eszköz. Problémás pontnak egyedül a csatlakozójának kábele tűnt számomra. Persze nem két méter körüli hossza miatt, hiszen az elég egy átlagosan elrendezett számítógépes munka-/játékhelyen, különösen akkor, ha a ház elején is van USB csatlakozó. Inkább a kábel vastagsága gondolkodtatott el, mert egy hevesebb vérmérsékletű – hogy ne mondjam csapkodós hangulatú – játékos esetleg úgy meg tudja rántani, hogy elpattanjon néhány ér a vékonyka vezetékben.

- Bruttó ár: **6500 Ft**
- Forgalmazó: **Logitech Magyarország Kft. ☎ 485-0648 www.logitech.hu**
- **www.logitech.hu/index.cfm/products/**

LOGITECH FORCE 3D

16+POW

Méretes talapzatból mered elő a csak jobb kézzel, de azzal kényelmesen megmarkolható botkormány. Anyagával, illetve annak minimális tapadási képességével nem teljesen vagyok kibékülve, különösen annak fényében, hogy mennyire erősek a kormány force feedbackes hatásai. Mert azok nagyon erősek. Teszt- és beállítóprogramjában még csak szimplán vicces, ahogy a géppuskagombra őrülten ugrál, az autóbalesetre meg nagyokat ránt a végállapotok között a bot, a játékban viszont nagyban növeli az élményt... Addig a pontig, amíg tartani tudjuk a botot, mert onnantól, mikor minden egyes lövéstől kiszalad a kezünkből a rúd, már nem a játékkal játszunk, hanem a kormánnyal küzdünk. A megoldás: keményen kell kapaszkodni. A nagy erejű mozgatást hajlamos túlreagálni az oldalkormány, amit éppen ezért egy csavarszerű zárral rögzíteni is lehet.

Az erőteljes mozgásokkal komoly élménytöbbletet hoz a méretes motorok miatt robusztus és súlyos botkormány. A feladatot azonban nem lenne képes megoldani az USB csatolón kapott tápellátásra támaszkodva, így a mellékelt külső tápegység biztosítja a szükséges elektromos energiát. A talpon körbefutó kék plexigyűrűtől pedig nem kell megijedni, nem világít használat közben sem, bár lehet, hogy egyeseknek éppen ez lenne a prémium szolgáltatás.

- Bruttó ár: **15 750 Ft**
- Forgalmazó: **Logitech Magyarország Kft. ☎ 485-0648 www.logitech.hu**
- **www.logitech.hu/index.cfm/products/**

TRUST 850F VIBRAFORCE FEEDBACK SIGHTFIGHTER

8

Bár a gamepad lényege éppen abban rejlik, hogy a játékok digitális vezérlését teszi lehetővé, a 850F analóg érzékelőket is kapott. A gamepad funkciókon túl ugyanis tolóerő-szabályzót és középállásba automatikusan visszatérő „csúrrcsúszkát" is kapott, és ezek analóg jelet küldenek a számítógépnek.

A vezérlő első pillantásra hatalmasnak tűnik, kézbe véve azonban egészen emberi méretűre szelídül. Az ezüst alapot arany gombokkal és egy foltnyi lilával kombináló színösszeállításon pedig már fenn sem akadtam. Meg kell állapítanom: a vezérlőnek nem csak formája kézbe illő, de alsó részének műanyaga is egészen ragaszkodónak bizonyul. A hosszas játékot támogatja, hogy minden gomb kényelmesen elérhető az alap „markoló" pozícióból, és ez alól csak a lapáttenyerű játékosok a kivételek.

Igazi prémium szolgáltatását azonban nem a fentiek jelentik, hanem amit a gamepad neve is sugall: az arra felkészített játék alatt izgő-mozgó, vibrálással visszajelző játékvezérlő a 850F. A DirectX-kompatibilis rezgetőmotorok ellenére sem igényel külön tápellátást, csupán az USB csatlakozót kell a gépbe bevezetni, no meg persze telepíteni saját meghajtóprogramját, ami aztán lehetővé teszi a mocorgás jellemzőinek finomhangolását is.

- Bruttó ár: **8990 Ft**
- Forgalmazó: **Multimedia.hu ☎ 463-9030; www.multimedia.hu**
- **www.trust.com/products/**

2

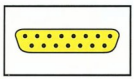

TRUST PREDATOR SV 85

A Joystick-idea letisztult tárgyiasulása ez a botkormány. A szolidan érdesített műanyag felület és a tenyérélt megtámasztó gyűrű hosszabb használatra is kényelmessé teszi. Szolgáltatásai szerények, ám ehhez mért árával megfontolásra érdemes alternatíva lehet mindazoknak, akik egy-két kedvelt, de nem állandóan nyúzott játék hatékonyabb irányításához keresnek kiegészítőt. Ráadásul egy elosztó kábellel akár két botkormányt is lehet a számítógéphez kötni, amit a több gombot és kitérítésérzékelőt is tartalmazó darabokkal problémás megvalósítani.

Formai kialakítása pedig nemcsak a jobb- és balkezes használatot támogatja, széles talpának köszönhetően tapadókorongos rögzítésre sincs szüksége. A gázkart jelentő potméter görgetéséhez amúgy is a botkormány talapzatára kerülő kézzel a játékos akár térdén is biztosan tarthatja az igen könnyű szerkezetet. És bár a tömeg egy botkormány esetében általában az egyik legjobb strapabírósági mutató, a Predatornál a bot vastag műanyag nyaka és viszonylag nagy kitérítése vélhetően még vadabb légi csaták esetén is gondoskodik a vezérlő épségéről.

Saját szoftver telepítését nem igényli, csupán a Windows vezérlőpultjában kell „3 tegelyű, 2 gombos" botkormányt kiválasztani, majd az operációs rendszer varázslójának utasításait követve kalibrálni.

- Bruttó ár: **2990 Ft**
- Forgalmazó: **Multimedia.hu ☎ 463-9030; www.multimedia.hu**
- **www.trust.com/products/**

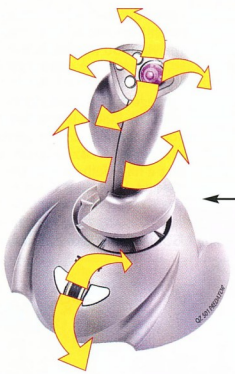

6+POW

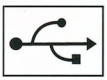

TRUST QZ 501 PREDATOR

Elsőként a harmonikusnak nehezen nevezhető színösszeállítása tűnik fel, legalábbis számomra furcsa a manapság oly divatos ezüstben pompázó kormány botjának tetején a lila nézetváltó kapcsoló.

Szigorúan jobbkezes használathoz készült, ahhoz viszont nemcsak kényelmes, hanem biztos fogást is nyújt, még izzadt tenyérrel is – pedig abból a csúfó kormány használatakor könnyen kicsusszanhatnak a botok. Utóbbi kitérítés mindkét irányban megközelítőleg 15-20 fokban lehetséges, nem fenyeget hát az a veszély, hogy egy vad bukófordulával nemcsak a tűzvonalból tör ki a gép, hanem még a játékos keze is csuklóból. A dühből történő irányítástól ettől függetlenül ódzkodnék, mert a minden máshol vaskosnak, sőt tömege alapján a fém alapanyagokat sem nélkülöző kormány éppen ott a legkecsesebb, ahol a legnagyobb terhelés éri: a botot a talppal összekapcsoló feltűnően hosszú nyaknál. A talpat a tömege és tapadókorongjai szinte az asztalhoz szögezik.

Telepítése nem ördöngösség, az USB dugasz gépbe tolása után néhány másodperccel már kezdődhet is a kalibráció, ami főleg az átlagnál finomabb „gázkar" pontos beállítása miatt fontos. A görgető ennél a modellnél a talapzat játékos felőli oldalának közepére került. Viszonylag nagy távolságot képes bejárni, csúszásbiztosságáról a díszítőelemként is használt gumiszalag gondoskodik. (Csak azt nem értem, hogy a gyűrűnek miért kellett rézszínűnek lennie egy ezüst botkormányon...)

- Bruttó ár: **9990 Ft**
- Forgalmazó: **Multimedia.hu ☎ 463-9030; www.multimedia.hu**
- **www.trust.com/products/**

8

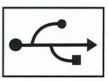

TRUST SIGHT FIGHTER ACTION USB

Szélesre tár szarvaival méretesebb tenyérbe illeszkedik igazán kényelmesen a Trust legolcsóbb USB-s digitális játékvezérlője. A teljes kényelemhez – legalábbis számomra – kissé túlságosan magasra kerültek ugyan a pad első peremén a mutatóujjakkal kezelhető gombok, de ezek a 7-8. billentyűk, tehát a játékok többségében nem annyira fontosak. Márpedig a biztos markolásra szükség lesz egy-egy hosszabbra nyúló pálya leküzdésénél vagy a sokadik félidő megnyeréséhez, mert az ezüst és lila gombokkal színezett fekete burkolat nem az a lerázhatatlanul tapadós fajta.

A kellemesen hosszú, 2,5 méteres kábel végén helyet foglaló eszköz telepítése valóban plug and play, hiszen digitális eszköz lévén az automatikusan felismert eszköz kitérítéseit nem kell kalibrálni.

- Bruttó ár: **3490 Ft**
- Forgalmazzó: **Multimedia.hu ☎ 463-9030; www.multimedia.hu**
- **www.trust.com/products/**

Mindenem a tévé

Nemcsak előre rögzített műsorokat lehet nézni számítógépen (bár tény, hogy ez mostanában igen népszerű), hanem élő tévéműsort is. Ráadásul ma már ez nem is nevezhető különösen költségesnek.

Nagy Zoltán

Miért is akarhatunk számítógépen tévézni? Egy-két évtizede még az volt a nagy szó, ha egy háztartásban volt televízió, ma meg már az a szokatlan, ha nincs minden helyiségben egy képernyő. Előbb-utóbb minden családtagnak külön számítógépe lesz, miközben – főleg a fiatalok – igénylik a külön tévét is. Erre a legegyszerűbb és legolcsóbb megoldás a kettő egyesítése – tévévevővel.

A fixen telepíthető kártyák mellett ma már kiváló külső eszközöket is lehet használni tévézésre. A külső, USB 2.0-s csatlakozós vevők előnye, hogy nem kell megbontani a számítógépet, és a vevő bármelyik gépben használható.

Nem is nagyon van olyan tulajdonság, amit miatt mindenképpen kártyához kéne ragaszkodni, kivéve persze az árat. Körképünkben összesen hét tévévevőt vettünk szemügyre.

ADS INSTANT TV PCI A többihez képest hagyományos kártya, amely rádióvételre is alkalmas. A hagyományos itt azt is jelenti, hogy a saját program mellett tetszés szerinti külső programot is lehet használni rögzítésre, a kártyán alkalmazott Philips chipet a legtöbb ilyen jellegű program ismeri.

Az Instant TV PVR segítségével AVI MPEG-1, MPEG-2 felvétel egyaránt készíthető. AVI tömörítését nem lehet választani, de használható egy MPEG-4-es formátum, ami kellőképpen kisméretű file-t eredményez, igaz, komoly processzorteljesítmény kell hozzá.

Vannak előre gyártott beállításai, de ezek nem minden esetben jók: például van olyan PAL beállítása, amelyben 30 képkocka/s a rögzítési sebesség. Ezek helyett saját beállítást kell alkalmazni.

A program segítségével időeltolásos módban is lehet tévézni. Ekkor is a kiválasztott rögzítési módot használja, ami meghatározza ennek minőségét is. A tisztán szoftveres tömörítés miatt a nagy felbontáshoz erős (legalább 2 GHz-es) gép kell.

AOPEN VX2000 XRECORDER Az elegáns külső készülék USB 2.0-s csatlakozású tuner-

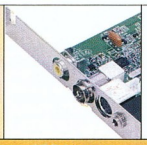
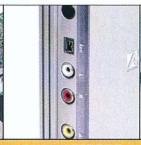
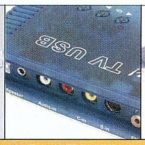

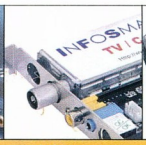

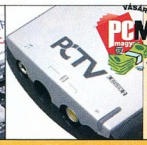

Gyártó, típus	ADS Instant TV PCI+FM	Aopen VX2000 Xrecorder	Cute! TV USB	Infosmart INC878RF-Pro4	Pinnacle PCTV USB2
Weboldal	www.adstech.com/products	www.aopen.nl/products	www.videohome.com.tw	www.infosmart.com.tw	www.pinnaclesys.com
Kivitel	PCI kártya	külső, USB 2.0	külső, USB 1.0	PCI kártya	külső, USB 2.0
Legnagyobb felvételi felbontás	720x576 képpont	720x576 képpont	640x480 képpont	720x576 képpont	720x576 képpont
Felvétel tömörítése	MPEG-1, MPEG-2, MPEG-4, tömörítetlen AVI	MPEG-1, MPEG-2	tömörítetlen AVI, WJPG	MPEG-1, MPEG-2, MPEG-4, tömörítetlen AVI	MPEG-1, MPEG-2
Időeltolás (timeshift)	●	●	○	●	●
Tuner finomhangolása	●	●	●	●	●
Indexmód	●	●	●	●	●
Képminőség	kiváló	kiváló	gyenge	jó	kiváló
Bemenet*	sztereó hang, rádióantenna	kompozit videó, sztereó hang, IEEE-1394	kompozit videó, sztereó hang, rádióantenna	kompozit videó, sztereó hang	kompozit videó sztereó hang
Mellékelt szoftverek	Windows Media Encoder	Ulead PhotoImpact 7.0, VideoStudio 7.0 SE	○	○	○
Kereskedelmi adatok					
Forgalmazó	ATcomp ☎ 431-3415	Sowah ☎ 350-4539	Multimedia.hu ☎ 463-9030	Multimedia.hu ☎ 463-9030	Axico ☎ 342-3255
Forgalmazó weboldala	www.atcomp.hu	www.sowah.hu	www.multimedia.hu	www.multimedia.hu	www.axico.hu
Ár (bruttó)	19 250 Ft	48 500	27 490 Ft	9990 Ft	22 625 Ft**
Garancia	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év

**: mindegyiken van S-Video- és antennabemenet. **: az MPEG-2 upgrade további 2500 Ft.*

és digitalizálóeszköz egyben. Különlegessége, hogy a megszokott videobemeneteken kívül van egy DV csatlakozója is, amihez digitális kamerát lehet illeszteni. A többi USB-s eszközhöz képest ennek már van külső tápegysége. A VX2000-en hardveres MPEG-tömörítő van, így könnyen át tudja passzírozni a kábelen a nagy felbontású adatokat is. Mivel a PC-nek nem kell foglalkoznia a tömörítéssel, nyugodtan lehet tévézés vagy akár felvétel közben mással tölteni az időt, például böngészni a neten. A megjelenítés minősége alapvetően a beállított MPEG-tömörítési módtól függ, ennek bitrátája 2-15 Mbit/s között állítható, a felbontás pedig 720x576 képpont, illetve ennek 2/3-a, 1/2-e, valamint 352x288 képpont lehet. Nyugodtan próbálkozhatunk mindenből a legnagyobb értékkel, nem fogja leterhelni a gépet, nem kell képkockavesztéstől tartani.

» ADS Instant TV PCI+FM: tévé, rádió, kiváló képminőség

A Video@Home kezelőprogramot a Ulead készítette, beállítása, kezelése egyszerű. Az időeltolásos tévézés képminősége nem állítható, de nem is kell, mert a lehető legjobb. Minden porcikájában kiváló készülék.

CUTE! TV USB A külső, USB csatlakozós dobozka már nem mai csirke, ugyanis USB 1.0-s átvitelt használ. Ennek megfelelően korlátozott a sávszélessége, valamint a felbontása is. A rögzíthető legnagyobb felbontás 640x480 képpont, de a képélesség ennél gyengébb. Így elsősorban tévénézésre használható, mondjuk nyáron, a hétvégi házban, egy noteszgéphez csatlakoztatva. Azt, hogy erre a célra készült, megerősíti a beépített FM rádióvevő is, amelyhez külön teleszkópos antenna is jár. A rádióműsort a saját programjával nem lehet rögzíteni, de mivel a számítógép vonalbemenetére kell csatlakoztatni, ezért más programmal fel lehet venni az adást.

A kezelőprogram segítségével lehet videofelvételt készíteni, de nem állítható be tömörítés, így komplett filmek rögzítésére nem célszerű használni a hatalmas file-méret miatt. Külső program sem használható rögzítésre, így valóban csak a tévénézés marad.

INFOSMART TV-PRO Azon ma már ritka kártyák közé tartozik, amelyen még a Bt878 jelzésű chip (illetve ennek „jogutódja") van. Erről azt kell tudni, hogy talán a legelterjedtebb videochip – ha nem is az új típusokban, de a már használatban lévő kártyákban mindenképpen. Emiatt ezt a vevőt támogatja a legtöbb külső fejlesztők által készített program. Gond nélkül használható például Linux alatt is.

A mellékelt program könnyen és jól használható mind tévézésre, mind felvételkészítésre. Előre beállított rögzítési formátumai vannak, amelyeket nem lehet módosítani, például az AVI-nál nem lehet tömörítést vagy az MPEG-4-nél képméretet beállítani. Itt nyer értelmet a chip közismertsége, bármilyen külső rögzítőprogrammal, például a VirtualDub capture funkciójával is lehet felvételt készíteni.

» Aopen VX2000 XRecorder: hardveres MPEG-tömörítővel felszerelve

A saját program minden gond nélkül készít felvételt DVD formátumban, vagyis 720x576 képpontos felbontással, MPEG-2 tömörítéssel. A beépített tömörítő egészen jó minőségű. Ennek származása ismeretlen, de az indításhoz szükséges regisztrációs kulcs arra utal, hogy nem saját fejlesztés.

A kész felvételeket egy külön albumban listázza a program, ahonnan egy kattintással indítható a lejátszás. Tévézhetünk időeltolásos módban is, ezt azonban nem lehet paraméterezni: nem állítható sem a felbontás, sem a pufferméret, sem a minőség. Az eltoláshoz használt pufferfile-t azonban elmenthetjük, ha mégis szeretnénk megtartani a nézett műsort. A puffer méretet csak a rendelkezésre álló hely korlátozza.

» Cute! TV USB: néhány éves technológia

Ha nem tévéről, hanem külső jelforrásról akarunk műsort nézni vagy rögzíteni, akkor ez az egyetlen kártya, amelynek van külön S-Video- és kompozit bemenete, így nem kell hozzá külön átalakító.

PINNACLE PCTV USB2 USB 2.0-s buszra csatlakozó külső tévétuner. Nincs tápra szüksége, az áramot az USB-ről szedi, sőt a hangot is az USB buszon keresztül továbbítja. Ezáltal mindig szinkronban van a kép és a hang, bár a teljes műsor kicsit késik az élőhöz képest.

A vevő kezelése egyszerű, a mellékelt program jól használható mind tévézéshez, mind felvételkészítéshez. A tömörítés szoftveres, ezért a nagy bitrátához erős gép kell, legalább 2 GHz-es vagy magasabb órajelű CPU, főleg ha DV AVI formátumban szeretnénk rögzíteni. Erre akkor lehet szükség, ha a felvételt tovább akarjuk szerkeszteni. Az időeltolásos tévézéshez is kell az erőmű, ha nagy felbontásban szeretnénk nézni a műsort.

Az üzembe helyezés problémás lehet: előfordul, hogy minden rendben zajlik, a kezelőprogram mégsem tudja használatba venni a hardvert. Ez valószínűleg a szoftver hibája, mert közben más programokkal el le-

Távol-keleti tévhitek

Nehéz leküzdeni a régi beidegződéseket. Bár több mint egy évtizede sugározzák műsoraikat PAL rendszerben a hazai tévéadók, és számos külföldi csatorna fogható, amelyek szintén PAL-ban dolgoznak, a távol-keleti gyártóknál még mindig SECAM országként vagyunk elkönyvelve. Ezért ha a tévékártya kezelőprogramjának beállításakor meg kell adni az országot, ügyelnünk kell arra, hogy ez ne SECAM-ot jelentsen. Legegyszerűbb esetben PAL B/G-t kell kiválasztani, de ha csak országot lehet, akkor válasszuk például Németországot (Germany).

Ugyanígy előfordul, hogy az előre megadott rögzítési sémák, bár a nevük szerint PAL rendszerűek, mégis 30 képkockát akarnak rögzíteni másodpercenként, miáltal használhatatlan felvételt kapunk. Szerencsés esetben ezt át lehet állítani, de általában az a megoldás, hogy létrehozunk egy új rögzítési profilt, amelyben mi tudjuk megadni a paramétereket.

Point of View NVTV	Trust USB2 Digital PCTV
www.pointofview-online.com	www.trust.com/home
PCI kártya	külső, USB 2.0
720x576 képpont	352x288 képpont
hardveres MPEG-1, MPEG-2, DV	MPEG-1, MPEG-2, MPEG-4
●	●
●	●
●	●
kiváló	közepes
sztereó hang	kompozit videó
Ulead DVD Movie Factory, VideoStudio 7 SE	InterVideo WinProducer 3
Multimedia.hu ☎ 463-9030	Multimedia.hu ☎ 463-9030
www.multimedia.hu	www.multimedia.hu
39 990 Ft	29 990 Ft
1 év	1 év

ADS Instant TV PCI

⊕ Kiváló minőség; rádióvevő.
⊖ Hibás felvételi profilok.

Aopen VX2000 XRecorder

⊕ Kiváló képminőség; DV-csatalkoztatási lehetőség.
⊖ Drága.

Cute! TV USB

⊕ Rádióvevő.
⊖ Gyenge a képminősége.

Infosmart TV-Pro

⊕ Közismert videochip; kellemes ár.
⊖ Nem lehet saját felvételi profilokat létrehozni.

Pinnacle PCTV USB2

⊕ Kiváló képminőség; könnyen használható kezelőprogram.
⊖ Erős a hardverigénye; előfordulhat szinkroncsúszás; a kezelőszoftver néha nem ismeri fel a készüléket.

Point of View NVTV

⊕ Kiváló képminőség; hardveres tömörítés; a műsor megosztása helyi hálózaton.
⊖ Drága.

Trust USB2 Digital PCTV

⊕ Könnyen telepíthető; egyszerűen kezelhető.
⊖ Csak kis felbontással használható; a felvétel minősége gyenge.

het érni a tunert – sajnos ezek a külső programok nem tudják a PCTV minden paraméterét vezérelni, például nem kapunk hangot. Így mindenképpen a sajátjával kell használni.

A képminőség tévézéskor kiváló. Ha időeltolást használunk, akkor a beállított rögzítési módtól függ a minőség, de ha túl nagy sávszélességet igényel a felvétel, mert például nagy a felbontás, a kép és a hang elcsúszhat egymástól. Az MPEG-2-es tömörítéshez egy upgrade programot kell beszerezni, de ennek ára elhanyagolható.

POINT OF VIEW NVTV A kártya hardveres MPEG- és DV-tömörítést biztosít. Folyamatosan online módban dolgozik, vagyis a tévénézés is az MPEG-tömörítőn keresztül történik, egy kis késleltetéssel a valós időhöz képest. A hang is ebben az adatfolyamban kapott helyet, ezért nem kell az NVTV kártyát a hangkártyával összekötni, egyáltalán semmi szükség a hangkártya rögzítési képességeire. Ez akkor előnyös, ha csak lejátszásra képes, például külső USB-s hangeszközünk van.

Az online módnak az is előnye, hogy folyamatosan rendelkezésre áll az időeltolás lehetősége, bármikor megállítható, visszatekerhető a tévéműsor. A hardveres tömörítés gyárilag háromféle minőségi szintre állítható be, a leggyengébb is használható mondjuk sorozatok felvételére és későbbi megtekintésére, a legjobb pedig tévéműsorok vagy saját felvételek archiválására is alkalmas. Létrehozhatunk saját felvételi profilokat is.

A ForceWare kezelőprogram egy helyen fogja össze az összes szolgáltatást: tévézés és rözítés mellett DVD-k, egyéb videofile-ok, zenék, képek lejátszására, videoszerkesztésre, és ezek lemezre rendezésére is képes. Persze a tévéfunkción kívül minden csak szoftver kérdése.

A szerkesztés például a Ulead VideoStudio 7.1 SE-vel, a lemezkészítés pedig a Ulead DVD MovieFactory 2.5 SE-vel végezhető el.

A program fastruktúrában listázza ki az elérhető műsorokat, így egy helyen találhatók az élő és a már felvett anyagok. Hasonló ez például a Media Playerben is megtalálható listákhoz. A listák minden eleméhez lehet megjegyzéseket fűzni.

A ForceWare nagy erőssége a programozott felvételek készítése. Ehhez járul hozzá a nálunk sajnos nem működő, de Németországban, az Egyesült Királyságban, Franciaországban és Spanyolországban használható Gemstar Guide Plus progam, amelynek segítségével nem kell tévéújságokat böngészni, az összes elérhető adó műsora grafikus listában látható, és csak rá kell kattintani arra, amelyiket meg szeretnénk nézni, vagy fel szeretnénk venni – a többi a szoftver dolga.

A folyamatos MPEG-tömörítés azt is lehetővé teszi, hogy az élő vagy rögzített műsorokat ne csak azon a számítógépen nézhessük, amelyikbe az NVTV kátya telepítve van, hanem a vele egy hálózaton lévő számítógépek bármelyikén. Ehhez persze a ForceWare programot a többi gépen is telepíteni kell.

» Pinnacle PCTV USB2: a kis doboz sokra képes

TRUST USB2 DIGITAL PCTV Az USB 2.0-s külső tunerhez nem kell külön táp. Maga a készülék nem tömörít, ezt rábízza a számítógépre, illetve a mellékelt kezelőprogramra. Külső programmal nem használható sem tévézésre, sem rögzítésre. A hangot át kell vezetni a hangkártya vonalbemenetére, ennek ellenére a felvételben hosszú távon is illeszkedik a kép és a hang. Ezt azért fontos kiemelni, mert bizony régebben találkoztunk olyan eszközökkel, amelyek ezzel nem birkóztak meg.

A készülék elsősorban tévézéshez ajánlott, a felvételkészítés nem az erőssége, bár ez később egy újabb programverzióval változhat. A rögzítéshez használható felbontás mindössze 352x288 képpont, amiről jótékonyan hallgat minden dokumentáció. Az MPEG-4-es tömörítéshez az 1,5 GHz-es gép kevésnek bizonyult, még ilyen kis felbontásban is. A gyártó mégis bízik a Digital PCTV felvételi képességeiben, mivel mellékelte hozzá az InterVideo WinProducer3 szerkesztőprogramját, amivel egyszerűen lehet megvágni videoanyagokat.

» Trust USB2 Digital PCTV: inkább csak tévénézésre jó

» Infosmart TV-Pro: olcsó és jó

» Point of View NVTV: sokoldalú MPEG-tömörítő

NÉZŐPONT Ismét bebizonyosodott, hogy nem a legolcsóbb a leggyengébb. Már 10 000 Ft-ért is lehet olyan tévékártyát kapni, amely megállja a helyét minden tekintetben, ha pedig egy igazán sokoldalú eszközre vágyunk, akkor a Point of View NVTV kártyájával videomagnót is megszégyenítő képességekkel ruházhatjuk fel a számítógépet. Ha mindenképpen külső eszközt szeretnénk, akkor a Pinnacle PCTV USB2 jó választás lehet. Akárhogy is döntünk, a valódi ár töredékéért tehetünk szert egy tévét és egy videomagnót egyesítő összeállításra. PCM

Olcsó hús, sűrű lé

Tesztkörképünkben arra a kérdésre keressük a választ, hogy vajon a 20 ezer forint alatti alaplapok mennyire rúghatnak labdába a drágább, minden hájjal megkent társaik mellett. Ebben a kategóriában olyan kiegészítőket kell nélkülöznünk, mint az alaplapi Serial ATA, esetleg RAID vezérlő. Persze ez alól is van kivétel, de a legtöbb felhasználónak nincs szüksége ezekre.

Csontos Gyula

A választás persze nem egyszerű, először is azt kell eldöntenünk, hogy Intel- vagy AMD-alapon folytatjuk tovább az informatika rögös útjain baktatásunkat. Sokan ebből hitbéli kérdést csinálnak, pedig a képlet viszonylag egyszerű: kinek mire van pénze. Az AMD költséghatékonyabb, míg az Intel komoly processzorteljesítményt igénylő feladatoknál (például videotömörítés) van nyerő helyzetben. A CPU után a chipkészletek szövevényes hálóján kell magunkat átverekedni. Tulajdonképpen nem is chipkészletet kell választanunk, hanem processzortípust, valamit memóriakonfigurációt, hiszen ezek leszűkítik a szóba jöhető chipkészleteket, amelyek közül az egyéb szolgáltatások mérlegelésével lehet dönteni. Ha ezeken túljutunk, valószínűleg egy működő számítógépet tudunk otthon összerakni a megvásárolt alkatrészekből.

A Socket A-s (alias Socket 462) és a Socket 478B-s (alias mPGA) alaplapokból is három nevező vett részt a megmérettetésen.

ABIT NF7 Az Abit NF7-es termékpalettájának legegyszerűbb tagja jól átgondolt, szimpatikus elrendezésű és könnyen szerelhető alaplap. Az nForce2 Ultra 400-as chipkészletnek köszönhetően kiváló teljesítményt nyújt. A dobozban megtalálhatjuk a szükséges indulókészletet: ATA 133-as kábelt, floppykábelt, USB 2.0-s hátlapi kivezetést, driver-CD-t, 21 nyelvű (köztük magyar) telepítési útmutatót és egy Abit felhasználói kézikönyvet.

» Abit NF7, a nagyobb testvérei árnyékában, kevés szolgáltatással

Fogadja az AMD K7 Duron, Athlon, Athlon XP (Barton magos) CPU-kat, sőt a BIOS frissítése után a Semptron processzorokat is. Három foglalatba összesen 3 Gbyte memóriát zsúfolhatunk, ekkor azonban le kell mondjunk a dual channel előnyeiről, és 200/266/333-as modulokat kell használnunk. Dual channel módban „csak" két modult használhatunk és legfeljebb 2 Gbyte memóriánk lehet, de így alkalmazhatunk DDR400-as modulokat is.

Audiorendszerrel is rendesen el vagyunk látva, megtalálhatjuk az 5.1-es hangképzéshez szükséges összes kivezetést (hátsó bal és jobb, első bal és jobb, közép- és mélyhangsugárzó). Akinek hosszú VGA kártyája van, annak meggyűlhet a baja a memóriaforgalatokkal, a memóriákat kivenni vagy betenni nincsen hely, ha az AGP-be helyezett kártya eléri a foglalat szélét, így előbb mindig a VGA kártyát kell kiszedni, és csak utána lehet a rögzítőfüleket kihajtani a memória kiszedéséhez-beszereléséhez.

Az alaplapon található feliratozással nem voltam elégedett, mert ez a felhasználó számára fontos információ egybeolvad a teljesen lényegtelen számok és kódok tömkelegével. Ez nagyban megnehezítette a kábelek (RESET, HDD LED, POWER) bekötését.

ASUS A7V400-MX Micro ATX formátumú alaplap, a legkisebbje. A Via KM400A és Via VT8235 CE chipekre épül – ez az nForce2-nél korosabb készlet. Az AMD K7 Duron, Athlon XP (Thoroughbred és Barton magos) CPU-kat fogadja. Két memóriafoglalatába 2 Gbyte memóriát rakhatunk, de nélkülöznünk kell a dual channel memóriakezelést.

Igazi mindent-egyben kivitelezésű alaplap, csak a memóriát és a processzort kell behelyezni, és máris használatba vehetjük az integrált videovezérlőnek köszönhetően.

Szerencsére a fejlesztők nem feledkeztek meg az AGP port fontosságáról, így bármilyen nekünk tetsző kártyát használhatunk – a teszteket is a többi alaplaphoz használt Abit Siluro FX5600 DT 256MB kártyával futtattuk le. Az AGP foglalat és a memóriahelyek ezen az alaplapon is akadályozzák egymást. Az alaplap hátlapi kivezetései között a soros és párhuzamos, valamint négy USB 2.0-s port mellett találunk Ethernet, VGA és audiocsatlakozót is.

» Ettől kisebb már nem is lehetne: Asus A7V400-MX

Így teszteltünk

A tesztkonfigurációkat ugyanazokkal a kiegészítőkkel vetettük alá a próbatételeknek. Az AMD-s alaplapokban AMD Athlon XP 2500+ CPU-t, az intelesekben 2 GHz-es Intel Pentium 4-et használtunk 2x256 Geil PC3200-as memóriamodul, egy 40 Gbyte-os, 7200-as fordulatszámú Maxtor merevlemez és egy Abit Siluro 5600 DT 256MB VGA kártya társaságában.

Az összeállított rendszerre a magyar Windows XP Professionalt telepítettük SP1-gyel, Via Hyperion 4in1 V4.53-mal, illetve Intel Chipset Software 6.2.1.1001-gyel és a DirectX 9b-vel.

A rendszeren az alábbi tesztprogramokat futtattuk: PCMark04 (build 120), 3DMark03 (build 340), 3DMark2001 SE (build 330), LAME 3.96, Aquamark3.

Gyártó, típus	Abit NF7	Asus A7V400-MX	Chaintech 7VJL5	Asus P4PE2-X	Chaintech 9EJL4	ECS 865 PE-A
Weblap	www.abit.com.tw	www.asus.com.tw	www.chaintech .com.tw	www.asus.com.tw	www.chaintech .com.tw	www.ecs.com.tw
Műszaki adatok						
Méret	30,5x24,5 cm	24,3x24,3 cm	30,5x21 cm	30,5x17,8 cm	30,5x19 cm	30,5x24,4 cm
Támogatott CPU-k; FSB	Duron, Athlon, Athlon XP, Semptron; 200/266/333/400 MHz		Duron, Athlon, Athlon XP; 200/266/333 MHz	P4, Celeron; 400/533/800 MHz		
Északi híd	nForce2 SPP	Via KM400A	Via KT400A	i845PE	i845PE	i865PE
Déli híd	nForce2 MCP2	Via VT8235	Via VT8235	ICH4	ICH4	ICH5
Dual channel támogatása	●	○	○	○	○	●
Memóriafoglalatok/maximális memória	3/3 Gbyte	2/2 Gbyte	2/2 Gbyte	2/2 Gbyte	2/2 Gbyte	4/4 Gbyte
PCI foglalatok	5	3	5	4	5	5
PATA/SATA csatalkozások	2/0	2/0	2/0	2/0	2/0	2/2
Hangvezérlő (6 csatornás)	nForce2	ADI SoundMax	Via VT1616	ADI AD1888 SoundMAX	CMedia9739A	Realtek ALC655 6
Ethernet vezérlő	●	●	●	●	●	●
USB 2.0/soros/párhuzamos portok	2/2/1	4/1/1	2/2/1	4/1/1	2/1/1	4/1/1
Egyéb	S/PDIF kimenet	Via UniChrome grafikus chip	game/MIDI port	S/PDIF kimenet	game/MIDI port	○
Mérési eredmények						
3DMark2001 SE, 1024x768, default	8357 3D mark	8110 3D mark	8128 3D mark	7593 3D mark	7573 3D mark	7930 3D mark
3DMark03 ver. 340	2161 3D mark	2131 3D mark	2180 3D mark	2193 3D mark	2160 3D mark	2215 3D mark
– CPU score	518 3D mark	480 3D mark	471 3D mark	400 3D mark	400 3D mark	449 3D mark
Aquamark 3, default	16 566 pont	16 540 pont	16 619 pont	16 635 pont	16 622 pont	16 715 pont
– GFX	1926 pont	1912 pont	1938 pont	1980 pont	1983 pont	1959 pont
– CPU	6112 pont	5830 pont	5834 pont	5218 pont	5128 pont	5706 pont
PCMark 04 score	3081 pont	2924 pont	2939 pont	2485 pont	2439 pont	2570 pont
– CPU score	3105 pont	3040 pont	3072 pont	2538 pont	2580 pont	2624 pont
– Memory score	2209 pont	1997 pont	1998 pont	2440 pont	2362 pont	2810 pont
– Graphics score	1777 pont	1754 pont	1763 pont	1753 pont	1752 pont	1765 pont
850 Mbyte-os WAV tömörítése MP3-ba, perc:másodperc	4:41	4:51	4:38	5:34	5:34	5:32
Kereskedelmi adatok						
Forgalmazó	Bluefish Computers ☎ 814-11-11; www.bluefish.hu					
Ár (bruttó, végfelhasználói)	14 365 Ft	14 990 Ft	13 115 Ft	18 115 Ft	15 050 Ft	16 740 Ft

A bővíthetőséget egy PCI sín biztosítja. A dobozban található kiegészítők mennyisége illeszkedik az alaplap méretéhez: a szokásos ATA133-as és floppykábelen kívül a driver-CD-t, egy angol nyelvű felhasználói kézikönyvet és a magyart mellőző többnyelvű telepítési útmutatót kapunk.

Talán a kis méret az oka, de a CPU-ra nagyon nehéz felszerelni. A körülötte lévő kondenzátorokat kicsit odébb lehet ugyan hajlítani, de azt hiszem, ez nem az igazi megoldás. Mindenesetre körültekintően kell hűtőt választani hozzá.

CHAINTECH 7VJL5 A harmadik és egyben az utolsó AMD-s alaplap a Chaintech 7VJL5, ezt a Via KT400A és a VT8235 köré építették. Egyszerű, minden különleges kiegészítőt mellőző kiszerelésben kapjuk meg a fentebbi chipeket, van egy AGP és öt PCI busz, USB 2.0, integrált hang- és Ethernet vezérlő. A három memóriafoglalatba összesen 3 Gbyte memóriát rakhatunk az alábbi megkötésekkel: ha PC3200-as DDR SDRAM-okat akarunk használni, csak az 1. és 3., vagy a 2. és 3. foglalatba helyezhetjük a modulokat. Az alaplap különlegessége, hogy van rajta game/MIDI port.

Az alaplap teljesítménye alulmarad az nForce chipkészletes Abitétól, de korosabb is a lapkakészlete. Az indulócsomagban angol nyelvű kézikönyvet, floppy- és ATA133-as kábelt, valamint driver-CD-t találunk. Az alaplapon két USB 2.0-s kivezetés árválkodik, ezeket a megfelelő kiegészítő megvásárlása után kivezethetjük a számítógépház elejére vagy hátfalára.

» Régi játékosoknak game/MIDI porttal – Chaintech 7VJL5

NÉZZÜK A MÁSIK CSOPORTOT! Az Intel processzorokhoz kínált alaplapi lapkakészletek palettája legalább olyan sokszínű, mint az AMD-s társaiké. Itt is érvényes az alapelv: mielőtt megveszünk egy alaplapot, tájékozódjunk arról, hogy milyen processzort tud fogadni.

» Szűk helyre Asus P4PE2-X-et!

ASUS P4PE2-X Amikor kinyitottam a dobozt, meglepődtem, milyen keskeny ez az alaplap. Az Intel 845-ös chipkészletére épülő alaplapot az Asus mérnökei 30,5x17,8 cm-esre zsugorították, így szinte bármilyen házba beépíthető.

Két foglalatába 2 Gbyte memóriát tehetünk, de a dual channel memóriakezelést nem támogatja. Az Asus emellett felhívja a figyelmünket arra is, hogy ha PC3200-as RAM-okat szeretnénk használni, akkor az általuk ajánlott modulok közül válasszunk.

Ebbe az alaplapba is szerelhetünk Prescott magos Intel processzorokat, de csak 533 MHz-es FSB-vel használhatjuk. Ahhoz, hogy ki tudjuk használni a 800 MHz-es FSB-t, Northwood magos processzort kell választa-

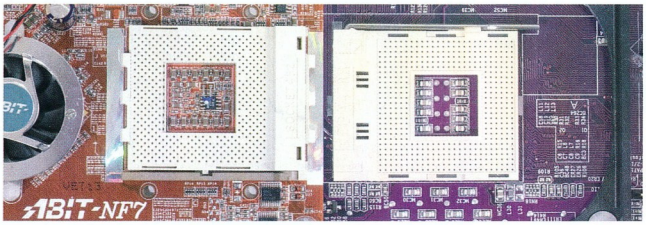

» A Socket A és a Socket 478-as foglalat

nunk. Egy AGP és négy PCI bővítőhellyel gazdálkodhatunk.

A hátlapon négy USB 2.0, soros és párhuzamos port, valamint az Ethernet, a S/PDIF out és a hangkártya csatlakozásai találhatók. Ennél az alaplapnál is a minimális indulókészletet kapjuk: floppy- és ATA133-as kábelt, angol nyelvű felhasználói kézikönyvet és driver-CD-t.

» A legszélesebb szolgáltatásokat nyújtó alaplap az ECS 865 PE-A

ECS 865 PE-A Az Elitegroup ECS 865PE-A alaplapja – mint a nevéből is kitűnik – Intel 865-ös chipkészletre épül. A teljes mezőnyben egyedül ezen az alaplapon találtunk Serial ATA csatolót. Külön kiemelendő a dual channel memóriakezelés, amely négy, párban behelyezett memóriamodullal is működik. A négy foglalatba összesen maximum 4 Gbyte memóriát tehetünk.

Az alaplap stabilan vette az összes akadályt, az inteles csapatban ez volt a legfejlettebb tag. Már a termék dobozán is hatalmas felirat hívja fel a figyelmünket arra, hogy támogatja az Intel Prescott magos processzorait. Így aki ilyen processzor beszerzését tervezi, annak feltétlenül ajánlható ez a termék. A csomagolásban a szokásos kiegészítőket találjuk: ATA133-as, SATA és floppykábel, driver-CD és kézikönyv.

CHAINTECH 9EJL4 Az Asus mellett a csapat másik, 845-ös chipre épülő tagja a Chaintech gyártmányú 9EJL4 alaplap. Első ránézésre akár össze is téveszthetnénk az AMD-s változattal, annyira hasonló a két lap felépítése. Teljesítménye, szolgáltatásai és tudása szinte teljes egészében megegyezik az Asus lapjáéval, de azzal ellentétben nem támogatja a Prescott magos processzorokat.

A szokásos csatlakozókat és bővítőhelyeket találhatjuk meg rajta, a hangvezérlő csatlakozói felett – a Socket A-s Chaintech-hez hasonlóan – itt is találunk egy olyan csatlakozót, ami mostanában egyre ritkább vendég az alaplapokon: egy game/MIDI portot. A csomag tartalma: floppy- és ATA133-as kábel, angol nyelvű felhasználói kézikönyv és driver-CD.

» Nagyvárosi zsúfoltság – Chaintech 9EJL4

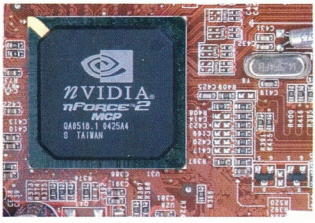

» nForce2: jól szerepelt a tesztben

A VÁLASZTÁS A hat alaplapot megvizsgálva sem lett egyszerűbb a választás. Mielőtt bemennénk az első boltba, és megvennénk a számunkra szimpatikusnak tűnő alaplapot, nézzük meg a gyártó weboldalán az alaplap leírását, a chipkészletet, a legfrissebb BIOS szolgáltatásait, a támogatott processzorokat és memóriamodulokat, az FSB sebességét, az alaplapon található integrált csatlakozókat. Így nagyobb az esélye, hogy valóban olyan alkatrészeket választunk hozzá, melyek kompatibilisek vele, és a számunkra fontos szolgáltatásokat is biztosítják. Érdemes az újabb, fejlettebb lapkakészletekre épülő alaplapok közül választani – ezek sokszor csak pár ezer forinttal drágábbak, mint korosabb társaik. És mint azt a mérési adatok is bizonyítják, megéri ezt a minimális különbséget.

Végül tesztünk Vásárlási Ajánlatát az ECS 865-ös alaplapja érdemelte ki szolgáltatásaival, stabilitásával és nem utolsósorban az árával.

Abit NF7

- ⊕ Könnyen szerelhető, nForce2 chipkészlet; dual channel memóriakezelés; magyar nyelvű kezelési útmutató.
- ⊖ A memória- és az AGP foglalat összeakad; átláthatatlan az alaplap feliratozása.

Asus A7V400-MX

- ⊕ Mindent-egyben kivitel; kisméretű.
- ⊖ A memória- és az AGP foglalat összeakad; kicsi a hely a CPU-hűtőnek, némelyik fel sem szerelhető.

Chaintech 7VJL5

- ⊕ Könnyű szerelni, 3 Gbyte memóriát kezel, game/MIDI port.
- ⊖ Koros chipkészlet, a memória- és az AGP foglalat akad egymással

Asus P4PE2-X

- ⊕ Nagyon keskeny, ezért szinte bármilyen házba beépíthető; Prescott magos CPU-k támogatása; S/PDIF kiement.
- ⊖ Nem támogatja a dual channel memóriakezelést; a Prescott magos CPU-k csak 533 MHz-es FSB-vel működnek.

ECS 865 PE-A

- ⊕ Serial ATA csatoló; dual channel memóriakezelés maximum 4 Gbyte memóriával; Prescott magos CPU-k támogatása, stabil működés.
- ⊖ Csak a szokásos kiegészítőket kapjuk hozzá.

Chaintech 9EJL4

- ⊕ Jó felépítésű, megbízható alaplap; különlegessége a game/MIDI port.
- ⊖ Nem kezeli a Prescott magos processzorokat; a memória- és az AGP foglalat akad; zsúfolt elrendezés.

A Sulinet égisze alatt

E havi ajánlónkban a kezdettől fogva kedvező feltételeket nyújtó Sulinet Expressz palettát tekintjük át, három célcsoportunk igényei szerint. Jó apropót szolgáltat ehhez a hozzánk beérkezett levelekben szinte minden esetben elhangzó „120 ezer Ft-ig a Sulinetből" mondat, és az, hogy a téli hónapok közeledtével várhatóan idén is megsokszorozódik a hardverek államilag támogatott beszerzése iránti igény.

Tinman

Fel is hívom minden kedves olvasónk figyelmét, hogy semmiképpen ne halassza a vásárlást az év utolsó hónapjára, ugyanis nagy valószínűséggel már csak a mások után megmaradt hardverek közül válogathat.

Bár a feltételek változtak, még mindig nagyon vonzó és szinte kötelezően javasolt kihasználni a lehetőségeket mindazoknak, akik jogosultak rá. Még mindig sokan kérdik, hogy ők jogosultak-e, ezért ismételten elmondjuk: *„Ez év júliusától 50%-os önrész szükséges, viszont a kedvezményre bármilyen – a személyi jövedelemadóról szóló törvény hatálya alá tartozó – magánszemély jogosult. A rászorultság elve szerint 3,4 millió forint éves jövedelemig (50%-os önrésszel) teljesen kihasználható a kedvezmény, míg ezen összeg felett sávosan csökken egészen 4 millió forintig, mely jövedelem esetén a magánszemély már nem jogosult a kedvezmények igénybevételére."*

A vásárló tehát nem kaphatja vissza a teljes vételárat, de ha 120 ezer Ft fölött vásárolt sulinetes termékeket, akkor a következő adózáskor 60 ezer Ft adó-visszatérítésre jogosult.

Egyik olvasónk a következő konfiguráción gondolkodik – elképzelése remekül kielégíti az erős, középkategóriás, jól bővíthető konfiguráció fogalmát:

A „BEUGRÓ" JÁTÉKOS

Alaplap: a 800 MHz-es FSB, a 8x AGP, a kétcsatornás DDR memóriatámogatás, a Hyper-Threading-támogatás, a Serial ATA vezérlő, a 6 csatornás alaplapi hangvezérlő tökéletesen – és ami a lényeg: nagyon kedvező áron – eleget tesz a játékos lelkületű egyének igényeinek. Nagyon jó választás még abból a szempontból ez az alaplap, hogy a Sulinet Expressz keretein belül bruttó 14 ezer Ft körül beszerezhető. További előnye, hogy remekül bővíthető, és nem utolsósorban az Abit SoftMenu Overclocking technológiának hála az esetleges tuningolása kényelmes.

• Processzor: a sulinetes paletta szerencsére itt is nagyon színes. Fel kell azonban tennünk egy lényeges kérdést: esetünkben nagyon fontos a többletteljesítmény? A válasz egyértelmű: igen. Úgy gondolom, 5-6000 Ft pluszt mindenképpen megér a 400 MHz-es órajel-, illetve 267 MHz-es FSB-többlet. Tehát személy szerint én a 2,8 GHz-es, 800 MHz-es FSB-vel felvértezett, dobozos Prescott processzor mellett tenném le a voksot.

• Memória: mivel a középkategóriát céloztad meg a konfigurációval, ezért a 256 Mbyte-os Kingstonból (KVR400X64C3A/256) két darab bruttó 24 ezer körül már beszerezhető, de Sulinetben úgy tudom, hogy a Kingston márka nem szerepel. Viszont ha mindenképpen e lehetőség keretein belül szeretnél RAM-ot is vásárolni, akkor a PQI márkát javasolnám, ugyanis az élettartam-garancia mellett még szemtelenül olcsó is :-).

• Merevlemez: ha emlékeim nem csalnak, akkor 80 Gbyte-os Samsung SATA merevlemez nem érhető el a sulinetes termékek között, valamint (SATA winchesterek esetében) a 80 Gbyte és a 120 Gbyte közötti árkülönbözet annyira alacsony, hogy legjobb választásnak a 3 év garanciával bíró Samsung SP1213C (7200 fordulat/perc, 8,9 ms, 8 Mbyte puffer) tűnik. Ennek bruttó kiskereskedelmi ára 24 ezer Ft körüli.

» a beugró játékos

„Gamer számára összeállítandó konfigurációhoz kérném a véleményedet az alábbiról:

Alaplap: Abit IS7-E2.
Processzor: P4 2,4 GHz 533 FSB, box.
RAM: 2x256 Mbyte, DDR400, Kingston.
HDD: 80 Gbyte, SATA, 7200/perc, Samsung.
Videó: Ati Radeon 9600XT, 256 Mbyte Abit.
Táp, ház: 400 W.
Optikai tároló:. LG, 12x dual layer DVD-RW.
FDD, rendszerhűtő ventilátor.
Monitor, billentyűzet, egér, joystick nem kell!

Az igény: 9 éves gyereknek fussanak rajta a játékai, lehessen DVD-t nézni – később 5.1-es hangrendszerrel – és írni. Az egésznek bele kell férni bruttó 200 ezer Ft-ba úgy, hogy 120-ig Sulinet Expresszből menjen, a többi azon kívül."

» Kiváló komponensek, gyorsaság, stabilitás

» A ház kiválasztásakor gondoljunk az alternatív felhasználási módokra is :-)

• VGA: normál esetben azt szoktam tanácsolni, hogy felesleges 256 Mbyte memóriával felszerelt videovezérlőn gondolkodni, mert a többletmemória nem nyújt egyetlen alkalmazás alatt sem akkora teljesítménynövekedést, ami indokolttá tenné a jelenlétét. Esetünkben azonban azt mondom, hogy bruttó 40 ezer Ft-ért – továbbra is a Sulinet keretein belül maradva – ez a kártya kitűnő választás. A kiváló minőségű komponenseknek hála (amit a Sapphire/Connect 3D nem mindig mondhat el magáról) az Abit e kártyája még egy kis tuningolást is jól bír.

• Táp és ház: a fenti hardverek tekintetében nem ajánlom a Codegen vagy Mercury házak esetleges megvásárlását. Az államilag támogatott hardverek listáján roppant szűk a házkínálat. Ha nagyon spórolni szeretnénk, akkor a Cooler Master CAC T01 UWC házat javaslom. A biztosító cégek rémálma egy ilyen erősebb gép, silányabb minőségű, túlfeszültségvédő nélküli táppal szerelve. Kíméljük meg őket és magunkat is attól az élménytől, amikor egy egyszerű kondenzátor meghibásodása miatt hardvereink jobblétre szenderülnek. Általánosságban elmondható, hogy 20 ezer Ft alatt nagyon nehéz megbízható táppal szerelt házat fellelni. Pár ezer forinttal többért azonban már rendszerhűtővel, élettartam-garanciával ellátott (például Chieftec) ház boldog tulajdonosai lehetünk. Ha pénztárcánk már végképp nem engedi, akkor vásároljunk egy túlfeszültségvédős eszközt (például „gépőr"), mely az esetlegesen megszaladó feszültség esetén megvédi alaplapunkat (és ezzel a rákötött eszközöket) a nemkívánatos mellékhatástól.

• DVD-író: szívem szerint elintézném annyival a dolgot, hogy nagyon jók a tapasztalatok a Plextor íróival. Persze ezek ára picit borsosabb, mint a közkedvelt LG, NEC, MSI márkáké. Mivel választási lehetőségeink ez esetben bőségesek, ezért aki megteheti, az Plextor Px-712A-t vegyen (12-szeres DVD+R és 8-szoros DVD-R írás, 4-szeres DVD+RW és DVD-RW újraírás, 16-szoros DVD-olvasás – 48/24/48-szoros CD-írás/újraírás/olvasás mellett). Akik a „Jót, de olcsón!" elvet követik, bátran bizalmat szavazhatnak az Asus DRW-0804P/D típusjelű, hasonló paraméterekkel bíró optikai meghajtójának.

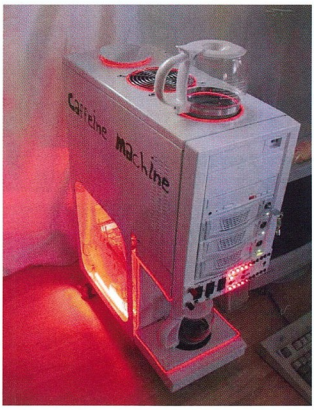

» Az irodai dolgozók kedvence

» A CRT monitorok már a múlt

Egyik író sem képes a kétrétegű írásra – de tegyük fel magunknak a kérdést: miért szeretnék DL technológiával megáldott DVD-írót? Azért, mert 3000 Ft környékén jár jelenleg egy DL lemez ára? 9 Gbyte = 3000 Ft. Nekem ez a képlet jobban tetszik: 56,4 Gbyte (4,7 Gbyte/250 Ft, 12 lemez) = 3000 Ft. A másik kérdésem pedig ez: miért és mire kell egy átlagembernek DL-es DVD-író? Erre nagyon szeretnék „legális" választ kapni, ugyanis picit furcsának tartom, hogy minden második PC-s a nyári videózás végeredményét kívánja ily módon archiválni...

Összességében nagyjából 190 ezer Ft-ból kihozható a fenti konfiguráció, úgy, hogy a videokártya és a ház kivételével mindent a Sulinet Expressz lehetőségeiből elégítünk ki. Ilyen konfiguráció vásárlásával igazán időtálló, stabil, gyors, játékra kitűnően alkalmazható számítógép boldog tulajdonosai lehetünk.

AZ OTTHONI FELHASZNÁLÓ

A konfiguráció külön érdekessége, hogy mint látjuk, az AMD platformot igyekszik megcélozni. Nem kívánok győzködni senkit sem, csupán a száraz tényeket szeretném közölni.

» az otthoni felhasználó

„A konfigurációt játékra, filmnézésre, otthoni használatra tervezzük!
Alaplap: Asus A7N8X.
Processzor: AMD Sempron 2600+.
Memória: Kingmax, 512 Mbyte & 400 MHz.
VGA: GeCube Ati 9600XT.
Merevlemez: Samsung, 80 Gbyte.
DVD-író: Samsung SW08A.
Monitor: Samsung 793 MB.
Ház: Mercury Topaz, 400 W."

• Alaplap: az Asus terméke megfelelő választásnak tűnik, hiszen megbízható, emellett mindent tud, amit otthoni felhasználás során az ember elvárhat egy géptől (550 MHz és 2+ GHz közötti órajelű Socket A-s AMD Athlont, Athlon XP-t és Duront képes fogadni, nForce2 chipkészlet, 333 MHz-es FSB, PC3200-as memória, 8x AGP, UDMA/133, hatcsatornás hangvezérlő, hővédelem a processzornak, alaplapi LAN-vezérlő). Az alaplap 20 ezer Ft környéki árával és általánosságban 3 év garanciával korrektnek nevezhető. A fentebb említett, Intel processzor alapú számítógép 14 ezer Ft-ért (LAN nélkül) 800 MHz-es FSB-t, Hyper-Threading-támogatást és SATA csatlakozókat nyújt. Az ECS 648FX-A alaplap az előbb említett paramétereket annyiban túl is szárnyalja, hogy 11 ezer Ft-os áron még alaplapi hálózati vezérlőt is kapunk a pénzünkért.

• Processzor: AMD Sempron 2600+ (1833 MHz-es valós órajel, 333 MHz-es FSB), 28 ezer Ft körüli ár. 4000 Ft-tal kevesebbért 2,66 GHz-es, 256 Kbyte cache-sel és 533 MHz-es FSB-vel futó, dobozos Celeront vásárolhatunk, míg 5-6000 Ft plusz befektetése esetén 2,8 GHz-es, Celeron doboghat gépünkben. Ez a processzor normális pasztázás (Zalman/Silver Grease) után 3 GHz-en szépen elszaladgál.

• Memória: Kingmax memóriák kedvező áron nyújtanak egyszerre gyorsaságot és stabilitást, de mi nagyon kapzsik és bizalmatlanok vagyunk, ezért jelen esetben ragaszkodjunk az élettartam-garanciával megáldott PQI 2x512 MB 400 MHz DDR memóriákhoz.

• VGA: általános otthoni felhasználásra picit soknak érzem az Ati 9600XT kártyát (40 ezer Ft körül), de ha a pénztárcánk engedi, akkor vagy ezt, vagy egy FX-5700

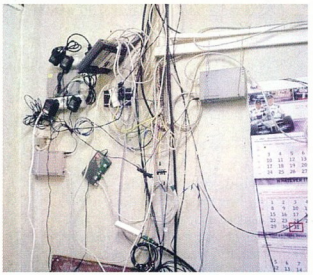

» Extrém esetben érdemes elgondolkodni azon, hogy a vezeték nélküli eszközöknek igenis van létjogosultsága!

(46 ezer Ft körül) mellett tegyük le voksunkat, szem előtt tartva azt, hogy otthoni célokra a 256 Mbyte teljesen felesleges, valamint ügyeljünk az ár/teljesítmény kényes egyensúlyára.

• Merevlemez: mint már említettem, a kis árkülönbözet miatt 120 Gbyte-os kapacitásút javasolnék, de ha ragaszkodunk az A7N8X laphoz, akkor marad az IDE csatolófelület, pedig a Serial ATA nem rossz választás. A DVD-írókat már kitárgyaltuk.

• Monitor: első ránézésre azt gondolhatnánk, hogy a Samsung 793B és 795B között nincs jelentős különbség. Azonban nagyon fontosnak tartom azt, hogy egy mai monitor az általánosságban elterjedt 1024x768-as felbontást 100 Hz-es képváltással legyen képes szolgáltatni. Emiatt a 793B-t nem tartom optimális választásnak. A 795B jó példa arra, hogy esetenként ne sajnáljunk pár ezer forintot.

• Ház: az otthoni célokat bőven kielégíti a Mercury terméke, de használatát csak túlfeszültség-védelem mellett javaslom. Feleslegesnek érzem továbbá ilyen nagy teljesítményű tápegység jelenlétét, hiszen egy 300-320 W-os bőven kielégíti az eszközök energiaigényét. Ha azonban a későbbiek során mobil rack, további merevlemezek, USB-s eszközök stb. kerülnének a gépbe, akkor a 400 W-os tápegység megkérdőjelezhetetlen.

Összességében: az AMD platform köré épített gép monitorral együtt 187 ezer Ft körüli összegével úgy érzem, picit túl is lőttünk az otthoni felhasználást megcélzó kívánalmak terén, ezért okos gondolatnak tartanám, ha a VGA vezérlőből egy jóval szolidabbat részesítenénk előnyben (Ati 9600 Pro TD Lite vagy FX 5700 LE). Ezzel a lépéssel ugyanis a merevlemez árát megspóroltuk, de az igényeknek eleget tettünk.

Az Intel Celeron köré épített gépünk 10 ezer Ft-tal kevesebbért bizony jócskán többet nyújt, de ha az előbb említett „VGA-butítást" elvégezzük itt is, akkor monitorral együtt 155 ezer Ft körüli bruttó kiskereskedelmi áron a lehetőségekhez képes kiváló paraméterekkel rendelkező gépet vásárolhatunk.

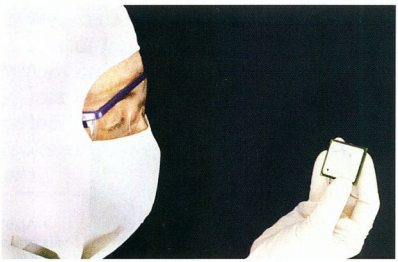

» Pentium 4 – kicsi a bors, de erős

EGYSZERŰ MUNKAESZKÖZ

...avagy egy igazán elérhető (sulinetes) komplett Pentium 4-es PC. Bár számos levelet kaptunk a témában, de valahogy senki sem fogalmazott meg olyan kérést, amiből a „lehető legolcsóbb" vágyálmot véltük volna kihallani. Az összeállítás során természetesen továbbra is igénybe veszszük a magyar állam jótékony segítségét :-).

• Alaplap: ECS 648FX-A (Socket 478 foglalat, DDR400, SiS648 chipkészlet, 8x AGP, 800 MHz-es FSB, USB 2.0, LAN-vezérlő). Az alaplapi LAN-vezérlő különösen áldásos, hiszen így – mivel képzeletbeli ügyfelünk netezni szeretne – nem kell egy fillért sem költenünk a hálózati kártyára. Ár: bruttó 11 ezer Ft körül.

• Processzor: az a rendkívüli helyzet állt elő, hogy látszólag olcsóbban kijövünk, ha 11 ezer Ft-ért 1,7 GHz-es Celeron processzort vásárolunk – kitűnő gyógyír az általában felmerülő irodai problémákra. A Sulinet Expresszen belül ugyanis a legolcsóbb processzor meghaladja a 20 ezer Ft-os lélektani határt. Mivel ragaszkodunk ahhoz, hogy a majdani adó-visszatérítés során megkapjuk az elérhető legmagasabb összeget, ezért helyezzük bizalmunkat az Intel 2,66 GHz-es Celeron processzorába (24 ezer Ft) – nagyobb másodszintű cache-ének, órajelének, valamint magasabb FSB-órajelének hála villámgyorsan tudjuk majd kezelni adatbázisainkat.

• Memória: 256 Mbyte 400 MHz-es Apacer vagy TwinMos memória 8000 forintért – több mint elegendő.

• VGA: 7500 Ft-ért bármelyik számítástechnikai boltban hozzájuthatunk a régmúlt egyik jeles harcosához, valamelyik GeForce 2-es videokártyához. De ha úgy érezzük, ezt azért mégsem kellene, akkor egy népszerű 64 Mbyte-os GeForce4 MX440-460-as videovezérlőre (9000 Ft) szavazzunk, ugyanis amire mi szeretnénk használni, ahhoz még ez a hardver is erős túlzás.

• Merevlemez: a 16 ezer forintért elvihető 80 Gbyte-os Samsung (8,9 ms, 2 Mbyte puffer, 7200 fordulat/perc, ATA-133) winchester szintén bőségesen elegendő általános munkákra.

• Monitor: e kategória versenyzőinek el kell dönteniük, mire szeretnének többet költeni: szemüvegre vagy használható CRT monitorra. Mivel az optikusok lelkük mélyén a kalmárokat megszégyenítő üzleti szellemmel lettek beoltva, ezért a legrosszabb esetben se adjuk a 31 ezer forintért fellelhető 17 colos Belinea (például a 103026 típusjelű) monitor alá, de a 100 Hz-es képváltással megjeleníthető 800x600 fölé csak indokolt esetben állítsuk képernyőnk felbontását.

• Ház: túlfeszültségvédővel kiegészítve bátran válogassunk a Codegen márka 5000 forintért elénk táruló szűk választékából.

• Billentyűzet, egér: az előző két összeállításnál mindenki döntsön saját szája íze szerint, de ebben az esetben az olcsóság a fő szempont, ezért az A4Tech márkát keressük. 2000 Ft körüli összegből már görgetős egeret és PS/2-es billentyűzetet kaphatunk.

Összességében: 95 ezer Ft-ból (+ 10 ezer Ft saját zsebből) sikerült kihoznunk egy komplett számítógépet. Ezt a konfigurációt még tanácsos lehet annyiban módosítani, hogy ha feltétlenül szeretnénk kihasználni a 120 ezer Ft-os álomhatárt, akkor (mivel rengeteget fogunk a gép előtt ülni) a Belinea monitor helyett vásároljuk meg az Acer AL1511-et – e 15 colos TFT monitor előtt dolgozva garantáltan nem kell majd évek múltán rendszeresen dioptriát cserélnünk. Mivel sem a VGA kártyát, sem a bemeneti eszközöket nem a Sulinet Expressz keretein belül vettük, ezért a 120 ezer Ft-os kvótáig még 56 ezer Ft-tal rendelkezhetünk (hiszen kivontuk a CRT monitor árát), ezt az összeget a TFT monitor megvételére szánjuk. Sajnos a TFT monitor vásárlása esetén közel 22 ezer Ft-tal túlszárnyaltuk a határt, de ha tényleg kirívóan sok időt töltünk el a gép előtt, akkor nem szabad a monitoron spórolni. Ha egyáltalán nem szeretnénk átlépni a sulinetes kedvezmény határát, akkor jó megoldás lehet egy Ati 9600SE/128 MB DDR kártya beszerzése, valamint a fennmaradó pár ezer forintból megvehetjük az adatbeviteli eszközöket. Így elérhetjük azt, hogy tényleg csak 60 ezer Ft-ba került egy olyan számítógép, mely jócskán túl is teljesíti igényeinket. Remélem, sikerült útmutatást adni mindenki számára, de ha további kérdések merülnének fel, akkor bátran írjatok erre a címre: **tinman@ipma.hu** :).

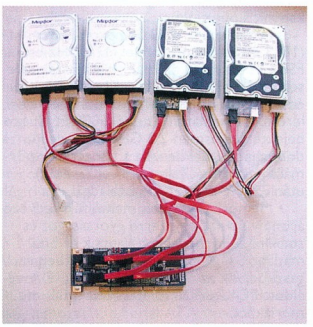

» Azért csak maradjunk ésszerű keretek között...

INFORMATIKA GAMAXNET

1114 Budapest, Bartók Béla út 15/c
Telefon: 372-7180, Fax: 372-7181
Internet: www.gamaxnet.hu
Nyitvatartás: H-P 9-17 óráig

Kis és közepes irodák informatikai biztonságára teljeskörű megoldást ad a **Netscreen 5GT tűzfal**. **Behatolás detektálás és megelőzés, felhasználó-azonosítás, vírusvédelem, web-szűrés, IPSec VPN**... mindez egy dobozban, amelyet öt perc alatt üzembe helyezhet, és már biztonságban tudhatja hálózatát.

Technikai információk és a bevezető akció részletei:
www.telindus.hu/5GT

TELINDUS

SCI-Modem Telindus Kft.
1134 Budapest, Klapka u. 6. ■ Telefon: 465-8040 ■ info@telindus.hu

KeSzo Kft.

1055 Budapest, Falk Miksa u. 6. Tel.: **332-8717** Fax: 302-5136
www.keszo.hu e-mail: sales@keszo.hu

A szakértő szoftverkereskedő

Vásároljon közvetlenül az importőrtől!

TOAD 8.0 /Pro/Xpert	**216.000 / 364.000 / 565.000**
WinRAR magyarul is	7.900
Total Commander magyarul is	7.900
AcdSee 7	10.800
Norton Antivirus 2005 magyar	11.000
Norton Internet Security 2005 angol	19.800
Panda Antivírus Titanium/Plat./I.Sec.	5.600/12.000/15.000

Egyedi szoftver regisztrációk
Internetes beszerzések
Hagyományos dobozos szoftverek
Mennyiségi liszenszek

Az igazi választékot nálunk találja!

Kérje egyedi árajánlatunkat!

Áraink a 25% ÁFA nélkül értendőek!

Top 5

» Sulinet-láz

A taktikusabb vásárlók már egy hónappal ezelőtt túlestek a sulinetes vásárlás mizériáin, és javában élvezhetik hardverzsákmányuk minden előnyét és hátrányát.

Tinman

A nagy többség azonban a karácsony „vészjósló árnyékában" még mindig azon töri a fejét, hogyan használhatná ki legjobban az állam nyújtotta lehetőségeket – nekik feltétlenül érdemes átböngészni az alant elterülő, sulinetes termékekre kihegyezett táblázatot, mert még nem késő.

E havi toplistánk különlegessége, hogy igyekeztünk olyan eszközöket kiválasztani, melyek között mindenki megtalálhatja a saját szája ízének megfelelőt. Minden egyes termék elérhető jelenleg a Sulinet keretén belül, de az, hogy december utolsó heteiben rendesen meg kell majd küzdenünk egy-egy hőn áhított eszközért, szinte bizonyos. Felhívnám továbbá a figyelmet arra, hogy messziről kerüljük el az olyan számítástechnikai boltnak nevezett objektumokat, ahol négy eladó közül egyik sem képes számlát előállítani, avagy kielégítő választ adni kérdéseinkre. Továbbá bátran olvassunk be az olyan magát szakembernek kikiáltó úriembereknek, akik minden földi jóval ellátott Prescott rendszerekhez 300 wattos Acorp vagy Mercury tápegységet ajánlanak.

Számítógépház	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
Codegen 6016-PB	7000 Ft	4 db 5,25 colos, 1 db 3,5 colos meghajtóhely, 300 W-os ATX	olcsó, csendes táppal ellátva, abszolút belépőszint
Codegen 6044L-1 P4	8000 Ft	4 db 5,25 colos, 1 db rejtett és 1 db sima 3,5 colos meghajtóhely, PFC, 300 W-os ATX	ízléses kivitel, hosszított változat, 2 év garancia
Codegen 6041L-B P4	8000 Ft	4 db 5,25, 1 db rejtett 3,5 colos meghajtóhely, 300 W-os ATX	könnyű szerelhetőség, rejtett előlapi USB csatlakozók
Codegen 6049-G7 P4	9000 Ft	4 db 5,25 colos, 1 db rejtett és 1 db sima 3,5 colos meghajtóhely, 300 W-os ATX	házventilátor, csavarhúzó nélkül szerelhető, robusztus megjelenés
Codegen 6600P P4	11 000 Ft	4 db 5,25 colos, 1 db 3,5 colos meghajtóhely, házventilátor, PFC, 300 W-os ATX	robusztus kivitel, könnyen szerelhető, jól szellőzik

Socket A és Socket 754 foglalatos alaplap	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
Asrock K7S8X	10 000 Ft	Socket A, AMD Duron-XP 3000 MHz-ig, Sis 46FX, ATX, 5.1, LAN	költségtakarékos, jól felszerelt, belépőszint
Asus A7V600-X	14 000 Ft	Socket A, KT600, ATA133, SATA, DDR400, FSB400, LAN	jól felszerelt, stabil, megbízható alkatrészek
Asus A7N8X-X	17 075 Ft	nForce2 400, ATA133, LAN, audio, 400FSB	gyors, kiváló minőségű, értékálló
Abit KV8 Pro	24 370 Ft	Via K8T800, 1 GHz-es FSB, 2 GHz-es HT, AGP 8x, SATA RAID	64 bites processzorhoz igazított paraméterek, ajánlott
Asus A7N8X-E Deluxe	29 000 Ft	Socket A, nForce2 U400, SATA, 3DChDDR, FSB400, LAN, WiFi	gazdagon felszerelt, rengeteg extra

478PIN foglalatos alaplap	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
ECS 648FX-A	10 000 Ft	Socket 478, DDR400, Sis 648, 8x AGP, 800 MHz-es FSB, USB 2.0, LAN	irodai munkák bajnoka, ár/érték arány győztese,
Abit IS7-V2	16 000 Ft	I848P, 800 MHz-es FSB, SATA, LAN, 5.1, 8x AGP	játékra és munkára egyaránt kitűnő, stabil, tuningbarát
Asus P4P800S-X	17 000 Ft	i848P, 8x, 1 CNR, SATA, 8 USB, 5.1, LAN	igazi otthoni célokra tervezett lap, jó ár/érték arány
Gigabyte 8IPE1000G	23 000 Ft	I865PE, Dual DDR 400, SATA, 6CH, GigaLAN, FSB 800	szinte deluxe kategória, ajánlott
Asus P4P800-E Deluxe	31 000 Ft	i865PE, Dual CH, 1CNR, SATA, RAID, IEEE-1394, 5.1, GigaLAN	a sulinetes paletta abszolút győztese, Asus-minőség

Asztali processzor	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
Intel Celeron 2,66 GHz	24 000 Ft	Socket 478, PGA, 256 Kbyte másodszintű cache, 533 MHz-es FSB	alacsony ár, kitűnő teljesítmény, tuningbarát
AMD Athlon Sempron 2600+	24 000 Ft	Socket A-s, 256 Kbyte másodszintű cache, HT-támogatás	olcsó, otthoni felhasználásra
Intel Pentium 4 2,8 GHz	54 000 Ft	Socket 478, 1 Mbyte cache, 800 MHz-es FSB	megbízható, jó tuningpotenciál, játékra szánt gépekbe
AMD Athlon 64 3200+	60 000 Ft	Socket 754, Newcastle mag, 1 Mbyte másodszintű cache	csúcskategória, igazi erőmű, döbbenetes teljesítmény, kiváló megbízhatósági mutató
Intel Pentium 4 3,2 GHz	65 000 Ft	Socket 478, 1 Mbyte cache, 800 MHz-es FSB	személyes kedvenc :-), döbbenetes tuningképesség, csúcsragadozó

VGA kártya	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
Asus A9600SE 128MB DVI+TV	20 000 Ft	Ati R9600se chip, 128 Mbyte DDR, 2x/4x/8x AGP, DVI, tévékimenet	nem sok mindent tud, de azt üzembiztosan hozza :-), kiváló tévékimenet
Asus V9570LE FX5700LE 128MB TV-OUT	31 000 Ft	Nvidia GeForce FX 5700 chipkészlet, 128 Mbyte DDR RAM	költségtakarékos, középszintű teljesítmény
Abit Radeon 9600XT 256MB TD	40 000 Ft	Ati Radeon 9600 XT, 256 Mbyte DDR SDRAM, 128 bites memóriabusz	rendkívüli teljesítmény ezen az áron, remek tévékimenet, ajánlott
Asus V9999 TD 128MB FX6800	81 000 Ft	Nvidia GeForce FX 6800 chip, 128 Mbyte DDR-II SDRAM, 256 bites memóriabusz	komoly teljesítményt nyújtó, szigorúan játékosoknak ajánlott, kiváló minőségű
Gigabyte Ati Radeon X800Pro 256DDR3 AGP8x	130 000 Ft	Ati Radeon X800 Pro, 256 Mbyte DDR-III SDRAM, 256 bites memóriabusz	vastag pénztárcával megáldott játékosoknak kötelező, valódi erőmű

DVD-író	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
Samsung TSH542	19 000 Ft	12x DVD+R, 8x DVD-R, 4x DVD±RW	alapszint, alacsony ár
Asus DRW-0804P/D	22 000 Ft	8x DVD+R, 8X DVD-R, 4x DVD±RW 24x CD-RW	minőség, jó kompatibilitás lemezekkel, ajánlott, alacsony ár
LG GSA-4082B	22 000 Ft	8x DVD+R, 8X DVD-R, 4x DVD±RW 3x DVD-RAM	kedvelt típus, 2 év garancia, jól ír bármilyen lemezre
Plextor PX-712A	25 000 Ft	12xDVD+R, 8x DVD-R, 4x DVD±RW	remek minőség, kiváló komponensek, megbízható
Plextor PX-712UFT3	63 000 Ft	12x DVD+R, 8x DVD-R, 4x DVD ±R 48x CD-R USB 2.0/Firewire	külső, mobilitás, rendszergazdák kiváló társa, Plextor-minőség

Merevlemez	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
Samsung SP0802N, 80 Gbyte	16 000 Ft	Ultra ATA 133, 7200/perc, 2 Mbyte gyorsítótár	gyors, csendes, 3 év garancia
Samsung SP1203N, 120 Gbyte	22 000 Ft	Ultra ATA 133, 7200/perc, 2 Mbyte gyorsítótár	tekintélyes kapacitás, kiváló sebesség
Samsung SP1614N, 160 Gbyte	26 000 Ft	Ultra ATA 133, 7200/perc, 8 Mbyte gyorsítótár	magas kapacitás, gyors, halk
Samsung SP1614C, 160 Gbyte	28 000 Ft	Serial ATA, 7200/perc, 8 Mbyte gyorsítótár	nagy tárhely, kiváló sebesség, csendes, ajánlott
WD 2500JD, 250 Gbyte	57 000 Ft	Serial ATA, 10 000/perc, 8 Mbyte gyorsítótár	brutális tárolóméret, extrém gyorsaság, magas ár

TFT monitor	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
Acer AL1511 15" TFT	67 000 Ft	250 cd/m² fényerő, 25 ms, 1024x768, 140 fok/125 fok, 350:1, VGA csatlakozó	irodai munkára, alapvető otthoni célokra tökéletes, olcsó, kellemes kép
Belinea 10 17 11 17" LCD	89 000 Ft	0,26 mm képpontméret, 400:1/250:, 235 cd/m²/200 cd/m²	belépőszintű 17 colos monitor
Samsung 710T 17"LCD	122 000 Ft	1280x1024, 160 fok/160 fok, 600:1, VGA csatlakozó, DVI-D, 300 cd/m², 12 ms válaszidő	gyönyörű kép, keskeny káva, mindenféle célra kitűnő választás, ajánlott
Samsung 173P 17" TFT	142 000 Ft	DVI 1280x1024, 178 fok/178 fok, 700:1, VGA csatlakozó, DVI-D, 270 cd/m²	középkategóriás TFT, játékra csak megszorításokkal alkalmas
Samsung 193P 19" TFT	190 000 Ft	DVI 1280x1024, 178 fok/178 fok, 800:1, VGA csatlakozó, DVI-D, 250 cd/m², 20 ms válaszidő	játékra is alkalmazható, kiváló képminőség, ultravékony káva, rejtett kábel

CRT monitor	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
Belinea 10 30 26 17"	31 000 Ft	0,27 mm képpontméret, OSD, 640x480/120 Hz, 800x600/110 Hz	alapfelszereltségű
Gaba 19" GB-1998W	41 000 Ft	0,25 mm képpontméret, maximum 1600x1200/75 Hz	szerkesztéshez, CAD-alkalmazásokhoz olcsó megoldás lehet, nem síkképcsöves!
LG F700B 17"	41 000 Ft	0,24 mm, 1280x1024/60 Hz, h: 30-70 kHz, v: 50-160 Hz	népszerű, kontrasztos kép, általános feladatokra tökéletes
LG F900B 19"	66 000 Ft	19 colos, 0,24 mm, 1600x1200/75 Hz (NI), MPRII, DPMS, TCO 99 + USB	éles kép, megbízható, komolyabb feladatokra is alkalmazható
Samsung 997DF 19"	67 000 Ft	DynaFlat, maximum 1920x1440, 0,20 mm, MPRII, MT, NC Pro	gyönyörű kép, életteli színek, kiváló ár/teljesítmény arány

Tintasugaras nyomtató	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
HP DeskJet 3745	16 000 Ft	1200 dpi fekete, 4800x1200 színes, 7 lap/perc fekete, 3 lap/perc színes, USB 2.0	olcsó, viszonylag korrekt színek
Epson Stylus CX3200	30 000 Ft	többcélú eszköz	rendkívül alacsony áron nyújt mindent, ajánlott
HP Business InkJet 1100D	39 000 Ft	4 különálló festékkazetta, 8 Mbyte RAM, 23 fekete és 20 színes oldal/perc, 4800x1200 PhotoREt III	kimagaslóan szép színes képek, 6300 lap/hó terhelhetőség
Canon SmartBase MP 370	51 000 Ft	többcélú, 4800x1200 dpi, 18/12 oldal/perc	a többcélú kategória legjobbja, jól terhelhető
Epson Stylus Photo R800	98 000 Ft	fotónyomtató, 17/8 oldal/perc, 5760x1440 dpi, 8 patronos	professzionális fotónyomtató, színenként cserélhető patronok

Lézernyomtató	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
HP LaserJet 1010	44 000 Ft	12 lap/perc, 600x600 dpi felbontás	jó minőség, alacsony ár
Canon LBP-3200	54 625 Ft	18 oldal/perc 600x600 dpi (2400x600), 18 lap/perc	gyors, irodai munkákra felkészítve 250 lapos kazetta
Kyocera FS-1010	68 000 Ft	USB+LPT, A/4, 14 lap/perc, Fast 1200 dpi, maximum 600x2400 dpi, 16 Mbyte RAM	az egyik legjobb lézernyomtató, gyors, kiválóan terhelhető, megbízható, szinte hibátlan
Canon L295	104 000 Ft	lézerfax és nyomtató, normál papíros, 6 lap/perc, 600 dpi, 33,6 kbit/s-os	remek többcélú eszköz, G3 modem, rögzítő
HP Color LaserJet 2550L	116 000 Ft	A/4, fekete 16 lap/perc, színes 4 lap/perc, 300 MHz-es processzor, 64 Mbyte RAM, 600x600 dpi, USB/Parallel IEEE	költséghatékony nyomtatás, gyors, nagy teljesítményű, már-már ipari szintű nyomtató

Hangkártya	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
Creative SoundBlaster Live!	6700 Ft	5+1 csatorna	olcsó, de kitűnő minőségű 5.1-es eszköz
Creative SoundBlaster Audigy	7900 Ft	6 csatorna	legjobb ár/teljesítmény
Creative SoundBlaster Audigy2	20 000 Ft	6+1 csatorna	szinte furcsának tűnő alacsony ár, kisebb „hangstúdió"
Creative SoundBlaster Audigy2 NX	26 000 Ft	DD EX 6.1 USB, S/PDIF, AC-3, EAX, 24 bites 96 kHz-es technológia	hihetetlenül olcsó, nagyon magas kvalitásokkal bíró külső eszköz
Creative SoundBlaster Audigy2 ZS Platinum Pro	61 000 Ft	DD EX 6.1, S/PDIF, AC-3/EX, 7.1, DTS-ES, EAX 4.0, THX	az elérhető legprofesszionálisabb kártya, az átlagos felhasználó sohasem használja ki a képességeit

Sztereó hangrendszer	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
Altec Lansing 121	6000 Ft	2x10 W teljesítményű 1 utas hangfalak, 30 W-os mélysugárzóval	alapszint, alacsony ár
Labtec Pulse-485	8000 Ft	2.1-es, 28 W	mélyláda, árához képest korrekt teljesítmény és hangzás
Altec Lansing VS2121	11 000 Ft	3 db-os hangszórórendszer, 28 W, fa mélynyomó	tekintélyt parancsoló mély hangok, ár/érték arányban verhetetlen
Altec Lansing 2.1 ATP3	16 000 Ft	3 db-os hangszórórendszer, 27 W RMS,	egyedi forma, tiszta és telt hangok, fa mélynyomó
Creative SW Megaworks 250D	40 000 Ft	2 szatellit hangszóró, 1 mélynyomó láda 2x75 W RMS (150 Hz–20 kHz), fa kivitelű mélynyomó: 150 W RMS	kifejezetten sztereó rendszerek imádóinak

Surround hangrendszer	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
Genius SW-5.1	11 800 Ft	5.1 Value Subwoofer 6 channel Speakers PMPO 1200 W	picit műanyag hangzás, minimális ár
Creative Inspire P580	17 000 Ft	5 szatellit hangszóró, 1 mélynyomó láda, mágnesesen árnyékolt, 5x6 W + 17 W	impozáns mélyek, „élő" surround hangfalak (RMS)
Altec Lansing 251 5.1	22 000 Ft	5x7 W teljesítményű 1 utas hangfalak, 25 W-os fa mélysugárzó	jó ár/teljesítmény arány
Genius SW 5.1 Home Theater	28 000 Ft	fadoboz, távirányító, TSS, PMPO 3600 W, RMS 15 Wx4 center 15 W	ízléses kivitel, életteli hangok, „falbontó" mélyláda, megvásárlása kötelező jellegű ;-)
Altec Lansing 5100	38 900 Ft	6 db-os hangszórórendszer, 73 W RMS	impozáns külső, tiszta és telt hangok

Noteszgép	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
ECS A535D	195 000 Ft	14 colos, UHU Linux, 850 MHz-es Duron Mobile AMD, 30 Gbyte HDD, 128 Mbyte RAM	minimális áron, minimális igényekhez
Acer TravelMate 2301LC	256 000 Ft	15 colos XGA, CeleronM 1,3 GHz, 256 Mbyte RAM, 40 Gbyte-os HDD,	üzleti szféra számára lehet jó választás, DVD
Asus A2401HBH	300 000 Ft	14 colos XGA, 2,6 GHz-es Celeron, 20-80 Gbyte-os HDD, DVD, shared VGA memória	igényes kivitel, igényes felhasználóknak – játékosok kerüljék
Acer TravelMate 2701LC	339 000 Ft	15 colos XGA, 2,8 GHz-es Pentium 4, 512 Mbyte DDR, 40 Gbyte-os HDD, DVD/CD-RW, shared VGA	nagy teljesítmény, akár szerkesztési műveletekhez is
Compaq NX9010	380 000 Ft	14 colos XGA, 2,6 GHz-es Celeron, 256 Mbyte, 30 Gbyte-os HDD, 24x DVD/CD-RW	Compaq-minőség, a márkát ebben az esetben picit túlságosan meg kell fizetni, de hosszú távon megéri

Flash memória	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
PQI Pendrive	6300 Ft	128 Mbyte, USB 2.0	2 év garancia, az olcsó és jó kategória győztese
Creative MuVo	17 000 Ft	128 Mbyte, USB 2.0	indokolatlanul magas ár
Plextor Flash Drive	16 000 Ft	256 Mbyte, USB 2.0	Plextor-minőség
PQI Pendrive	18 000 Ft	512 Mbyte, USB 2.0	jó ár/érték arány
MicroDrive	31 000 Ft	1,5 Gbyte, USB 2.0 harddisk	magas ár, egyedi megoldások

PDA	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
Dell Axim X3 Xscale	70 000 Ft	32/32 3,5 colos QVGA TFT, 32 Mbyte RAM/ROM, MS PPC2003	SD/MMC bővítőhely, 950 mAh-s akku, 300 MHz-es processzor, egyszerű használat
Compaq iPAQ H2210	94 000 Ft	400 MHz-es Intel XScale PXA255, 32 Mbyte ROM, 64 Mbyte SDRAM	Bluetooth, Aeromap térképszoftver, jó vétel
Asus MyPal A620BT	94 000 Ft	400 MHz-es Intel XScale PXA255, 64 Mbyte RAM/ROM, 240x320-as felbontás, PPC 2002/3, Bluetooth	CF bővítőhely, ajánlott
Fujitsu Siemens Pocket Loox 420 BT WL	96 000 Ft	400 MHz-es Intel XScale PXA255, 32/64 Mbyte ROM/RAM, 240x320	erős középkategóriás eszköz, ízléses kivitel
Dell Axim X5 Xscale 400MHz	113 000 Ft	64/48 3,5 colos QVGA TFT, 64 Mbyte SDRAM, 48 Mbyte ROM, MS PPC2002	cserélhető lítium-ion akku, opcionális Bluetooth/WiFi, „kézzel fogható erőmű"

GEMOFIS KFT.
Bp, Hungária krt. 131.
Tel: 364-1539, 384-7080
Fax:384-7082

Hardver saját szereléséű gépek,
Szoftver vírusirtás,**SULINET**
Telepítés Linux server is,
Rendszer felügyelet.

Samsung CLP 500 1200dpi color laser	99.000
HP LaserJet 1010/1320	44.990/89.930
HP DeskJet 3745/3650	13.570/14.150
Top termékek:	
Microsoft Office XP Hun készletig	65.900
Microsoft Office 2003 SBS Hun	64.900
Corel Graphics Suite 12 spec.	96.700
Norton Antivírus 2005 hun	11.400/7.800
Adobe Creative Suite Premium⬇	**293.000**
Adobe Creative Suite Standard	244.000
ACDSee 7.x új	**Hívjon!**
Adobe Audition win 1.5/upgr.	86.240/20.580
Adobe PhotoShop CS CE Hun	223.440/57.820
Adobe Acrobat 6.0CE Prof/St	142.100/94.080
Delphi 2005 megjelent	Hívjon!
Macromedia Web Tools MX **akció⬇**	59.900
SUSE Linux 9.1 Magyar	17.500
Norton Antivírus 2005 Hun	11.400/7.500
Norton Internet Sec 2005 Eng	20.900/12.600
Norton System Works 2005	20.900/12.600
Panda Antivírus Titánium Hun.	7.300
Panda Inet.sec./ Platinum	15.300/11.700
Total Commander 5.5 Hun **Áresés⬇**	8.710
OEM Window XP Home/Prof	18.920/30.700
Microsoft Office 2003 SBS/XP	64.900/65.900
Kaspersky vírus ellenőrző **Linux-ra is**	11.324
F-Secure Antivír/Client sec	14.110/16.920
F-Secure Antivír privát/int.sec	10.790/13.770
Magyar Office 2.0 St./Prof	21.510/29.330
Nod32 víruskereső magyar felület	9.990
WinZip 9.x	9.500
Visual Studió .Net Prof akció	**222.710**

http://www.gemofis.hu, E-mail: gemofis@gemofis.hu
Az árak nettó árak
Az árváltoztatás jogát fenntartjuk!

WWW.ABBYY.COM

ABBYY
PDF Transformer™

Egy korszerű PDF fájlátalakító a legkülönfélébb igényekhez!

ABBYY SOFTWARE HOUSE

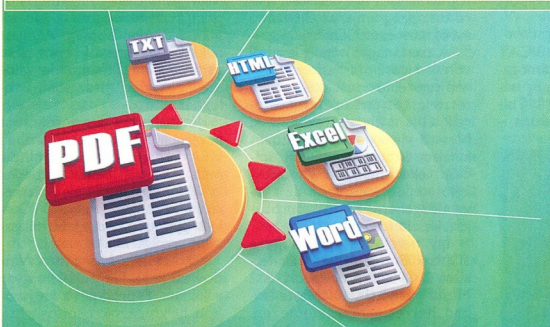

Egyedüli PDF átalakító, amely egyaránt kezeli a szkenner által vagy tisztán szoftveres úton előállított PDF fájlokat!

- 100%-os kompatibilitás bármely PDF fájllal
- Felhasználóbarát varázslós felület
- Rugalmas: megnyitható az egész dokumentum vagy csak a kiválasztott oldalak
- Beépülő modulként integrálható a Microsoft Word, Excel és Outlook programokba
- A Microsoft Windows Explorerből egy kattintással indítható
- Teljes Adobe® PDF biztonsági támogatás
- Kedvező ár

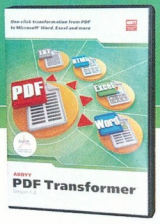

Win Computer
LICENCIA Kereskedelmi Kft.
1051 Budapest, József n tér 10.
T: 317-1055, fax: 317-2834
www.win.hu/fine.htm soft@win.hu

Kapható:
KeSzo Tel: 332-8717
Kim-Soft Tel: 319-8973
Szoftinfo: Tel: 412-1250

Viszonteladóknak:
BSC Tel: 452-4690
SVED Tel: 469-8000

Barangolás DVD-nken

Cikkek a DVD-ről

» Alkalmazások, rendszerkiegészítők
CinePaint 0.17/0.18 — 94. oldal
Novell Hálózati Alapcsomag — 82. oldal
Mozilla Firefox 1.0 — 86., 88. oldal

» Alternatíva
Amigás és OS/2-es válogatás — 102. oldal

» Freeware-ek
7-max 4.01 — 76. oldal
Add-Remove Master 4.1 — 76. oldal
TaskSwitchXP 1.0.27 — 77. oldal

» Játékdemók
FIFA Soccer 2005 — 46. oldal

» Próbaverziók
ACDSee 7.0 — 81. oldal
FirePanel XP 1.5.2 — 75. oldal

» Honosító Műhely
Check&Get v2.2.3 — 78. oldal
MOBILedit! Lite 1.75 — 78. oldal

» Egy egész jól sikerült fordítás

» Kincstár

Közeledik a karácsony. A kereskedők el szeretnék adni a törött lábú porcelán gólyát is, hiszen ilyenkor mindenki könnyebben költi a pénzét. Tapasztaltabb olvasóink tudják, hogy lapunk decemberi száma még nem a karácsonyi kiadás, az ünnepre szánt ajándékaink januári számunkba kerülnek.

Magyar PC Magazin

Reméljük, hogy még az ünnepek előtt kézbe veheti mindenki a 2005. januári számot, ha a Magyar Posta is úgy akarja. Az elmúlt hónapban sajnos eme műintézmény csodákra volt képes. Igazából senki sem tudja, mi okból, de több előfizetőnk is két hét késéssel kapta meg a lapot. Bízunk benne, hogy talán összeszedik magukat az ünnepekig.

Sajnos nemcsak a Postával, de kedvenc víruskeresőink frissítésével is gond volt. A VirusBuster és a NOD32 frissítési mechanizmusa is változott, sajnos a változásokkal gyermekbetegségek is jártak, panaszkodó olvasóinknak e-mailen küldtük a javításokat. A visszajelzéseknek köszönhetően úgy tűnik, sikerült mindent kijavítani, és ezzel a számmal talán már nem lesz gond. Aki a Kaspersky Anti-Virus Personal Editiont használja, annak is érdemes frissítenie, korongunkon új verzió kapott helyet.

MOBICAT DEMÓ A MoBiCAT angol–magyar megértéstámogató-fordító rendszerről augusztusi számunkban írtunk (➲ **Tolmácsrobot magyar módra – PCM 2004/8/85**). A közönséges földi halandók számára a netről telepíthető demó (➲ **www.mobicat.hu**) napi fél óra használatot tesz lehetővé, olvasóink a DVD-n található szériaszámmal viszont december 8. és 18. között korlátlanul nyúzhatják ezt az online nyersfordító rendszert.

Mint augusztusban is írtuk, a fordítóirodákra és a műfordítókra még sokáig nem jelent veszélyt a MoBiCAT, de egy szavanként fordító elektronikus szótárnál már most is sokkal többet nyújt.

A MoBiCAT-kliens Microsoft Internet Explorer, Word, Outlook (Express) és Adobe Acrobat Reader alatt képes fordítani, használatához netelérés szükséges.

3DMARK05 – MÉRÉS GPU-SZAKADTÁIG Megjelent a Futuremark (➲ **www.futuremark.com/**) új, a számítógép grafikai képességeit, azon belül is a háromdimenziós megjelenítést mérő tesztprogramja, az eljövendő évről elnevezett 3DMark05.

A széria tagjai mindig is arról voltak híresek-hírhedtek, hogy nemcsak elnevezésükkel, hanem tesztelési és értékelési módszereikkel is a jövőbe tekintettek. Nem a videovezérlők aktuális kínálata és az átlagos konfigurációk teljesítményének méricskélésére, sokkal inkább az eljövendő generációk nyúzópróbájára készített eszközök.

Így nem meglepő, hogy a 3DMark05 erős gépet kíván: legalább 2 GHz-es processzort, 512 Mbyte memóriát, 400 Mbyte szabad helyet a merevlemezen, Windows 2000-et vagy XP-t DirectX 9.0c-vel, valamint egy vele kompatibilis, Pixel Shader 2.0-t támogató, legalább 128 Mbyte memóriával felszerelt videokártyát. Ez a konfiguráció persze nem nyújt kimagasló eredményeket, hiszen a 3DMark értékelési rendszerét minden egyes verziónál újrarendezik, így a tesztprogram új verziójával ugyanaz a konfiguráció jóval alacsonyabb pontszámot ad, mint az előzővel.

A DVD-melléklетünkön található ingyenes változat korlátozott képességű, „csupán" három játéktesztet futtat végig, és az eredménye nem menthető el. Az interneten keresztül megvásárolható – letölthető vagy CD-n megrendelhető – 3DMark05 Pro (19,95 USD) és Business Edition (240 USD) többek között az eredmények Excel táblába mentését, online eredményböngészőt, részletes tesztbeállítást, kötegelt tesztfuttatást és végtelenített demófuttatást is lehetővé tesz.

A tesztprogram hitelességének (melyet korábban is megkérdőjeleztek néhányszor) nem tesz jót, hogy megjelenése után néhány nappal kiadója kénytelen volt javítást közzétenni, mivel az eredmények, pontosabban azoknak közzététele befolyásolhatónak bizonyult.

KISEBB-NAGYOBB PROGRAMOK Ismét elég nagyot harapott ki a korongból a Novell Hálózati Alapcsomag. A most felkerült összetevők egy részét tömörítenünk kellett, de valószínűleg így sem lesz gond a telepítéssel.

Játékdemókra sajnos most kevesebb jutott a szokásosnál; a FIFA Soccer 2005, valamint a múlt hónapban bemutatott *Men of Valor* egyjátékos demója került a korongra. Januári DVD-nken igyekszünk szélesebb választékkal szolgálni.

Elkészült a Microsoft Windows Media Player 10 magyar változata. A program a megszokott helyre, a microsoftos frissítések közé került. Az újdonságok jelentős része az internetes médiabeszerzéssel áll kapcsolatban, de az igazi újdonság az, hogy a lejátszóval telepített MP3-tömörítő rendszerkodek végre nem tartalmaz korlátozásokat.

Szintén a korongra került az Ati windowsos és az Nvidia linuxos képernyőmeghajtójának legfrissebb verziója. PCM

» Nem fénykép, hanem valós idejű processzorgyötrő

Vírushíradó

» Szaporodó kémprogramok

A férgeket manapság olyan céleszközökként használják, melyek segítségével a kártevők készítői el tudják juttatni a hátsóajtó- (back door) és kémprogramokat a felhasználók gépeire. Napjainkban a férgek döntő többsége cipel gépről gépre ilyen programokat azért, hogy segítségükkel a kártevők készítői a megfertőzött számítógépekből úgynevezett zombi hálózatokat hozhassanak létre, értékes banki vagy egyéb adatokhoz jussanak hozzá.

Dévényi Viktor

A hátsóajtó- és kémprogramok elszaporodását gyorsította, hogy az utóbbi időben a weblapokat is mind szélesebb körben használják fel a káros kódok terjesztésére. A felhasználók hiszékenységét, az elégtelen biztonsági beállításokat és biztonsági réseket kihasználva ugyanis meglehetősen könnyen lehet átverni a felhasználót vagy weblapokba épített exploitok segítségével jogosulatlanul káros kódot csempészni a számítógépekre. Ez az utóbbi időben egyre nagyobb problémává vált, és a helyzet további súlyosbodására lehet számítani.

Az agresszív reklámprogramok tovább bonyolítják a helyzetet, mert ezekről sokszor nehéz eldönteni, hogy legális vagy illegális tevékenységet folytatnak-e (a reklámprogramok készítői/terjesztői maguk is sokszor olyan eszközökhöz folyamodnak, mint a víruskészítők).

Egy nemrég készített felmérés szerint az otthoni felhasználók gépeinek majd 90 százaléka volt már megfertőzve valamilyen kártékony kóddal. Egyre inkább érvényes az, hogy a hatékonyabb védelemhez a rendszeresen frissített vírusvédelmi program mellett a tűzfal is alapkövetelménnyé válik, sőt egy olyan programot is érdemes telepíteni, ami eltávolítja a kéretlen reklámprogramokat. Ezt az antivíruscégek is felismerték, ugyanis egyre több gyártó nyújt már olyan védelmi eszközt, amely mindezeket egyben tartalmazza.

Kivétel erősíti a szabályt – és ez igaz napjaink számítógépes kártevőire is: október folyamán ugyanis az előzőleg leírtaktól eltérően egy régimódi féreg-vírus, a Bacros.A aratott.

BACROS.A Névváltozatok: W32/Bacros.A, Win32.Bacros.a, W97M/Bacros.A. A Bacros két részből áll, egy bináris program-file-ból (ez a féreg, ami már 2004 szeptembere óta ismert) és egy Microsoft Word dokumentumokat fertőző hagyományos makrovírusból. A két részt úgy tervezték, hogy együttműködjön, de ez (programozási hiba miatt) mégsem történik meg. Külön-külön mindkét rész élet- és terjedőképes. A kártevő különösen veszélyes, mivel az aktuális dátumtól függően aktiválja számos büntetőrutinjának valamelyikét.

Ha argumentumok nélkül indul, például egy dupla kattintás hatására, első dolga, hogy telepítse magát. Ennek során a Windows rendszermappába másolja magát, rögtön három példányban is; mssys.exe, sys.exe és msdosdrv.exe néven. Ezután a regisztrációs adatbázishoz hozzáadja a megfelelő kulcsait, hogy minden egyes rendszerindításkor a féregkomponens lefusson (lásd a kerestes szövegrészt).

Amikor a rendszer indításakor az msdosdrv program a *-t* kapcsolóval indul, a program egy, a Bacros.A makrovírus részével fertőzött Word dokumentumot helyez el a felhasználó Dokumentumok mappájában, valamint a Windows mappában WordInfo.doc néven. Emellett megpróbálja kikapcsolni az MS Office makrovírus-védelmét a regisztrációs adatbázisban.

Bacros.A bejegyzései a Registryben

[HKLM\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Run]
"MSSys" = "%WinSysDir%\mssys.exe -d"
[HKCU\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Run]
"MSDosdrv" = "%WinSysDir%\msdosdrv.exe -t"

Havi statisztika

Sor.	Százalék	Érték	Vírusnév
1.		31.28	I-Worm.NetSky.q
2.		14.04	I-Worm.LovGate.w
3.		9.45	I-Worm.Bagle.z
4.		7.65	I-Worm.Zafi.b
5.		6.12	I-Worm.Bagle.as
6.		4.83	I-Worm.NetSky.b
7.		3.56	I-Worm.Bagle.gen
8.		3.05	I-Worm.NetSky.c
9.		2.73	I-Worm.NetSky.aa
10.		2.35	I-Worm.Dumaru.a
11.		2.24	I-Worm.Bagle.ai
12.		1.75	I-Worm.Mydoom.m
13.		1.24	I-Worm.Bagle.y
14.		1.16	I-Worm.LovGate.ah
15.		1.10	I-Worm.MyDoom.r
16.		0.94	I-Worm.NetSky.r
17.		0.71	I-Worm.Bagle.ah
18.		0.41	I-Worm.Mydoom.l
19.		0.39	I-Worm.Dumaru.j
20.		0.38	I-Worm.LovGate.ad

» 2004. októberi vírusstatisztika *(forrás: Kaspersky Lab)*

Ha az mssys program a *-d* kapcsolóval indul, ellenőrzi a rendszerdátumot, és ha az 10-e, 20-a vagy 30-a, a féreg megnyitja a W97M/Bacros.A-val fertőzött WordInfo.doc file-t, és aktiválja a benne rejtőző makrovírust.

A makrovírus mindig a fertőzött dokumentumok megnyitásakor és bezárásakor aktiválódik és próbál szaporodni. Minden hónap 6. napján az „I, Madman" szöveget írja a fertőzött dokumentumba, és megváltoztatja az alkalmazás felhasználónevét „ANCIENT"-re. Ha található lemez az A: meghajtóban, ReadMy.exe néven megpróbálja rámásolni a féregrészt. A hónap egyéb napjain írható CD-re próbálja másolni magát, ez azonban csak akkor sikerülhet, ha valamilyen csomagírási szoftver van telepítve a rendszerre, például a Nero InCD. A file automatikus végrehajtása érdekében egy Autorun.inf file-t is a CD-re ír. A vírus a fertőzés során ellenőrzi a meghajtó azonosítóját, és eltávolítható eszközökre, például pendrive-okra meg sem próbálja felmásolni magát.

Minden hónap második napján .txt kiterjesztésű file-ok után kutat a helyi merevlemezeken, és ha talál ilyeneket, attribútumaikat rejtettre módosítja, majd ugyanazon a néven létrehoz egy .exe file-t is, melynek azonban egy szövegfile-ra jellemző ikonja lesz. A .exe maga a kártevő.

Minden hónap elsején GIF képeket keres. Ha talál ilyeneket, egy apró képre cseréli őket, melyen a „Kuole Jehova" finn nyelvű felirat (magyarul: „Pusztulj, Jehova!") olvasható. A kártevő december 6-án megváltoztatja a Windows háttérképet egy apró finn zászlóra, december 25-én pedig végrehajtja a legpusztítóbb rutinját: minden tartalmat töröl a merevlemez(ek)ről.

Az F-Secure és Kaspersky Lab víruskereső programok a 2004. október 13-i vagy annál újabb frissítésekkel már képesek észlelni a Bacros.A-t. Trend Micro vírusirtóhoz a 2.169.42 vagy nagyobb sorszámú patternfile kell.

A szerkesztőségi anyagok vírusellenőrzéséhez a **Kaspersky Anti-Virus** programot is használjuk, amelyet a **2F 2000 Kft.**, a szoftver magyarországi forgalmazója biztosít.

Pinnacle Studio Plus v9

Nagy lépés a házivideo-szerkesztőnek

A Pinnacle elsősorban otthoni és hobbivideósoknak szánt vágóprogramjának legújabb verziója nem kapott külön verziószámot, ami onnan nézve, hogy csupán négy lehetőséggel bővült tudása, rendjén valónak is tűnik. Az új lehetőségek felől közelítve azonban bőséggel kiérdemelte volna, hogy megkapja a Pinnacle Studio történetének első kétjegyű verziószámát a „Plusz" kiegészítő helyett.

Az asztali videoszerkesztés világában igencsak jól csengő és patinás névnek számít a Pinnacle. A Studio Plus a gyártó szándékai szerint egyetlen szoftverben kínálja mindazt, amire egy hobbivideósnak a kamerán kívül szüksége lehet saját filmjei megalkotásához. Közismertségében

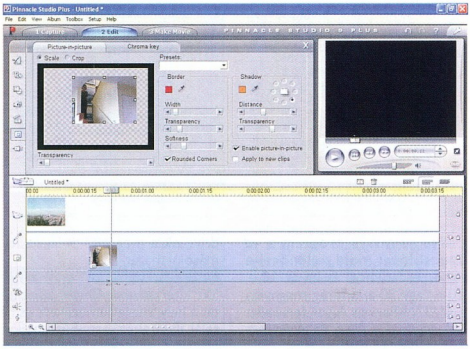

» Néhány mozdulattal méretezhető és paraméterezhető a kép-a-képben effektus

és elterjedtségében persze az is közrejátszik, hogy számos hardverkomponens mellett megtalálható (általában bizonyos képességeiben, például effektkezelésben korlátozott) OEM verziója. A speciális kártyák és gyorsítók nélkül is hatékonyan működő szoftver legfőbb vonzereje az egyszerűsége. A számítógépes filmkészítés mindhárom fő munkafázisát (digitalizálás – vágás – adathordozó-szerkesztés) átlátható felületen kínáló alkalmazás arra is rávehető, hogy néhány, jobbára a film hangulatát meghatározó beállítás után a vágástól a főcímen át a zenéig mindent maga rakjon össze a kamera kazettájáról.

Legújabb verziójában is kínálja ezt az automatizálási lehetőséget a Pinnacle Studio. Kimenetként a számítógépes file-ok (megfelelő hardverrel akár videokazetta is), VCD és SVCD korong mellett már korábban is mód nyílt DVD lemez közvetlen megírására vagy image file készítésére, a Plus kezeli a kétrétegű lemezt is. Legalább ennyire hasznos, hogy a lemez hangsávjának már nemcsak PCM és MPEG-audio, hanem Dolby Digital (2.0 vagy 5.1) is kiválasztható.

Azoknak, akik a jelenetek vágását és összekapcsolását is meg akarják határozni, további két újdonságot tartogat a program. A korábbi verziókban is mód volt arra, hogy összeállíthassunk mozgó galériát, majd videóként beszúrhassuk a filmbe – ez az eszközkészlet jelentősen gyarapodott az új verzióban. Szimpatikus szolgáltatás, hogy a képek elforgatásához és a vörösen csillanó szemek kissé ördögi látványának eltüntetéséhez sem kell képszerkesztőhöz nyúlni, a „diavetítés" pedig egész érdekessé tehető azzal, hogy már nemcsak lapozni-úsztatni-cserélni lehet a fotókat, hanem mozgás is csempészhető bele némi nagyítással-kicsinyítéssel és tologatással.

Az igazi, jelentős távlatokat nyitó lehetőség pedig a második videosáv megjelenése. Így már nemcsak egymás után, hanem egymás fölé is helyezhető klippekkel lehet kép-a-képben megoldásokat alkalmazni. Sőt a filmvilágban régóta alkalmazott, színes (kék vagy zöld) hátteres, körbevágós-rávetítős trükköket is elő lehet állítani. Utóbbi persze már a felvételek készítésekor is komoly előkészületet és

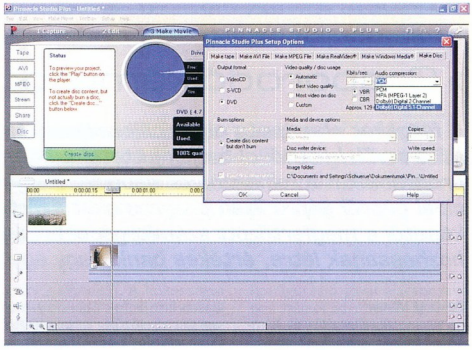

» Akár hatcsatornás hangot is használhatunk a nyaralás képsorainak aláfestésére

tervezést igényel – és az igazat megvallva nem számíthat arra a Pinnacle, hogy George Lucas eldobálja az ILM vágórendszereit –, de például egy, az esti időjárás-jelentéshez hasonlót házilag is össze lehet hozni a chroma key mód használatával.

Üröm az új lehetőségek felett érzett örömben, hogy a Pinnacle Studio hardverek mellé adott verzióiban ezek nem érhetők el. Az upgrade-ként, illetve önállóan megvásárolható szoftver több funkciója (például az 5.1-es Dolby Digital hangsáv használata) csak külön fizetős aktiválással válik elérhetővé.

A Studio Plus v9 végfelhasználói ára bruttó 28 625 Ft. Studio 9-ről az upgrade korlátozott ideig 7500 Ft, a korábbi verzióról 20 375 Ft. *(BG)*

- Fejlesztő: **Pinnacle Systems; www.pinnaclesys.com/ProductPage_n.asp?Product_ID=2446**
- Forgalmazó: **Axico Kft.; www.axico.hu**

SpringOffice 2004

Integrált szabad szoftver

A SpringOffice 2004 közkedvelt, nyílt forrású szoftvereken (OpenOffice, Thunderbird, Firefox, GIMP stb.) alapuló magyar nyelvű, integrált irodai szoftvercsomag. Találunk benne szövegszerkesztőt, táblázatkezelőt, bemutatókészítőt, vektoros és pixelgrafikus rajzolót, böngészőt és levelezőrendszert, adatbáziskezelőt, valamint számos sablondokumentumot. Tömörítőprogram, VNC-kiszolgáló és szórakoztató játékok is helyet kaptak a csomagban.

A szövegszerkesztő és táblázatkezelő megnyitja a Microsoft Office és minden elterjedt OpenOffice.org-alapú irodai alkalmazás formátumát. A dokumentumokat közvetlenül PDF formátumba is exportálhatjuk, szöveges dokumentumból vagy táblázatból HTML-t hozhatunk létre. A bemutatókészítővel készített műveinket Flash formátumba is menthetjük.

Két előre meghatározott kezelőfelület közül választhatunk: az egyiket a SpringOffice alkotógárdája készítette, a másik a szokványos irodai programokat imitálja. De tetszés szerint is átalakíthatjuk a felületet.

Minden SpringOffice alapalkalmazás használatakor többek között angol, francia, német, spanyol, szerb szótárak és a legújabb magyar Myspell helyesírás-ellenőrző segíti a munkánkat (összesen 83 nyelvet támogat). Az írást szinonimaszótár (24 nyelven) és elválasztási szótár (65 nyelven) segíti, melyek online frissíthetők.

De miben több a SpringOffice, mint egy rakás ingyenesen is letölthető, nyílt forrású szoftver közös telepítőcsomagba rendezve?

Szembetűnő különbség, hogy megváltozott a programok kezelőfelülete. Kevésbé látványos, de lényegesebb, hogy számos hibát javítottak az alkalmazásokban, így azok sokkal stabilabbak.

Van teljesen magyar nyelvű súgója. Nagyon jól használhatók az egyedi dokumentumsablonok, melyek száma bővülni fog (a regisztrált felhasználók ingyen letölthetik ezeket a SpringOffice 2004 weboldaláról). Fejlett hálózati telepítési lehetőségeket nyújt, sőt a rendszergazdák szabályozhatják a klienseken folyó munkát. A csomag vásárlói 60 napig ingyenesen élvezhetik egy svéd partnercég, az iSecNow internetes biztonsági szolgáltatásait.

» Iroda kis helyen és olcsón

A csomag árában benne foglaltatik az internetes és telefonos terméktámogatás, valamint a frissítések.

A csomag három változatban (Standard, Professional, Enterprise) készül. Az Enterprise-t nagyobb cégeknek szánják, és ehhez jár komoly támogatás. A szoftver bevezetését a Spring Solutions Hungary Kft. tanácsadással segíti, sőt a teljes vállalati számítógépes rendszert telepíti, beüzemeli, kezelését pedig betanítja.

A SpringOffice 2004 Windows 98SE/Me, valamint NT/2000/XP rendszereken működik.

A csomag dobozos, illetve OEM kiszerelésben is kapható. A Standard változat bruttó végfelhasználói ára 11 900 Ft (OEM 4990 Ft) a Professionalé 19 900 Ft (OEM 5990 Ft). Az Enterprise változat árának megállapítása egyéni megegyezés alapján történik az igénybe vett többletszolgáltatások függvényében. *(DB)*

Spring Solutions Hungary Kft.; www.springsh.com

FirePanel XP 1.5.2
Tűzfalerősítés

Egy fiatal kanadai hálózati rendszergazdamérnök kiadott a Windows XP SP2 és a Windows Server 2003 SP1 tűzfalához egy fontos kiegészítést. Mindkét Windowsban csak bonyolultan érhetjük el ezt a védelmi szolgáltatást, a FirePanel XP ellenben ikon méretben mindig pár kattintásnyira van tőlünk.

Így mindig szem előtt van az

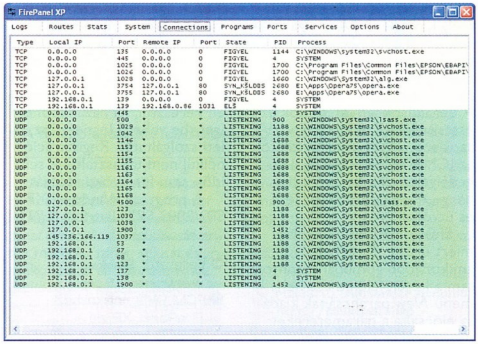

» Hasznos apróság az XP SP2 tűzfalához

Felkészült?

Vírusok. Hackerek. Férgek. Trójai falovak. Kéretlen levelek. Rendszerhibák. Az információs szupersztráda rosszindulatú stopposai. Nap mint nap valós fenyegetést jelentenek számítógépére és a rajta tárolt adatokra. Ön felkészült a védekezésre? Mi igen.

A Symantec csapat azon dolgozik, hogy valóban naprakész megoldásokat nyújtson az internetes fenyegetések ellen. Termékeink használata védelmet biztosít számítógépének a vírusoktól, útját állja a hackerek behatolásainak, az internetes levélszemét-áradatnak, védi személyes adatait. Ha pedig mégis megtörtént volna a baj, segítenek abban, hogy minél több elveszettnek hitt adatot mentsen meg. Ne csak akkor gondoljon a védelemre, ha egy vírusnak köszönhetően már törlődtek számítógépéről a tavalyi nyaralás képei, vagy ismeretlenek megszerezték az Ön internetbankos jelszavát!

Mi gondoltunk a védelemre.

A Symantec Norton Antivirus 2005 most bevezető árkedvezménnyel kapható az üzletekben!

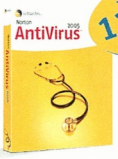

~~20.250,-~~
13.700,-
(bruttó árak)

Norton Antivirus 2005
Magyar nyelvű szoftver
A világ legmegbízhatóbb vírusvédelmi megoldása

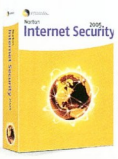

Norton Internet Security 2005
Magyar nyelvű szoftver
Alapvetően fontos védelmi eszközök a vírusok és hackertámadások ellen, illetve a bizalmas adatok védelmére

Az akcióban részt vevő partnereink listját megtalálja a www.symantec.hu oldalon! Ezen partnereinknél a hirdetés felmutatásával a feltüntetett árból további 5% kedvezményben részesül!

symantec.

A Symantec, a Symantec embléma, a Ghost, a GoBack, a Norton AntiVirus, a Norton SystemWorks, a Norton Utilities, a PartitionMagic, a pcAnywhere és a WinFax a Symantec Corporation bejegyzett védjegyei az Amerikai Egyesült Államokban. A Norton AntiSpam, a Norton Parental Control, a Norton Personal Firewall, a Norton Privacy Control és a Symantec AntiVirus a védjegyei. A CheckIt a Smith Micro Software, Inc. bejegyzett védjegye. A Windows a Microsoft Corporation bejegyzett védjegye. Minden egyéb márkanév és terméknév birtokosaik védjegye.
Copyright © 2004 Symantec Corporation. Minden jog fenntartva. DS-00155-HU

oszlopokra tagolt napló, amiben figyelemmel kísérhetjük a hálózat forgalmát. A bővítmény megmutatja a kapcsolódásokat, illetve a TCP és az UDP portok statisztikáját. Tájékoztat az engedélyezett és a letiltott programokról. Ha jobb gombbal kattintunk ebben a panelben, felvehetünk új alkalmazást a listára, vagy törölhetjük valamelyik meglévőt. A szolgáltatások közül a file- és nyomtatómegosztás, a távoli asztal, valamint a UPnP keretrendszer a helyi alhálózatra korlátozható. A beállításokban letiltható az értesítések és a szórásra válaszolások, illetve szabályozhatók az ICMP funkciók, például engedélyezhető a bejövő visszhang-, maszk-, időbélyegzés-, és útvonalkérés.

Eleinte nem tudtam, hogy miért üres a *Ports* panel, de amikor jobb gombbal kattintottam a kezelőfelületre, a helyi menü *New* parancsának kiadása előcsalta a paramétereket: megadhatjuk a portszámot és a protokoll típusát, kiválaszthatjuk hozzá, hogy a helyi hálózatra, az internetre vagy csak bizonyos IP-címre, IP-tartományra vonatkozik-e. Így csak a jogosultak számára nyitunk kaput a számítógépünkön: ha az IP-cím nem szerepel ezen a listán, akkor a program eldobja a csomagot, de érkezését rögzíti a naplóban. Emellett titokban tartja kilétünket a világhálón.

A kiegészítés freeware-ként indult, de már olyan stádiumba jutott, hogy fejlesztője shareware-re módosította a licencét. E sorok írásakor 10 dollárért regisztrálhatnánk a PayPalen keresztül, ha hazánkból is igénybe vehető lenne ez az üzleti szolgáltatás. Regisztráció nélkül nem tapasztaltunk sem idő-, sem funkciókorlátozást.

A program Windows XP SP2/2003 SP1 alatt fut. *(HJT)*

Fejlesztő: **Smokey; www.router19.org**
PCM DVD: \cikkekhez\FirePanel_XP.zip
TESZT: korlátozás nélküli shareware; 10 USD

7-max 4.01
Utánégető programoknak

Igor Pavlov, a népszerű freeware 7-Zip archívumkezelő fejlesztője idén augusztusban regisztrálta új, ugyancsak nyílt forráskódú művét a SourceForge-on. Pavlov is felismerte, hogy nem igazán hatékony a Windows memóriakezelése, miáltal a sok memóriát fogyasztó alkalmazások lassabban futnak.

A 7-max ezen úgy próbál segíteni, hogy a saját maga számára lefoglalja a fizikai memória egy bizonyos részét (legalább az egynegyed ajánlott), és felkínálja egy bejegyzés készítését a boot.ini file-ba. Ha a számítógép újraindítása után ezt az elemet jelöljük ki a rendszerválasztó menüben, akkor a Windowsba bejelentkezés után az Intéző helyi menüjének *Run with 7-max* parancsával vagy a parancssorról a megfelelő paraméterekkel futtathatjuk az alkalmazásokat, miáltal 10-20%-os gyorsulást érhetünk el.

Ha a *Start* menüben, az asztalon vagy a gyorsindítás eszköztáron elhelyezett parancsikonnal megnyitjuk a 7-max ablakát, akkor áttekinthetjük a futó programokat és folyamatokat, illetve azok fizikai és virtuális memóriaigényét. A szerző gondolt a kijelölt folyamat leállítására is, amit az *End Process* gombbal tehetünk meg. A *File* menüből itt is van lehetőség új alkalmazás futtatására.

Eleinte azt hittem, hogy az *Attach 7-max to Process* gomb valamilyen hiba – például XP SP2 telepítése – miatt maradt kiszürkített, aztán az *Options* ablakban felfedeztem az *Allow „Attach" button* tulajdonságot. Ennek kipipálása után aktív lett, így közvetlenül ebből az ablakból végezhettem el a 7-maxhoz társítást. Praktikus ennek a funkcionák az engedélyezése, mert ha valamelyik programot bezárjuk és újraindítjuk, akkor a 7-max nem emlékszik arra, hogy az adott programot az ő speciális memóriakezelésével kellene futtatni, viszont ebből az ablakból csak egy gombnyomásunkba kerül.

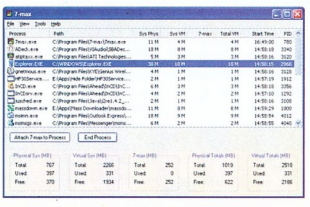

» A memóriaigényes alkalmazások teljesítménynövelője

Igor Pavlov a 7-Zip 3.13 és a WinRAR 3.30 saját teljesítménymérőjével tesztelte a 7-maxszal támogatott rendszer sebességet. Egy 1000 MHz-es Athlon XP-vel és 1 Gbyte RAM-mal szerelt gépen a 7-max számára 128 Mbyte RAM volt lefoglalva. Mérései szerint 10% sebességnövekedés volt tapasztalható a 7-Zipnél, míg 17% a WinRAR esetében.

Az ilyen rendszerbuherátorprogramok használata előtt feltétlenül készítsünk visszállítási pontot a Windows rendszervisszaállítója segítségével, mert ha probléma merül fel, akkor bizonyára megúszhatjuk az operációs rendszer újratelepítését. Ajánlatos biztonsági másolatot is készíteni a pótolhatatlan dokumentumokról.

A program Windows 2000/XP alatt működik. *(HJT)*

Fejlesztő: **Igor Pavlov; www.7-max.com**
PCM DVD: \freeware\7max401.exe
FREEWARE (GNU LGPL)

Add-Remove Master 4.1
Programtelepítő profiknak

A piramisok országából származó segédeszközt a Vezérlőpultból elérhető *Programok telepítése és törlése* funkció helyett használhatjuk. A telepítőkészletek létrehozása során további információkat is megadhatunk, például a terméktámogatás elérhetőségét. Ezek az információk azonban a régebbi Windows-verziókban hozzáférhetetlenek, ikonjaikról nem is szólva: például a Windows Millenium *Programok hozzáadása* ablakában mindössze egy listát látunk.

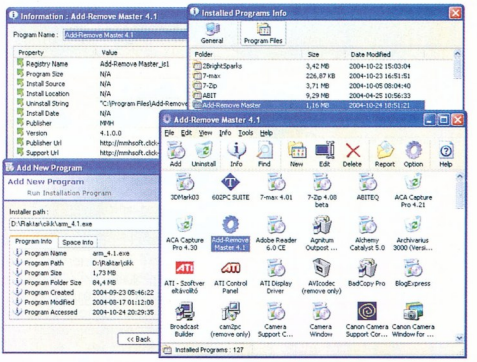

» A programtelepítés/-eltávolítás mestere

Az egyiptomi szerző freebieje olykor más ikonokkal dekorálja a listát, mint ahogy a Windows XP-ben látjuk. Ennek az a magyarázata, hogy más forrásból bontja ki a grafikákat. A kezdők számára ideális *Basic* módban tekinthetjük át a kijelölt alkalmazás adatait (rendszerleíró adatbázis neve, méret, telepítési forrás és hely, pontos verziószám). Ha ismert a kiadó és a tanácsadás webcíme, kijelöléskor megjelenik a sor végén egy „..." gomb, amivel az alapértelmezett böngészőben ellátogathatunk a webhelyre.

Új alkalmazás telepítéséhez a *Browse...* gombbal keressük meg a disztribúció helyét. Ekkor a program néhány hasznos információval szolgál a *Program Info* lapon, a *Space Info* fülre átváltva tájékozódhatunk arról, hogy mennyi szabad helyel rendelkezünk az egyes meghajtókon. A telepítést a *Finish* gomb megnyomásával indíthatjuk.

Az összes vagy a kijelölt telepített programról TXT vagy HTML formátumú jelentést ké-

síthetünk a programinformáció alapján. A HTML-es riport sajnos még nem testreszabható.

Ha esetleg valaki elfelejtette volna, hogy mit is kíván eltávolítani, a keresővel a program vagy a kiadó neve alapján lelhet rá a szoftverre.

A *View* menü *Advanced Mode* parancsával a gyakorlott felhasználók jutnak új lehetőségekhez: módosíthatóvá válnak az adatok, törölhető a kijelölt bejegyzés, illetve a registrykulcs és az eltávolítási parancs ismeretében új alkalmazással bővíthetjük a listát. A *File* menüben exportálható REG formátumba a kijelölt alkalmazás eltávolítási információja. A teljes listáról biztonsági másolatot készíthetünk, az eltávolítási információ visszaállítása azonban már programonként lehetséges.

A *Tools* menüből juthatunk el a Program Files mappához, megnyithatjuk a RegEditet, illetve Windows-összetevőket telepíthetünk és törölhetünk.

A program Windows 98/Me/NT/2000/XP alatt használható. *(HJT)*

Fejlesztő: **Mohamed El-Bably; http://mmhsoft.click-now.net/**
PCM DVD: \freeware\arm_4.1.exe
FREEWARE

TaskSwitchXP 1.0.27
A programváltó

Aki az [Alt Tab] (vagy visszafelé: [Alt Shift Tab]) billentyűkombinációval váltogat a megnyitott ablakok között, bizonyára megfigyelte, hogy a feltűnő panelben csak az ikonok és az aktuális ablak neve látható.

Ha viszont futattja a rendszerrel együtt indítható, nyílt forráskódú TaskSwitchXP-t, akkor a program miniatürizált ablaka is megjelenik az említett gyorsbillentyű lenyomására. A kétpanelessé alakított feladatváltó panel dekoratívabb is, mert magára ölti az aktív XP-témát. Ha azonban az egyszerűséget szeretjük, a *Start* menü megfelelő programcsoportjából megnyitható *TaskSwitchXP Configuration* ablakban letilthatjuk a színsémák használatát.

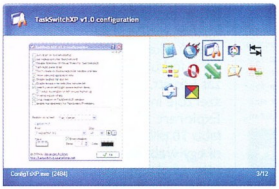

» A továbbfejlesztett feladatkapcsoló

A tálcán kisméretűre összecsukott ablakokat csak a címsor képével ábrázolja. A feladatváltó panel címsorának betűtípusát, annak méretét, színét, stílusát és árnyékolását az elképzelésünkhöz igazíthatjuk. Megszabhatjuk azt is, hogy a képernyő mely részén nyíljon meg, sőt csúszkával szabályozhatjuk az átlátszóság mértékét.

Másik futó feladatra billentyűzettel és egérrel egyaránt átválthatunk. A klaviatúra nyílgombjaival, illetve a [Home] és az [End] billentyűvel lépkedhetünk az ikonok között. Az egérkurzorral is váltogathatunk a feladatok között, sőt gördítőkerekes rágcsáló esetén a kerék forgatásával is navigálhatunk.

Mivel a Windows 2000 nem támogatja az ablakelőnézet funkcióit, azon ne is kísérletezzünk a TaskSwitchXP-vel.

Az 1.1-es verzió már támogatja majd több monitor használatát, gyorsbillentyűk hozzárendelését, átméretezhető lesz a TaskSwitchXP ablaka. A futó programok további érdekes adatairól (futtatás időtartama, virtuális és összes memória használata) tájékoztat majd, és többnyelvű támogatást is fog kapni.

Windows XP/2003 alatt használható. *(HJT)*

Fejlesztő: **Alexander Avdonin; http://taskswitchxp.sourceforge.net**
PCM DVD: \freeware\TaskSwitchXP_1.0.27.exe
FREEWARE

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉPEK az Alagútnál
Canon - Fuji - Nikon
Pentax-Olympus-Sony
Casio-Minolta-Kodak
Samsung-Sanyo-Panasonic
Fuji FinePix S3·S7000/5500/3500·E510/330
Nikon D70 CoolPix 8800·5200·4800·4100
Canon EOS 20D-300D PS PRo1·G6·S70/60 S1IS·A95/85/75/400·IXUS 40/30/500/430
Olympus Camedia 8080·770·765·760·725 5060·5000·60·mju410·470·370·310·160
SonyCyberShot F828·V3·W1·P150·P93·P73
Pentax Optio 750·S5i·S50/40/30·SV·X·MX4
Casio QV R61·R41 Exilim PRO700/Z55/Z40
Minolta Dimage A2·A1·Z3·Z10·X31·X21
Samsung DigiMax V50·V5·UCA3·430·370
Fuji FinePix S7000
Nikon CoolPix 4100
Canon PowerShot A95 Olympus Camedia 770 UZ
CompactFlash, SecureDigital xD, MemoryStick memóriák
OLYMPUS hangrögzítők, távcsövek
Canon miniDV kamerák MVX250i 18x opt. zoom, fénykép rögzítés, 1,3 Mpixel
CREDIGEN áruhitel
DigiFénykép-MEDIKER
1013 Budapest I. ker., Attila út 55.
H-P: 10-18h Szo: 10-14h T: 225-0000
decemberben: H-V 10-19h
www.digifenykep.hu

Professzionális CHENBRO GAME PC és SERVER házak
WWW.CHENBRO.HU
Forgalmazó: PROHOT Kft.

Check&Get v2.2.3

Szigorúan ellenőrzött webcímek

Bár számomra a Powermarks (➲ **Kedvencek és erőjelek, PCM 2003/2/84**) az etalon a webcímkezelők között, van egy hátránya: angol nyelvű a kezelőfelülete.

A fő különbség a két alkalmazás között, hogy a Check&Get szerzője integrálta az Internet Explorert. A Check&Get legfeljebb 10 pillanatfelvételt tud tárolni egy webhelyről, a különféle változatokat a gépünkön őrzi. A böngészőpanelben válthatunk át a hivatkozásokat kilistázó, valamint a HTML-kódból a nyers szöveget kibontó fülre.

A Check&Get intelligens forgalomoptimalizáló algoritmusa csökkenti a hivatkozásvizsgálat sávszélességét. Kezeli a keretes oldalakat is.

A webcímkezelésben a Check&Get is folytatja a hagyományokat: mappákba csoportosíthatjuk a hivatkozásokat.

Aki több böngészőt is futtat, annak nehézkes lesz a Check&Get használata: sem a hivatkozások helyi menüjében, sem az eszköztáron nincs lehetőség a böngésző kiválasztására. Szerencsére az eszköztárról megnyithatjuk a *Beállítások* ablakot, ahol kiválaszthatunk másik böngészőt.

Meglévő hivatkozás-kollekcióinkat manuálisan importálhatjuk a Check&Getbe (a Powermarks első futtatásakor automatikusan indítja a varázslót).

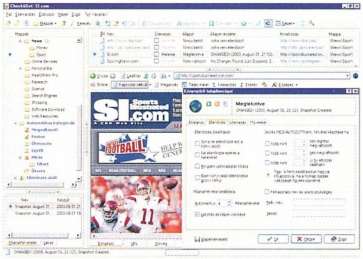

» Webcímgyűjtemény-kezelő és weblapfigyelő

Egyetlen alkalmazásban gyűjthetjük össze az Internet Explorer-kedvenceinket, az Opera-, Mozilla-, Netscape-könyvjelzőinket, az exportálás funkcióval pedig abba a böngészőbe vihetjük ki a gyűjteményt, amelyikből nem származnak a hivatkozások.

A Check&Get Windows 98, Me, NT4, XP vagy újabb operációs rendszeren futtatható, és legalább 5-ös Internet Explorer is kell hozzá. *(HJT)*

➲ Fejlesztő: **Dmitry Skorniakov; www.activeurls.com**
➲ **www.hegenet.hu/checkandget/**
PCM DVD: /honosito/internet/webcimnyilvantartok/cngsetup_2.2_2.331.exe
TESZT: 30 nap; Personal: 39,95 USD vagy 12 500 Ft; Professional: 79,95 USD vagy 25 000 Ft

MOBILedit! Lite 1.75

Univerzális telefonkezelő

Azért kedvelem a telefonkezelő alkalmazásokat, mert a számítógépet és a telefont összekötve sokkal egyszerűbb a gép billentyűzetével bevinni vagy módosítani adatokat, mint a telefonéval. Az SMS-írás is egyszerűbb, és biztonsági másolatot készíthetünk a telefonban és SIM-kártyán tárolt adatokról.

A MOBILedit! az infraporton, Bluetooth-on vagy adatkábelen keresztül tud kapcsolatot létesíteni a mobiltelefonnal. A támogatott készülékek köre széles (az Alcatelről a Sony Ericssonig) – a naprakész listát a program webhelyén olvashatjuk (➲ **www.mobiledit.com/phones.asp**). A Symbian operációs rendszerek támogatása még megoldásra vár.

A szoftver és a telefon első találkozásakor talán a legjobb előkeresni a varázslót a *Fájl* menüből. A program egyszerre több különböző telefont is tud kezelni, így megoldható a családtagok vagy a munkatársak készülékei közt az adatcsere.

A program alapszolgáltatása a készülékben és a SIM-kártyán tárolt telefonkönyv-bejegyzések és SMS-ek kezelése. Egyes típusoknál lehetőség van a médiafile-ok (csengőhangok, képek, zenék, java alkalmazások) számítógépre másolására.

Kezelőfelülete az Outlookéra emlékeztet, és támogatja is ezt a Microsoft-alkalmazást: partnereink adatait importálhatjuk az Outlookból, és szinkronizálhatjuk a készülék telefonkönyvével, ha ezt a telefon támogatja. A webhelyéről letölthető az Outlook Express-szinkronizáló is.

» Egyszerre több telefont is csatlakoztathatunk

A már megjelent, de még nem magyarított 1.90-es verzió további lehetőségeket is nyújt.

A tesztidőszakban a funkcionalitást a telepítéstől számított első hét napban élvezhetjük, utána reklámmondatot fűz az elküldött SMS-ekhez, és további korlátozásai is vannak.

A program Windows 98/Me, valamint 2000/XP/2003 alatt használható. *(HJT)*

➲ Fejlesztő: **COMPELSON Labs; www.mobiledit.com, www.compelson.com**
PCM DVD: /honosito/uzleti_alkalmazasok/telefonia/MOBILedit!.exe
TESZT: korlátozások; 34 vagy 49 euró (1 vagy 12 hónapig ingyenes frissítések)

SpeakBoard 1.0

» Beszél a számítógép

A PC-s szövegfelolvasó programok zöme csak angolul beszél, aminek nem sok hasznát vesszük. Ám a magyar fejlesztésű Speakboard tökéletes magyarsággal szól hozzánk.

Dvorák Bence (rigor@ipma.hu)

A Speech Technology Kft. által kifejlesztett első magyarul beszélő szövegfelolvasó program (text to speech) elsősorban vakok, gyengén látók és diszlexiások számára jelent igazi áldást, de a tanulás, munka és kikapcsolódás során is jó szolgálatot tehet bárkinek.

A gyengénlátók használhatják a képernyőn megjelenő apró feliratok felolvasására vagy akár hosszabb dokumentumok meghallgatására is, és közben a képernyőn a SpeakBoard ablakában követhetik az elhangzottakat. A felolvasás közben megjelenő szövegek tetszőlegesen nagyok lehetnek, de akár teljesen ki is kapcsolhatók.

A SpeakBoard a vágólapon keresztül képes elérni más programok szövegeit. Ha a beállításokban nincs letiltva, akkor minden szöveget felolvas, ami a vágólapra került.

A kiejtés a magyar nyelv szabályai szerint történik, de például gyakran használt idegen szavak esetén kivételeket tehetünk. A szoftverben ugyan számos magyar és idegen nyelvű kivételt beépítettek, de bővíthetjük is ez irányú ismereteit a \Program Files\Speech Technology\SpeakBoard\ könyvtárban található UserHun.dic file szerkesztésével. Ehhez akár a Notepad is megfelel. A file-ban néhány példát is találunk a kivételek megadásához. Mindegyik sor egy kivételt tartalmaz. Az első szó jelenti a kivételt, míg a második a fonetikus megfelelőjét. Ha a kivétel után állhat valamilyen toldalék, akkor a szó végére aláhúzás jelet kell tennünk, így a program automatikusan a szó ragozott formáit is helyesen kezeli.

A felolvasáshoz választhatunk férfi (Miklós) vagy női (Kriszta) hangot, illetve a rendszer beépített felolvasóját, azaz Microsoft Samet, ő azonban kizárólag angol kiejtéssel szólal meg.

A felolvasott szöveget egy popup ablakban követhetjük a szemünkkel. Ez a felolvasóablak változatos külsőben pompázhat a bőrözési lehetőségnek köszönhetően. A felszínek kínálatát az internetről bővíthetjük, de mi magunk is egyszerűen készíthetünk új külsőt.

Ha gépünkön Microsoft Word 2000/XP található, a Word eszköztárában megjelenik a SpeakBoard ikon, mellette pedig a *Felolvas* felirat. Ha erre az ikonra kattintunk, a program felolvassa a teljes dokumentumot vagy a kijelölt részt. Ha más szövegszerkesztőt használunk, vagy Adobe Acrobat dokumentumot akarunk meghallgatni, a vágólapos megoldást választhatjuk. A Windows intézőjében azonban helyi felnyíló menübe is beépül, így a kijelölt szövegfile-t is felolvastathatjuk. Az indítást követően a program ikonja megjelenik az óra mellett, ahol a felnyíló menüből elérjük a fontosabb beállításokat.

A SpeakBoard magyar nyelvű Windows rendszereken (98 vagy újabb) működik.

A SpeakBoard jelenleg a Media Markt üzleteiben kapható 19 990 Ft-os áron, a Sulinet nyújtotta kedvezményt is igénybe vehetjük rá. A SpeakBoardot a telepítését követően aktiválni kell, enélkül a próbaváltozat csak 15 napig működik. PCM

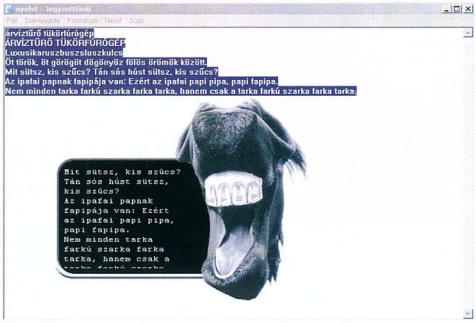

» A SpeakBoard nem ismeri a nyelvbotlást

» Akár dalra is fakad

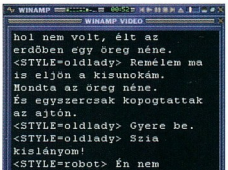

» Sajátos felszín Winamp-fanatikusoknak

A Speech Technology Kft.

A beszédtechnológiai kutatásokra és fejlesztésekre szakosodott Speech Technology Kft. 2001-ben alakult. Hamarosan elkészült a saját technológiára (APR – Automatic Phoneme Recognition) alapozott újszerű beszédszintézis (advanced text-to-speech – ATTS) rendszerével. Az ATTS eljárás a világ első és mindmáig egyetlen nyelvfüggetlen beszédszintézis-rendszere, amely lehetővé teszi a könnyű fejlesztést a kevésbé elterjedt nyelvekre is.

Az Axelero Internet által indított Hírmondó nevű szolgáltatás, amely a vakok és gyengénlátók számára lehetővé teszi az internetezést, illetve az Axelero OrigoPlay honlapján működő virtuális műsorvezető ügynök, a VNC (Virtual News Caster) szintén a Speech-Technology Kft. fejlesztésének eredménye.

➲ www.speecht.com

Hallgassuk meg!

Az érdeklődők a fejlesztők weboldalán, a *Demó* rész alatt meghallgathatják az általuk beírt szöveget Kriszta vagy Miklós hangján. A kiejtés kellemes, természetes hatású, a mondathangsúly enyhén változik kérdőjel esetén. A beszéd sebességét tetszőlegesen szabályozhatjuk.

Az ügyesebbek még éneklésre is rábírhatják a programot. Hogy milyen sikerrel? Azt is meghallgathatjuk a ➲ **www.speecht.com/speakboard/Extras.php** címen.

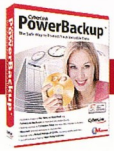

Cyberlink PowerBackup 1.0

» Adatok biztonságban

Fontosabb dokumentumaink, munkáink nincsenek teljes biztonságban, ha csak egyetlen példány van belőlük a merevlemezen, mert bármilyen szoftveres vagy hardveres hiba következtében elveszhetnek. Van egy megoldásunk...

Dvorák Bence (rigor@ipma.hu)

Ha elvesztek az adatok, bevethetünk különböző ügyes szoftvereket, vagy adatmentő céghez fordulhatunk, de ez sem mindig segít, ráadásul költséges. Sokkal egyszerűbb és megnyugtatóbb, ha a fontos adatainkról biztonsági mentést, azaz backupot készítünk. A Cyberlink PowerBackup erre a feladatra kínál átfogó és kényelmes megoldást.

A backup készítése elméletileg egyszerű feladat. Össze kell szednünk azokat a dokumentumokat, melyek fontosak számunkra, és utána felírjuk CD-re vagy egy másik merevlemezre. Csakhogy a mentést érdemes rendszeresen elvégeznünk, ami sok és nagyméretű anyag esetén már jó kis különmunkát jelent. Ha pedig helytakarékos módon csak az újdonságokat, a megváltozott file-okat mentjük le, még több időt kell erre szánnunk. Rendszeres, unalmas és fárasztó tevékenység, amiről hajlamosak vagyunk megfeledkezni.

Miért végezzünk ilyen favágómunkát, ha mindezt megcsinálja helyettünk a Cyberlink PowerBackup?

EGYSZERŰ HASZNÁLAT, ÖSSZETETT LEHETŐSÉGEK

A díszes felületű programban varázslószerűen, lépésenként járhatjuk végig a biztonsági mentés készítésének útját. Ez négy lépésben történik. Először kiválasztjuk az archiválni kívánt file-okat és mappákat. A program rögtön jelzi az összes adat méretét. Ezt követően meg kell határoznunk, hova szeretnénk a mentést végezni – ez lehet merevlemez, hálózati meghajtó, CD, DVD stb. –, és ennek függvényében az archívumot több kötetre is oszthatjuk.

A harmadik lépésben kiválaszthatjuk a backup metódusát (teljes, különbözeti, növekményes), valamint azt, hogy tömörítse-e (gyors, vagy maximális tömörítés), és újraírható CD/DVD esetén felülírja-e a korongon található adatokat. Kivételeket adhatunk meg file-típusokra vonatkozóan, illetve jelszavas védelmet kapcsolhatunk be.

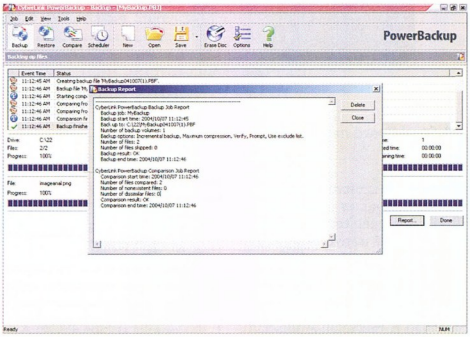

» Archiválás bármilyen médiumra, még kétrétegű DVD+R/RW-re is

A negyedik lépés a folyamat elindítása. Az indítás előtt még egyszer áttekinthetjük a backup beállításait. Ha mindig ugyanazokkal a mappákkal dolgozunk, elég csak egyszer beállítani mindent, és a rendszeres backupot onnantól automatizáltuk is: naponta, hetente vagy havonta meghatározott időpontokban a program automatikusan elvégzi a munkát.

MENTÉSI MÓDSZEREK

Többféleképpen készíthetünk mentést attól függően, hogy mennyi időt szánunk a művletre, illetve mennyi helyet a backupra.

Első alkalommal teljes backupot kell készíteni az archiválni kívánt mappákról, file-okról: a kiválasztott elemek tömörítve vagy tömörítetlenül bekerülnek egy PBF file-ba, amit a program a meghatározott helyre (merevlemez, írható CD/DVD stb.) másol.

A következő mentéseknél, amikor az archivált mappák tartalmának csak egy része változik, célszerűbb különbözeti backupot készíteni. Ilyenkor csak azok a file-ok kerülnek mentésre, melyek a legutóbbi teljes backup óta kerültek az anyagban, vagy azóta módosultak. A visszaállításhoz szükségünk lesz a teljes és a különbözeti backupra is. Ennél a módszernél a későbbi különbözeti mentések mindig a teljes backuphoz képest történt változásokat tartalmazzák.

A leghelytakarékosabb a növekményes backup. Ebben az esetben mindig csak az előző backuphoz képest bekövetkezett változások kerülnek mentésre. Az anyag visszaállításánál szükség van tehát az összes növekményes backupra.

»infó

- Multimédia Magyarország Kft. ☎ **463-9030; www.multimedia.hu**
- **www.gocyberlink.com/english/products/powerbackup/main.jsp**

A PowerBackup lehetőségei

- Teljes, növekményes és különbözeti biztonsági mentés készítése
- Mentés ütemezése (adott időpontban naponta, hetente, havonta)
- Többkötetes mentés
- CD-R/-RW, DVD-R/-RW, DVD+R/+RW, DVD-RAM, 8,5 Gbyte-os DVD+R/RW támogatása
- Mentés lemezméretehez igazítása (figyelembe veszi azt is, ha már találhatók file-ok a lemezen)
- Külső meghajtók (merevlemez/USB/Jazz/Zip/MO) támogatása
- Adattömörítés
- Jelszavas védelem
- Kivétellista, file-ok szűrése adott kiterjesztésre
- File-keresés a backup belsejében
- Jelentések készítése a műveletekről
- Jelentések tárolása a My Catalogban a visszaállításhoz

HA MÁR ELKÉSZÜLT A BACKUP

Megtörtént a katasztrófa, de szerencsére nekünk biztos helyen ott a backupunk, amelyből vissza kell állítanunk a fontos adatokat. Ehhez meg kell adnunk, hogy honnan hova szeretnénk a backupot visszaállítani. Meg kell határoznunk, hogy a már létező, illetve azonos file-ok esetén a régebbieket írja felül, soha ne írjon felül, vagy mindig kérdezzen rá. Ha nincs szükségünk a teljes anyagra, egyes kiválasztott file-okat is módunkban áll visszaállítani. Emellett keresheetünk a backup belsejében, és összehasonlíthatjuk a különböző időpontokban készített mentések tartalmát.

A Cyberlink PowerBackup Microsoft Windows Me, 2000/XP rendszereken működik, ára 16 900 Ft (39,95 dollár). PCM

ACDSee 7.0

» A régi hírnévhez méltóan

Szinte napra pontosan egy évvel az ACDSee 6.0 megjelenését követően a kanadai ACD Systems bejelentette „zászlóshajójának", az ACDSee-nek legújabb, 7-es számot viselő verzióját.

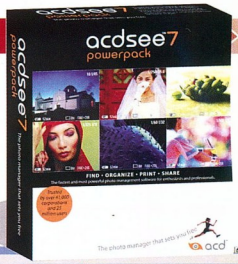

Weisz Tamás

Amikor tavaly ilyenkor bemutattam az ACDSee 6.0-t, többször is megemlítettem, hogy komoly dilemma elé állított a program: az a pár hasznos apróság, amiben valóban többet tud elődjénél, megéri-e nekem azokat a kellemetlenségeket, amiket az új verzióval el kell viselnem. A későbbiekben a 6.03-as javítással a gondok egy része – elsősorban a program sebességével kapcsolatosak – valamelyest csökkentek, ám igazán nem sikerült teljes egészében megbékélnem néhány dologgal, legfőképpen a miniatűrök méretváltoztatásának komoly korlátozásával. Éppen ezért most jóval kisebb lelkesedéssel és sokkal óvatosabban kezdtem az ismerkedést az új verzióval. Részben talán ennek is köszönhető, hogy a csalódás ezúttal kimondottan pozitív volt, és hogy az ACDSee 7.0 szinte „lemosta" gépemről elődjét.

RÉGI ISMERŐS – SOK EXTRÁVAL Az előzmények ismeretében talán nem meglepetés, hogy a program elindítása után az első dolog, amit észrevettem – és ami nagyon megtetszett – az a csúszka volt, amellyel alapértelmezés szerint 25x18-tól 240x180-ig akár pontonként lehet változtatni a miniatűrök méretét. Azért írtam, hogy alapértelmezés szerint, mert a *Tools → Options* ablak *File List → Thumbnail Ratio* oldalán 2:1-estől 1:2-esig száz lépésben állíthatjuk be a képarányt. Ráadásul a program a korábban látottakhoz képest elképesztő gyorsasággal, gyakorlatilag azonnal átméretezi a kis képeket.

A későbbiekben kiderült, hogy nemcsak a miniatűrök kezelésében, hanem szinte mindenben (a képek megjelenítésétől a képadatbázis feltöltésén át a kezeléséig) érezhetően gyorsult a program – gonoszul hozzátehetném, nem volt nagy kunszt.

De nemcsak a program, hanem a vele végezhető munka is jóval gyorsabbá vált. Egyre több programban találkozunk olyan eszközsávval, amely mindig az éppen kijelölt objektumhoz vagy objektumcsoporthoz kapcsolódó funkciók ikonjait tartalmazza. Az új ACDSee-ben ennek neve – valószínűleg hosszas kutatómunka és tanakodás után :) – a *Context Sensitive Toolbar* lett, és így elmondhatjuk, valóban azt teszi, amit a neve sugall.

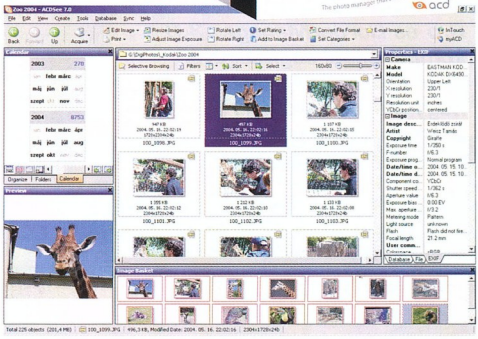

» Gyorsabb és kényelmesebb lett az új ACDSee

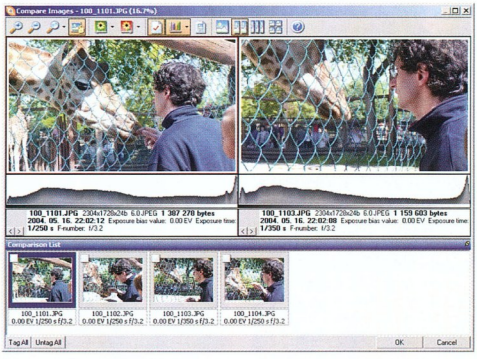

» Könnyebb a választás, ha egyszerre több képet látunk

Eddig is sok funkciót használhattunk „kötegelt üzemmódban". Az egyik leghasznosabb és legtöbbet tudó a csoportos átnevezés (Batch Rename) volt. A digitális fényképezőgépek tulajdonosainak – főleg a rendszeretőknek – kellemes és hasznos újdonság, hogy lehetőségünk van egy lépésben akár több száz fotó néhány EXIF-információját (készítő, copyright, megjegyzés stb.) módosítani (bár arra nagyon kíváncsi lennék, hogy miért kellett ebbe a csoportba a képméretet is belevenni). És ha már a digitális fényképezőgépeknél tartunk, meg kell említeni, hogy bár az ACDSee továbbra sem tartja a lépést a legújabb gépekkel a közvetlen kapcsolattartás terén, közel egy tucat gyártó (Canon, Nikon, Minolta, Olympus stb.) „digitális negatívjait", azaz a különböző cégek RAW formátumait meg tudja jeleníteni.

KERESSÜK AZ IGAZIT Sok kép – és ez a sok néha akár több ezer is lehet – közül nem egyszerű megtalálni az igazit. Néha még az egy könyvtárban levőkből is nehéz kiválasztani, hogy melyik a legjobb, hát még ha össze is kell előbb szedegetni különböző mappákból, rosszabb esetben különböző lemezekről. Ilyenkor jól jön, ha gondolva hasonló esetekre eleve felcímkéztük a képeket, sőt esetleg osztályoztuk őket – ugyanis az ACDSee 7.0 már ez utóbbiak alapján is tudja szűkíteni a listát. Ha pedig összetettebb a probléma, kimondottan jól fog jönni a *Selective Browsing* nevű „szűrőrendszer", amellyel több szempont szerint is keresgélhetünk.

Amikor a keresés eredménye egynél több kép, akkor már nekünk szubjektíven kell eldöntenünk, hogy melyik az igazi, melyikre van éppen szükségünk. Szerencsére ezeket a képeket az új *Compare Images* ablakban érdemes összehasonlítani, ahol két, három vagy akár négy fotót is egyszerre láthatunk – legfontosabb adataikkal, hisztogramjaival, sőt akár az alul- és túlexponált részletek kiemelésével. Végül, de nem utolsósorban, ha végre sikerült megtalálnunk a megfelelő képeket, azokból – a korábban is meglévő „termékek" (HTML-album, indexlap stb.) mellett – akár Adobe PDF vagy Macromedia Flash formátumú vetítéseket is készíthetünk, melyeket e-mailben elküldhetünk vagy kihelyezhetünk honlapunkra. PCM

»infó

- **www.acdsystems.com/English/Products/ACDSee/index.htm**
- Hízókúrára fogva – PCM, 2003/12/100
- PCM DVD: \cikkekhez \acdsee7\
  TESZT: 30 nap; 49,99 USD

Káoszűző irodákba

A Novell a mikro- és kisvállalkozások segítésére ingyenessé tette a Hálózati Alapcsomagját. Az előző számunk DVD-mellékletére felkerült NetWare Server 6.5 és BorderManager 3.8 komponensei segítségével akár otthon is építhetünk nagy megbízhatóságú szervert professzionális tűzfallal.

_tz (tomori@puskin.sote.hu)

Míg a NetWare Server és a BorderManager az otthoni felhasználástól a közepes méretű vállalkozásokig mindenkinek használra lehet, az e havi korongra kerülő másik két komponenst, a ZENworks for Desktops 4-et és a GroupWise 6.5-öt inkább a nagyobb vállalkozások tudják kihasználni. Igaz, 3-5 felhasználótól már a GroupWise nagyon hatékony segítség a kisvállalatok számára a mindennapi kommunikációban. A saját rendszergazdával nem rendelkező vállalkozásoknak nagyon hasznos szolgáltatás a ZENworks távoli képernyő-átvételi képessége, hiszen a rendszert üzemeltető külső cég gyorsan és hatékonyan tudja távolról elhárítani a hibát.

ZENWORKS 4 DESKTOPS MANAGEMENT A munkaállomások, szerverek minél nagyobb fokú rendelkezésre állása, az esetleges hibák gyors kijavítása a vállalatok elemi érdeke. A cél, hogy a felhasználók valóban csak használói legyenek a számítógépnek, minden további művelet kerüljön a szakemberek hatáskörébe. A Novell megoldása a *Zero Effort Networking* (gondtalan hálózathasználat). A ZENworks segít a központi rendszerfelügyelet, egységes vállalati informatikai rendszer kialakításában és üzemben tartásában.

A Novell ZENworks 4 minden egyes komponense valamilyen szempontból arra szolgál, hogy a felhasználóknak megbízható, automatizált és személyre szabott munkakörnyezetet biztosítson. Alkalmazásával a szervezetek csökkenthetik az informatikai erőforrások kezelési költségeit az asztali számítógépek, laptopok, szerverek és kézi eszközök teljes életciklusán keresztül. A ZENworks szinte minden platformon biztonságos, személyazonosságalapú, házirendekkel vezérelt automatizálást nyújt az alkalmazások felügyeletéhez, a szoftverjavítások automatikus kezeléséhez, az eszközgazdálkodáshoz és az operációs rendszerek közötti átméréshez.

GROUPWISE 6.5 A munkacsoportok hatékony együttműködésének elősegítésére több cég fejlesztett megoldásokat. A Novell a több platformon is elérhető csoportmunkaszoftverét, a GroupWise 6.5-öt tette az alapcsomag részévé. Vegyük sorra a főbb lehetőségeit.

- *E-mail:* elektronikus levelek (és csatolt file-ok) küldhetők, fogadhatók, tárolhatók, rendezhetők, rendszerezhetők és archiválhatók. Természetesen a szokásos funkciók – továbbküldés, másolat, láthatatlan másolat, válasz stb. – sem hiányoznak. A felhasználók részletes állapotinformációt kapnak az elküldött üzenetek-

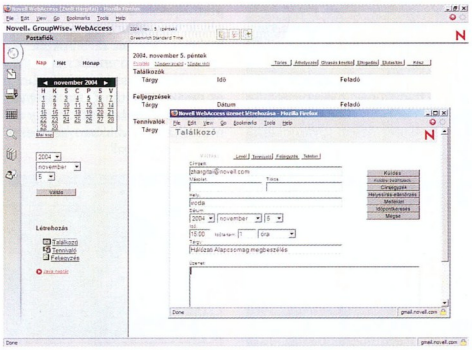

» A GroupWise Messenger

Novell Nterprise Branch Office

A Hálózati Alapcsomag rendelkezik egy olyan komponenssel, amely DVD-nkre nem került fel. Megítélésem szerint ennek a fontos összetevőnek az Alapcsomag korlátozott számú licencével nincs gyakorlati jelentősége. A további licencek vásárlásakor pedig hozzá lehet jutni a Novell disztributorainál.

Ez a Novell Nterprise Branch Office, amely kifejezetten a több telephelyen dolgozó cégeknek készült. Ezeknél a cégeknél általában a központi telephelyen összpontosul a teljes informatikai szolgáltatás, amit a kis telephelyek nem tudnak elérni. Ezen segít a Novell eDirectoryval karöltve a Branch Office.

Ez két részből áll: a fiókirodai szerverből és központi szerver(ek)ből – ez utóbbi a központi telephelyen segíti a hitelesítést és a mentést. A fiókirodai szerverek önálló módban is futhatnak a különböző kirendeltségeken, de így nem tudják kihasználni a központi szerver minden előnyét.

A Branch Office helyi hitelesítést biztosít a helyi és a központi szerver(ek) közötti biztonságos kommunikációhoz, ami állandó biztonsági szintet nyújt a teljes vállalati hálózatban. Emellett segítségével a mentések elvégezhetők a központi irodában, automatizálja a felhasználói hozzáférés létesítését, valamint hozzáférést biztosít a file- és nyomtatási szolgáltatásokhoz. Nagy előnye, hogy a drága bérelt vonal helyett nyilvános netkapcsolatot használ. A helyi szerver központi menedzselése és mentése következtében gyors újrakonfigurálás és katasztrófaelhárítás végezhető.

A Novell Kisvállalati Csomag fontosabb távoli adminisztrációs lehetőségei

A szerver címe vagy domainneve	*Elérhető funkció/használható segédprogram*
sys:public\win32\nwadmin.exe	NetWare Admin
sys:public\mgmt\ConsoleOne\1.2\bin\ConsoleOne.exe	ConsoleOne
sys:public\mgmt\ConsoleOne\1.2\rconj.exe	Remote konzol
http:\\server\nps\iManager.html	iManager
http:\\server:8008	Remote Manager
http:\\server	bemutatkozó lap, rövid információ a szolgáltatásokról
http:\\server:8300	GroupWise Messenger telepítése a munkaállomásra – a szerverre kell telepíteni
http:\\server:7205	GroupWise Webacces ellenőrzése
server	SSH kliens a konzolparancsok távoli használatához

ről és találkozókról, a még ki nem nyitott leveleket pedig vissza is vonhatják. A több különböző e-mail címre – POP és IMAP levelezőszerverekre – érkező anyagok összegyűjthetők egy postafiókba. Szabályok használhatók a tételek továbbküldéséhez, sorba rendezéséhez, átruházásához, elutasításához vagy a szabadság esetén történő automatikus válaszhoz, esetleg továbbításhoz. Az e-mailek a GroupWise-ban tárolt többi információval együtt az összes típusú kommunikációt egy helyre gyűjtő GroupWise Univerzális Postafiókkal vagy egy szabványos webböngészővel érhetők el. A címjegyzékek személyre szabhatók és rugalmasan szerkeszthetők.

• *Naptár és ütemezés:* ütemezhetők a személyek és erőforrások (mint például tárgyalótermek és eszközök) is. A találkozók optimális időpontjának kiválasztásában nyújt segítséget az ütemezés foglaltságkeresési funkciója. A címzettek egyszerűen elfogadhatják vagy elutasíthatják a javasolt találkozókat, és döntésüket írásban indokolhatják. Az időintervallumok szabad, bizonytalan, elfoglalt és házon kívül jelzéssel láthatók el. A naptárfunkciók rugalmas egyéni nyilvántartást tesznek lehetővé, számos nézetet és nyomtatási variációt kínálnak.

» A GroupWise elérése böngészőből

Nyomtasson 80%-kal olcsóbban!

Kiürült tintapatronját ne dobja el. A patron újratöltésével akár 80%-os megtakarítást is elérhet a minőség feláldozása nélkül.

Keresse fel az InkTec honlapját, ahol
- akár a patron akár a nyomtató típusának ismeretében kiválaszthatja, hogy melyik InkTec utántöltőre vagy patronra van szüksége.
- egy térkép segítségével kiválaszthatja az Önhöz legközelebbi **InkTec Töltőállomást** illetve **InkTec Shopot.**

www.inktec.hu

Példa egy egyszerű login scriptre

```
map display off
map errors off
map z:=sys:
map y:=sl5:=sys:public
map k:=data:

if member of "USERS" then BEGIN
  map root k:=data:users\%LOGIN_NAME
end

dos set logname="%LOGIN_NAME"
dos set usrnam="%FULL_NAME"
dos set prompt="$P$G"

drive k:
map errors on
map display on
map
write ""
write
"*****************************************"
write " Server Name : %FILE_SERVER"
write " Network Address : %NETWORK_ADDRESS"
write " Node Address : %P_STATION"
write " Workstation : %STATION"
write " Op.Sytem : %OS %OS_VERSION"
write " Op.Sytem : %PLATFORM"
write " Windows : %WINVER"
write " Good %GREETING_TIME %FULL_NAME."
write
"*****************************************"

no_default
```

• *Feladatkezelés:* egyéni és csoportos feladatok is ütemezhetők, fontosságuk szerint sorba rendezhetők, és a befejezésig nyomon követhetők. A nem teljesített feladatok automatikusan előrébb lépnek.

• *Dokumentumkezelés:* dokumentumok tárolása, megosztása és felügyelete. A legfontosabb funkciók: dokumentumok létrehozása, dokumentumverziók követése és tulajdonosi jogok kezelése, keresés a teljes szövegben, valamint jogosultságalapú hozzáférés-vezérlés.

• *Munkafolyamat-kezelés:* az üzleti folyamatok megvalósításához szükséges tevékenységek kezdeményezése és azok folyamatának felügyelete. File-ok vagy azokra mutató hivatkozások küldhetők sorban több felhasználónak. Amint az egyes felhasználók teljesítették a feladatot, a GroupWise automatikusan továbbküldi azt a következő címzettnek.

• *vCard:* a felhasználók üzenetek mellett szabványos elektronikus névjegyeket is küldhetnek. A vCard adatai azonnal a személyes címjegyzékek bejegyzéseivé alakulnak át.

• *Párbeszédek kezelése:* a GroupWise automatikusan tárolja valamennyi elküldött és érkezett üzenet témáját. A párbeszédek témákra bontásával a felhasználók rendszerezve tekinthetik meg az üzenetet és az erre érkezett válaszokat. Mappamegosztással együtt használva a témára bontási funkció vitacsoport típusú lehetőségeket kínál, vagyis valamennyi résztvevő az adott témához tartozó összes üzenetet láthatja rendszerezve, a küldés sorrendjében.

• *Internetes publikálás:* a GroupWise WebPublisher dokumentumkezelő eszközzel a felhasználó egyszerűen publikálhatja a GroupWise könyvtárakból a dokumentumokat a világhálón és az intraneten. Az internet és az intranet felhasználói a GroupWise-könyvtárban található dokumentumok eléréséhez bármelyik webböngészőt használhatják. A dokumentumok elérhetők URL-eken keresztül, könyvtárlistákból választva vagy teljes szövegű keresés alapján.

• *Integrált felhasználói felület:* a GroupWise tökéletesen integrált, egységes felhasználói felületet biztosít az összes üzenettovábbítási és együttműködési funkcióhoz. Az Univerzális Postafiók elektronikus levelezési, naptár-, időbeosztási, dokumentumkezelő és e-mail felügyeleti funkciói egy helyen érhetők el.

• *Webes hozzáférés:* a GroupWise Univerzális Postafiókja és az ott tárolt információ megfelelő jogosultság esetén bármely szabványos webböngészővel az internet bármely pontjáról elérhető.

• *Vezeték nélküli webhozzáférés:* különböző típusú – WAP-os szabványokat kezelő – mobiltelefonok felhasználásával küldhető és fogadható üzenet, szervezhető találkozó, készíthető feladat és feljegyzés, megtekinthető a naptár, használható a címjegyzék.

FUSSUNK NEKI! Megismertük a Hálózati Alapcsomag alkotóelemeit. Az előző szám korongjáról felkerült a vasra a NetWare. A monitorról egy X szerver figyel, az [Alt Esc] és [Ctrl Esc] billentyűkkel elő lehet varázsol-

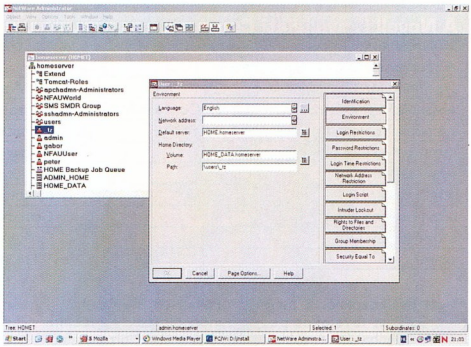

» Nwadmin – a jól használható őskövület

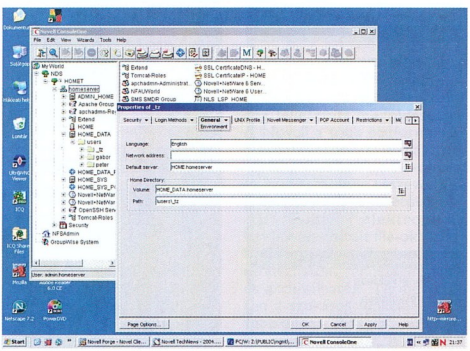

» ConsoleOne – a Javában írt segédprogram

A ZENworks for Desktops 4 fontosabb szolgáltatásai

- Rendszerkép készítése és ezen alapuló automatikus géptelepítés.
- Személyre szabott szoftvertelepítés, automatikus hibajavítás, szoftverhasználat mérése.
- Különböző irányelvek, többek között Windows Group Policy kezelése.
- Távoli felügyelet a munkaállomás desktop átvételével.
- Teljes körű szoftver- és hardverleltár.

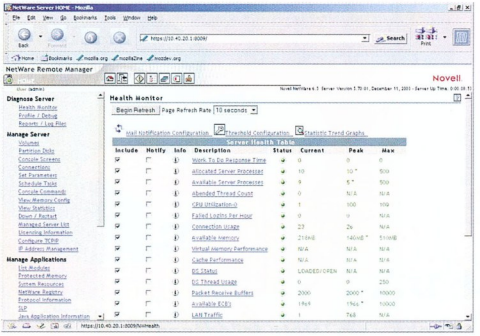

» Mindent böngészőből: a Remote Manager

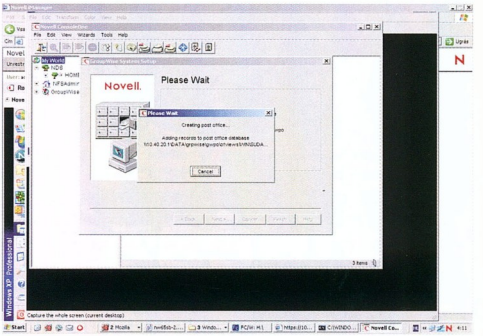

» A GroupWise telepítése

ni a hagyományos karakteres NetWare-képernyőt. Van egy felhasználónk, az admin. És itt a legújabb korong a GroupWisezal és a ZENworksszel. Hogyan tovább?

A szerver adminisztrációjára számos módszer áll rendelkezésre. A magamfajta dinoszauruszok örömére megmaradtak a hagyományos konzolparancsok. Mai napig jól használhatók távoli SSH kapcsolat segítségével.

Amikor még a NetWare egy nagyon kis erőforrás-igényű szerver operációs rendszer volt, menüalapú, karakteres segédprogramokat használhattunk. Közülük ma már csak az egyre csökkenő funkcionalitású nwconfig-nak és a hálózati szolgáltatásokat beállító inetcfg-nek van jelentősége.

A felhasználói accountok, jogosultságok, a felhasználói csoportok, kontextusok mind az eDirectoryban tárolódnak. Ezek készítésére, manipulálására több segédprogram is van.

Bár a Novell már nem fejleszti, jól használható az nwadmin grafikus segédprogram, a BorderManager bizonyos funkcióinak eléréséhez pedig nélkülözhetetlen. Hátránya, hogy csak Windowson működik, így csak munkaállomásról használható.

Mind a munkaállomáson, mind a szerver X konzolján futhat a ConsoleOne (C1), az a Java-ban írt segédprogram. A C1 tartalmazza mindazon funkciókat, melyeket az nwadminban elértünk. A különböző szeralkalmazásokat (GroupWise, ZENworks) beépülő moduljaik segítségével menedzselhetjük.

Ma, amikor a hálózatok már túlnyúlnak a vállalat fizikai határain, a felhasználók bárhonnan elérhetik adataikat. Miért lenne ez másként a szerver adminisztrációjával? A legtöbb vállalkozásnak nem éri meg főállású rendszergazdát alkalmazni. A rendszergazdának pedig a felmerülő rendszeradminisztráció elvégzésére felesleges a szerverhez kimenni. A megoldás: platformfüggetlenül, böngészőből végezni el a munkát, akár egy PDA-ról. A Novell két böngészőalkalmazást szállít ehhez: a szerver tulajdonságait ellenőrizhetjük, módosíthatjuk a Remote Managerrel; az eDirectory menedzselésére, az alkalmazások konfigurálására pedig az iManagert használjuk.

A RENDSZERKOMPONENSEK TELEPÍTÉSE

E számunk DVD-mellékletén található a GroupWise és a ZENworks. Ezeket munkaállomásról lehet telepíteni. Megkeressük a programcsomag gyökérkönyvtárában a setup.exe és a winsetup.exe programot, és elindítjuk őket.

A szerverre ezek az összetevők utólag is telepíthetők: miután az első DVD a meghajtóba került, a szerver grafikus konzolján indítsuk el az *Install* menüpontot. Az *Add* gombra kattintás után megkeressük a múlt havi DVD-n az NW65PROD könyvtárat, és abban a postinst.ni response file-t. A rendszer telepíti a kiválasztott komponenseket.

Következik a szerver konfigurálása: a cikk terjedelmi korlátai nem teszik lehetővé egy vállalati szerver konfigurálásának teljes leírását – arra ott van a múlt havi DVD-n a dokumentáció. Az alábbiakban néhány tanácsot szeretnék adni a további munkához.

A felhasználók és tulajdonságaik az eDirectoryban tárolódnak. A címtár tartalmazza (számos más mellett) a felhasználókat, a jogosultságokat. Az azonos tulajdonságú felhasználói objektumoknak konténeret készíthetünk, együtt kezelhetjük őket. Egy kisvállalat esetében ennek ugyan nincs jelentősége, hiszen néhány felhasználó van csupán, de legalább két csoport létrehozását mindenképpen javaslom, az *admin* és a *user* csoportét.

A ConsoleOne segítségével alkosuk meg a csoportokat, és a felhasználói accountokat, rendeljük hozzá a jogosultságokat. Ha a Native File Acces segítségével is szeretnénk elérni a szervert, a simple passwordot is be kell állítanunk, vagy pedig engedélyeznünk kell a Universal Passwordöt. Ez utóbbi ebben az esetben célravezetőbb, mert így a felhasználóknak csak egy jelszót kell kezelniük. Megtehetjük persze mindezt iManagerrel is, de a C1-et erre a célra egyszerűbbnek találom.

A felhasználói bejelentkezéskor vannak olyan teendők, melyeket mindig végre kell hajtani: meghajtó-összerendelések, környezeti változók beállítása, üzenetek kiírása, esetleg programok indítása. Erre szolgálnak a login scriptek. Négyféle login script lehet, a rendszer, a konténer, a felhasználó és a default. Kevés felhasználó esetén elég egy egyszerű rendszer login script.

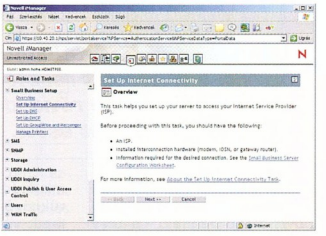

» A netkapcsolat beállítása az iManagerből

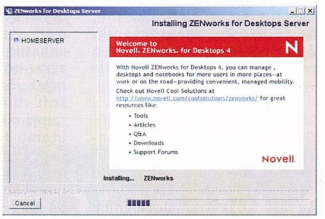

» A ZENworks szerver telepítése munkaállomásról

A szerver konfigurálását az iManager segítségével kényelmesen befejezhetjük. A teljesség igénye nélkül: könnyedén beállíthatjuk a netkapcsolatot, az esetleges DHCP szervert, a nyomtatókat és a GroupWise-t.

Elkészült a mű. A szerver működik, a felhasználók bejelentkezhetnek, használhatják, a mű forog, az alkotó pihen...

Külön köszönet a cikk megírásához adott segítségért a Novell Magyarország munkatársainak.

Ismét böngészőháború?

Az 1998 előtti években a webes technológiák soha nem látott fejlődésen mentek keresztül, virágzott az egész iparág. A korszak legnépszerűbb böngészője a Netscape Navigator volt, a számítógépek 72 százalékán ez futott, a Microsoft Internet Explorer 3 piaci részesedése mindössze 18% volt. Ez azonban 1997 végén, 1998 elején gyökeresen megváltozott.

Szigeti Imre

A Microsoft ugyanis egyszerre két újdonsággal rukkolt elő: egyrészt az Internet Explorer 4-es verziójával, amely szolgáltatásaival, minőségével és sebességével egyaránt felülmúlta a Netscape akkori böngészőjét, másrészt egy olyan tervvel, amely később az ellene indított trösztellenes per alapját is képezte. A Windows 98 megjelenésével ugyanis az Internet Explorer 4 immár jóformán eltávolíthatatlan része lett minden Windows-alapú gépnek – a terv szerint ezzel az operációs rendszerek piacán elfoglalt vezető helyét használta ki a cég, nyerő pozícióba juttatva az Internet Explorert, és ezzel egy időben lehetetlen helyzetbe kényszerítve a konkurencia programjait. Ez olyannyira jól sikerült, hogy a Netscape (később az AOL felvásárolta) böngészőjének piaci részesedése sosem látott mélységekbe zuhant – ma pedig (közismert tény) a világon használt böngészők több mint 94%-át a Microsoft Internet Explorer teszi ki.

2004 júliusában azonban váratlan fordulat történt: a Microsoft részesedése a böngészők piacán rövid idő alatt egy teljes százalékot esett. Ez az esemény az elmúlt évek kizárólagos egyeduralmát tekintve mindenképpen számottevő, megrengetheti a net mindeddig rögzült viszonyokat tükröző és tételségbe dermedt világát, még akkor is, ha csupán 95,73%-ról 94,73%-ra esett vissza a Microsoft részesedése – a Netscape felett aratott győzelmet követően ugyanis ez az első alkalom, hogy ilyesmi megtörténik. Szakértők szerint pedig a trend – még ha csak lassan is – egyre erősödik.

2004 júliusában váratlan fordulat történt: a Microsoft részesedése a böngészők piacán rövid idő alatt egy teljes százalékot esett.

MI ÁLLHAT A JELENSÉG MÖGÖTT? Számos folyamat, melyek külön-külön nem eredményeznének drámai változást – összességükben viszont könnyen a közeljövő figyelemre méltó párharcát hozhatják, amely gyökeresen felforgathatja majd a net eddigi világát.

Az Internet Explorer egyetlen komolynak tekinthető, még 1999-ben végrehajtott megújulásától eltekintve ugyanis a böngésző fejlesztése mára gyakorlatilag leállt. Nem adhatunk egyértelmű választ arra, hogy a minduntalan innovációt hangoztató Microsoft miért fejezte be programjának korábban látványos ütemű fejlesztését, és miért hagyta magára a piacvezető pozícióba került terméket immár több mint három éve – de a következményeket mindannyian világosan láthatjuk: a korábban a böngészőtechnológia csúcsát képviselő alkal-

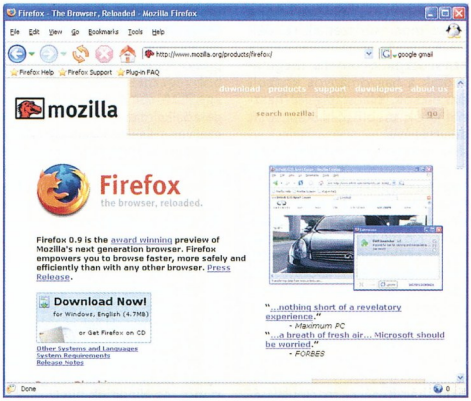

» Mozilla Firefox – a fordulat hírnöke

»infó

- Firefox: **www.mozilla.org**
- Google Gmail: **https://gmail.google.com**

Nyílt szabványokkal a fejlődésért!

Ez év júniusában megszületett egy független csoport: a Web Hypertext Application Technology Working Group (WhatWG). Célja, hogy mindenki bekapcsolódhasson az internet fejlődésének folyamatába – és e munkacsoportnak tagja mindenki, aki számít (leszámítva a Microsoftot). A létrehozott szabványokat publikálják.

- **www.whatwg.org**

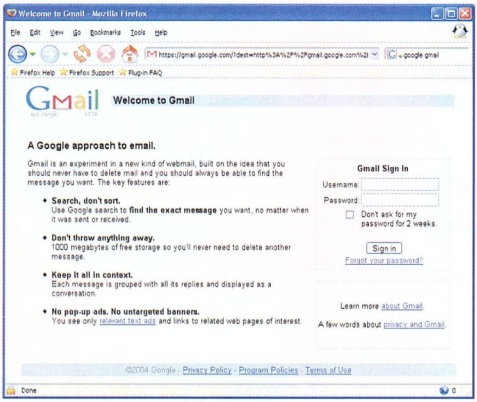

» Google Gmail – ha kell, „örökre" szóló levelesláda és háttértár

mazás ma már alaposan elmarad vetélytársaitól.

Ezt csak tetézi, hogy az elmúlt év folyamán sorban jelentek meg a böngésző jól dokumentált és a médiumok révén széles körben ismertté váló biztonsági hibái. Mára Explorert használni gyakorlatilag egyet jelent annak kockázatával, hogy a folyamatosan megjelenő javítások dacára gépünk nyitott marad a vírusok és az esetleges támadások előtt. A felhasználók életét felugró reklámok, a böngészőt eltérítő oldalak, kémszoftverek és vírusok tömegei keserítik. Ez pedig – főként az utóbbi időben – ahhoz vezetett, hogy a felhasználók bizony hol a cikkek, hol a barátok vagy a munkahelyi adminisztrátor tanácsára átváltanak valamelyik alternatív böngészőre. Többségük a Mozilla Firefox fedőnevű böngészőjét választja, amely az új képességek mellé automatikusan átveszi az Explorer Kedvencek listáját és egyéb fontos beállításokat is, maximálisan megkönnyítve az átállást. Kicsit ironikus, hogy az Internet Explorert kihívó Firefox még csak nem is végleges program: az 1.0-s verzióig sem jutott.

A fentiekkel gyakorlatilag egybeesett a piacvezető böngésző vetélytársainak megerősödése, ami az Explorert jegyző Microsoft számára a lehető legrosszabb forgatókönyv volt. Az alternatív böngészők felhasználói elfelejthetik az életüket eddig megkeserítő rémálmot. Ezenfelül az alternatív böngészők fejlesztői gyakorlatilag nem folytatnak agresszív versenyt egymással: mindannyian a nyílt szabványok felé fordultak, és egységesen fellépve próbálják támogatni ezeket – szemben a Microsoft épp ellentétes gyakorlatával. Ráadásul (talán az Opera fejlesztőit leszámítva) egyiküket sem a pénz motiválja: egész egyszerűen csak jobb böngészőket szeretnének.

A nyílt szabványok mellett pedig felsorakozik a Microsoft minden lehetséges riválisa: amikor az Apple vezérigazgatója, Steve Jobs bemutatta Safari böngészőjük 2.0-s verzióját, nem az Apple által egyedül kifejlesztett új képességekre helyezte a hangsúlyt, hanem a nyílt szabványok támogatására, amelyeket a böngészőközösség többi tagjával együtt fejlesztenek. A Mozilla és a többiek mind egyenlőként vehetnek részt a szabványok megalkotásában.

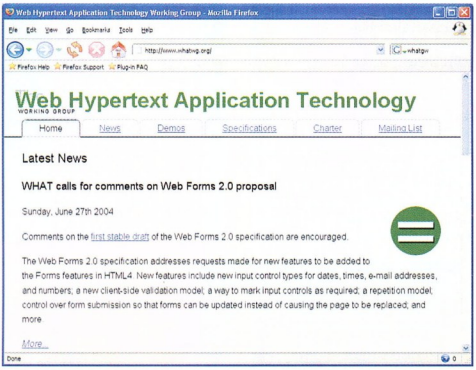

» Új idők új szele, azaz mindent a webre!

A MICROSOFT KÍSÉRLETE Természetesen mindezt a Microsoft sem nézheti ölbe tett kézzel. Megreformálták az Internet Explorer fejlesztőcsapatát, és keresik, mit csináltak rosszul. Létrehoztak egy weboldalt is, ahol a felhasználók javaslatokat tehetnek a böngésző képességeinek javítása érdekében. Ezek a felmérések azonban többnyire olyan problémákra mutatnak rá, amelyekre a rivális böngészőkben már csaknem két éve megvan a megoldás – a felugró hirdetések blokkolása, címkés böngészés (tabbed browsing), az elfogadott W3C szabványoknak való megfelelés stb. Tovább nehezíti az Explorer helyzetét, hogy a Microsoft a böngésző új verziójának megjelenését szeretné a Windows következő verziójához igazítani, erre azonban előreláthatóan 2006-ig még várnunk kell. Addig is marad a Windows XP Service Pack 2, amely némileg javít az Internet Explorer biztonságán és a felugró ablakok kezelésén, de igazi újdonságot nem ad a böngészőhöz.

Mit hoz a jövő?

Úgy tűnik, a net fejlődése is új irányt vesz. Mi lesz majd akkor, ha a jövőben a programjainkat webes alkalmazások váltják fel, és adatainkat is távoli szervereken tároljuk majd? Mielőtt holmi képtelenségként elvetnénk ezt a lehetőséget, jó, ha tudjuk, hogy a technológia részben már meg is valósult: gondoljunk csak a Google cég Gmailjére, ahol gyakorlatilag végtelen kapacitású tárolóhelyhez, rendszeres mentések által garantált biztonsághoz jutnak a felhasználók – mindezt a saját gépükön kívül. Mi lesz akkor, ha az operációs rendszert a jövőben felváltja a böngésző, a számítógép tárolóegységeit pedig egy távoli, közös szerver? Az operációs rendszer szerepe gyakorlatilag jelentéktelenné válik, a Microsoft fő bevételi forrását jelentő számítástechnikai ágak idővel talán meg fognak szűnni.

A válasz erre a kihívásra szintén a Longhornban, a Windows következő verziójában várható. A Microsoft ha még nem is mutatta be, de már bejelentette az Avalon fedőnevű technológiát webes alkalmazások készítésére – a nyílt szabványok és a Microsoft saját rendszereinek csatája a net ezen új, még meghódítatlan területén az elkövetkező évek egyik legérdekesebb összecsapásának ígérkezik.

www.pcmagazin.hu

Szoftver pluralizmus

Az asztali és hordozható számítógépek jó részével elérhető már a világháló. Ennek legnépszerűbb eszközei a böngészők, amelyek története érdekesen alakult a World Wide Web, majd az első weblap 1990. november 13-i megjelenése óta.

Sponga Tamás (stom@fw.hu)

A Linuxot, OS/2-t (eComStation) és a Solarist használók valószínűleg nem most próbálják ki először a Firefoxot vagy valamelyik elődjét. A Windowszal készen kapott Internet Explorert használókat pedig többféle ok is arra kényszerítheti, hogy kipróbáljanak más alternatívát. Ezek az okok lehetnek a sűrűn megjelenő hírek az IE biztonsági hiányosságairól, a gyorsaság, a szolgáltatások hiányossága, az idegesítő popup ablakok stb.

A Firefox jövőjéről a hónapokkal előremutató roadmapről lehet néhány dolgot kiolvasni. Annyi biztos, hogy az 1.0-s verzió, illetve annak hibajavításaival megjelenő alverziók egészen 2005 márciusáig húzzák, akkor tervezik ugyanis kiadni az 1.1-et.

A megjelenített oldalak szinte száz százalékban működnek, ma már ritkán találkozunk olyan weblappal, ami valami miatt nem működik a Firefoxban. Néha egy-két plug-in hiányzik, de az esetek nagyobb részében a Firefox ezeket képes megtalálni és automatikusan telepíteni. Amikor ez nem megy, akkor bizony kell egy kis keresgélés és néha kézimunka, hogy az adott plug-int működésre bírjuk. Utóbbi szerencsére nagyon ritkán fordul elő.

ÉLESBEN A Firefoxot több operációs rendszeren is kipróbáltuk – és a végeredményt tekintve nem tapasztaltunk sok eltérést.

A különböző operációs rendszerektől és a nyelvi változatoktól függően az 5-8 Mbyte méretű csomagok telepítése nagyjából fél perc. A windowsos változat felajánlja, hogy importálja az Internet Explorer beállításait, kedvenceit stb., így pontosan azoktól a beállításoktól folytathatjuk a munkát, ahol az IE-vel befejeztük.

A telepítés után első pillantásra egy szokványos böngészőablakot látunk. Az Internet Explorerhez szokott szemnek elsőként talán az ablak jobb felső részén lévő különálló keresőablak tűnhet fel. Alapállapotban a Google-n lehet keresni vele, de a lenyíló menü *Add Engines* pontjára kattintva további keresőmotorok címét lehet felvenni (Yahoo, Altavista, IMDB, Amazon.com, Wikipedia, Leo online szótárak, üzleti oldalak stb.). A különálló keresőablakkal nem merült ki a jelenleg legnépszerűbb internetes keresőnek, a Google-nak a szerepe – ha ugyanis a *Location* mezőbe (ahová az URL-eket kell írni) bármilyen szót beírunk, és [Entert] nyomunk, akkor a szót automatikusan bedobja a Google-be, és a legelső találati oldalt nyitja meg.

»infó

- A Mozilla hivatalos weboldala: **www.mozilla.org/products/firefox/**
- A Mozilla hivatalos FTP site-ja: **ftp.mozilla.org/pub/mozilla.org/firefox/releases/**
- Keresőmotorok: **http://mycroft.mozdev.org/download.html**
- Firefox extensionök: **https://update.mozilla.org/extensions/** és **http://texturizer.net/firefox/**
- Firefox témák: **https://update.mozilla.org/themes/**
- Magyar Mozilla Projekt: **http://mozilla.fsf.hu/**
- PCM DVD: \mozilla\

Gyorsuló honosítás

A Mozilla Foundation szeptemberben átalakította a honosításra vonatkozó leírását, így az addig megszokott nyelvi változatok elkészítésének metódusa már nem folytatható a Firefox böngésző és a Thunderbir levelező- és newskliens esetében. Az alapítvány szerint a fordítások elkészítése közvetlenül a Mozilla Foundation CVS-én keresztül történik. Így az angol verzióval egy időben megjelenhetnek a különböző nyelvi változatok is. Az első ilyen a Mozilla Foundation által készített magyar Firefox, az 1.0 RC1.

www.mozilla.org/foundation/trademarks/l10n-policy.html

» Amíg a Microsoft Internet Explorerhez évek óta gyakorlatilag csak hibajavítások készülnek, addig a Firefox szédítő ütemben fejlődik

A többi érdekesség már a böngésző belsejében van – vegyük ezeket sorra!

A rendkívül idegesítő reklámablakok (popup windows) ellen hatékony védelem van a Firefoxban: amint olyan oldalra érünk, ahol a reklámozásnak ezt a módját (is) választották, ott azokat a beépített szűrő kivédi. Emellett az oldal tetejére feltesz egy keskeny sávot, amire kattintva a következők közül választhatunk: minden popup ablakot tiltson erről az oldalról, a *Popup Blocker* beállítása, ne mutassa ezt a kis csíkot, és mutassa meg a popup ablakot.

Az egyik leghasznosabb – a Mozillából örökölt – szolgáltatás a Tabbed Browsing. Lényege, hogy nem kell külön ablakokat nyitogatni a különböző weblapoknak, hanem azok egy keretben, egyszerűen fülekkel választhatók ki. Akik régebbóta használják a Mozilla és/vagy Firefox böngészőket, tudják, hogy a Tabbed Browsing tulajdonságait pontosan azon felhasználói igények szerint alakították ki, illetve bővítették a tudását, melyek eredetileg csak egy külső bővítménnyel voltak elérhetők. Ez a bővítmény a Shimoda Hiroshi fejlesztette Tabbrowser Extensions (➲ **http://piro.sakura.ne.jp/xul/_tabextensions.html.en**). A Firefox Tabbed Browsingja persze közel sem tud annyit, mint Shimoda Hiroshi extensionje, de annak leghasznosabb részei bekerültek a Firefoxba és a Mozillába is.

Az utolsó változatokban már átalakított ablak fogadja a felhasználót, ha az *Edit* → *Find in This Page...* (Szerkesztés → Keresés az oldalon) menüpontra kattint, vagy megnyomja a [Ctrl F] billentyűkombinációt. A régebbi úszó ablakot felváltotta egy kes-

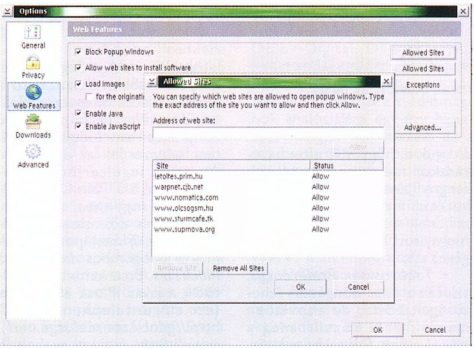

» **Hatékony popupszűrés, ahol megtekinthető és szerkeszthető azoknak az oldalaknak a címe, amik már próbálkoztak fölugráló reklámablakkal**

Böngészőtörténelem

Az első webböngésző 1990-ben, WorldWideWeb néven jelent meg, de az első igazán népszerű a National Center for Supercomputing Applications (NCSA) Mosaic lett, ami eredetileg Unixon futott, majd portolták Apple Macintoshra és Windowsra is. A böngésző 1.0-s verziója 1993. szeptemberére készül el ➲ **http://archive.ncsa.uiuc.edu/SDG/Software/Mosaic/**).

Az NCSA Mosaic Team vezetője, Marc Andersen kilép, és megalapítja a Netscape Communications Corporationt (➲ **www.netscape.com**). A cég 1994 októberében adja ki saját böngészőprogramját, a Navigatort.

A böngészők történetének kezdeti szakaszában feltűnik a Microsoft is. A Spyglass cégtől licencelt forráskódra építi saját programját, az Internet Explorert (➲ **www.microsoft.com/windows/ie/default.asp**). (A Spyglass az NCSA Mosaic forráskódjának a birtokosa volt akkoriban.)

A kilencvenes évek második felének a böngészőtörténete sokáig a Netscape Navigator és az Internet Explorer versenyfutásáról szól, egészen addig, amíg utóbbit a Microsoft beépíti alapértelmezett böngészőnek a Windowsba. (A két nagy mellett több kisebb cég is szeretett volna részesedni a piacból – részesedésük valóban elenyésző maradt.)

A Netscape vezetősége 1998-ban úgy dönt, hogy kiadják a Netscape Navigatort is magában foglaló programcsomag, a Netscape Communicator forráskódját. Erre az alapra építve mindjárt be is indul egy projekt, aminek a célja egy új böngésző – és hozzá kapcsolódó netes programok – kifejlesztése, Mozilla néven.

Az első években lassan halad a fejlesztés, a Mozilla nagyon halványan produkál, lassú és bugos. Aztán a program hízásnak indul, és ahogy egykor a Netscape Communicatorba, ebbe is bekerül a többi alkalmazás: a levelező- és newskliens, a weblapszerkesztő és az IRC-kliens.

A Mozilla Foundation 2002. elején belekezd egy új projektbe, egy, a Mozillából kiemelt különálló böngésző fejlesztésébe. A Phoenix névre keresztelt alkalmazás 0.1-es verziója szeptember 23-án jelenik meg. A Phoenix a legelterjedtebb platformokon használható (Windows, Linux, OS/2, Solaris).

2003. elején a BIOS-gyártó Phoenix Technologies jelzi, hogy jogi útra tereli az ügyet, ha a Mozilla Foundation nem változtatja meg a böngésző nevét – így 2003. április 23-án átkeresztelik Firebirdre. Ezt viszont a Firebird Database Server (➲ **http://firebird.sourceforge.net**) fejlesztője kifogásolja, ezért 2004. február 9-én újabb keresztség: a következő, 0.8-as verzió már Firefox néven jelenik meg.

2004-ben felgyorsul a Firefox fejlődése, sorra jelennek meg benne az olyan szolgáltatások, amik az Internet Explorerben csak külső kiegészítőkkel valósíthatók meg.

TOSHIBA NOTEBOOK VERHETETLEN ÁRON!
FELÜLMÚLHATATLAN TELJESÍTMÉNY
ÉS MULTIMÉDIÁS LEHETŐSÉGEK
További információ: www.technotrade.hu
Ne maradj le róla!
Sulinet expressz

keny sáv, ami az ablak alsó szélén – az állapotsor felett – jelenik meg. Itt a keresett szóhoz már nem kell [Enter]-t nyomni, mert miközben gépeljük be a karaktereket, már ki is jelöli az addigi egyezéseket. Ráadásul ha a *Highlight* gombra kattintunk, színnel kiemeli azt az első szót, aminek első karakterei egyeznek a keresett szóéval.

A Firefox *Download Managere* (Letöltésmenedzser) egyszerű, de pontosan azt tudja, amire a legtöbbször szükség van: a megszakadt letöltést folytatni. Mi is megszakíthatjuk, majd bármikor folytathatjuk a letöltést. Amikor egy letöltendő file-ra kattintunk, megkérdezi, hogy hova töltse, emellett megadhatunk egy tetszőleges helyet, hogy oda mentsen mindent (alapállapotban ez a Desktop). A Download Manager tudása bővíthető plug-inekkel, például időzített letöltéssel, GetRight plug-innel stb.

A Firefoxnak is cserélhető a kinézete. A neten sokféle téma található – ha éppen az Internet Explorer kinézete hiányozna, nos az is van.

A *Password Manager*ben azoknak az oldalaknak a belépési adatait lehet kezelni – kérésre –, amelyeknél be kell írnunk név–jelszó párost. Választhatunk, hogy ha ilyen oldalra tévedünk, töltse ki a beviteli mezőket, soha ne töltse ki, illetve az aktuális látogatáskor ne jegyezze meg az adatokat. A fórumokon sokat bírálták ezt a programrészt, mert alapállapotban bárki hozzáférhet a már eltárolt jelszavakhoz (akár törölheti is).

Több kényelmi szolgáltatás is bekerült a böngészőbe. Ilyen például, hogy a böngésző ablakánál nagyobb képeket automatikusan kicsinyítve jeleníti meg. Ám ha az egérkurzort a kép fölé húzzuk, az egy + jellé változik, és kattintásra teljes méretében jelenik meg a kép.

Szintén ötletes megoldás a beépített Software Update, amivel a böngésző és a bővítmények újabb verzióit lehet megkeresni és frissíteni.

EXTENSIONÖK A Mozilla-család minden tagjára, így a Firefoxra is jellemző, hogy tudását úgynevezett extensionökkel (bővítmény) lehet növelni. Ezeknek a böngészőből közvetlenül telepíthető kiegészítő programocskáknak a többségét külső fejlesztők készítik.

Nagyon sok extension elérhető a hivatalos oldalakról több témában is – például chat, konfiguráció, játékok, letöltési segédletek, humor, keresők, biztonság stb. –, de ha valamihez nem találunk ott kiegészítőt, érdemes keresgélni. Több extensiont ugyanis magánweblapokról lehet letölteni. A következőkben néhány népszerűbb kiegészítést mutatunk be.

• *Adblock:* a Firefox saját beépített popup szűrője mellett nagyon jól használható az Adblock, mivel az oldalon feltűnő, villogó reklámokat is kiszűri. Jellemzően a híroldalakon, a szöveg közé szokták beékelni ezeket a szintén nem túl kellemes reklámbokszokat.

• *Tabbrowser Extensions:* a Tab Browsing, azaz a fülekkel kezelhető böngészés nyújtotta lehetőségek többszörösére gyarapodnak. A bővítmény támogatja a Firefox ablakban a húzd és ejtsd műveleteket; akarjuk-e, hogy a Firefox bezárásakor megnyitott weblapok megnyíljanak a böngésző következő indításakor; hová kerüljenek a sorban az újonnan megnyitott fülek (előre, sor végére) stb.

• *Tabbrowser Preferences:* szintén a füles böngészés lehetőségeit bővíti, de alapvetően más oldalról közelíti meg a böngészőnk finomhangolását. Ezzel az extensionnel mélyebben lehet a böngésző belsejébe hatolni. A telepítés után egy új menüpontot kapunk, amiben állítható például a képek betöltődése, a figyelmeztetések, a külső alkalmazások elindítása, a böngésző színei stb. A Tabbrowser Preferences használata és felépítése kicsit hasonlít a Windows Registryjéhez, de annál jóval közérthetőbb, és a legtöbb helyen felkínálja a beírható lehetőségeket.

• *FlashGot:* ha kevés a Firefoxba épített Download Manager tudása, a FlashGot extension telepítésével több letöltéskezelőt kapcsolhatunk a böngészőhöz, és utána már azokkal kezelhetjük a letöltéseket. A támogatott töltögetőprogramok: Aria, Download Master, Downloader 4 X, FlashGet, Free Download Manager, GetRight, Internet Download Accelerator, LeechGet, Net Transport, ReGet. Ezek mellett azonban gyakorlatilag a legtöbb külső letöltésvezérlőt hozzá lehet idomítani a Firefoxhoz.

• *Download Statusbar:* a beépített Download Manager ablakának kicsinyített változata, nagyobb tudással. Az ablak alsó részében helyezkedik el, és csak akkor nyílik meg, amikor letöltünk valamit. Segítségével kényelmesebben használható a Firefox saját letöltésvezérlője.

• *PluckThis:* bár a papíralapú könyveket nem tudták kiszorítani, népszerűek az e-bookok. Az egyik legelterjedtebb e-book-olvasó a PalmOS-re fejlesztett ingyenes Plucker. A PluckThis extension telepítésekor egy új menüpont jelenik meg a jobbgombos menüben: a *PluckThis*. Erre kattintva betöltődik a javás JPluck alkalmazás (ezt előtte telepíteni kell; **http://jpluck.sourceforge.net/**), ami elkészíti az adott weboldalt Plucker formátumban.

• *BlogThis:* a PluckThishez hasonló extension, ami az egyre népszerűbb webes naplóírást (blog) támogatja.

• *FoxyTunes:* a weboldalak nézegetése közben zenét is hallgathatunk, ha telepítjük a FoxyTunest. Az alsó állapotsorra települ néhány kezelőszerv, amivel a rendszerünk alapértelmezett médialejátszóját lehet irányítani. Többféle népszerű lejátszót támogat: Windows Media Player, Musicmatch Jukebox, Foobar 2000, RealPlayer, CoolPlayer stb.

• *Játékok:* bár egy böngészőnek nem elsődleges feladata, hogy játszani lehessen vele, az extensionök ezt is lehetővé teszik. Hivatalosan néhány, nem hivatalosan kicsit több játék is telepíthető a böngészőre – például a BlockFall (Tetris-szerű játék), a Gnusto (kalandjáték), a Cards (24 kártyajáték) vagy a Minesweeper.

Az extensionöket tartalmazó oldalakra ellátogatók tapasztalhatják, hogy rengeteg kiegészítő található a Firefoxhoz. Amiket a Mozilla Foundation lehagyott a Mozillából, hogy egy kisméretű, gyors böngészőt kapjunk, mi mind visszarakhatjuk. Sőt sokkal többet is! PCM

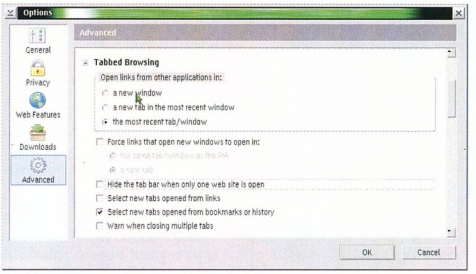

» Az egyik legvonzóbb szolgáltatás a Tabbed Browsing, amit sokféleképpen beállíthatunk

» Átalakított keresőablak – ami nincs az oldalon, az piros alapon látszik

» A Download Managerrel folytatható a megszakadt vagy megszakított letöltés

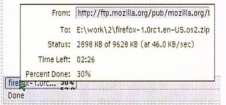

» Download Statusbar – kibővített tudású és lekicsinyített méretű Download Manager alapon látszik

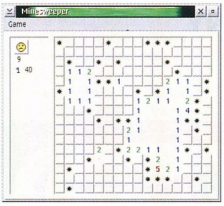

» Ha játszani támad kedvünk, azt is megtehetjük

Adobe Video Collection 2.5

» Dobozba zárt profizmus II.

Novemberi számunkban kezdtük el az Adobe Video Collection 2.5 csomag bemutatását. A programcsomag azonban terjedelmes, ahogy a bemutatásra érdemes újdonságok listája is, így e számunkra maradt két összetevő, az Audition és az Encore DVD ismertetése.

Branyiczky Gábor

A csomag két legfontosabb videofeldolgozó komponense – az Adobe Premiere Pro 1.5 és az After Effects 6.5 Professional – után következzék a hangszerkesztő Adobe Audition 1.5, valamint a művünket végleges formába öntő Encore DVD 1.5 bemutatása!

ADOBE AUDITION 1.5 Az Adobe a Syntrillium felvásárlásával jutott a Cool Edit Próhoz, és azt továbbfejlesztve készítette el az Auditiont. Ezzel a digitális videoszerkesztéshez szükséges szoftvereinek paletjáról korábban hiányzó területet fedett le az Adobe. Bár a Premiere is kínál néhány lehetőséget a hangsávok szabályozására, a komolyabb, kereskedelmi videokiadványok készítéséhez szegényes az eszköztára. Nem így az Auditionnek, ami hangsúlyozottan hangszerkesztő és nem zeneszerző program. Ennek ellenére az Adobe Video Collection mindkét változatában (és az önálló program mellett is) megtalálható a Loopology CD, amelyen szabadon felhasználható hangminták vannak zeneszerkesztéshez.

Sokcsatornás szerkesztő nézet. A hang összeállítása sokcsatornás módban történik, ami nem keverendő össze a Dolby Digital, DTS és egyéb hangrendszerek csatornáival. Az Audition Multichannel nézetének csatornái a stúdiómagnók analógiájára egy-egy hangszer hangját hordozzák, és a sok csatornából áll össze a teljes hangzás – az Auditionben 128 sztereó csatornát használhatunk. A csatornák különböző formátumúak lehetnek: például az egyik sáv MIDI, a másik WAV, a harmadikban pedig egy AVI videó hangsávja.

A hangsávok módosítására rendkívül sok eszközt kapunk. Az Audition 45 saját DSP eszközével és effektusaival, szabályzó-, analizáló- és hangretusáló eszközével hamar káoszba fulladna a munka, annál előbb, minél több csatorna sorakozik egymás alatt. Ennek megelőzésére külön szerkesztő nézetet kínál a program.

Az éppen szerkesztett hanganyag valós idejű megszólaltatásáról a felhasználó által vezérelhető cache-rendszer gondoskodik. Ez a sávokat a már korábban kiszámolt effektusokkal szóltja meg, és csak annyi számítással terheli a processzort, amennyire valóban szükség van.

A kimenetnek választható Multichannel Encoder adja a házimozis értelemben vett sokcsatornás hangot. Az egyes sávok térbeli keverésének látványos módját nyújtja az Audition: egy körben elhelyezett ponttal lehet meghatározni, hogy az adott csatorna az adott időben hol legyen hallható a térben.

Átalakítás, képre vágás. Nincs kőbe vésve, hogy csak videoanyagok hangját szerkeszthetjük az Auditionnel, sőt az 1.5-ösbe néhány lehetőséget kifejezetten azért építettek be, illetve fejlesztettek tovább, hogy akár DVD-Audio (24 bit/96 kHz) szabványnak megfelelő hanganyagot is készíthessünk. Egyébként maximálisan 32 bites felbontásban és 192 kHz mintavételezési frekvenciával tud dolgozni.

A program egyik erőssége, hogy a különféle mintavételezésű forrásokat át tudja alakítani a célnak (CD, videó, DVD) megfelelő szabványúvá. Persze ha a forrás gyenge, az átalakítással nem javul meg. (Erre sajnos több korai kiadású „felkevert" DVD-n is lehet hallani példát.) Arra azonban mindenképpen alkalmas a program, hogy szűrőivel és effektusaival

Az Adobe figyel

No azért nem úgy figyel, mint a Nagy Testvér, de némely szoftverénél már az Adobe is kötelezővé tette a termékaktiválási procedúrát, aminek elmulasztása esetén 30 nappal a telepítést követően – visszatérő figyelmeztetések után – a program megtagadja a működést. A Video Collection csomagból ez két alkalmazást érint, a mindkét verzióban szereplő Premiere Pro 1.5-öt és a Professional változatban megtalálható Photoshop CS-t. Az aktiválási procedúra legegyszerűbben interneten végezhető el. Ennek hiányában az elhibázásukhoz kellőképen hosszú kódokat telefonon is lehet közölni, hogy cserébe megkaphassuk az Adobe automata rendszerétől vagy ügyfélszolgálatosaitól a regisztrációt.

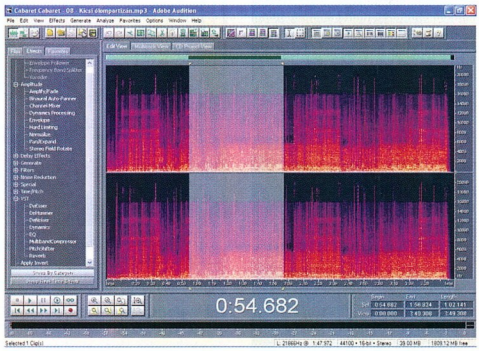

» A hangspektrumnézet új szolgáltatás az Adobe Auditionben

» Némely effektus vezérlőpultja egy űrhajó műszerfalát idézi, de szerencsére az áttekinthető megoldások dominálnak

Az Adobe Audition 1.5 újdonságai

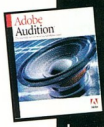

CD-írás: közvetlenül lehet belőle audio-CD-t írni.

ReWire-támogatás: valós idejű hangátadás a ReWire használatára felkészített más alkalmazások – például a Propellerhead Reason és az Audition – között.

VST-bővítmény: használhatók külső fejlesztésű szűrők és effektusok, valamint az Audition saját beépülő bővítményeit is használhatjuk a Premiere Próban.

Spectral View: a meghatározott ideig és meghatározott tartományban megszólaló hangok elkülönített megjelenítésére, szűrésére, effektezésére és módosítására használható.

Pitch Correction: a hangmagasság alapján, automatikusan vagy részletes kézi beállítások alapján speciális hatások elkészítésére vagy a felvétel hamis hangjainak korrigálására ad lehetőséget.

Videotámogatás: mozgóképes anyagok hangjának szerkesztéséhez nyújt segítséget úgy, hogy az AVI, natív DV, MPEG és WMV formátumú képanyagok behívhatók a szerkesztés idővonalára, és előnézeti ablakban meg is jeleníthetők.

Képre nyújtás: a hangsáv hossza egyszerű egérmozdulattal a képanyag hosszához igazítható a hangmagasság módosítása nélkül.

Clink/Pop Elimination: automatikusan eltávolítja a mikrofonok bekapcsolásakor, videokamerák indításakor keletkező kattanásokat és egyéb műszaki zajokat.

Zenék, hangok: több mint 5000-re bővült a hangminták száma, és 20 új mintafelvételt is mellékelnek a programhoz.

Center Chanel Extractor: a szöveg és a zene egymáshoz viszonyított hangerejét módosítja.

Testreszabható gyorsbillentyűk: saját billentyűkombinációk rendelhetők az egyes szolgáltatásokhoz. A feladathoz igazított kombinációk eltárolhatók és visszatölthetők.

Integráció: az Adobe Premiere Próból a vágójeleket is képes átvenni az AVI filelal együtt.

úgy alakítsuk át a szegényesebb hangminőséget, hogy némileg becsapja a fület.

A csomag fő célja azonban a videofeldolgozás segítése. Ezért az egyik legfontosabb szolgáltatása, hogy video-előnézeti kép segítségével a hang képre vágható. Jól működik a húzd és ejtsd módszerű szerkesztés: például a hangok hossza is így módosítható – persze ésszerű határok között – a hangmagasság változása nélkül. Így az ütemek vagy a hang lecsengése hozzáigazítható a képhez.

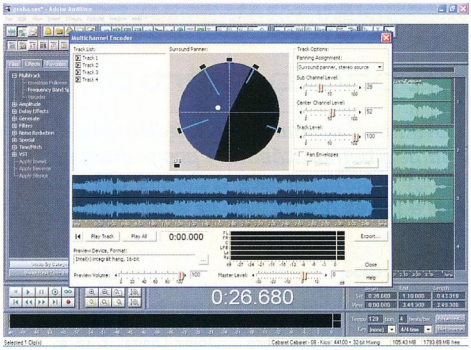

» Ennél egyszerűbben nehéz lenne megoldani az egyes sávok térbeli elhelyezésének beállításait

ENCORE DVD 1.5 Szintén újdonság az Adobe szoftverpalettáján a Encore DVD-szerkesztő program. Ez sem saját fejlesztés teljes egészében, mert az Adobe a Sonic Solution szoftvermotorjára építette saját fejlesztését. Már az első megjelenésekor is tapasztalhatsen lehet elvégeztetni az Encore DVD-vel. Persze nem is arra a célra készült, hogy a multinacionális filmkiadók igényeit kielégítse. Ettől függetlenül korrekt, akár kereskedelmi forgalomba is hozható kiadványokat lehet szerkeszteni vele, és nem kell pilótavizsgát tenni a kezeléséhez.

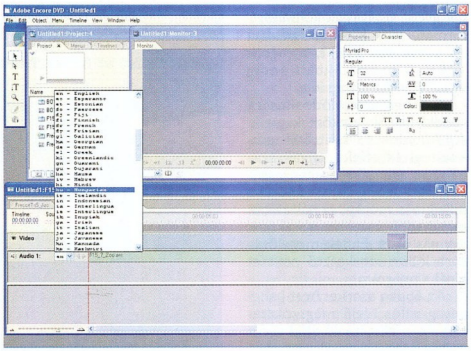

» Ha pontosan megadjuk a hangsávok nyelvét, azokat az asztali lejátszók automatikusan felismerik

Egy otthoni-hobbi szintű eszköznél azonban jóval komolyabb: például kihasználható vele a szabványban rögzített 8 hang- és 32 feliratcsatorna. Utóbbiakat saját formátumában kezeli, és lehetővé teszi a szabadkézi pozicionálást is. Sajnos a DivX-eknél használt feliratfile-ok importálásában hagy némi kívánnivalót maga után – nem is keveset. Mindössze három formátumot ismer, és azokat sem kezeli tökéletesen.

Photoshoppal és AfterEffectsszel való együttműködési képességének köszönhetően az előbbi programokban készült állóképeket és animációkat könnyedén lehet menünek tuk, hogy nemcsak kezelőfelületében, hanem képességeiben is eltér az Encore a legközelebbi rokonának nevezhető DVD Producertől. Jellegzetesen adobe-os kezelőfelülete gyakorlott Photoshop- vagy Premiere-felhasználóknak munkaórákban mérhető előnyt jelent. Szolgáltatásai és a DVD-Video szabvány lehetőségeit mind teljesebben kiaknázó funkciói pedig figyelemre méltó szoftverré teszik a folyamatosan gyarapodó konkurens alkalmazások között.

Hangok, feliratok, menük. Azt sietve le kell szögeznünk: a programmal nem használható ki a DVD-Video szabvány minden lehetősége, de legalábbis akadnak olyan feladatok, amiket csak igen trükkö-

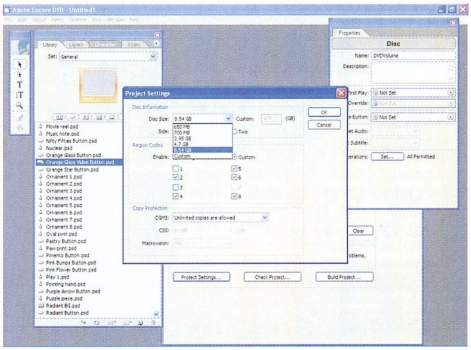

» Nemcsak a majdani lemez típusa, hanem a rákerülő védelmek is beállíthatók

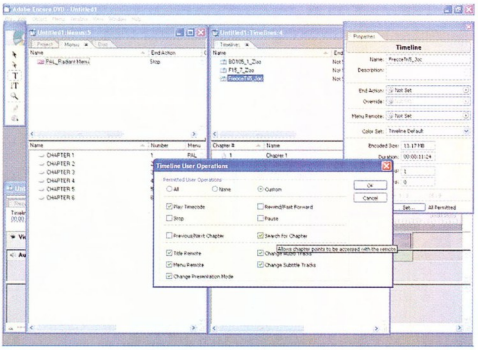

» Mit szabad a felhasználónak és mit nem – ez tételenként állítható be

használni. A réteges szerkezetet meghagyva, a menü hátterével együtt lehet átemelni a gombokat. Ugyanakkor saját, előre elkészített menümintáit is használhatjuk, ha az idő, a kedv vagy az ismeretek hiányoznak a saját menü megszerkesztéséhez.

Kép és hang konvertálása, fejezetek. Saját kép- és hangtömörítővel is felvértezték az Encore DVD-t, amivel a DVD-szabványnak megfelelő MPEG-2 file-ok mellett AVI és MOV formátumú videókat is fel tud dolgozni. Kétségtelenül szép munkát végez, és számos mintabeállításának köszönhetően akár különösebb hozzáértés nélkül is használható. Gyorsnak titulálni azonban csak erős csúsztatással lehetne. Sebességbeli hátrányát azzal igyekszik ellensúlyozni, hogy a háttérben is futtatható. Magyarán miután a kép- és hanganyagot beraktuk, és a háttérben elindítottuk átírásukat a megfelelő formára, foglalkozhatunk például a menük összeállításával.

Szintén a programcsomagon belüli átjárhatóságnak köszönhető, hogy a Permiereből vagy After Effectsből átvett filmek, klipek esetében nemcsak a képanyag, hanem a vágási pontok információi is átkerülnek az Encore-ba, ami ezek alapján akár automatikusan is ki tudja jelölni a fejezetek kezdőpontjait.

Ellenőrzés, előnézet. Még a program használatában elmélyedt felhasználóknak is hasznos lehet a teljes munka DVD-re írása nélkül is elérhető előnézeti kép. Ebben nemcsak videojelenetek játszhatók le, hanem ellenőrizhető a navigáció is. Utóbbira azért is szükség lehet, mert az Encore elég sokoldalú a menük megjelenítésének és a fejezetvégi navigáció beállításának lehetőségeit tekintve. Ez egyrészt kellemes, hiszen akár menüpontonként beállítható a várakozás hossza, a visszatérés vagy a továbblépés iránya. Másfelől több a hibalehetőség – mindezeket rosszul is be lehet állítani, vagy beállítás nélkül hagyva akár végtelen ciklusba kergethetjük a lejátszót.

Az ilyen hibák kiküszöbölésében segít a linkfrissítés, amely módosításkor ellenőrzi, hogy ne maradjanak „árva", vagyis menüből vagy lejátszás közben elérhetetlen menük vagy filmfejezetek. A végtermék előállítása előtt pedig kérhető egy részletes hibalista, amiben pontokba szedve sorakoznak – már ha vannak – a kép-, hang- és menüproblémák.

Az Encore-ral olyan DVD-t is készíthetünk, melyen a filmes tartalom mellé DVD-ROM adatokat is teszünk. Egy kijelző segít abban, hogy a tartalom ne nyúljon túl a lemez kapacitásán.

Lemezre, kazettára. Azt, hogy valóban képes kereskedelmi forgalomba kerülő DVD-k előállítására az Encore, az elkészült tartalom DLT kazettára mentésének lehetősége is mutatja. Bár egyre több DVD-gyár fogadja el írott lemezen a mesterlemez elkészítéséhez szükséges anyagot, kétrétegű kiadványok esetében szükség lehet még a szalagos adathordozó használatára.

Kisebb példányszámnál, egyedi lemezek előállításánál erre szerencsére nincs szükség, mint ahogy külön íróprogramra sem, mert az Encore támogatja mind a pluszos, mind a mínuszos írókat, sőt az 1.5-ös már a kétrétegű lemezeket író meghajtókat is. PCM

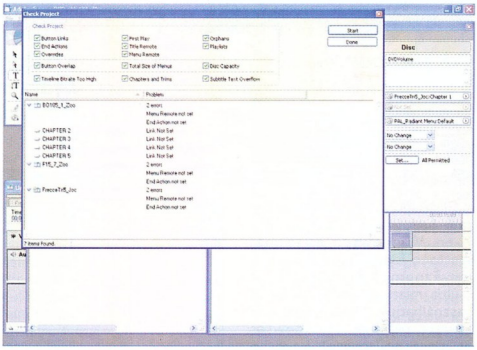

» Tételes hibalista segít abban, hogy ne kerüljenek árva menüpontok vagy fagyást okozó meghatározatlan akciók a lemezre

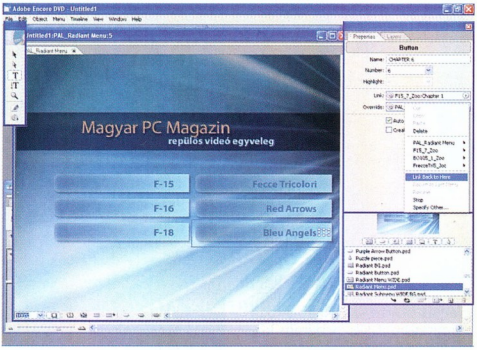

» A gombokhoz rendelhető tételek és fejezetek eléréséhez nem kell kilépni a menüszerkesztőből

Az Adobe Encore DVD 1.5 újdonságai

User control: tételeknél vagy fejezeteknél letiltható az egyes gombok használata, például a szerzői jogi figyelmeztetés továbbléptetése.

Könyvtárszervezés: saját rendszerbe foglalhatók az előre elkészített és saját gyártású menüelemek.

Styles Palettes: a menük stílusának meghatározására (csillogás, árnyékolás stb.) kínál előre definiált beállításokat. Saját stílusok is elmenthetők.

Projektellenőrzés: a munka bármely fázisában ellenőrizhető a navigáció, a kép- és hanganyag és a felirat.

Munkafelület testreszabása: többféle elrendezés menthető el és tölthető vissza.

Quick Time támogatása: közvetlenül importál Quick Time formátumú mozgóképet.

Átkódolás a háttérben: a DVD-szabványnak megfelelő formátumra kódolás közben is használható a gép.

Integráció: Adobe Photoshop CS file-ok réteges szerkezetben, jellemzőikkel együtt importálhatók. Adobe Premiere-ből és az After Effectsből az AVI és MPEG-2 file-ok vágáspontokkal és markerekkel együtt vehetők át.

Rajzoljunk filmet!

CinePaint

Korábban már bemutattam néhány hasznos linuxos programot, amelyeket videofeldolgozáshoz és -lejátszáshoz használhatunk. Az alábbiakban is egy igazán célszerű programmal, a CinePainttel ismerkedhetünk meg.

Fábián Zoltán
(dzooli@freemail.hu)

A CinePaint szabadon használható, nyílt forráskódú program, amelyet képek szerkesztéséhez és finomításához használhatunk. A programot főként a filmdigitalizáló készülékek által szolgáltatott nagy felbontású és a szokásosnál nagyobb színmélységgel rendelkező képek és képsorok feldolgozásához használhatjuk, ahogyan azt a filmes világban is gyakran teszik.

A program nem játékszer! A Harry Potter, a Babe, a Flinstones, a Stuart Little és a Scooby-Doo filmek elkészítésekor is felhasználták az animációs stúdiókban.

A CinePaint főként a háttérek elkészítésekor jelent nagy segítséget, továbbá olyan műveletek elvégzésére használatos, melyek során a film minden egyes képkockáját retusálni kell. Eltüntethetjük vele a repüléses jelenetekben a szereplőt mozgató huzalokat vagy más nemkívánatos tárgyakat.

»infó

- Fejlesztők: **http://cinepaint.sourceforge.net/**
- PCM DVD: /cinepaint/ FREEWARE

A GIMP FILMES UTÓDA A program futtatható Macintosh OS X-en, Windowson és természetesen Linuxon, de meg kell jegyeznem, hogy a GIMP-es múltja miatt legjobban Linuxon használhatjuk. Mivel fejlesztése Linuxon történik, a windowsos és maces változatok kevésbé stabilak.

Az animációk elkészítéséhez használt programok és a 35 mm-es filmszkennerek képesek nagyobb színmélységgel digitalizálni a képeket, míg monitorunk maximálisan nyolc bitet jelenít meg színcsatornánként. Ez alaposan megnehezíti a beolvasott vagy kiszámított képek retusálását a hagyományos programokkal. A CinePaint viszont 32 biten képes feldolgozni az egyes színösszetevőket, ezáltal alkalmassá válik a filmes és a professzionális fotó világában való használatra.

Ahogyan említettem, a GIMP-es múlt nem tévedés, hiszen ha megnézzük a program kezelőfelületét, láthatjuk hogy az mind külsőre, mind pedig a menük elrendezésében megközelítőleg a jól ismert pixelgrafikus rajzolóprogramhoz hasonlít. A CinePaint valójában a GIMP egy változatának tekinthető, képes beolvasni a hagyományos képformátumokat, de megbirkózik a filmgyártásban használt nagyobb színmélységű formátumokkal, mint például a Kodak Cineon vagy az OpenEXR. Mivel a GIMP nem minden funkciója szükséges a filmgyártás során, az alábbiakban bemutatom a két program közötti lényeges eltéréseket.

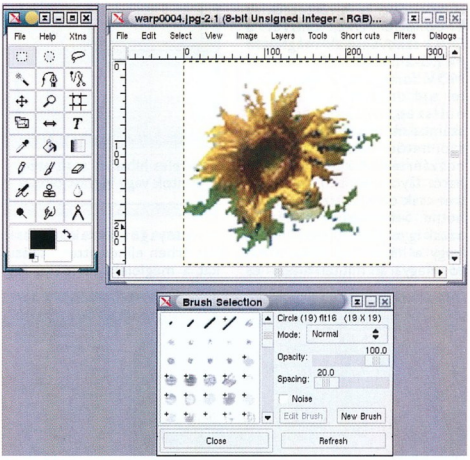

» A CinePaint felhasználói felülete

Néhány szembetűnő különbséget láthatunk a GIMP és a CinePaint indítása után. Ahogyan azt fentebb említettem, nem csupán 8 bitet használhatunk benne egy-egy színösszetevő ábrázolásához, hanem a program képes kezelni a 32 bites lebegőpontos értékeket is, ami sokkal pontosabb színábrázolást eredményez. Sajnos az általánosan használt videokártyák többsége csak 8 bitet engedélyez egy-egy

» A képsorozat-kezelő ablak

színösszetevő számára, így a számítógép monitorán nem sok újdonságot (mondhatni semmilyet sem) mutat ez a pontosság. Ettől függetlenül a kimenet pontosan az lesz, amit várunk. A Cineon és a ILM stúdió által használt OpenEXR formátum mellett a program kezeli a Maya modellezőben használatos IFF formátumot, a Photoshop PSD formátumát és a 32 bites TIFF-eket is.

ELSŐ KÖR, AZAZ A TELEPÍTÉS

Mint említettem, a program MacOS X és Windows alatt még nem stabil. Windowson a program legújabb verziója, a 0.18-as egyelőre nem fut: a beépülő modulok betöltésekor a program futása megszakad. Ezért itt a korábbi, 0.17-es verziót kell használni.

MacOS X-en viszont működik a program, csak nehéz telepíteni, kicsit nagyra sikerült, és a felhasználói felülete sem túl megnyerő külsejű. A grafikus elemek lassan reagálnak az egérkattintásra. Szerencsére a fejlesztők dolgoznak a GTK+ grafikus eszközkészletének átültetésén MacOS X-re – ez a GIMP eredeti eszközkészlete. Ha ez elkészül, a Macen is a megszokott külsővel találkozhatnak a felhasználók. Mindezektől függetlenül jól használható Macen a mostani 0.18-3 verziószámú CinePaint.

Telepítés után – Linux alatt ehhez mindössze ki kell csomagolni a letöltött file-t – lássunk hozzá a program beállításához. Mivel önmagától nem tudja, hogy hol keresse a különféle kiegészítő modulokat, első indításakor nem is fogja őket megtalálni. Természetesen így is használható, de képességei erősen korlátozottak, mindössze a saját formátumát, vagyis a GIMP-nél megszokott XCF formátumot képes beolvasni. Tehát először is be kell állítanunk a megfelelő elérési utakat. A program fő ablakában, a *File* menüből válasszuk ki a *Preferences* menüpontot, és a megjelenő ablakban a *Directories* lapot. Itt állítsuk be a kiegészítő modulok elkérési útját, majd mentsük el a beállításokat a *Save* gombra kattintva. A program újraindításakor (ha terminálablakból indítjuk) szöveges üzenettel jelzi, hogy milyen modulokat sikerült betölteni. Ha minden modult sikerült betölteni, máris kezdhetjük a munkát.

A MUNKA, KÉPKOCKÁNKÉNT

Ami igazán alkalmassá teszi a programot a filmes világban történő felhasználásra, az az úgynevezett *Frame Manager* eszköz. Ezzel az eszközzel meghatározhatunk egy képsorozatot, melyet a program egyszerre a memóriába tölt, és az egyes képkockák között lépkedhetünk, vagy azok átalakítása után megtekinthetjük a képsort előrefelé vagy visszafelé.

Hogyan tudjuk egy képsorozat több elemét betölteni? Tekintettel arra, hogy a GIMP-ben ez szokatlan tevékenység, részletesebben szeretném bemutatni.

Az animációs filmek készítése során a számítógéppel kiszámított képkockákat eleinte a háttértárolókon nyers formában tároljuk. A kiszámításuk után következhet az utómunka, melynek során a képkockákon olyan hatásokat hozunk létre, melyeket az animációs

A profik is ezt használják

A program képességeit jól mutatja, hogy milyen produkciókban vetették be eddig: a Harry Potterben, a Grinchben, a Stuart Little, a kisegérben (Rythm & Hues) vagy Az utolsó szamurájban (Flash Film Works) is alkalmazták. Az ILM, a Dream Works és a Sony Pictures Imageworks is intenzível használja, sőt fejleszti is a programot.

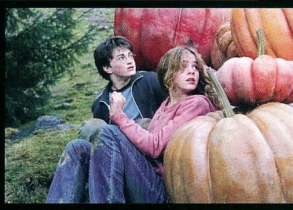

A CinePaint mellett más filmes GIMP-változatok is léteznek. A Film GIMP-et például a Los Angelesben működő Rythm & Hues animációs stúdióban fejlesztik, és folyamatosan összeépítik a CinePainttel.

Oszlopreklám

Közterület

Hulladéktároló

Üvegfólia

Volánbusz

Óriásplakát

Korlátreklám

Automata

Az ESMA Kft. 1989-es megalakulása óta a közterületi reklámpiac meghatározó szereplője

:: nagyfokú nézettség, jó emlékezeti hatás
:: olyan helyeken is, ahol más reklámhordozó nem megengedett
:: jól behatárolható célcsoportok

ESMA

ESMA Spanyol-Magyar Reklám Kft.,
1139 Budapest, Fáy u. 20.; Tel: 451-6500; Fax: 451-6501; esma@esma.hu; www.esma.hu

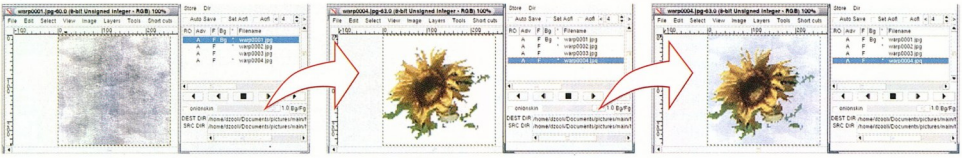

» Képrészletek másolása – a kiinduló kép... ...a cél... ...az eredmény

vagy modellezőprogramban körülményes lett volna megvalósítani. Gyakori művelet például, hogy zajt adunk a képhez. Ha jól megfigyelünk egy animációs filmet, azt tapasztaljuk, hogy a képek nagyon „sterilek": túlságosan tiszták a színek, tökéletes átmeneteket láthatunk, sehol egy oda nem illő részlet. Ha azonban ilyen animációkat keverünk valódi felvételekkel, elég kiábrándító hatást érhetünk el. Célszerű ilyenkor a számítógéppel generált képekhez zajt adni vagy a túlságosan éles körvonalakat elmosni. (Ilyen éles körvonalakat láthatunk például a sugárkövetéses – raytracer – eljárással kiszámított képeken a felületekre vetődő árnyékok előállításakor.)

Megnyitjuk tehát a CinePaintben az első képkockát. A kép ablakában, a *File* menüben kiválasztjuk a *Frame Manager*, majd a *Create* menüpontot. Ennek hatására létrejön egy olyan objektum, mellyel könnyedén betölthetjük az átalakításra váró képkockát több példányban, majd az egyes képkockákat szerkesztés után elmentjük.

A *Store* menüben kiválasztjuk az *Add* menüpontot, majd megadjuk, hogy milyen módon szeretnénk betölteni a képkockákat. A kiválasztás után meg kell határoznunk, hogy hány kockát töltünk be, majd megadhatjuk, hogy a már betöltött képről készüljön másolat, illetve hogy a következő vagy pedig az előző képkockákat szeretnénk-e betölteni.

A program a betöltendő fileokat a nevük alapján azonosítja. Az animáció képkockáit a számítást végző programok egy névvel és egy képkockánként növekvő sorszámmal azonosítják. A CinePaint is azt feltételezi, hogy a fenti megoldást használtuk a képkockák elnevezése során. Tehát ha létezik például egy kep00000.jpg file, akkor a következő képkockákat kep00001.jpg, kep00002.jpg stb. néven fogja keresni. Az ablak jobb felső részén adhatjuk meg számmal hogy egyszerre hány képkockát szeretnénk betölteni. Amikor az érték melletti nyilakra kattintunk, a program megpróbálja betölteni a következő (jobbra mutató nyíl) vagy az előző (balra mutató nyíl) szerkesztésre váró képkockasorozatot, és a betöltött fileok nevét felsorolja az ablak közepén elhelyezkedő listában.

Ennek a programrésznek van egy apró szépséghibája: ha ugyanis az első képsorozat betöltése után megpróbálunk további, fizikailag nem létező fileokat betölteni, a program minden figyelmeztetés nélkül kilép. Ha azonban az utolsó képkocka után akarunk betölteni nem létező képeket, nem jelentkezik ez a hiba, egyszerűen nem tölti be a nem létező képkockákat.

Amikor az egyes képsorozatokon elvégeztük a megfelelő korrekciókat, a képkocakezelő *Store* menüjében a *Save* menüpontra kattintva tároljuk el a megváltozott képeket.

RETUSÁLJUNK! A programot nagyon egyszerű használni. Egy kiválasztott szűrőt például két billentyűkombináció nyomogatásával alkalmazhatunk egy film minden képkockáján.

Érdemes megvizsgálni közelebbről a *Frame Manager* ablakát. A képkockák megjelenítésére szolgáló listában láthatunk oszlopfejléceket. Ha az „RO" jelű oszlopban valamelyik kép sorára kattintunk, azzal arra utasítjuk a képkockakezelőt, hogy a váltás során az adott képkockát mentés nélkül cserélje a következőre. Ha az „Adv" jelű oszlopban kikapcsoljuk valamelyik képkockát, akkor a váltás során az adott kép nem változik, tehát nem lesz hatással rá a képsorozat váltása. A „F" fejléccel jelzett oszlopban azt határozhatjuk meg, hogy mely képkockákra legyen hatással a [W] billentyű, vagyis melyeket hagyjuk ki a képkockák közötti váltásból. A „BG" feljécű oszlopban adhatjuk meg, hogy a képrészletek másolása során mely kép szolgáljon forrásaul a másolat elkészítéséhez.

A képrészletek másolása szintén hasznos szolgáltatása a programnak, hiszen segítségével könnyedén átmásolhatjuk a már korábban javított kép bizonyos részleteit az aktuális képre. Válasszuk ki a megfelelő alapképet, majd az eszköztárban kattintsunk a pecsétnyomó formájú ikonra. Ez az eszköz az úgynevezett *Clone*, ezt használhatjuk a képrészletek átmásolására. Első lépésben meg kell határoznunk, hogy a kiindulási képen mely koordináták szolgáljanak a másolás alapjául. Nyomjuk le a [Ctrl] billentyűt, és az egérgomb lenyomásával adjuk meg a kiinduló koordinátákat. Ezután a [Ctrl] billentyűt nyugodtan felengedhetjük, a CinePaint már tudni fogja, hogy melyik kép mely részletét kell másolnia. A bal egérgomb lenyomásával megkezdhető a másolás.

Mivel a CinePaint egyszerű szűrési műveletek végrehajtására készült, így egyelőre csak az alapvető szűrőket találjuk meg benne (elmosás, élesítés, élkiemelés, különféle zajhatások hozzáadása stb.). A program használatát nagyban megkönnyíti, hogy a gyakran használt műveletek elérhetők billentyűkombinációval is (lásd a táblázatot).

•

Összességében a CinePaint kitűnő eszköz az animációs filmek készítése során felmerülő átalakítási műveletek elvégzésére. A képkockakezelő megvalósítása kiváló, és bár a szűrők száma csekély, a program speciális feladatokra jól alkalmazható – nem véletlen, hogy nagyobb stúdiókban is használják. Otthonra is bátran ajánlom mindenkinek. PCM

Egyszerű kezelni!

Lássunk egy gyakorlati példát a program alkalmazására. Töltsünk be egy képet az átalakítani kívánt sorozatból. A [Ctrl F] billentyűkombinációval hozzunk létre egy újabb képkockakezelőt, majd adjuk hozzá a listához a következő kilenc képet. Válasszunk egy tetszőleges szűrőt a CinePaint által felkínált lehetőségekből a kép ablakában található *Filters* menüpontban, és alkalmazzuk az első képen. A [W] billentyűvel lépjünk a következő képkockára, majd [Alt F]-fel ismételjük meg a szűrő alkalmazását. Ezután máris léphetünk a következő képkockára a [W]-vel és így tovább. Amikor minden képkockát átalakítottunk, a képkockakezelő segítségével mentsük el a képeket (*Store-Save All*).

A következő lépésben állítsuk be a képkockakezelő jobb felső részén a betöltendő képmennyiséget, és váltsunk vissza a kép ábrázoló ablakra. Az [Alt F] billentyűkombinációval alkalmazzuk ismét a szűrést, majd a [W] billentyűvel váltsunk a következő képkockára. Ezt végezzük el minden képsorozattal.

A CinePaint legfontosabb gyorsbillentyűi

[Alt O]	file megnyitása
[Ctrl F]	Frame Manager létrehozása
[W]	léptetés előre
[S]	kép léptetése előre (betöltéssel együtt)
[A]	kép léptetése vissza (betöltéssel együtt)
[1]	nézet nagyítása és kicsinyítése 1:1 arányra
[Ctrl A]	mindent kijelöl
[Ctrl I]	kijelölés invertálása
[Shift Ctrl A]	kijelölés megszüntetése
[Alt Z]	utolsó művelet visszavonása (undo)
[Shift Alt Z]	visszavonás visszavonása (redo)
[Alt S]	mentés

PC magyar Magazin

1132 Budapest, Visegrádi u. 11. **Tel.: 350-7144**
E-mail: pcmbolt@chello.hu **fax: 339-8617**

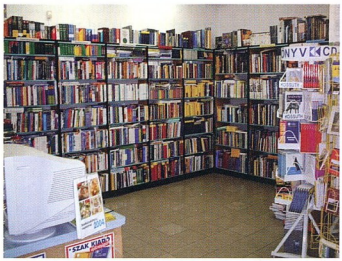

Széles választék a számítástechnika területén megjelenő könyvekből, a kisebb és nagyobb kiadóktól egyaránt.

Rendelésre belföldön és külföldön megjelent könyveket egyaránt beszerzünk!

A számítástechnikán kívül ajánljuk:
közgazdasági és jogi-, műszaki-, építészeti-, lakberendezési-, autótípus ismertetők és szerelési útmutatók, barkács-, hobbi-, kertészet-, szakács-, nyelv és nyelvvizsga könyvek széles kínálatát. Ismeretterjesztő-, nyelvoktató-, szótár-CD-ROM-ok. Szakfolyóiratok (régi számok akciós áron)!

Nyitva tartás:
Hétfőtől péntekig: 9^{00}–18^{00}
Szombaton: 10^{00}–13^{00}

Digitális videotechnika XIV.

» SoftMPEG – szólóban és párban

Nagyjából egy éve olvastam az interneten egy statisztikát, hogy az átlagos észak-amerikai, aki számítógéppel szerkeszti meg a családról, utazásról készült videofelvételeit, milyen hordozóra menti ki az elkészült anyagot.

– laz –

A kimutatás alapján 2001-ben nagy részük VHS másolatot vagy Video-CD-t készített, és csak elenyésző hányaduk – mindössze három százalékuk – választotta a DVD-t. 2002-ben azonban fordult a kocka, és a DVD-t készítők aránya több mint a tízszeresére, azaz mintegy 30%-ra nőtt. Hogy mennyire változik a piac, azt az is jól példázza, hogy néhány hónapja beszélgettem telefonon az egyik chicagói barátommal, aki aznap vásárolt egy DVD-lejátszót 59 dollárért (nagyjából 12 ezer forint). Ha jók az információim, ma már 300 forint körüli összegért lehet DVD-R lemezt vásárolni, és aki elég szemfüles, 20-25 ezer forintért kap DVD-írót. A DVD-készítéssel kapcsolatos körülmények tehát hihetetlen mértékben javultak. A videoszerkesztésre alkalmas számítógépes eszközök gyártói viszonylag idejében felismerték, hogy előnyhöz juthatnak a konkurenciaharcban, ha olyan megoldást kínálnak, ami egyszerűbbé teszi a DVD-Video készítését. Kézenfekvőnek tűnt hát, hogy olyan bedolgozómodult (plug-in) adjanak a rendszereikhez, ami támogatja a szerkesztőlécről MPEG formátumba történő exportálást.

VÁLTÁS CANOPUS MÓDRA

A gyártók egy része arra a bölcs megállapításra jutott, hogy nem érdemes saját MPEG-enkódert fejleszteni, mert sokkal olcsóbb és gyorsabb, ha megvásárolnak egy valamilyen jól működő, lehetőleg széles körben ismert terméket. A Matrox például a Ligos MPEG-tömörítőjét választotta, hogy egy igen hatékony eszközt adhasson a felhasználók kezébe.

A Canopus – lévén öntudatos japán cég – viszont olcsóbbnak ítélte, ha saját tömörítőt fejleszt. (Csak egy megjegyzés a takarékossággal kapcsolatban: személyes tapasztalataim alapján igazságtalanok vagyunk a skótokkal a vicceinkben. A japánok ugyanis sokkal-sokkal megfontoltabbak a pénzköltésben. Az iránttuk érzett tiszteletem és nagyrabecsülésem az oka, hogy most nagyon finoman fejeztem ki magamat.)

A Canopus célja azt volt, hogy az általuk gyártott DV-alapú rendszerek képesek legyenek a szerkesztőből jó minőségű MPEG-et exportálni. A tömörítő első verziója nagyjából három évvel ezelőtt látott napvilágot. Túlzás lenne azt állítani, hogy elsöprő sikert aratott. A SoftMPEG 1.0 bizony csetlett-botlott. Sem a minősége, sem a sebessége, sem a megbízhatósága nem érte el azt a színvonalat, ami az egyéb Canopus termékeket jellemezte. De ingyenes volt. Az eltelt két év alatt azonban a hibák túlnyomó részét kijavították, és elmondható, hogy a szoftver ma már nagyon jól használható. A sebességgondok megoldását nemcsak a fejlesztés, hanem a processzorok fejlődése is nagyban segítette.

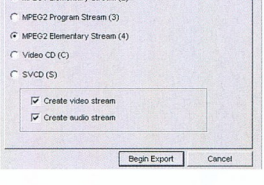

» A Video fül

A BEÁLLÍTÁSOK

A SoftMPEG talán a legegyszerűbb tömörítő, amivel eddig dolgom volt. Mentes a felesleges, technokratáknak való bonyolult beállításoktól, a lényegre összpontosít. A szoftver betöltése kizárólag valamelyik Canopus-féle videoszerkesztő programból, az Ez/Rex-ből, a StormEditből, Let's EDIT-ből, esetleg az Adobe Premiere-ből történhet.

Egyetlen beállítóablaka van, amelyen különböző fülek (tab) találhatók. Vegyük ezeket szemügyre!

A SoftMPEG template-jei

- *MPEG1 System Stream (1):* általános célú MPEG-1 audio/videofile készítése multimédiás CD-hez, esetleg webre.
- *MPEG1 Elementary Stream (2):* mint az előző, de a video- és az audiostreamek külön file-ba kerülnek mentésre.
- *MPEG2 Program Stream (3):* általános célú MPEG-2 audio/videofile jó minőségű multimédiás bemutató részére.
- *MPEG2 Elementary Stream (4):* DVD-Video készítésére is alkalmas template, a video- és az audiostreamek külön file-ba kerülnek mentésre.
- *Video CD (5):* Video-CD készítésre alkalmas template.
- *SVCD (6):* Super Video-CD-vel kompatibilis file előállítása.

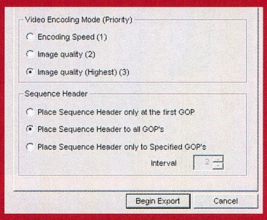

» Az alapbeállítások

Az első fül az alapbeállításokat tartalmazza. Itt azt kell kiválasztanunk, hogy milyen célból gyártunk MPEG-et. Hat előre definiált beállításból, úgynevezett template-ből választhatunk (lásd a A SoftMPEG template-jei című keretes szövegrészt). A szoftver támogatja a Super Video-CD-készítést is, méghozzá úgy, hogy – eltérően sok más szoftvertől, például a CinemaCraft tömörítőtől – saját belső átméretező képessége van, tehát bármilyen felbontású forrást képes feldolgozni.

A második fül a videóval kapcsolatos beállításokat tartalmazza. A felső legördülő listából választhatjuk ki *Profile & Level* módot. Három lehetőségünk van, MP@ML, MP@LL és SP@ML. Az alatta lévő listában a felbontást adhatjuk meg. Cikkünk táblázatában összefoglaltuk a Profile & Level, a felbontás és a kompatibilitás kombinációit.

A *Bit rate control* keretben adhatjuk meg, hogy konstans (CBR) vagy változó bitrátás (VBR) legyen a videostream. Sajnos a SoftMPEG nem túlzottan pontos a bitráta tartásában, ha VBR módot választunk, átlagosan ±5 százalékos hibával dolgozik. Mindenképpen pontosabb azonban, mint a Ligos LSX MPEG plug-in, nem annyira véletlenszerű a végeredménye. Ha nagyon pontos átlagos bitrátát akarunk kapni, érdemes inkább a CBR módot választani. Ez azért is jobb megoldás, mert ez a tömörítő egy kicsit köztes megvalósítása a VBR és CQ (Constant Qaulity, azaz konstans minőség) tömörítési módnak.

A megfigyeléseim szerint VBR módban elsődleges prioritása van a minőségnek, az enkóder igyekszik valahol a 8-10 értékek között tartani a kvantálást, és csak néha veszi figyelembe (mintegy észbe kapva!), hogy mi is a megadott átlagos bitráta. Egy jól működő VBR-es tömörítő elsősorban az átlagos bitrátára figyel. Hangsúlyozom, ez akkor gond, ha fontos a nagyon pontos bitrátaátlag tartása. Ha bőven van helyünk a DVD-n, nyugodtan használhatjuk a VBR módot, egyébként meg jobban járunk a CBR-rel. A legnagyobb beállítható bitráta 15 Mbit/s, de ne feledjük, hogy a DVD-Video szabványban a maximális érték csak 9,8 Mbit/s (9800 kbit/s) lehet.

A *GOP Pattern* a más tömörítőkből már jól ismert I, B, P képkockák szekvenciájának beállítását szabályozza. A *Video* fül tartalmát bemutató képen látható 12/3 a PAL szabványnál ajánlottnak felel meg. Nem követünk el hibát, ha a *Picture* értékét 15-re vagy 18-ra növeljük, de semmi gyakorlati haszna nem lesz. Alacsonyabb értéknél viszont rontthatjuk a tömörítés hatékonyságát, azaz rosszabb minőséget kaphatunk. A *Closed GOPs*-t akkor érdemes bekapcsolni, ha tervezzük az elkészült MPEG file szerkesztését.

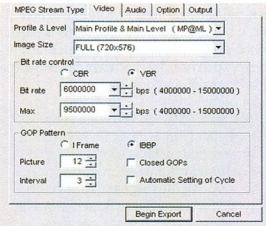

» A hang beállításai

Az *Automatic Setting of Cycle* elméletileg a képtartalomtól függő automatikus subGOP-kezelést valósítaná meg. Ilyenkor az *Interval* beállítás tiltottá válik. Én nem tapasztaltam különösebb képminőség-javulást, de a puding próbája...

A hanggal kapcsolatos beállítások találhatók az *Audio* fül alatt. Szerencsésnek mondhatjuk magunkat, hogy hazánkban nem az NTSC szabvány terjedt el, mert így jelentős helyet takaríthatunk meg az MPEG-1 Layer2 hangtömörítés használatával. Az NTSC DVD-Video szabvány csak a tömörítetlen PCM vagy a Dolby kódolást (AC3) támogatja. A PCM hang azonban majdnem nyolcszor nagyobb helyigényű, a Dolby tömörítés pedig pluszpénzbe kerül.

Az *Audio* fül tartalmát bemutató képen a DVD-Videóhoz illeszkedő beállítás látható. SVCD-készítésnél 44 kHz-es mintavételezést kell használni.

Az *Options* fülnél arról kell döntenünk, hogy a tömörítés sebessége vagy a minősége fontosabb. Ha a minőséget részesítjük előnyben, a sebesség nagyjából harminc százalékkal csökken. Ha a bitrátát viszonylag magasra állítjuk, mondjuk 8-9000 kbit/s-ra, még a bonyolultabb képeknél is nagyon jó minőséget kapunk gyors enkódolásnál. Másképp fogalmazva: csak akkor válasszuk az *Image Quality (Highest)* beállítást, ha az átlag bitráta 6000 alatti.

A *Sequence Header* keretben az *Options* fület bemutató képen látható beállítást alkalmazzuk, ha DVD-kompatibilis file-t kívánunk készíteni. Egyéb esetben tökéletesen megfelel a felső, a *Place Sequens Header only at the first GOP* beállítás. A *Place Sequens Header only to Specified GOP's* beállítás gyakorlati hasznát nem igazán tudom, még soha nem volt rá szükségem.

Az *Output* fülnél már csak az elkészítendő file nevét kell beállítani. Ha mindent gondosan beállítottunk, érdemes egy rövid próbát tenni, hogy az általunk megadottak milyen minőséget eredményeznek. Ha jónak ítéljük az elkészült MPEG minőségét, a beállításunkat elmenthetjük a *Preset* menüpontra kattintva. Legközelebb nem kell elölről kezdenünk az egészet, egyszerűen be kell tölteni az elmentett adatokat.

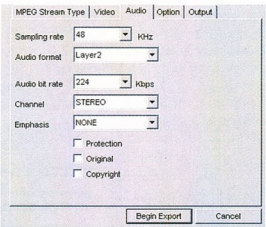

» Az *Options* fül

A MINŐSÉG Egy MPEG-tömörítő minősége több összetevőből áll össze. Az egyik alkotórész az elkészült MPEG videó szemmel látható minősége. Egymagában azonban ez semmit sem jelent, mert elméletileg elő lehet állítani az úgynevezett „tökéletes" képminőséget, ez csak számítási idő kérdése. De mit sem ér az olyan tömörítő, ami valóban csodákra képes, de egy tízperces klipet egy hétig számol. Tehát fontos kritérium a sebesség is. A Canopus SoftMPEG Encoder tipikus példája a jó kompromisszumnak. Az általa generált kép minősége kifejezetten jónak mondható. Ha össze akarnám hasonlítani a Ligos vagy Cinemacraft enkóderrel – előbbit cikksorozatunk előző részében mutattam be, utóbbi részletezése a jövő hónapban várható –, az igazi eltérést a gyors mozgású, apró részleteknél vehetjük észre. Itt a Canopus szoftvere átlagon felül teljesít. Ez arra enged következtetni, hogy mozgásbecslő képessége (Motion Estimation) sokkal kifinomultabb. Ennek az ára a valamivel lassabb számítási sebesség. Bár gyorsabb, mint a Ligos szoftvere, de a CinemaCraft nagyjából másfélszer gyorsabb a valós időnél, a SoftMPEG pedig körülbelül 1:1-es sebességgel dolgozik egy ugyanolyan számítógépen.

A CinemaCraft sokkal pontosabban tartja a beállított bitrátaátlagot, de ezt tetemes lassulás árán éri el, mert két menetben teljesíti a feladatot. Egy menetben, ahogy a SoftMPEG vagy a Ligos dolgozik, nem lehet pontos bitrátatartást elérni.

Minőséghez tartozik még a szoftver stabilitása. Nincsenek rossz tapasztalataim, a rábízott munkát mindig zökkenőmentesen hajtotta végre. A SoftMPEG nem tartalmaz semmilyen zajcsökkentési lehetőséget, pedig az az MPEG-készítésnél hasznos lenne. A fejlesztők talán abból indultak ki, hogy a szoftver csak plug-in formában létezik, és a szűrést a videoszerkesztőben kell elvégezni. Ebben van némi igazság, hiszen a Canopus gyártmányú szerkesztők mindegyikében van (valós idejű) zajszűrési lehetőség.

Amit hiányolok, az a minimális bitráta beállításának lehetősége. Ha a forrás rajzfilm vagy animáció, az enkóderek többsége hajlamos félreérteni a szituációt, és egy kézlegyintéssel elintézni a dolgot. Ekkor van az, hogy a homogén felületeken apró tömörítési hibákat észlelhetünk. A Canopus szoftver – ebből a szempontból – ugyan kicsit jobb az átlagnál, de ha nagyon szőrözni akarnék, mondhatnám: lehetne valamivel jobb.

Talán nem tartozik szorosan a minőséghez, de fontos kritérium lehet az egyszerű kezelhetőség. E téren végképp nincs ok panaszra. A program kezelése olyan egyszerű, hogy erre a legjobb bizonyíték ez a rendkívül rövid cikk. A beállítások nagyon világosak, nem igazán szorulnak bővebb magyarázatra. Szóval nem a velem született – egyébként nagyon egészséges – lustaságom az oka a rövid cikknek, hanem a szoftver nagyon letisztult, egyszerű kezelőfelülete. Ha azt veszem, hogy a SoftMPEG ingyenes tartozéka több Canopus terméknek, nagyon jól használható eszköz lehet akár még a kezdők kezében is. Mindenesetre a házi videofelvételeket igen egyszerűen lehet a segítségével Video-CD- vagy DVD-Video-kompatibilis formátumba tömöríteni. Mi többet mondhatnék még róla?

Az integráció

Nem kérdés, az, hogy egy szerkesztőszoftverből közvetlenül lehessen DVD-kompatibilis MPEG-be menteni, nagyon fontos, sőt manapság már joggal elvárható lehetőség. Hadd ne mondjam, a jelentős gyártók mindegyikének szoftvere képes erre. Persze még hatékonyabb az a megoldás, amikor a szerkesztőlécről közvetlenül DVD-re írhatjuk az anyagot.

Jelen cikkem elején utaltam arra, hogy a SoftMPEG számos Canopus gyártmányú videoszerkesztő szoftver integráns része. A Let's EDIT2 esetében azonban már továbbléptek: ebbe úgy épült bele az MPEG-motor, hogy a szerkesztőlécre MPEG-et is betölthetünk és valós időben szerkeszthetünk (akár más formátumú, például DV AVI file-okkal együtt), majd az eredményt rögtön kimenthetjük DVD-re úgy, hogy a fejezet pontokat (chapter point) is megadhatjuk. Nem túlzok, ha azt állítom, ennél integráltabb megoldás jelenleg nem létezik. Gondoljunk csak bele, milyen egyszerű! Felvesszük a videót DV vagy MPEG formában, megszerkesztjük (áttűnések, feliratozás, szűrés, például színkorrekció valós időben), majd felírjuk a DVD-re közvetlenül a szoftverből. Ha ezt két éve mondom, mindenki kinevetett volna.

Profile & Level, felbontás és kompatibilitás

Felbontás	MP@ML	MP@LL	SP@ML
320x288	N/A	N/A	multimédia
352x288	DVD-Video	multimédia	multimédia
480x576	S-VCD	N/A	N/A
352x576	DVD-Video	N/A	N/A
720x576	DVD-Video	N/A	N/A

N/A: nem alkalmazható.

Grafikai tippek

» Fémes csillogás

Novemberi számunk színes gombjai után most egy kicsit fakóbb, színeiben legalábbis mindenképpen visszafogottabb gombokat, vagyis inkább úgynevezett navigációs pultokat készítünk.

Weisz Tamás

Ahogyan azt a legutóbbi alkalommal is említettem, bizonyos lépések kísértetiesen hasonlítanak az elmúlt hónapokban bemutatottakhoz, hiszen a gombok alapjait többnyire ugyanúgy rakjuk le. Ezúttal – már csak a csőszerű kinézet miatt is – a múlt hónapban bemutatott „vonalas" megoldást választottam, de bárki választhatja a szívének legkedvesebb módszert ahhoz, hogy létrehozza a megfelelő méretű és alakú gombot.

Az pedig, hogy „alapból" fekete-fehérben dolgozunk, és hogy a képek túlnyomó többsége igencsak szürke, senkit ne tévesszen meg: ahogyan azt a legvégén látni fogjuk, gombjaink tetszőleges színűek, átmenetesek vagy akár mintásak is lehetnek. Ráadásul, ellentétben például a legutóbbi maces gombbal, amikor – bár módosíthattuk utólag is – már az elején tudnunk kellett, hogy milyen színt, illetve színkombinációt szeretnénk, itt csak a legutolsó lépésnél kell kiválasztanunk a megfelelő „bőrt".

TIPPEK

Hozzunk létre (*File → New* vagy [Ctrl N]) egy 500x100 pixel méretű képet, amelyre így akár a teljes „pultot" is megrajzolhatjuk – de legalábbis hogy lássuk, körülbelül hogyan fog kinézni majd egyben. A háttér tetszőleges színű vagy akár átlátszó (Transparent) is lehet.

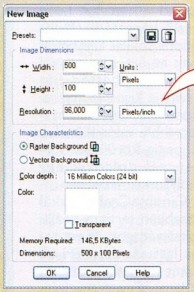

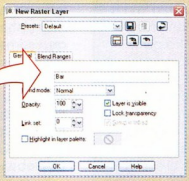

Hozzunk létre egy új réteget a *Layers → New Raster Layer* paranccsal vagy a *Layers* palettán a *New Raster Layer* gombra kattintva. Ha nem akarunk nevet adni a rétegnek, akkor tartsuk nyomva közben a [Shift] gombot, így meg sem fog jelenni ez az ablak.

Válasszuk ki a toll eszközt (Pen Tool – [V]) és ha a múlt hónapban elmentettük a lekerekített végű vonaltípusunkat, akkor azt vegyük elő a vonalstílusok listájából (Line Style), ha nem, akkor kattintsunk a lista alján lévő *Custom* gombra. Mind kezdő, mind lezáró vonalvégnek (First cap, Last cap) válasszunk lekerekített végződést (Round Cap), és adjuk meg, hogy ezek szélessége egyezzen meg a vonalvastagsággal (Size: 1,00x1,00), végül ezeket a beállításokat mentsük el a *Save* vagy a *Save as New* gombokra kattintva.

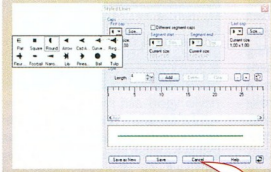

A tollat állítsuk be rasztere egyenesek rajzolására (*Create as vector* kikapcsolva és *Segment type: Line Segments*).

Vonalvastagságnak (Width) állítsunk be 40 pixelt, majd a [Shift]-et nyomva tartva húzzunk egy vízszintes fekete vonalat a 40;50 ponttól (ezt az állapotsor jobb szélén tudjuk ellenőrizni) a 460;50 pontig.

A *Selections → Select All* ([Ctrl A]) majd a *Selections → Float* ([Ctrl F]) paranccsal kerítsük körbe a gombot, majd ezt a kijelölést mentsük is el a *Selections → Load/Save Selection → Save Selection To Alpha Channel* utasítással.

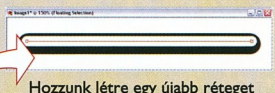

Hozzunk létre egy újabb réteget (*Layers → New Raster Layer* vagy *New Raster Layer* gomb a *Layers* palettán), azután vegyük elő ismét a tollat (Pen Tool – [V]), és miután a vonalvastagságot a felére, azaz 20 pixelre csökkentettük, ezúttal húzzunk egy fehér színű vonalat 37;45-től 463;45-ig.

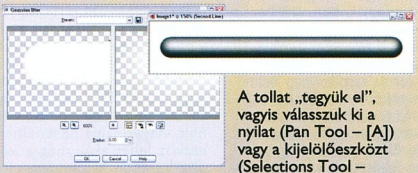

A tollat „tegyük el", vagyis válasszuk ki a nyilat (Pan Tool – [A]) vagy a kijelölőeszközt (Selections Tool – [S]), hogy lássuk, még mindig aktív-e a kijelölésünk (ha nem, akkor tegyük azzá a *Selections → Load/Save Selection → Load Selection From Alpha Channel* utasítással), és így mossuk el az *Adjust → Blur → Gaussian Blur*rel a fehér vonal széleit 6 pixeles sugarat megadva.

A változatosság kedvéért ismét hozzunk létre egy új réteget, majd a tollal húzzunk egy újabb fehér vízszintes vonalat a 35;65 pontból egészen a 465;65 pontig, amelynek vastagsága legyen 6 pixel.

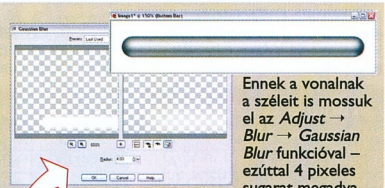

Ennek a vonalnak a széleit is mossuk el az *Adjust → Blur → Gaussian Blur* funkcióval – ezúttal 4 pixeles sugarat megadva, és természetesen előtte ellenőrizzük, hogy az eredeti kijelölésünk aktív-e.

Tulajdonképpen a nehezével meg is vagyunk. Kapcsoljuk ki a háttérréteg (Background vagy Raster 1, ha átlátszó hátteret választottunk) láthatóságát, és a rétegeinket olvasszuk egybe a *Layers → Merge → Merge Visible* paranccsal.

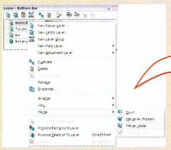

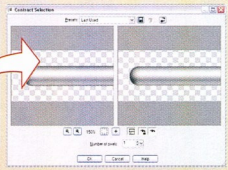

A „sorjázáshoz" csökkentsük egy pixellel a kijelölés határait *(Selections → Modify → Contract)*, fordítsuk ki az egész kijelölést (*Selections → Invert* vagy [Ctrl Shift I]), majd töröljük a felesleges részeket (*Edit → Clear* vagy [Del]).

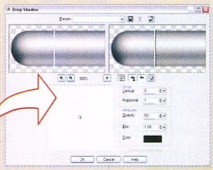

Az elválasztó vonalat a legegyszerűbben úgy hozhatjuk létre, hogy valahol – a szélétől annyira messze, hogy ne zavarjon – létrehozunk egy, a „cső" magasságával megegyező, 1 pixel széles kijelölést, azt kifestjük fehérre, majd az *Effects → 3D Effects → Drop Shadow*-val egy kis árnyékot adunk hozzá (Offset: 0;1, Opacity: 50, Blur: 1).

Ezzel gyakorlatilag készen is vagyunk. De sokszor egyszerűbb a dolgunk, ha a csövet feldaraboljuk: a *Selections Tool*lal kijelöljük a megfelelő részt, azt vágólapra másoljuk (*Edit → Copy* vagy [Ctrl C], esetleg *Edit → Copy Merged* vagy [Ctrl Shift C]), majd önálló képként létrehozzuk (*Edit → Paste* vagy [Ctrl V]). A teljes „szerelvényhez" szükségünk lesz a két végére, egy elválasztó darabra és egy kisebb szakaszra valahonnan középről.

Ha megvannak a darabok, nincs is más dolgunk, csak összerakni a részekből az egészet – például egy HTML-táblázattal. Mint a HTML-forrásrészletből is látszik, az egyetlen „trükk" az, hogy a menüpontoknak, a szövegeknek a háttere a középről kivágott darab, a többi elemet pedig egyszerű képként használhatjuk.

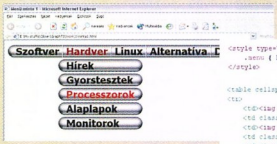

Ha szeretnénk egy picit még látványosabbá tenni a menünket, akkor – átlépve a bevágást – a rétegek összeolvasztásától folytassuk még egy picit a munkát. Ehhez szükségünk lesz egy újabb rétegre, amelyre egy újabb fehér vonalat fogunk rajzolni. Ennek a vonalnak a vastagsága legyen 34 pixel, és húzzuk 100;50-től 200;50-ig.

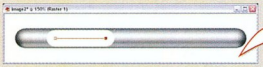

Ezt az alakzatot is kerítsük körbe (*Selections → Select All – Selections → Float* vagy [Ctrl A] – [Ctrl F]), és mentsük el a *Selections → Load/Save Selection → Save Selection To Alpha Channel*el.

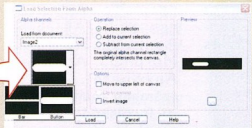

Miután nekünk nem a fehér vonalra, hanem csak erre a kijelölésre van szükségünk – ráadásul nem szeretnénk, hogy mindenféle „réteg-szerűségek" bezavarjanak –, szüntessük meg a kijelölést (*Select None* vagy [Ctrl D]), töröljük ki a vonalat (*Edit → Clear* vagy [Del]), majd ezután töltsük vissza magát a kijelölést (*Selections → Load/Save Selection → Load Selection From Alpha Channel*).

Mivel nem szeretnénk a rétegek között váltogatni, ezért a legegyszerűbb, ha mindent felveszünk, ami a kijelölés alatt van az *Edit → Copy Merged* ([Ctrl Shift C]) paranccsal, és ezt illesztjük be a kijelölésbe (*Edit → Paste → Paste Into Selection* vagy [Ctrl Shift L]). Ekkor sok változást nem fogunk látni (hiszen az eggyel lentebbi rétegről kivágott darabot pontosan rátettük ugyanoda), ám amikor az *Image → Flip* utasítással ([Ctrl I]) megfordítjuk, máris kiderül, miért is kellett ez nekünk.

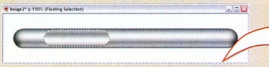

Ismét hozzunk létre egy új réteget, majd a kijelölés határait csökkentsük 3-5 pixellel (*Selections → Modify → Contract*), és ebbe a kisebb formába illesszük be a még mindig a vágólapon lévő darabot az *Edit → Paste → Paste Into Selection* paranccsal.

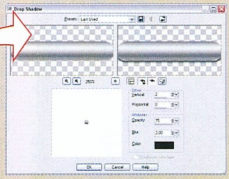

Az *Effects → 3D Effects → Drop Shadow*-val adjunk egy kis árnyékot ennek a kivágott darabnak.

Miután kicsi a hely, ezért mind az eltolás (Offset), mind az elmosás (Blur) legyen nagyon minimális: 1-2. Az árnyék fedettsége (Opacity) legyen közepes: 40-60.

Természetesen ebből a bevágásból is le kell vágni a megfelelő szeleteket, hogy azután akár többszörözve is össze tudjuk rakni majd a teljes egészet. És ahogy a bevezetőben említettem (és a képen is látszik), a „nyers" csőre könnyen rá tudjuk húzni a kívánt színt vagy mintát. Ehhez csak egy újabb – ígérem, valóban utolsó – rétegre és az elején létrehozott kijelölésre lesz szükségünk, amit kitöltünk a kívánt árnyalattal, átmenettel vagy textúrával. Ezután nincs más dolgunk, mint a réteg áttűnésének módját (Layer Blend Mode) átállítani *Multiply* típusra, és esetleg egy kicsit visszavenni a fedettségből (Layer Opacity).

Másvilág

Az IBM december 10-én bezárja a Software Choice-ot, ahol az OS/2-t és IBM-es alkalmazásokat lehetett vásárolni, támogatás azonban még elérhető a Nagy Kéktől. A későbbiekben az OS/2 kedvelőinek a sokkal modernebb és naprakész eComStation lesz már csak elérhető, aminek a közelmúltban jelent meg az 1.2-es verziója.

Nagy Lajos, Sponga Tamás

Az AmigaOS 4 kezdi kinőni a „screenshotware", azaz csak képernyőmentésekben létező állapotát. Már van egy bárki által futtatható, az AmigaONE gépekhez hivatalosan is mellékelt operációs rendszer.

AMIGA, MORPHOS

A legutóbbi fYaNICA összejövetelen (➲ **www.fyanica.hu**) komoly bemutatót tartottak az AmigaOS 4 jelenlegi állapotáról, amely a tavalyi bemutatóhoz képest fergetegesre sikerült, sokaknak adta vissza a hitét ebben az operációs rendszerben. Végre PPC-n fut a grafikus és a hangrendszer, beépített CD-írási képességet kapott az OS, jól konfigurálható a megjelenés, a videolejátszási képességei kiemelkedőek, és nem utolsósorban egy jól használható SDK-t is mellékelnek hozzá. Az az OpenGL/3D-támogatás hiányzik, így a MorphOS-en már megszokott portokra ezen a platformon még egy ideig várni kell.

Sokak szerint a MorphOS kezdeti előnye kezd elveszni, mivel a Genesi nagyon régóta nem adott ki újabb csomagokat az 1.4-es rendszerhez, és – ami miatt a fejlesztői lázonganak leginkább – az SDK-juk sem igazán naprakész.

A fejlesztést és a disztribúciót elősegítendő két régi-új site is lendületet kapott, az *OS4Depot* (➲ **http://os4depot.net**) egy rendszerezett, kereshető, fórumokkal kiegészített file-archívum az AmigaOS 4 rendszerre készült programokból, míg a *UtilityBase.com* (➲ **http://utilitybase.com**) fejlesztői támogatást próbál adni az Amiga-szerű operációs rendszereknek (AROS, AmigaOS 3 és 4, MorphOS, AmigaAnywhere). Szép számban találhatók itt forráskódok, tutorialok, példaprogramok az operációs rendszer függvényeinek használatáról. Most indult fejlődésnek a portolással kapcsolatos szekció, ahol a keresztfordítóktól kezdve a források javításán át a kész programok létrehozásáig minden megtalálható lesz.

Említést érdemel az évek óta üzemelő *Dev.Amiga.Hu* (➲ **http://dev.amiga.hu**) is. Itt található talán a világ legnagyobb amigás fejlesztői könyvtára, függvény- és forrásgyűjteménye.

JÁTÉKORSZÁG Apró és érdekes játékok láttak napvilágot az utóbbi hónapban, amelyek ugyan nem kelnek versenyre a 3D-s remekművekkel, de nagyon érdekesek.

A LaOca egy spanyol táblajáték, amely 63 spirálisan elhelyezett, számozott négyzeten zajlik. Többjátékos üzemmód is van, aranyos grafika és kellemes hangzás jellemzi.

A Barracuda Team (➲ **www.angelfire.com/amiga2/barracuda_team/**) két porttal jelentkezett, mindkettő csak a leggyorsabb, klasszikus Amigákon játszható, vagy emulátor, illetve MorphOS ajánlott a futtatásukhoz. Mindkettő a Hollywood Multimedia Application Layert használja a megjelenítéshez.

A Badger egy táncoló kisállatokat megjelenítő program, amelynek flash-es verzióját a készítő honlapján is ki lehet próbálni (➲ **www.badger-badgerbadger.com**).

A Global Gladiators bónusz szintje egy hagyományos platformjáték, amelyben egy éhes srácot kell kóla, hamburger és sült krumpli gyűjtésével foglalkoztatni.

A HangMan a közismert akasztottember-játék, illetve azok közül az első, amelyik magyar szavakkal is képes dolgozni.

KARÁCSONYI MEGLEPETÉS Két gépkülönlegesség is a boltokba került a karácsonyi vásárra, de csak korlátozott példányban.

A Commodore 64 következő generációjának tekintett C-One, azaz Commodore One fejlesztése 2002-ben indult azzal a céllal, hogy az eredeti C64 minden funkcióját tökéletesen megvalósító, de a kor követelményeinek megfelelően bővíthető alaplapot dobjanak piacra (➲ **http://c64upgra.de/c-one/**). Az alaplap hagyományos ATX-es házba illeszthető, tápellátás és csatlakozás tekintetében is a jelenleg kapható megoldásokat preferálja. A végtermék egy újrakonfigurálható gép lett (FPGA – Field Programmable Gate Arrays), amely emuláció nélkül valósítja meg az összes funkciót, a kép- és hangkezeléstől kezdve az

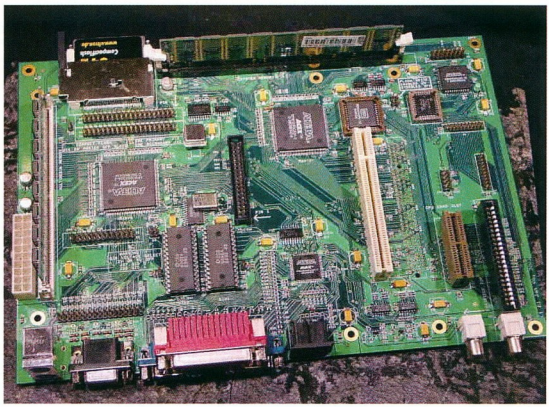

» C-One alaplap – Commodore 64-et mini-ATX házba!

operációs rendszer futtatásáig. Az FPGA architektúrának köszönhetően a C-One gépen nemcsak C64-et, hanem szinte az összes, nyolcvanas években gyártott fontosabb gépet képes megszemélyesíteni, legyen az a Commodore által gyártott VIC-20, C16, az Atari 2600, 400/800 vagy a Sinclair ZX81, Spectrum. A gép fejlesztői verziójának ára 269 euró.

Az AmigaONE „micro" kiadása is a boltokba került (➲ **www.stellardreams.co-.uk/showitem.php?id=3**). A mini-ATX méretű alaplapon integrált 800 MHz-es IBM PowerPC 750-es processzor, 256 Mbyte SODIMM RAM, egy PCI csatlakozó, 3Com 10/100 Mbites hálózati kártya, 5.1-es hangvezérlő és Radeon 7000-es videokártya fogja futtatni a géphez adott AmigaOS 4-et. A 499 angol fontba kerülő gép az első olyan, nem fejlesztőknek szánt Amiga, amelyet már a következő generációs, PowerPC-s operációs rendszerrel adnak. Az operációs rendszerhez ingyenes, interneten keresztül elérhető frissítést biztosítanak. Az AmigaOS 4-et fejlesztő Hyperion csapata már a második frissítést jelentette meg a cég oldalain, amelyben már a grafikus rendszert végre natív módon érhetik el a programok, továbbá már a hálózati alrendszer is használható.

OS/2, ECOMSTATION

Valószínűleg az IBM Software Choice bezárásával függ össze, hogy az IBM Testcase FTP-n az utóbbi hónapokban megjelent néhány kereskedelmi alkalmazás (IBM Web Browser, Scitech SNAP Grpahics SE stb.), illetve a teljes Warp 4 Convenience Package 2 operációs rendszer. Itt eddig tesztelésre voltak kinn alfa- és béta-verziójú programok, javítások, melyeket le is lehet(ett) tölteni.

THE WARPED WAVE EDITOR V0.74 – AZ OS/2-ES AUDACITY Hazai fejlesztésű a Linuxon, Windowson és MacOS X-en futó Audacityhez hasonló, zenei file-ok szerkesztésére alkalmas The Warped Wave Editor. Az alkalmazás csak egy keretprogram, funkcióit plug-inként lehet betölteni, majd használni. Minden olyan formátum olvasására, szerkesztésére és írására alkalmas, amit az MMOS2 támogat, OGG file-okat olvasás és ír. Megjeleníti a hullámformát; módosítható vele a hangerő és elvégezhető vele a copy-paste-cut művelethármas. Lejátszásra is használható.

A legújabb verzióban már a szálak prioritása finomhangolható, beállítható az időformátum (msec, hh:mm:sec.msec), a görgetősávval pixelenként lehet mozgatni a betöltött hangmintát, megadhatók paraméterként hangfile-ok a Wa-We.exének, amelyek így induláskor megnyílnak. Megjegyzi a legutóbbi import/export műveletet.

Az alkalmazás fejlesztése most is folyik. Folyamatosan kerülnek bele az újabb ötletek.

LARSEN COMMANDER V1.6 Több mint hároméves kihagyás után jelentkezett Leif Erik Larsen alkalmazásának újabb verziójával – egyelőre csak bétákkal, de hamarosan itt a végleges. A Larsen Commander a mára kissé elfeledett Norton Commander mintáját követi, azaz két egymás melletti ablakban lehet különféle file- és könyvtárműveleteket (másolás, átnevezés, mozgatás, törlés, szerkesztés, nézegetés stb.) végrehajtani. A program a mára szabványnak tekinthető NC-s gyorsbillentyűket használja.

Az ablak alsó részén található egy változtatható nagyságú mező, amiben az alsó beviteli mezőben kiadott parancsok eredménye látható. A felső ikonsorban a leggyakrabban használt parancsok és funkciók találhatók meg – itt is használható az FC/2-ből ismert [Ctrl W] kombináció, amivel az aktuális könyvtárat nyithatjuk ki PM-es ablakban. A programnak szinte minden porcikája testreszabható (indulási könyvtárak, szűrők, sorba rendezések, nézet, végrehajtási megerősítések, az ablak különféle részein használt fontok, nézegetők és szerkesztők: kép/szöveg, file-összehasonlítók stb.). Beállítható az általunk használt undelet és EA-szerkesztő program is (➲ **http://home.online.no/~leifel/lcmd/index.html**).

AIR-BOOT V1.03 Az alternatív megoldások kedvelőinek gépén a legtöbbször másik operációs rendszer is van – ez egyre kevésbé a Windows, inkább valamelyik Linux disztribúció. Két operációs rendszerhez azonban már valamilyen boot manager is kell. Martin Kiewitz 1998-ban kezdte fejleszteni az AiR-BOOT boot managert, ami jelenleg az összes elterjedt operációs rendszer indítására alkalmas (➲ **http://en.ecomstation.ru/personal/kiewitz-soft/air-boot.php**). A telepítése és a konfigurálása rendkívül egyszerű – annak, aki két vagy több különböző operációs rendszer telepítésére adja a fejét, nem okozhat problémát. Egy tömör, de alapos telepítési leírás is található a csomagban.

Fontosabb jellemzői: jelszóval védhető a bootolás folyamata, teljesen az MBR-ben van, és telepíthető floppyra is. Van benne „Corrupt-MBR"-védelem és intelligens a partíciókezelése.

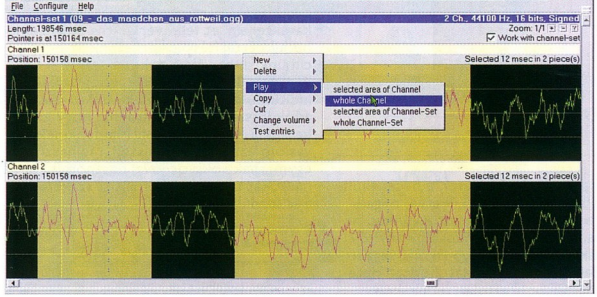

» The Warped Wave Editor – minden funkciója egy-egy plug-in

Frissítések

- *Scitech SNAP Graphics 3.0:* a több mint 200 grafikus chipet támogató univerzális videodriver újabb generációjának első tagja (➲ **www.scitech-soft.com/products/ent/snap_os2_content.html**).
- *IBM SNAP Graphics 2.1.9:* az IBM a Scitech univerzális videodriverét licenceli, ez a legfrissebb verziója.
- *Firefox 1.0:* megjelent a Firefox 1.0 OS/2-re is, a magyarítására azonban még várnunk kell.
- A *Via 8233 chipkészlethez* készített AC'97-es hang-, CPU-hűtő és power management szoftver frissítése.
- *WarpVision GUI:* ismét frissült a médialejátszó (➲ **http://warpvision.netlabs.org/**).
- *CDRTools 2.01:* CD-író segédprogramok gyűjteménye – cdrecord, cdda2wav, mkisofs (➲ **www.geocities.com/SiliconValley/Sector/5785/cdrecord/cdrecord-main.htm**).
- *MailReader/2 ICE:* a levelezőkliens 2.60b verziójú frissítése (➲ **www.mr2ice.com/**).
- *UpdCD v2.46:* Kádár Zsolt segédprogramja, amivel az OS/2 Warp 3-tól kezdve mindegyik kiadást lehet frissíteni, hogy az operációs rendszerből tudjunk CD-t írni.
- *FTPServer 1.26:* az Apache mellett a legnépszerűbb OS/2-es FTP szerverprogram új verziója.

FREECOL 0.3.0 A stratégiai játékok kedvelői biztosan ismerik a jó öreg Colonizationt, amit Syd Meyer, a Civilizatons fejlesztője készített. A játékban az amerikai földrészt kell gyarmatosítani. Egy saját kolóniát kell létrehozni, majd megerősítve, az anyaországtól elszakadva kell irányítani.

A most megjelent FreeCol (➲ **http://freecol.sourceforge.net/**), a Colonization Javában elkészített hasonmása. Már most igen jó játékmeneteket kínál. A FreeCol szabadon felhasználható a GPL betartásával.

A hónap nethelye: www.pcforum.hu

» Netes szaktanácsadás

Számos informatikai online oldalon van fórum – ahogy magazinunkén is –, ahol az olvasók megoszthatják egymással véleményüket, tapasztalataikat. Ám olyan oldal, amely kifejezetten azért készült, hogy az olvasók egymáson segítsenek, meglehetősen ritka. A ➲ www.pcforum.hu ezért jött létre a www.prog.hu mintájára.

Dudás Zoltán (dudi@ipma.hu)

A PC-fórum elsősorban az olvasók szaktudására épít: bárki, aki regisztrálta magát a fórumon, feltehet informatikai célú kérdéseket, melyekre bárki válaszolhat. Két hozzászólástípust különböztetnek meg: a tudástárat és a társalgót – a topikok is eszerint vannak csoportosítva. Ha utóbbiban nyitunk topikot, kötetlenül beszélhetünk, vitatkozhatunk a témáról. A tudástár viszont céltudatosabb: az olvasó egy bizonyos kérdésre keresi a választ, amire a hozzászólók megpróbálhatnak megoldást találni. Ha a kérdés feltevője valamelyik választ megfelelőnek találja, a válaszolót jutalompontban részesítheti. Ezzel a téma nem záródik le, további hozzászólásokat is lehet tenni.

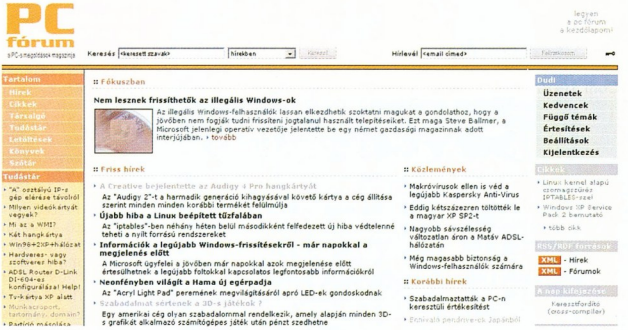

» Informatikai kérdés-válasz adok-kapok

A főoldalon elsősorban az informatika világáról szóló híranyagot olvashatjuk, cikkeket böngészhetünk. A bal oldali menün keresztül érhetjük el e híreket és cikkeket csoportosítva, belelapozhatunk a Tudástár vagy a Társalgó témáiba, esetleg böngészhetünk a letölthető programok között, melyek szintén kategóriákba vannak csoportosítva. Emellett találunk itt könyvajánlót is, melyben számos hasznos olvasmányról kapunk ismertetőt. A site másik különlegessége a szótár, amelyben számtalan idegen nyelvű szakkifejezés magyarázatát megtalálják. Feltüntetik a legfrissebb és a legtöbbet keresett szavakat is.

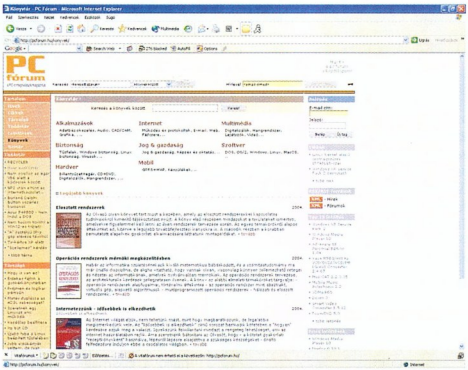

» IT-lapon IT-hírek...

A menüoszlopokban kiemelik a legnépszerűbb és legújabb topikokat, letölthető szoftvereket. A híreket és a fórumokat RSS/RDF forrásban is elérhetjük vagy letölthetjük. A felső menüsorban iratkozhatunk fel a hírlevélre (akár regisztráció nélkül is), illetve kereshetünk a különböző témákon belül.

A regisztráció során meg kell adnunk egy valós e-mail címet (amely egyben a bejelentkezési nevünk lesz), a becenevünket (ezt látják a többiek), illetve megadhatjuk a vezeték- és keresztnevünket, nemünket, születési dátumunkat, irányítószámunkat, a legmagasabb iskolai végzettségünket, foglalkozásunkat, honnan netezünk a legtöbbet (otthon, munkahely stb.), valamint röviden be is mutatkozhatunk. Itt is feliratkozhatunk a hírlevélre. A kérdéseket kötelező megválaszolnunk, de csak a becenevünk és a bemutatkozásunk lesz publikus. Miután elfogadtuk a használat feltételeit, el kell küldenünk az adatokat, majd megkapjuk e-mailban a bejelentkezéshez szükséges jelszót.

Bejelentkezve az oldal jobb felén megjelenik a saját menürendszer, amelynek segítségével megtekinthetjük privát üzeneteinket, kedvencként megjelölt, illetve általunk megnyitott, még nem lezárt témákat, az értesítéseket a rendszerfentartóktól. Továbbá innen módosíthatjuk adatainkat, jelszavunkat, illetve kijelentkezhetünk.

A kérdéseket kategóriákba sorolhatjuk. Használhatunk smileykat, linkeket, karakterekinet fölkövérként is megjeleníthetjük. Értesítést is kérhetünk az e-mail címünkre, ha válasz érkezik.

Ügyeljünk azonban arra, hogy ha témát indítunk, azzal törődnünk kell, a válaszadók írásait el kell olvasnunk, hogy kiadhassuk a jutalompontot. Mindenkinek javaslom ezt az oldalt, hiszen a felhasználók egymásnak sokszor jóval hasznosabb tanácsokat tudnak adni, mintha szakemberhez fordulnánk. PCM

»infó

➲ www.pcforum.hu
➲ www.prog.hu

Színes Háttérképek

WPN1254 WPN2631 WPN1206 WPN1525 WPN1170 WPN2880
WPN3260 WPN1530 WPN2896 WPN3223 WPN4087 WPN3757 WPN1085 WPN1552
WPN1262 WPN3638 WPN2891 WPN2508 WPN3712 WPN2516 WPN1308 WPN3222
WPN2522 WPN3327 WPN1534 WPN1532 WPN3953 WPN1074 WPN2565 WPN3969
WPN3948 WPN1535 WPN1502 WPN2830 WPN3334 WPN3950 WPN3756 WPN3957

Minden játék kerhető: Nokia3100, 3200, 3300, 3510i, 3530, 3595, 5140, 6100,6108, 6230,6220,6230,6510,6650,6800,6810,6820,7200,7210,7250,7250I, 7600, 8910i, Motorola T720, C370, C450, C550, C650, C380, V180, C650, Siemens C60, MC60, S55, SL45, Samsung E100, E700, E800, E820, X100, X600, Sharp GX 10, LG5400, PantechG1100, G570

JAVA Játékok

TPN1057 Még:Nokia 3410,6230,6310i S-Erics T610,Siem.C55,S-Samsung:105 E710,E715,P400,P510,X450,X458, PantechG1100,G570
Pattogtassd a labdát és bontsd le a falat, hogy eljuss a következő szintre! Klasszikus fallapos játék új fai típusokkal.

TPN1059 Más: Nokia 3410,3650,5100,6600,7650,N-gen Más: Ericsson T39,T65,T68,T68i,T300,T310,T610,T630,T637,T639,T65,T68,T68i,T300,T310,T610,T630,T637,T639,T100,T200,T300,T310,T610,T630,T637,T639,T100,T200,T300,T310,T610,T630,T637,T639,T100,T200

Dinamikus weboldalak III.

» Intelligens program készítése

Cikksorozatunk harmadik részében is a PHP alapvető szintaxisát fogjuk tárgyalni, de most jóval érdekesebb lesz, hiszen programunk már gondolkodni fog. Hogy mitől? Lássuk!

Lippai Zoltán (zoli@evanescence.hu)

A feltételkezelés révén ruházhatjuk fel programunkat a döntés képességével. Ez a következőképp fog történni: a programnak megadunk egy feltételt, és azt, hogy mit tegyen, ha teljesül a feltétel. Például legyen a feltétel az, hogy a $a változó értéke 5. Hogyan adjuk meg ezt a PHP-nek? Most kicsit fel kell frissíteni a memóriánkat, és előszedni, mit tanultunk az előző részben. A helyes megoldás: $a==5. Most pedig legyen a konkrét feladat az, hogy nézzük meg, a $a változó értéke 5-e, és ha igen, akkor írjuk ki, hogy *Helyes*. Ehhez meg kell ismernünk a feltételkezelő utasítást, az if-et. Ezt a következőképp kell használni:

```
if (feltétel)
  utasítás;
```

A *feltétel* helyére kell írni a feltételt, jelen esetben $a==5. Figyelem! A zárójel után nem kell pontosvesszőt tenni. Az *utasítás* helyére írt programrészlet csak akkor fog lefutni, ha teljesül a feltétel. Ha nem, akkor a program átugorja ezt a részt. Ezt a sort húzzuk beljebb egy tabbal (strukturáltság). Ha több utasítást is szeretnénk írni ide, akkor azokat kapcsos zárójelek { } közé kell tenni, és minden egyes utasítás után pontosvesszőt kell írni, azonban a kapcsos zárójelek után nem. Most pedig lássuk, hogyan néz ki a konkrét feladat megoldása:

```
if ($a==5)
  echo "Helyes";
```

Azonban mi van akkor, ha arra az esetre is fel szeretnénk készülni, ha a feltétel nem teljesül? Megoldás lehetne még egy if, ahol feltételnek az első if feltételének az ellentétét írjuk (tagadjuk), de ez hosszabb programot kíván. Ehelyett találták ki az else ágat. Az if utasításban elhelyezhetünk egy else ágat, és az ebben levő utasítások akkor fognak végrehajtódni, ha a megadott feltétel nem teljesül. Lássunk példát!

```
if ($a==5)
  echo "Helyes";
else
  echo "Helytelen";
```

Ebben az esetben az első rész már mindenkinek világos, vagyis ha $a értéke 5, akkor a program kiírja, hogy *Helyes*. Ha $a értéke nem 5, akkor azt írja ki, hogy *Helytelen*.

Nézzünk újabb példát. Tegyük fel, hogy van egy változó (legyen $nev), amibe egy bekért név van eltárolva. Továbbá van két nevünk. A programnak el kell döntenie, hogy a $nev melyik nevet tartalmazza a kettő közül, és ennek megfelelően kell lefutnia egy programrésznek. Ezt meg lehetne oldani két if-fel, de van egy másik lehetőség, amivel sokkal átláthatóbb, és főként rövidebb programot írhatunk ilyen esetekben. Ez pedig a switch használata. Ez a következőképpen történik:

```
switch ($nev)
{
  case "Józsi":
    Első-programblokk
    break;
  case "Béla":
    Második-programblokk
    break;
  default:
    Harmadik-programblokk
    break;
}
```

A switch működése a következő: a switch utasítás utáni zárójelben meg kell adnunk a vizsgálandó változót. Ezután kapcsos zárójelben soroljuk fel az egyes eseteket. Ebben a konkrét példában ha $nev értéke *Józsi*, akkor az *Első-programblokk* fut le. Fontos, hogy a végére írjunk break; utasítást, mert ha ezt nem tesszük meg, akkor a program nem lép ki a switch-ből, és a soron következő többi utasítás is lefut (nem csak azok, amik Józsi esetére vonatkoznak). Ha $nev *Béla*, akkor a *Második-programblokk* fut le. Azonban ha a program eddig nem lépett volna be egyik blokkba sem (vagyis $nev se nem *Józsi*, se nem *Béla*) akkor a *default:* utáni *Harmadik-programblokk* fog lefutni. A *default:* ágat nem feltétlenül szükséges megadnunk.

CIKLUSOK Második nagy témánk, a ciklusok olyan programrészeket tartalmaznak, melyek többször is lefuthatnak egymás után. Az is lehet azonban, hogy egyszer sem futnak le.

Háromféle ciklust különböztetünk meg: elöltesztelő, hátultesztelő, számlálós. Elsőnek az elöltesztelő ciklussal fogunk részletesen megismerkedni.

Egy elöltesztelő ciklus két részből épül fel: az első részében van a feltétel, a másodikban az ismétlődő programrész. Amikor a PHP értelmező a programban elérkezik egy elöltesztelő ciklushoz, kiértékeli a feltételt. Ha a feltétel igaz, akkor végrehajtja a programrészt, majd újra kiértékeli a feltételt. Ha még mindig igaz, akkor ismét végrehajtja a programblokkot. Ezt mindaddig ismétli, amíg a feltétel hamissá nem válik.

Az elöltesztelő ciklus szintaxisa:

```
while (feltétel)
{
  programblokk
}
```

A *feltétel* helyére kell írni a kiértékelendő feltételt, ugyanolyan formában, mint az if esetében, és a *programblokk* helyére az ismétlendő programrészt. Ha az ismétlendő programblokk csak egyetlen sort tartalmaz, akkor a kapcsos zárójel elhagyható. Lássunk példát a ciklus használatára:

```
$i=1;
while ($i<=10)
{
  echo $i;
  $i++;
}
```

Nézzük, hogyan működik a program: Először is $i-nek értéket adunk, méghozzá 1-et. Aztán a PHP értelmező kiértékeli a feltételt. $i jelenleg kisebb, mint 10, ezért belép a ciklusba. Itt először kiírja $i értékét, vagyis 1-et, és növeli $i értékét. Ezután újra kiértékeli a feltételt, de 2 még mindig kisebb, mint 10, ezért újra belép. Ugorjunk a végére: a program elérkezik oda, hogy $i értéke 10. Ekkor még mindig belép, hiszen az egyenlőséget is megengedtük, kiírja $i értékét, vagyis 10-et, majd növeli 11-re. Ezután a ciklusba már nem lépünk be többet. Gondoljuk át, mit csinál ez a program: nagyon egyszerű, kiírja a számokat egytől tízig.

Most nézzük a hátultesztelő ciklust. A fentiek után már nem lesz nehéz megérteni. Ugyanúgy működik, mint az elöltesztelő, csak a végén értékeli ki a feltételt. Ezért ez a ciklus biztosan lefut legalább egyszer, ellentétben az elöltesztelővel. Hiszen ha a feltétel mondjuk 1==2, ami egyértelműen hamis minden körülmények között, akkor az elöltesztelő egyszer sem fut le. Azonban a hátultesztelő egyszer lefut, mert csak a végén nézi meg a feltételt. Végül ideírom a hátultesztelő ciklus szintaxisát:

```
do
{
  programblokk
}
while (feltétel);
```

Mindent ugyanúgy kell megadni, mint az elöltesztelő ciklusnál, annyi a különbség, hogy *do*-val kezdünk, és a végére kerül a *while* a feltétellel.

Jöjjön a ciklusok utolsó fajtája, a számlálós, vagyis a for-ciklus. Ez a következőképpen néz ki:

```
for (utasitas1;utasitas2;utasitas3)
{
  programblokk
}
```

»infó

Példák a DVD-n: DVD/cikkekhez/php

A cikkíró referenciái:

- **www.nightwish.hu**
- **www.pcklinika.hu**
- **www.grafiktrafik.hu**

Az *utasitas1* helyére írt utasítás (ide csak egyet lehet írni, mint ahogy *utasitas2* és *utasitas3* esetében is) hajtódik végre először, és csak egyszer. Az *utasitas2* helyére feltételt kell írni – ha teljesül ez a feltétel, akkor lépünk be a ciklusba. Az értelmező minden egyes ciklus végén végrehajtja az *utasitas3* helyén álló utasítást. Lássuk, hogyan néz ki for-ciklussal a 10-ig számoló program.

```
for ($i=1;$i<=10;$i++)
    echo $i;
```

Először is $i-nek értéket ad, vagyis az 1 lesz. Azután megnézi, hogy $i kisebb-e, mint 10. Természetesen ez igaz, ezért belépünk a ciklusba. Itt kiírja $i értékét. És ezután növeli is, hiszen a for-ciklus utolsó paraméterének a $i++ utasítást adtuk meg. Amikor $i értéke 10-re vált, még mindig belép, kiírja $i értékét, majd növeli, és ezután már nem lép be.

FILE- ÉS KÖNYVTÁRKEZELÉS Kezdjük az unlink() függvénnyel. Ez a legegyszerűbb művelet, a file-törlés. A paraméterezése:

```
unlink("A_torlendo_fajl");
```

Az útvonalat a PHP file helyéhez képest kell megadnunk. Tehát ha szeretnénk törölni a torlendo.php file-t, ami ugyanabban a könyvtárban van, mint a programot tartalmazó file, akkor ezt kell használni:

```
unlink("torlendo.php");
```

Feljebb levő könyvtárból is törölhetünk. A ..-tal egy könyvtárnyival lépünk feljebb. Tehát az eggyel feljebb levő könyvtárból így törölhetünk:

```
unlink("..torlendo.txt");
```

Jöjjön a következő függvény, az include(). Ennek segítségével egy másik file tartalmát illeszthetjük be a PHP file-ba. Úgy kell elképzelni, mintha a beillesztendő file tartalmát bemásoltuk volna az include() helyére. Ha ez a másik file tartalmaz érvényes PHP programot, akkor az le fog futni. A beillesztendő file-t ugyanúgy kell neki megadni, mint az unlink()-nél. Vagyis a program.php file beillesztése így történik (ha ugyanabban a könyvtárban van, mint az aktuális file):

```
include ("program.php");
```

Most lássuk a fopen() utasítást! Ezzel a függvénnyel meg tudunk nyitni egy file-t, hogy aztán olvassunk belőle adatokat, vagy éppenséggel írjunk bele. A következőképp kell használni:

```
$fajl=fopen("a_fajl_helye/fajl.txt","mód");
```

Na, ez már kicsit bonyolultabb, nézzük mi mire jó. Először is azért kell úgy kezdeni, hogy *$fajl=*, mert így egy hivatkozási számot (egész pontosan resource handle-t) fog tárolni a megadott változó ($fajl). Később, ha szeretnénk olvasni vagy írni a file-ba, akkor meg kell adnunk ezt a hivatkozást. Egyébként érdekességképp kiíratthatjuk a $fajl változót. No, de menjünk tovább. A file elérési útját a fentebb megismert módon kell megadni. Aztán következik a mód. Itt a idézőjelek között a megnyitás módját kell megadni. Ezek a következők lehetnek. *r* – csak olvasásra nyitjuk meg; a file-mutató a file elejére kerül. *r+* – olvasásra és írásra; a file-mutató a file elejére kerül. *w* – csak írásra; ha a file létezik, akkor törlődni fog a tartalma, ha nem létezik, akkor létrejön a file. *w+* – olvasásra és írásra; ha a file létezik, törlődni fog a tartalma, ha nem, létrejön. *a* – csak írásra, a file-mutató a file végére kerül, ha a file nem létezik, létrejön. *a+* – olvasásra és írásra, a file-mutató a file végére kerül, ha a file nem létezik, létrejön. Létezik még két mód, az *x* és az *x+*, ezekkel az egyszerűség kedvéért nem foglalkozunk, akit érdekel, megtalálja a PHP dokumentációjában.

Most pedig gondoljuk végig ezeket a módokat. Először is, mi az a file-mutató? Ez „mutatja" meg a PHP-nek, hogy jelenleg hol járunk a file-ban. Ha kiadunk egy olvasás vagy írás utasítást, akkor azt innen fogja elkezdeni. Vagyis ha szeretnénk hozzáírni egy sort a file végéhez, akkor az *a* módot célszerű használni. De ha az elejétől kezdve szeretnénk olvasni belőle, akkor válasszuk az *r* módot.

A következő függvény az fclose(). Szintén nem valami bonyolult, pusztán bezárja az előzőleg fopen()-nel megnyitott file-t. Használata:

```
fclose($fajl);
```

Itt a *$fajl*-nak annak a változónak kell lennie, ami tartalmazza a resource handle-t. Az előző példában a *$fajl* változó tartalmazta ezt az adatot, tehát ez az utasítás így helyes is lenne.

Azonban még mielőtt olvasnánk, vagy írnánk a file-ba, ismerjük meg a filesize() függvényt. Ez is a resource handle-t tartalmazó változót várja paraméterül, és a file byte-okban mért méretét adja vissza. Használata:

```
$meret=filesize($fajl);
```

Most már tényleg olvasni fogunk a fileból. Erre az fread() függvény szolgál. Két paramétert vár. Az elsőben a már megszokott resource handle-t kell megadnunk, a másodikban pedig azt, hogy a file-mutatótól kezdve hány byte-ot olvasson ki. Ha a file megnyitásakor olyan módot használtunk, ami a file-mutatót a file elejére helyezi, és most pedig paraméternek a file méretét adjuk meg, akkor a teljes file-t fogjuk beolvasni. Az olvasó példákat találhat erre a DVD-mellékleten.

Most pedig írjunk a file-ba! Erre a műveletre az fwrite() függvény szolgál. Első paraméterként ez a függvény is a resource handle-t tartalmazó változót várja. Másodikként stringet, amit a file-mutatótól kezdve fog hozzáfűzni a file-hoz. A harmadik paraméter nem kötelező, ezzel adhatjuk meg, milyen hosszan írjon a file-ba a program. Vagyis a file-ba való írás akkor áll meg, ha elfogy a string, vagy ha elérte a megadott hosszt. Erre a függvényre is a DVD-n láthatók példák.

SAJÁT FÜGGVÉNYEK KÉSZÍTÉSE Az e havi cikk utolsó nagyobb témájához érkeztünk. Eddig arról volt szó, hogy file-ba íráshoz az fwrite() függvény kell, olvasáshoz fread() stb. Azonban most mi fogunk függvényt készíteni. Ezt a következőképpen tehetjük meg:

```
function fuggvenynev ($parameter1,$parameter2,stb.)
{
    programblokk
}
```

A függvénynév egyértelmű, ide írjuk a függvényünk nevét. Természetesen függvénynévnek nem választhatunk már meglevő függvényekből, sajátot kell kitalálnunk. Mielőtt rátérnénk a paraméterekre, rövid ismertető a változókról. Ha a programban $a-nak azt az értéket adjuk, hogy „Halalfaj",majd meghívunk egy függvényt, akkor a függvényen belül $a üres lesz. A függvényen belül csak azokat a változókat érjük el, amik az adott függvényben lettek létrehozva. (Illetve elérhetők a globális változók, de mivel vannak olyan szerverek, ahol ezek – biztonsági okok miatt – tiltottak, célszerű kihagyni őket a programból.) Azonban ha értéket adunk $a-nak a függvényen belül, arról sem fog tudni a program a függvényen kívül. Vagyis, ha $a-nak a függvényen belül a *„Mikulás"* értéket adjuk, akkor miután a függvény lefutott, a program újra *„Halalfaj"*-t fog látni $a-ban. De mi van akkor, ha mégis szeretnénk kívülről adatokat adni a függvényeknek? Nos, erre valók a paraméterek. Nézzünk példát:

```
function felkover ($szoveg)
{
    echo "<b>$szoveg</b>";
}
```

A programból a következőképp hívhatjuk meg a programot:felkover("Ez félkövér");Változót is megadhatunk paraméternek, például felkover ($text);

Lássuk, mit csinál a függvény: először is az első (és egyetlen) paraméter értékét eltárolja a $szoveg változóba. Ezután kiírja azt, méghozzá félkövéren (a <b> tag miatt).

•

Természetesen a DVD-n most is jóval több példát találhatnak az olvasók, amit javaslok megtekintésre, hiszen azokból is legalább annyit lehet tanulni, mint a cikkből.

Várok mindenkit a jövő hónapban is, akkor „interaktív" weboldalt fogunk készíteni, mivel az ürlapok kezeléséről lesz szó.

Segítséget pedig továbbra is bárki kérhet a fenti e-mail címen.

Logitech V500 Cordless Notebook Mouse

Mozgó alkatrész nélkül

Lehet szeretni egy noteszgépet minden hátrányával együtt is, egyet azonban nem lehet megszokni: ez pedig az érintőpad. Nem véletlen, hogy számtalan egér készül noteszgépekhez, korszerű optikai kivitelben is, de a zsinór még szinte mindegyiknek a farán ott fityeg.

A Logitech új, V500 jelű egere azonban mentes ettől a kötöttségtől, sőt minden ízében új, ha nem lenne elcsépelt ez a szó, akkor azt is mondhatnám, forradalmi. Először is: a kis tenyérbevalónak van egy szállítási helyzete, amikor kicsi és lapos. Ha használatba vesszük, az alján lévő retesz meghúzásával felemelkedik a hátulja, és így pont a tenyér alá simul, jó fogást nyújt. Ha kinyílt, hozzáférhetővé válik az USB-be dugható apró adapter, ami a drót nélküli kapcsolatot biztosítja. Az átvitel 2,4 GHz-en, digitálisan történik, a reakcióidő igen rövid, a hatótávolsága pedig mintegy 10 méter.

» Logitech V500: görgő nélkül görget

Ezzel még nincs vége a meglepetéseknek, mivel görgőt nem találunk az egéren, pedig az ma már elmaradhatatlan (hacsak nem egygombos Macintosh-egérhez vagyunk szokva). Van viszont négy nyilacska a görgő helyén, ami azt jelzi, hogy csak rá kell tenni az ujjunkat és imitálni a görgetést, a többit elvégzi az elektronika. Nemcsak le-fel, hanem jobbrabalra is lehet görgetni, ami jól jön például táblázat szerkesztésekor. Az már csak hab a tortán, hogy a görgetés használatát igen halk kattogó hang jelzi, ennek sűrűsége arányban áll a görgetés sebességével.

A mellékelt szoftverre Windows XP-n nincs feltétlenül szükség, legfontosabb funkciója, hogy hírt ad a két AAA méretű elem állapotáról. Az egeret egy apró, cipzáras bélelt vászontokban lehet utaztatni. Ára bruttó 16 125 Ft, a garancia 1 év. *(NZ)*

➲ www.logitech.hu/
➲ www.c-enter.hu

DM BTH-40 Bluetooth headset

Fülbevaló

Néhány éve még luxuscikknek számított egy Bluetooth headset, ma már azonban korántsem az. A DM BTH-40 is az elérhető kategóriába tartozik. Szemügyre véve feltűnik, hogy beépített akkumulátorát bármilyen Ericsson töltővel lehet tölteni – ebből mindenki arra következtet, amire akar :).

» DM BTH-40: sokáig működik egy töltéssel

Maga a fejhallgató kicsi és könnyű. A fület körbefogó, gumibevonatú, hajlítható pánt két irányból is felhelyezhető, így bal és jobb oldalon egyaránt hordható. Mivel a pánt a készülék egyik végének a közelében van rögzítve, így előfordulhat, hogy egy hirtelen fejmozdulatnál lefordul a fülünkről az egész szerkezet, de ez ritka. A kezelőszerve mindössze egy főkapcsoló és egy hangerőszabályzó, nem is kell más. A fejhallgatót négy készülékkel tudjuk párosítani, persze egyszerre csak egyhez. A kapcsolódást és a leszakadást hanggal is jelzi, ez már többször is segített abban, hogy ne felejtsem a kocsiban a telefont.

Rövidsége ellenére jól veszi a beszélő hangját – sajnos a külvilágét is. A hangminősége mindkét irányban kiváló. Kellemes tulajdonsága, hogy napi normális használat mellett nem tragédia, ha elfelejtettük éjjel feltölteni. Gyári adatok szerint a készenléti idő 120 óra, a beszélgetési idő 4 óra, a tapasztalatok szerint hozza ezeket az értékeket. A kis füles ára bruttó 13 500 Ft, a garancia 1 év. *(NZ)*

➲ ATcomp ☎ **431-3415**
➲ **www.atcomp.hu**
➲ **www.daisymm.com/index.html**

Asus MyPal 716

Haverkodjunk!

A MyPal 716-os az Asus PDA-flottájának zászlóshajója, a megtisztelő címet felszereltségével és képességeivel érdemelte ki. A normál méretű (135x78x18 mm, 197 g) PDA-nak egyaránt van CF és SD kártyafoglalata, ami flexibilissé teszi. A CF foglalatba ma már igen sokféle eszköz dugható, például VGA adapter, GPS-vevő vagy GSM telefon. A mellette lévő SD kártyahely képes SDIO kártyák fogadására is, vagyis nemcsak a tárhely növelésére használható, hanem perifériák csatlakoztatására is.

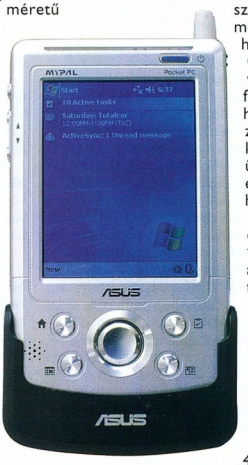

» Asus MyPal 716: PDA halomnyi extrával

Két dolgot azonban biztosan nem kell ezekbe a foglalatokba dugni: WLAN Bluetooth adaptert. Ezek ugyanis be vannak építve a számítógépbe. A Bluetooth már nem is számít különlegességnek, a WLAN azonban még igen. Segítségével villámgyorsan lehet csatlakozni a helyi hálózathoz, hogy szinkronizáljuk adatainkat, levelezésünket. Ha a hálózatnak van kijárata az internetre, akkor azon a MyPal is kijut minden további nélkül.

A Bluetooth lehetővé teszi, hogy az asztali számítógéphez, mobiltelefonhoz, Bluetooth GPS-vevőhöz, vagy akár telefonos headsethez csatlakozzunk. Sajnos a kétféle rádiós üzemmód együtt nem használható.

A gépben egy cserélhető 1500 mAh-s akkumulátor található, ezzel több napig is elüzemel, illetve egy napig képes működni CF GPS-vevővel együtt. Teszi ezt annak ellenére, hogy 400 MHz-es Intel processzor dolgozik benne, és a 3,5 colos színes TFT képernyő fényereje nem szabályozható.

A tenyérgép mellé kapunk egy bőlcsőt, egy műanyag tokot, egy Microsoft-programcsomagot (Outlook, Word, Excel, Reader) és egy bónusz CD-t különféle hasznos programokkal. A MyPal 716 ára bruttó 109 900 Ft, a garancia 2 év. *(NZ)*

➲ Sowah ☎ **350-4539**
➲ **www.sowah.hu**

Magyar Műszaki Magazin MMM

mmmonline.hu

ELŐZETES, FRISS HÍREK, RENDEZVÉNYEK

Már az interneten is!

CD GALAXIS

PC JÁTÉKOK, GYEREK ÉS OKTATÓPROGRAMOK – PS2 / PS1 / XBOX / GCUBE JÁTÉKOK – DVD FILMEK – SIKERKÖNYVEK

Afrika Korps vs D Rats....3 990
Afrika Korps + D-Day.....6 990
Age of Empires Gold 1 990
Aliens vs Predator 2 .....1 990
Aliens vs P2 Primal Hunt 1 990
American Conquest.....1 990
Armies of Exigo (dec.)* .11 990
Battlefield 1942 .....3 990
Battlefield 1942 pakk* 11 990
Beyond Good & Evil 2 490
Blitzkrieg.....1 990
Call of Duty United Off....6 990
Chessmaster 10th Ed 7 990
Civilization 3 .....2 990
Civilization 3 Deluxe 5 990
Codename Panzers.....9 990
Colin McRae Rally 3.....1 990
Colin McRae Rally 04.....4 990
Colin McRae R. 05 dvd ...9 990
Cossacks 1 990
Cross Racing Champ* 7 990
D-Day 3 990
Diablo 2 + Lord of Destr..3 990
Dungeon Siege.....2 490
Emperor: Rise of M. K. 1 990
Empire Earth Art of Conq1 990
Enter The Matrix dvd 3 990
Everquest 2 .....7 990
FIFA 2005.....11 990
Fire Chief 1 990
Football Manager 2005..10 990
Fritz 7 Sakkszimulátor.....3 990
Grand Theft Auto 3 .....4 990
GTA Vice City 4 990
Haegemonia 1 990
Haegemonia Solon 1 990
Half-Life 1 990
Half-Life 2 .....9 990
Heroes 3 Complete 1 990
Heroes 4.....3 990
Heroes 4 Complete 6 990
IL-2 Forgotten Battles.....2 990
Imperium Galactica 2.....990
Jurassic Park Op. Gen. ...1 990
Kelták királya.....2 490
Knightshift.....3 990
Knights & Merchants 2....1 990
Légió 2 490
Lock On 2 490
Locomotion.Chr Sawyer .5 990
LOTR: Battle for... dvd* .12 990
Mafia.....Akció
Manhunt.....3 990
Medal of Honor.....3 990
Medal of Honor pakk* ...11 990
Medal: Pacific A. dvd* ...11 990

NFS Undergr 2 — 11 990,-

Prince of Persia 2 — 9 990,-

LotR: BfME — 12 990,-

Cross Racing Ch. — 7 990,-

Haegemonia — 1 990,-

Neverwinter Nights — 2 990,-

Blitzkrieg — 1 990,-

Mafia — AKCIÓ

Szoftver Áruház a Blaha Lujza térnél — PEST
Budapest, VII. ker. Dohány u. 64.
Telefon: 479-0933, 352-1250, -53
Ünnepi, kibővített nyitvatartás:
XII. 1-23: 10-18h XII. 27-30: 10-18h
XII. 24: 10-14h XII. 31-I. 2: zárva
XII. 25-26: zárva I. 3 után: szokásos

Szaküzlet a Móricz Zsigmond körtérnél — BUDA
Budapest, XI. ker. Vásárhelyi P. u. 8.
Telefon: 209-3606, 361-4061
Ünnepi, kibővített nyitvatartás:
XII. 1-23: 10-18h XII. 27-30: 10-18h
XII. 24-26: zárva XII. 31-I. 2: zárva
I. 3 után: szokásos

CSOMAGKÜLDÉS
MEGÉRKEZÉS: MÁR MÁSNAPRA!
A termékeket nemcsak üzleteinket felkeresve, hanem kényelmes házhozszállítással is megvásárolhatja.*
479-0933 vagy www.galaxisnet.hu
GYORS + OLCSÓ
Magyarország bármelyik helységébe!
A csomag kiszállításának díja: egységesen 990 Ft
* Ízelítő a termék ajánlatokat.
A kiszállítás a GLS országos csomagszállító céggel történik.
Csomagolás: erős, a terméket védő, díszkrét kartondoboz.
Várható megérkezés: a rendelést követő munkanapon.
Céginik bejegyzett csomagküldő. Nyilvántartási számunk: CI002599

GalaxisNet
Számítógépes és videójátékok, DVD filmek online áruháza
INTERNET ÁRUHÁZ
0-24h - Online termékinformációkkal!
PC játékok - Gyerek és multimédia programok
Playstation 1 és 2, XBOX, GCube, GBA játékok
DVD filmek - Könyvek
www.galaxisnet.hu

INGYENES AJÁNDÉK MINDEN VÁSÁRLÁSHOZ!

Medal: Pacific A. — 11 990,-

Half-Life 2 — 9 990,-

Sims 2 — 12 990,-

FIFA 2005 — 11 990,-

Unreal Tourn. 2003 — 2 990,-

Civilization 3 — 2 990,-

Colin McRae Rally 3 — 1 990,-

Heroes 3 Complete — 1 990,-

Áraink az áfát tartalmazzák. Az árváltoztatás jogát fenntartjuk. - * Már előrendelhető – Újdonságok / top akciók – Magyar nyelvű játékok – Magyar nyelvű újdonságok / top akciók

Men of Valor 9 990
Midnight Club 2.....3 990
Midtown Madness 2.....2 490
Might and Magic 9.....1 990
Morrowind csomag.....7 990
Myst 4: Revelation dvd* ..9 990
NBA 2005 .....11 990
Need for S Hot Pursuit 2 .3 990
Need for S Undergr. 2 ....11 990
Neverwinter Nights 2 990
Neverwinter Nights Pakk.5 990
NHL 2003 .....3 990
NHL 2005 .....11 990
Pacific Fighters*.....9 990
Pirates* 10 990
Pirates of the Caribbean .2 490
Pokoli Szomszédok 2 .....5 990
Prince of Persia Sands....2 490
Prince 2: Warrior Within* 9 990
Railroad Tycoon 3.....3 990
R. Six 3: Raven Shield.....2 490
Richard Burns Rally 7 990
Rollercoast. Tycoon 2dlx 5 990
Rollercoaster Tycoon 3 .10 990
Rome: Total War 10 990
Runaway 1 990
Sacred.....4 990
Settlers 4 +Kieg. +Trójai...2 990
Simpsons Hit & Run* 1 990
Sim City 4 .....3 990
Sims Mega Deluxe 11 990
Sims 2 .....12 990
Spellforce Breath of W ...2 990
Splinter Cell 2 490
Splinter Cell Pandora T. ..6 990
Star Wars: Battlefront....10 990
Starcraft és Brood War....1 990
Stronghold Crusader.....3 990
Syberia 1 990
Tony Hawk's Under. 2* ..10 990
Total Club Man. 2005....11 990
Transport Giant* 7 990
Tropico 2 - Kalóz öböl 1 990
UFO Aftermath 2 990
Unreal Tournament 2003.2 990
Unreal Tournament 2004.7 990
Vampire: Bloodlines*....10 990
Vészhelyzet 2 .....1 990
Vietcong.....2 990
Warcraft 3 .....3 990
Warcraft 3 Frozen Throne3 990
Warh.: Dawn of War.....10 990
Worms Forts u. Siege* ..10 990
Xpand Rally 7 990
Zoo Tycoon csomag.....6 990
Zoo Tycoon 2* 11 990

HP

» Digitális asszisztens kurzorral és érintőpaddal

A sokféle alkalmazással, integrált vezeték nélküli képességekkel, emelt szintű biztonsági jellemzőkkel és két bővítőhellyel ellátott HP iPAQ hx4700 Pocket PC gyors és biztonságos mobil eszköz, amelyet a gyártó üzleti felhasználóknak ajánl.

A zsebgépek közül ez a modell rendelkezik elsőként a hagyományos egérére emlékeztető kurzorral működő érintőpaddal (touchpad), és így egyszerűbb, kényelmesebb navigálást tesz lehetővé. Nagy teljesítményéről az új 624 MHz-es Intel PXA270 processzor gondoskodik. 4 colos színes VGA kijelzője a hasonló készülékekénél nagyobb látható képméretet, illetve magasabb felbontást biztosít. A VGA képernyőn minimális görgetéssel is jól láthatók a szöveges anyagok, a képek és a weboldalak. Magnéziumötvözet háza kivételesen ellenállóvá teszi a gépet a fizikai behatásokkal szemben.

» A HP iPAQ hx4700 adattitkosítással szolgálja az üzleti felhasználók biztonságát

Az iPAQ hx4700 emelt szintű biztonságot nyújt felhasználójának a Credant megoldással támogatott HP ProtectTools adattitkosítási és hitelesítőszoftver alapjain. Az alkalmazás lehetővé teszi a Dokumentumok mappában vagy memóriakártyákon tárolt e-mailek, naptáradatok, címek és file-ok automatikus titkosítását. Ha az eszköz elveszik, esetleg ellopják, az illetéktelen hozzáférést PIN kód vagy jelszó akadályozza meg.

A kéziszámítógépre gyárilag telepítik a HP mobil nyomtatási szoftverét. Felhasználója közvetlenül a zsebgép infravörös portján keresztül bármilyen kompatibilis HP nyomtatón kinyomtathatja e-mail csatolmányait, dokumentumait és fotóit. Az iPAQ hx4700 javasolt nettó végfelhasználói ára: 139 990 forint.

➲ HP Magyarország
☎ **382-1111**
➲ **www.hp.hu**

IBM

» Friss cápanemzedék Vácról

Vácon állítják elő az IBM új, legkorszerűbb, TotalStorage DS6000 és DS8000 típusú adattároló rendszereit, amelyek a szuper-számítógépes technológiát a PC-használatra jellemző egyszerűséggel ötvözik. Az IBM TotalStorage megoldásainak alkalmazása egyszerűsíti a vállalat informatikai infrastruktúráját és annak kezelését, csökkenti a költségeket, a rendszerek összetettségét, valamint gondoskodik az adatok védelméről és a hatékony információkezelésről annak teljes életciklusa alatt.

Az 580 Gbyte-tól 67,2 Tbyte-ig skálázható TotalStorage DS6000 sorozat teljessé teszi az IBM nagyvállalatok számára gyártott adattárolási termékeinek kínálatát, mivel számos olyan technológiát biztosít – igen kis méretre tömörítve –, amelyek korábban kizárólag high-end rendszerekben voltak jelen. A DS6000 sorozat csatlakoztatható a zSeries, iSeries szerverekhez, Unix-, Linux- és Intel-alapú környezethez egyaránt.

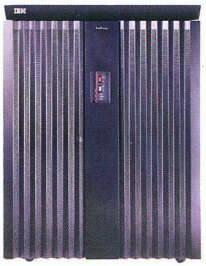

» Az IBM váci egysége 1999 óta gyártja a Shark kódnevű, csúcskategóriás tárolórendszereket

Az új IBM TotalStorage DS8000 sorozat kiváló skálázhatóságával, nagy teljesítményével és magas fokú rendelkezésre állást szolgáló képességeivel jelentősen hozzájárul az üzletmenet folytonosságához és az infrastruktúra egyszerűsítéséhez. Integrált virtualizációs képességeivel biztosítja az infrastruktúra vertikális és horizontális bővítését. A rendszer a nagy teljesítmény érdekében IBM Power5 mikroprocesszorokat és IBM Virtualization Engine technológiát használ, ami ugyanakkor számos üzleti alkalmazás költségeit csökkenti.

Ez a duál kétprocesszoros vagy duál négyprocesszoros konfigurációban is megvásárolható, nagyvállalati tárolási rendszer 96 petabyte adat tárolására alkalmas architektúrát foglal magában – ami a washingtoni Kongresszusi Könyvtárban tárolt információmennyiség több mint 4500-szorosát teszi ki. A nyílt szabványokat is alkalmazó DS8000 sorozat és bővíthető architektúrája segítséget nyújt az ügyfeleknek adattárolási környezetük konszolidálásához és leegyszerűsítéséhez.

A IBM váci egysége 1999 óta gyártja a cég csúcskategóriájú, Shark, azaz Cápa kódnevű tárolórendszereit, és az ország egyik legnagyobb exportőreként azokat innen szállítja az egész világba. Ezek a berendezések a nagyfelhasználók, bankok, biztosítótársaságok, nyugdíjpénztárak igényei szerint készültek, amelyek működéséhez elengedhetetlen a rendkívüli mennyiségű adat biztonságos kezelése és tárolása.

➲ IBM Magyarország
☎ **382-5500**
➲ **info@hu.ibm.com**
➲ **www.ibm.com/hu/**

Fujitsu Siemens Computers

» Zöld számítógépek

A Fujitsu Siemens Computers is részt vett a Berlinben megrendezett Electronics Goes Green (EGG) 2004 konferencián, ahol 500 kutatási és technológiai szakember vitatta meg a fenntartható informatikai fejlődés kérdéseit. A gyártó a rendezvényen bemutatta integrált környezetvédelmi koncepcióját és új Green PC termékcsaládját.

A professzionális Scenic E Green PC, Scenic W Green PC és Celsius M430 Green munkaállomás bevezetésével az ágazatban a Fujitsu Siemens Computers környezetbarát számítógépeket kínál a normál PC-kre jellemző áron. A vállalat fejlett, ólommentes forrasztási eljárása 12-ről 3 grammra csökkenti az alaplapban található ólom mennyiségét. A környezetbarát technológia alkalmazása kiemelkedően fontos a Fujitsu Siemens Computers számára, ezért alaplapgyártó gépsorait több mint 600 ezer eurós beruházással továbbfejleszti, amelyek így az ágazat legfejlettebb, általános PC-k készítésére szolgáló rendszereivé válnak. Jelenleg a vállalatnál készülő alaplapok egynegyede számít zöldnek.

A Fujitsu Siemens Computers arra a felismerésre jutott, hogy a környezetbarát technológia következetes alkalmazása az innováció mellett a gyártási költségek csökkentését is elősegíti. Az ellátási lánc környezetbarát szemléletű optimalizálása önmagában több mint 2 millió euró megtakarítást hozott a vállalatnak.

» Celsius M430 zöld munkaállomás: a környezetbarát megközelítés a gyártási költségek csökkenését eredményezte

A 2000 óta minden évben megrendezett EGG konferenciát a berlini Fraunhofer Megbízhatósági és Mikrointegrációs Intézet és a Berlini Műszaki Egyetem Mikroperiféria Kutatóközpontja szervezi.

➲ Fujitsu Siemens Computers Kft.
☎ **471-2111**
➲ **info-hun@fujitsu-siemens.com**
➲ **www.fujitsu-siemens.hu**

Sun Microsystems

» A Tigris karmai között

A Sun Microsystems bejelentette a Java 2 Platform Standard Edition (J2SE) 5.0 általános elérhetőségét. A Java Community Process (JCP) keretében, Tigris fedőnéven fejlesztett új verzió, a J2SE 5.0 elkészítésében közel 160 szakértő vett részt, hogy olyan funkciókat tervezzen, amelyek megkönnyítik a szoftver használatát, valamint növelik az általános teljesítményt a rendszerfelügyelet terén, valamint az asztali klienseknek gyártott alkalmazások készítésénél. A J2SE 5.0 szakértői csoportjaiban olyan iparágvezető cégek munkatársai dolgoztak, mint az Apache Software Foundation, az Apple Computer, a BEA Systems, a Borland Software Corporation, a Cisco Systems, a Fujitsu Limited, a HP, az IBM, a Macromedia, a Nokia Corporation, az Oracle, az SAP, a SAS Institute és a Sun Microsystems. A könnyen használható, rekordszintű teljesítményt és kiváló minőséget felmutató J2SE 5.0 a Java platform és programozási nyelv legjelentősebb frissítése az elmúlt évtizedben.

A J2SE 5.0 tizenöt Java Specification Request (Java specifikációs igény, JSR) komponensből eredeztethető. Az új verzió több mint száz új funkciót kínál a Java-fejlesztőknek. Legfontosabb eleme, hogy a Java virtuális gép és a Java technológiára épülő alkalmazások monitorozhatók és felügyelhetők a Java menedzsment kiterjesztések (Java Management Extensions) beépített támogatása révén.

A Java nyelvet használó programozók minden eddiginél hatékonyabban és termelékenyebben dolgozhatnak az új Java nyelvi funkciókkal, melyek gyorsabb és biztonságosabb kódolást tesznek lehetővé. Gazdag funkcionalitású asztali környezet, korszerűbb grafikus felhasználói felület készíthető vele a Java-alkalmazásokhoz. A J2SE 5.0 teljes körű támogatást nyújt a nemzetközi használathoz, a Linux és Solaris operációs rendszerekhez készült OpenGL API-n keresztül pedig lehetővé teszi a hardvergyorsítást is. Az új verzió gyorsabb rendszerindítást biztosít, kevesebb memóriát foglal, és a JVM automatikus hangolása is segít abban, hogy a J2SE 5.0 az előző változatokhoz képest nagyobb összteljesítményt mutathasson fel az alkalmazások használata és a fejlesztés során.

A J2SE 5.0 platform és a JRE már letölthető a ➲ **www.java.sun.com/j2se/1.5.0/download.jsp** címről. A Javával kapcsolatban további információk pedig a Sun Developer Network webhelyén olvashatók.

» Jonathan Schwartz, a Sun elnöke és James Gosling, a vállalat fejlesztőplatformokért felelős technológiai igazgatója a Java nevű fehér tigriskölyökkel a JavaOne konferencián

➲ **www.sun.com/developers**
➲ **www.sun.hu**

Microsoft

» Bővülő üzleti intelligencia az SQL Serverben

A Professional Association for SQL Server (PASS) Orlandóban megrendezett 2004. évi közösségi csúcstalálkozóján a Microsoft bejelentette teljes körű adatkezelő platformjának kibővítését, és bemutatta az SQL Server 2000, valamint az SQL Server 2005 új „üzleti intelligencia" (Business Intelligence, BI) funkcióit.

Bill Baker, a Microsoft SQL Server BI részlegének igazgatója közölte, hogy új Microsoft SQL Server jelentéskészítő csomagokat tesznek elérhetővé a Microsoft Exchange Serverhez és a Microsoft Business Solutions CRM megoldásokhoz. A letölthető jelentéskészítő csomagok a gyakran használt SQL Server Reporting Services jelentések sablonjait tartalmazzák, amelyeket a felhasználók egyszerűen módosíthatnak saját szükségleteiknek megfelelően.

Baker azt is megerősítette, hogy az SQL Server 2005 3. béta-változatának része lesz a Reporting Services Report Builder nevű önkiszolgáló eseti jelentéskészítő eszköz is, amely az ActiveViews nevű cégtől megvásárolt technológián alapul. Az SQL Server 2005 3. béta-verziója továbbfejlesztett változatban tartalmazza az SQL Server Integration Services szolgáltatást (korábbi nevén Data Transformation Services, DTS), amely robusztusabb és rugalmasabb funkciókat nyújt, lehetővé téve a különböző forrásokból származó adatok integrálását.

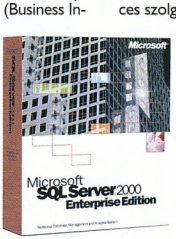

» Az SQL Server integrációs, elemző- és jelentéskészítő eszközeivel a vállalatok csökkenthetik költségeiket és növelhetik hatékonyságukat

➲ Microsoft Magyarország
☎ **2-MSINFO (267-4636)**
➲ **msinfo@microsoft.hu**
➲ **www.microsoft.com/hun/**

SAP Hungary

» Business One a magyar piacon

Az SAP Hungary bejelentette, hogy immár a magyar piacon is elérhető a kis- és közepes vállalatok számára kifejlesztett átfogó ügyviteli megoldáscsomag, az SAP Business One.

Az SAP Business One a magasabb szintű irányítás megvalósításában – és ezáltal a nagyobb nyereség realizálásában – nyújt segítséget, valamint valós és egységes áttekintést ad az ügyfélkapcsolat-menedzsmentben, logisztikában, szervizvtevékenységben és pénzügyben zajló eseményekről. Az SAP Business One segítségével a felhasználó valós idejű hozzáférést nyer a pontos és teljes körű üzleti információhoz a könnyen használható kezelőfelület, az eredeti drag&relate (húzd és nézd) szolgáltatás, valamint a Microsoft Office termékekkel való zökkenőmentes integráció révén. A rövid bevezetési idő pedig biztosítja, hogy a felhasználók az SAP Business One valamennyi előnyét a lehető leghamarabb kihasználhassák.

Az SAP Business One szoftverfejlesztői csomagjával (Software Development Kit, SDK) az SAP partnerei a megoldás alapfunkcióit kibővítve, illetve megváltoztatva hozhatnak létre ágazatspecifikus funkciókat és kiegészítő képességeket, vagy interface-t építhetnek ki külső (harmadik féltől származó) eszközök és rendszerek felé.

» A kis- és középvállalatoknak szánt ügyviteli megoldáscsomag fejlesztőkészletével ágazatspecifikus funkciók alakíthatók ki

➲ SAP Hungary Kft.
☎ **457-8333**
➲ **www.sap.hu**

Cisco Systems

» Kapcsolók kis- és középvállalatoknak

A Cisco Systems bejelentette, hogy CiscoCatalyst kapcsolócsaládját új, kifejezetten a kis- és középvállalatok számára kifejlesztett eszközökkel bővítette, amelyek egyesített adat-, hang- és videohálózatok létrehozását teszik lehetővé nagyobb stabilitás, fokozott biztonság és könnyebb kezelhetőség mellett, ugyanakkor árukkal is a szegmens igényeihez igazodnak.

Ebben a kínálatban szerepelnek a moduláris kapcsolókat felvonultató Cisco Catalyst 4500 sorozat új, belépőszintű elemei, a Cisco Network Assistant felügyeleti szoftver, valamint a rögzített konfigurációjú Catalyst 4948 kapcsolók, amelyek szervercsoportok kiszolgálására kínálnak optimalizált megoldást.

A Cisco Catalyst 4500 sorozat kis- és középvállalati kategóriájú új tagjai között található például a belépőszintű Cisco Catalyst 4503 (Supervisor II-Plus-TS nélkül), amely 20 beépített, 10/100/1000 Mbites PoE (Power over Ethernet) és SFP (Small Form-Factor Pluggable) portot tartalmaz, és akár 116 portra is bővíthető. Kis- és középvállalatok számára optimalizált négy új vonali kártya is szerepel még a kínálatban, 6 és 24 portos konfigurációkkal.

A Catalyst 4500 sorozat moduláris architektúrája egyszerűbb PoE-tápfeszültségkezelést, központosított konfigurálást, hibakeresést és ellenőrzést tesz lehetővé. A modularitásnak köszönhetően a rendszer egyszerűen bővíthető újabb modulokkal és szolgáltatásokkal. Az eszközök redundáns tápegységekkel és ventilátorokkal rendelkeznek, a komponensek üzem közben cserélhetők, telepíthetők, amivel a rendszer karbantarthatósága és rendelkezésre állása javítható.

A Cisco Network Assistant kifejezetten a kis- és középvállalati Cisco hálózatok kezelésére kifejlesztett hálózatfelügyeleti eszköz, amely támogatja a kategóriához tartozó kapcsolókat, útválasztókat és hozzáférési pontokat. A lenti címről ingyenesen letölthető szoftver lehetővé teszi az eszközök központi menedzselését és precíz konfigurálását, leegyszerűsíti a hibakeresést, továbbá megkönnyíti a bonyolult és sokszor ismétlődő hálózatfelügyeleti feladatok végrehajtását.

» A Catalyst 4500-as kapcsolókhoz ingyenes felügyeleti szoftver tölthető le

➲ Cisco Systems Magyarország ☎ **225-4600**
➲ **www.cisco.com/hu/**
➲ **www.cisco.com/go/NetworkAssistant**

3Com

» Vezeték nélküli switch

A 3Com vállalati felhasználók számára készült új, vezeték nélküli kapcsolómegoldást mutatott be, amely a vezeték nélküli és vezetékes hálózatok összekapcsolására szolgál. A gyártó teljes körű vállalati megoldást kínál, amelybe beletartoznak a nagyvállalati vezeték nélküli kontrollerek, mobilitás rendszerű szoftverek, mobilitás menedzsment szoftverek és új hozzáférési pontok (APs).

» A 3Com Office Connect vezeték nélküli hálózati eszközeire a vállalat jövőbeni IP-telefónia fejlesztéseit is építheti

A 3Com legújabb, vezeték nélküli kapcsolói egyesítik magukban a magasabb szintű vezeték nélküli biztonsági funkciókat (Advanced Encryption Security, AES), a komplex LAN környezet egyszerűsítést, központosított vezérlését, a magasabb szintű hálózati elérhetőséget, a gyorsabb roamingot, a széles körű használhatóságot és a hálózati bővítéshez kapcsolódó rugalmas beruházási lehetőségeket. Minden Layer2 vagy Layer3 típusú hálózattal képesek együttműködni, ezzel biztosítva a más beszállítók által kínált termékekkel való kompatibilitást.

A kapcsolók felügyeleti szoftvere képes testreszabott, előre telepített állomástervek készítésére a rendszer alapraja nyomán. Az IT-menedzser így egy központi asztali számítógépről is irányíthatja a vezeték nélküli switch-alapú hálózatot, ami hozzájárul az üzemeltetési költségek csökkentéséhez is. A 3Com vezeték nélküli kapcsolói emellett utat nyitnak a vezeték nélküli LAN-on keresztül történő hangátvitel irányába, így a vállalat hosszú távú IP-telefóniás fejlesztéseinek is alapjául szolgálhatnak.

➲ 3Com Magyarország ☎ **430-2430**
➲ **www.3com.hu**

Draytek

» QoS a Vigor útválasztókban

A Draytek Vigor 2900-as routercsaládjának tudása QoS (quality of service, azaz a szolgáltatásminőség biztosítása) képességgel gyarapodott. A QoS működéséhez a router három funkciót valósít meg.

A csomagokat először egy csomagosztályozón küldi keresztül, ami minden csomagot besorol egy forgalmi osztályba. A különböző forgalmi osztályokba sorolás működhet forráscím, célcím, forrásport és célport alapján, így szinte bármilyen alkalmazás számára biztosítható a megfelelő sávszélesség. A routerben a felhasználó számára számos előre definiált szolgáltatás van, de újabbak felvétele is lehetséges. A csomagosztályozó után minden csomag bekerül egy sorba, amely az egyes csomagok fontossága és a rendelkezésre álló sávszélesség alapján (amelyet a megfelelő működéshez a felhasználónak előre meg kell adnia a router webes kezelőfelületén) továbbítja vagy eldobja az adott csomagot. Ezzel a routerben előállt egy olyan adatfolyam, amely képes a rendelkezésre álló sávszélesség maximális kihasználására a felhasználó által megadott szolgáltatáseloszlásban. Így a router internetkapcsolata maximálisan hasznosításra kerül.

Mivel az internet sok router együttműködésével továbbítja a csomagokat a célcímek felé, az egész semmit sem érne, ha a további routerek nem lennének képesek ugyanilyen QoS megvalósítására. Ebben a router harmadik QoS-funkciója nyújt segítséget. Itt minden kimenő csomag fejlécéhez hozzáfűz egy plusz információt, ami besorolja az adott csomagot egy szolgáltatási osztályba. Ennek segítségével az internet további routereinek feladata már csak annyi, hogy az adott szolgáltatási osztálynak megfelelő sebességgel továbbítsák a csomagot.

» Vigor 2900: az internetkapcsolat maximális hasznosításához

Ha a felhasználó túl bonyolultnak találná a fenti csomagkezelési algoritmust, a Vigor 2900 a legfontosabb szolgáltatásoknak, például a VoIP-nak, mindenféle beállítás nélkül elsőbbséget biztosít.

➲ Gamaxnet Kft. ☎ **372-7180**
➲ **www.gamaxnet.hu**
➲ **www.draytek.com**

Epson

» Színes lézernyomtatás kisirodáknak

Az Epson újdonsága, az AcuLaser C3000 percenként 24 A/4-es méretű fekete-fehér és színes oldal nyomtatására képes 2400 dpi maximális felbontásban – a gyártó RIT felbontásjavító technológiáját alkalmazva.

A színes nyomatok minőségét, a széles színskálát és a részlethűséget az AcuLaser C3000 AcuBrite festékezője biztosítja. A hagyományos festékrészecskékkel ellentétben az Epson AcuBrite részecskéit nem festékburokkal körbevett viaszmag, hanem a festék és viasz homogén elegye alkotja, ami egyenletesen oszlik el a papíron. Az alacsony törésindexű mikrorészecskék optimális fényvisszaverődést és ezáltal világos, egységes és kifejező színskálát biztosítanak.

» AcuLaser C3000: a kétoldalas nyomtatás alapszolgáltatás

A lézernyomtató beépített duplexegységet tartalmaz, így egyszerű módon költségmegtakarításhoz segítheti hozzá a Windows vagy MacOS környezetben dolgozó felhasználót. A két adagoló között eloszló 600 lapos papírkapacitás opcióként 1600 lapig bővíthető, a havi terhelhetőség 60 ezer oldal.

Az AcuLaser C3000 már kapható a szaküzletekben bruttó 300 ezer forintos áron, és C3000N változatban (Ethernet 100BaseTx/10BaseT csatlakozással együtt) is megvásárolható. Az Epson egyéves helyszíni szervizgaranciát nyújt hozzá, ami opcionálisan három év helyszíni szervizre bővíthető.

➲ Epson ügyfélszolgálat
☎ **08-80-014-783**
➲ **infoline@epson.hu**
➲ **www.epson.hu**

Oki

» Nagynyomtató munkacsoportoknak

Az Oki bemutatta a C7350-es irodai nagynyomtatóját, amely percenként 24 lapot nyomtat színesben, illetve 26 lapot monokróm üzemmódban, felbontása pedig 1200x600 dpi. A bekapcsolás után az első oldal 9 másodperc alatt elkészül, a használatot pedig számos mellékelt szoftver segíti.

A C7350 a közép- és nagyvállalatok munkacsoportjainak nyomtatási szükségleteit a „kettő az egyben" elv alapján szolgálja ki, így ugyanazon a gépen egyszerre lehet minőségi színes és költséghatékony monokróm nyomatokat készíteni. A C7350 mindhárom változata alapértelmezett módon használható hálózati nyomtatóként. A dn és a dtn változat alapfelszereléseként egy belső megoldással támogatja a kétoldalas (duplex) nyomtatást.

» C7350: minőségi színes és költséghatékony monokróm nyomtatás

Az Oki PrintSuperVision böngésző-alapú hálózati alkalmazás révén a nyomtatók az íróasztal mellől felügyelhetők és vezérelhetők.

A gyártó mellékeli a Print Control szoftvercsomagot is, amelynek segítségével nyomon lehet követni a nyomtatóhasználatot és vele együtt a költségek alakulását. Ingyenes tartozék továbbá a Template Manager, amellyel egyszerű módon névjegyet, címkét és reklámtranszparenst készíthet és nyomtathat a felhasználó.

A C7350 sorozat tagjai az Oki kereskedelmi partnereinél nettó 349 ezertől 469 ezer forintig terjedő ajánlott áron kaphatók, és 3 év helyszíni garancia érvényes rájuk.

➲ Oki Systems (Magyarország) Kft.
☎ **814-8000**
➲ **info@okihu.hu**
➲ **www.okihu.hu**

Xerox

» Gazdagabb multifunkciós paletta

Színes termékeinek választékát három új, fejlett multifunkciós irodai termékkel bővítette a Xerox. A nagy sebességű termékek a fekete-fehér eszközöknél megszokott egyszerű kezelés mellett kiváló minőségű színes nyomatok készítését kínálják. A választható munkabefejező funkciónak és a sokoldalú médiakezelésnek köszönhetően az irodák a brosúráktól a gerinctűzött füzetekig sokkal összetettebb nyomtatási feladatokat végezhetnek el házon belül, megtakarítva a kiszervezéssel járó költségeket.

A WorkCentre Pro C2128, C2636 és C3545 modelleket kifejezetten a hálózatba kapcsolt irodai felhasználóknak fejlesztette ki a Xerox. A felhasználók másolhatnak vagy szkennelhetnek, miközben az eszköz éppen nyomtat, így elkerülhető a munkák várólistába történő állítása és a nyomtatási munkák mentése. Az eszközök a nagy file-okat is gyorsan feldolgozzák és kinyomtatják, amit a 28-45 oldal/perc fekete-fehér és 21-35 oldal/perc színes nyomtatási sebesség, a 733 MHz-es Intel Celeron nyomtatóprocesszor, a két 18 Gbyte-os merevlemez, valamint a fekete-fehér nyomtatásnál 6,1 másodperc, a színes nyomtatásnál pedig 8,5 másodperc alatt kinyomtatott első oldal is biztosít.

» A CopyCentre C sorozatú digitális színes másolók számos hajtó-, lyukasztó- és tűzőfunkciót kínálnak

A WorkCentre Próhoz hasonló jellemzőket és funkciókat biztosítanak felhasználóiknak az új CopyCentre C2128, C2636 és C3545 digitális színes másolók is. A berendezések a dokumentumokat emellett többpozíciós tűzéssel, V hajtással és többpontos lyukasztással is el tudják készíteni, így elérhető áron, gyorsan és kényelmesen állíthatók össze az ajánlatokhoz, előadásokhoz és egyéb üzleti feladatokhoz a kísérő anyagok. Így az irodák gyorsan és olcsón végezhetik el saját nyomtatási munkáikat. A berendezések opcionális 3140 lapos kapacitása és a nyomathordozók széles körének támogatása ugyanakkor lehetővé teszik nagyobb példányszámú nyomtatások elvégzését is.

A Xerox színes multifunkciós rendszerein alapkiépítésben biztosított és külön megrendelhető biztonsági eszközök egész sora gondoskodik az érzékeny információk védett kezeléséről. A képfelülíró (Image Overwrite Protection) funkció a nyomtatás során létrehozott file-okat a munka végén automatikusan törli a rendszer merevlemezéről. A hálózati hitelesítés csak az arra jogosultaknak engedélyezi a szkennelést, az e-mailezést és az internetes faxolást. Ezenfelül a Secure Print és a Secure Fax funkció csak a jogosult személy jóváhagyása után engedélyezi a nyomtatási munka végrehajtását.

➲ Xerox Magyarország Kft.
☎ **436-8800**
➲ **info@hun.xerox.com**
➲ **www.xerox.hu**

A Barcelonában megrendezett 2004. évi európai RSA biztonsági konferencián a Microsoft bejelentette a felhasználók digitális adatait védő Windows Rights Management Services első javítócsomagjának béta-változatát, valamint az Internet Security and Acceleration Server 2004-hez fűződő partnerprogramot, amely a független szoftverfejlesztők által nyújtott megoldások minőségét és együttműködő képességét hivatott szavatolni.

Biztonság és babérok

Kis Endre

Rich Kaplan, a Microsoft biztonságtechnológiai üzletágért felelős alelnöke a tanácskozáson tartott előadásában a szoftvercég legidőszerűbb fejlesztéseit és kezdeményezéseit tekintette át, amelyek a számítógépek és a hálózatok védettségének fokozására irányulnak.

– A Windows Server 2003 bejelentését, valamint a Windows XP SP2 és az ISA Server 2004 kibocsátását a legnagyobb eredményeink között említhetem – mondta Kaplan. – Ide sorolhatom továbbá azt az együttműködést is, amelyet iparági partnereinkkel alakítottunk ki: az RSA-val közösen fejlesztettük a SecurID for Windows Active Directoryval integrált új változatát, a Cisco Systemsszel pedig a Network Access Protection hálózatvédelmi megoldáson dolgoztunk. Felhasználóink elismerik ezeket az erőfeszítéseinket, de szó sincs arról, hogy most már hátradőlhetnénk karosszékünkben. A rosszindulatú kód és az internetes fenyegetés tekintetében egyre intenzívebb tevékenységet tapasztalunk, és azt látjuk, hogy a folyamatosan megújuló veszélyek az otthoni felhasználókat talán még érzékenyebben érintik, mint a vállalati környezetben dolgozó alkalmazottakat.

Előadása során Kaplan bejelentette a Windows Rights Management Services (RMS) SP1 béta-változatát. Ez az információvédelmi technológia az RMS-kompatibilis alkalmazásokkal együttműködve a webes tartalmat, a dokumentumokat és az e-maileket hivatott megvédeni az illetéktelen felhasználástól. A javítócsomag egy vállalati tartalomvédelmi megoldás költséghatékony bevezetését teszi lehetővé, amelyhez nem szükséges az internetkapcsolat megléte, működtetése pedig nem függ külső hitelesítésszolgáltatótól. Ezt az újítást a Microsoft kimondottan az európai felhasználók részéről érkező visszajelzések alapján vezette be.

Az SP1 további újdonságai között szerepel a biztonságosabb, intelligens kártyás hitelesítés alkalmazása, és az Active Directory dinamikus csoportjain alapuló jogosultságkezelés, amely a felhasználói csoportok hatékonyabb felügyeletét teszi lehetővé. A javítócsomag a jelenlegi tervek szerint 2005 első felében fog eljutni a felhasználókhoz. Az érdeklődő ügyfelek és partnerek addig az ➲ **rmssp1qa@microsoft.com** címen kérhetnek teljes körű tájékoztatást.

A Microsoft alelnöke emlékeztetett rá, hogy a Windows XP Service Pack 2 augusztusi kibocsátása óta világszerte több mint 100 millió felhasználóhoz jutott el. Széles körben kedvező fogadtatásra talált a javítócsomag részét alkotó Windows Biztonsági Központ (Windows Security Center), amellyel a felhasználók automatikusan ellenőrizhetik néhány alapvető biztonsági funkció (a tűzfal, az automatikus frissítés és a vírusvédelmi rendszer) állapotát. Jelenleg a világ 29 vírusvédelmi szoftvercége támogatja a biztonsági központot mint átfogó jelentéskészítő eszközt. Ha vírusvédelmi szoftver telepítése vagy frissítése szükséges, a szolgáltatás elvezeti a felhasználót egy webhelyre, ahol választhat a Windows Biztonsági Központtal integrált szolgáltatásokat nyújtó vírusvédelmi programok szállítói közül. A ➲ **www.microsoft.com/windowsxp/downloads/updates/sp2/antivirus/** címen található oldalra az SP2 kibocsátása óta összesen 12,5 millió felhasználó látogatott el, ami a szervizcsomag sikerességére utal a felhasználók körében.

» **Rich Kaplan alelnök, a Microsoft biztonságtechnológiai üzletágának vezetője**

Kaplan arról is beszámolt, hogy az elmúlt egy év során világviszonylatban több mint félmillió informatikus, programozó és partner vett részt a Microsoft biztonsággal összefüggő oktatóprogramjaiban, Európán belül pedig több mint 170 ezren részesültek továbbképzésben a különféle rendezvények, webközvetítések, illetve az európai országokban megtartott Microsoft Biztonsági Napok során. Hazánkban közel 3000 informatikus vett részt a Microsoft Magyarország által biztonság témájában szervezett oktatásában.

Az elmúlt időszakban 18 európai ország és a NATO is csatlakozott a Microsoft Kormányzati Biztonsági Programjához (GSP), amelynek keretében hozzáférhet a Windows és az Office forráskódjához, valamint a Microsoft Windows platformmal kapcsolatos műszaki információkhoz. Ez a program megkönnyíti a részt vevő államok számára a számítástechnikai környezetek fokozottabb biztonságot nyújtó megtervezését, kiépítését, üzembe helyezését és karbantartását. Magyarország 2004-ben csatlakozott a Microsoft Kormányzati Biztonsági Programjához, melynek szerződését a magyar kormány nevében az Elektronikus Kormányzati Központ írta alá. Fontos hazai vonatkozás még, hogy a Microsofttal kialakított együttműködés keretében a Nemzeti Hírközlési Hatóság a vezetékestelefon-szolgáltatókkal közösen lép fel a modemes netezőket megkárosító betárcsázóprogramok ellen. PCM

ISA Server 2004 tanúsítási program

A Microsoft a VeriTesttel közösen hirdette meg azt a programot, amely a független szoftverfejlesztők által készített megoldások ISA Server 2004-gyel való biztonságos együttműködését hivatott ellenőrizni és tanúsítani.

A partnervállalatok közül elsőként a McAfee esett át ezen a tesztelésen SecurityShield termékével, de a tanúsítást a bejelentés idején már megpályázó vállalatok között szerepel például a webszűrőket tervező SurfControl, valamint a terheléselosztó és a rendelkezésre állást fokozó megoldásokat kínáló Rainfinity. Az ISA Server 2004 tanúsítási programról a ➲ **www.veritest.com/certification/ms/isa.asp** címen olvasható bővebb ismertető.

TOPINFO®

1 ÉV GARANCIA Y2K

Integrált Vállalatirányítási Rendszer

Pénzügy-számvitel-tervezés
Kereskedelem és logisztika
Tárgyieszköz és beruházás
Humánpolitika
Vezetői információ, controlling

Windows NT, Windows 9x, Novell, Unix környezetben,
ORACLE, Ms-SQL adatbáziskezelővel, egy gépen is.

"A győztes kombinánció"

Top SOFT

TOPSOFT Rendszerház Rt.
1027. Budapest, Kapás u. 11-15
tel: 457-9200, fax: 457-9201
homepage: www.topsoft.hu
e-mail: sales@topsoft.hu

"A jelen filozófiája, a jövő technológiája"

A hálózat szemmel tart

A Sony európai termékbemutató körútra vitte videoalapú biztonsági, kommunikációs és professzionális megoldásait, melynek őszi, budapesti állomásán a hazai közönség is megismerkedhetett a gyártó újdonságaival. A gazdag kínálat az analóg kameráktól az aktatáskában hordozható tévés közvetítőkocsiig ível, a leglátványosabb fejlődést azonban az IP-alapú eszközök mutatják, ezért írásunkban ennek a palettának a legszínesebb képviselőit mutatjuk be.

Kis Endre

Nagyobb biztonság és költségcsökkentés – ma már keresve sem talál az ember olyan szervezetet, amelyet e két kérdéskör egyike is hidegen hagyna. Hol vannak azok az idők, amikor fegyveres őrökkel az állami érdekeltségek és erőszakszervezetek létesítményein kívül legfeljebb kétes hírű szórakozóhelyeken lehetett találkozni. Napjainkban a bevásárlóközpontok, pénzintézetek és irodaházak mellett lassan már az iskolák és a kórházak sem nélkülözhetik a fizikai védelmet kiegészítő, körültekintő biztonsági intézkedéseket. Ennek a szomorú trendnek a velejárója, hogy az állandó megfigyeléssel együtt élni kényszerülő felhasználók nemcsak hatékony, hanem minél diszkrétebb megoldásokat keresnek. Másfelől a munka hatékonyságát növelő, költségeit viszont jelentős mértékben csökkentő videotelefon- és -konferenciaeszközök esetében az esztétikus formaterv sem elhanyagolható szempont.

A Sony IP-alapú biztonsági és kommunikációs megoldásai ezeknek az igényeknek a kiszolgálásában azokat a konvergenciákat is hasznosítják, amelyeket a gyártó a lakosság és az elektronikus média technológiával történő kiszolgálása során szerzett. Ezek a teljes értékű hálózati eszközként megjelenő, számos szolgáltatást nyújtó kamerák nehezen hozzáférhető helyen is könnyen és feltűnés nélkül telepíthetők és távolról felügyelhetők, az interneten vagy hálózati kapcsolaton (LAN) keresztül is vezérelhetők.

Itt csupán megemlítjük, hogy a Sony ezzel együtt a CCTV- (zárt láncú televízió) piacnak sem fordít hátat. A széles körben elterjedt technológia egyik kiemelkedő fejlesztőjeként ezután is folytatja a már meglévő, illetve a jövőben kialakításra kerülő rendszerekben alkalmazható analóg kamerák és más eszközök tökéletesítését – miként annak az e-surveillance, azaz elektronikus felügyelet témában megrendezett roadshow közönsége is tanúja lehetett.

TÖBB MINT WEBKAMERA Az IP-alapú hálózati videokamera lényegesen kifinomultabb és nagyobb tudású eszköz, mint akár a lakossági piacra szánt webkamera, akár a hagyományos, analóg CCTV kamera. Saját beágyazott operációs rendszerével, IP szerverével, jelfeldolgozó szoftverével, sőt memóriájával együtt valódi hálózati eszközként jelenik meg az interneten, illetve a helyi hálózaton. A kamera ennek köszönhetően távolról is egyszerűen vezérelhető, ehhez csupán egy számítógépre van szükség, amely ugyanarra a hálózatra csatlakozik. A kamerával így távolról is pásztázhat vagy ráközelíthet a felhasználó a figyelmét felkeltő részletekre, és a beállítások elvégzéséhez sem kell többé létrát másznia, azokat bármikor – például a fényviszonyok változásával – könnyen módosíthatja asztala mellől.

A távvezérlés lehetőségei mellett az IP-kamera képes arra, hogy automatikusan felvételt kezdjen vagy riasszon, ha mozgást érzékel a látóterében. Audiojel továbbítására is képes egy beépített vagy csatlakoztatott mikrofonról ugyanazon a hálózati kábelen át, amelyen a video- és a vezérlőjelek haladnak át. A felvételeket saját belső memóriájában rögzítve akár önálló eszközként is működhet, például olyan esetekben, amikor a hálózati kommunikáció nem lehetséges, vagy a sávszélességet más okból kíméln kell.

Valódi hálózati eszközhöz méltó módon az IP-kamera a szabványos vezeték nélküli hálózati technológiákat is hasznosítani tudja. Egy vezeték nélküli hálózati (WLAN) kártyával kiegészítve a kamera nehezen elérhető vagy hozzáférhetetlen helyeken is telepíthető, valamint olyan környezetben is, ahol a vezetékes hálózat kialakítása túl sokba kerülne vagy más (például műemlékvédelmi) okból nem jöhet számításba.

Mindebből kitűnik, hogy a hálózati videokamerát markáns képességek különböztetik meg a webkamerától. Utóbbiak nem rendelkeznek a professzionális hálózati kamerák masszív felépítésével, és meglehetősen korlátozott a képfelbontásuk. A webkamerát ráadásul közvetlenül a PC-hez kell csatlakoztatni, lényegében egyfelhasználós eszköz, és ez a körülmény megnehezíti a képek megosztását más számítógépekkel. Egy hálózati kamera ezzel szemben nem igényel további hardvert a működéshez, és bárhol elhelyezhető, ahol

» Sony PCS-1P: aki webkamerának nézné, annak hamar koppanhat az álla az asztalon

biztosított a hálózati csatlakozás, a kép pedig a hálózat bármely jogosult felhasználója számára elérhető lesz. A Sony legújabb hálózati kamerái közül több – például az SNC-P1 – beépített multi-cast funkcióval is rendelkezik, ami leegyszerűsíti egyetlen videofolyam egyidejű elosztását több csatlakoztatott PC között.

Mivel a hálózati kamerák analóg elődeiknél és a webkameráknál egyaránt intelligensebbek és nagyobb tudásúak, a műveletek javát maguk végzik, így az IP-alapú videohálózatok is nagyobb teljesítményűek, rugalmasabbak, könnyebben bővíthetők, és a költséghatékonyságuk is jobb a korábbi, analóg megoldásokhoz képest. Az itt említett SNC-P1 úgynevezett minden egyben kialakítású MPEG-4-es hálózati videokamera, amely QVGA felbontás mellett 30 képkocka/s képfrissítésű videót továbbít. Negyedcolos, 330 ezer képont felbontású CCD-vel és fix fókuszú lencsével látták el. Korong alakú doboza emellett beépített IP szervert rejt, amelyen az egyszerű beállítást és vezérlést lehetővé tevő weboldal található. A képeket FTP vagy SMTP protokollon keresztül továbbítja, JPEG üzemmódban 20, MPEG-4 üzemmódban 10 egyidejű felhasználó számára engedve hozzáférést, a megadott szempontok alapján pedig figyelmeztető üzenetet küld, illetve riaszt – elektronikus levélben.

VÁLTOZATOK VIDEOKONFERENCIÁRA A Sony PCS-1P videokonferencia-rendszere az első eszköz ezen a piacon, amely az MPEG-4 hang- és képtömörítő szabványt alkalmazza, ezáltal alacsony sávszélesség mellett is jobb audio-video minőséget nyújt elődeinél. A színvonalas hangvisszaadásról a 14 kHz-es AAC (Advanced Audio Coding) kódolás gondoskodik, amely a hagyományos audiokonferencia-rendszerek frekvenciatartományának a kétszeresét biztosítja, így valamennyi résztvevő hangja tisztán, jól érthetően szólal meg.

A PCS-1P az opcionálisan megvásárolható CTE-600 audiokonferencia-eszközzel is kiegészíthető, amely körülbelül 25 cm átmérőjű, gomba alakú dobozában hat darab, körben elrendezett mikrofont és egy beépített hangszórót tartalmaz. Valamennyi mikrofon folyamatosan figyeli a hangforrásokat a tárgyalóban-irodában, de csupán annak a mikrofonnak a jele kerül továbbításra, amely a legnagyobb hangerőt regisztrálja, míg a többi mikrofon jele kiiktatásra kerül. Ezen a módon helyszínenként akár 15-20 résztvevős videokonferenciák is megvalósíthatók, mivel mindig az éppen beszélő személy hangja lesz tisztán hallható, míg a háttérzajokat kitakarja a rendszer.

A PCS-1P az ITU-T H.323 szabványban foglaltak szerint végzi a kép kódolását, maximum 2 Mbit/s-os átviteli sebesség, 30 képkocka/s képfrissítési frekvencia és 1024x768 képpontos (XGA) felbontás mellett. A videokonferencia-rendszerhez az opcionális PCS-B768 ISDN egység csatlakoztatható, amellyel az ITU-T H.320 szabványnak megfelelő 768 kbit/s-os adatátvitel valósítható meg ISDN vonalon. Így a videokonferencia során a résztvevők élő audiovizuális kapcsolata a szóban forgó dokumentumok – például Microsoft PowerPoint bemutatók, Excel táblázatok vagy sima Word szövegfile-ok – nagy felbontású megjelenítésével egészíthető ki.

A szintén opcionálisan megvásárolható kiegészítő, a Mimio Xi segítségével pedig a tárgyalóban található rajztábla alakítható digitálissá: a videokonferencia során erre rajzolt ábrák, kézzel írt feljegyzések a PCS-1P által valós időben továbbíthatók, illetve Memory Stick kártyára menthetők tárolás és későbbi megosztás céljából. Egyszerre két asztali számítógép, illetve notebook csatlakoztatható a videokonferencia-egységhez, a képek küldése pedig egyetlen gombnyomásra történik. Ebben a felállásban az egyik monitor a kamera által vett képet, míg a másik a dokumentumot jelenítheti meg, de nagyobb méretű képek megjelenítéséhez kivetítő, tévékészülék vagy plazma képernyő is csatlakoztatható.

Többpontos – opcionális – funkcionalitásának köszönhetően egyetlen PCS-1P egységgel akár 6 videokonferencia-helyszín is összekapcsolható IP vagy ISDN hálózaton, illetve a kettő párhuzamos használatával. Egy további PCS-1P kommunikációs terminál csatlakoztatásával pedig a helyszínek száma egyszerű és költséghatékony módon 10-re növelhető. Ebben a többpontos üzemmódban a rendszer 384 kbit/s-os sávszélességet biztosít helyszínenként, így a több helyszín bekapcsolása nincs kihatással a hang és a kép minőségére. A Sony 5+1 folyamatos jelenlétet biztosító funkció révén mind a 6 helyszín képe folyamatosan látható az egyik monitoron, míg a másikon a dokumentumok, illetve a rajztáblára írottak jeleníthetők meg.

Egy ilyen videokonferenciáról annak sem kell lemaradnia, aki esetleg dugóba ragadt munkába menet, vagy más okból házon kívül tartózkodik. A PCS-1P legfeljebb 5 résztvevő telefonos bekapcsolását is lehetővé teszi mobil és vezetékes készülékről egyaránt.

Mindezzel együtt a videokonferencia-rendszer rendkívül kompakt kialakítást kapott: az A/4-es lapméretnél kisebb, 54 mm magas, ezüstszínű ház a Sony formatervezőinek keze nyomát viseli magán, miként a külön egységként kialakított, elforgatható és dönthető kamera is. Ez a kisméretű, kétrészes konfiguráció bármely tárgyalóban vagy vezetői irodában kellő rugalmasságot biztosít a rendszer megfelelő elhelyezéséhez: a PCS-1P elfér egy tévékészülék vagy monitor tetején, de a gyártó látványos állványt is kínál hozzá.

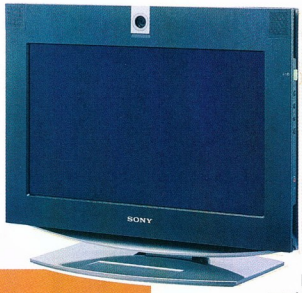

» Sony PCS-TL50P: monitorba ágyazott videotelefon

Videotelefon a SOHO-ba

Kis- és otthoni irodákba szánja a Sony másik all-in-one kialakítású termékújdonságát. A PCS-TL50P egy 20 colos LCD kijelzőbe épített videokonferencia-rendszer, amely szintén többet nyújt, mint a PC-hez csatlakoztatott webkamera. Ilyen szolgáltatás többek között a kép-a-képben megjelenítés, így a felhasználó a videohívás közben is folytathatja munkáját valamely dokumentumon egy másik ablakban. Videotelefonálás közben lehetőség nyílik az adatkommunikációra és az egész kommunikáció titkosítására is. A TL50P vezeték nélküli hálózati környezetben is használható, képernyőn megjelenő grafikus kezelőfelületén könnyen beállítható, távvezérlővel is egyszerűen irányítható – a célcsoportot képviselő ügyvezető igazgatók is jól el fognak vele boldogulni.

KÖZVETÍTŐKOCSI AZ AKTATÁSKÁBAN A Sony termékbemutató körútjának egyik legfeltűnőbb szereplője az AWS-G500-as Anycast Station, amit mérete és funkcionalitása alapján egy táskaszerű, robusztusabb kialakítású notebookba oltott tévés közvetítőkocsinak nevezhetnénk – amelynek azonban éppen kompakt formája és felhasználóbarát mivolta folytán nem kizárólag az elektronikus médiában dolgozó profik láthatják használt.

A mindössze 7 kg-ot nyomó, 424x114x354 mm méretű, zömökebb, 15 colos hordozható számítógépre emlékeztető Anycast Station ugyanis mindannak a legjavát vonultatja fel, amit a Sony az audiovizuális technológia fejlesztése terén az utóbbi évtizedek alatt elért és megtanulhatott. Az AWS-G500 egy kézben hordható közvetítőkocsiként a különböző események élő tévés és internetes közvetítésére készült, nagy teljesítményű céleszköz, amely csúcsminőségű kép- és hangkeverő pultból, videojel-kódolóból és szerverből épül fel.

Az Anycast Station számos hang-, kép- és adatforrásból képes jeleket fogadni, beleértve az analóg kép- és hangbementet, az S-Video és DV, valamint a számítógépes RGB jeleket. Mindezek a jelek valós időben, a képminőség romlásához vezető külső konverterek nélkül keverhetők, és az így előállított tartalom – vagy a nyers alapanyag – szalagra menthető, egy másik helyszín kivetítőjére küldhető, merevlemezre írható vagy az interneten keresztül egyenesben „sugározható".

A Sony éppen ezért a kisebb tévécsatornák mellett rendezvényszervező cégek és rendezvényeknek rendszeresen otthont adó létesítmények, nem utolsósorban oktatási intézmények érdeklődésére számít – a szélessávú internetelérés (még mindig nem elsősorban Magyarországon tapasztalható) térhódításával alighanem jó kilátásokkal. PCM

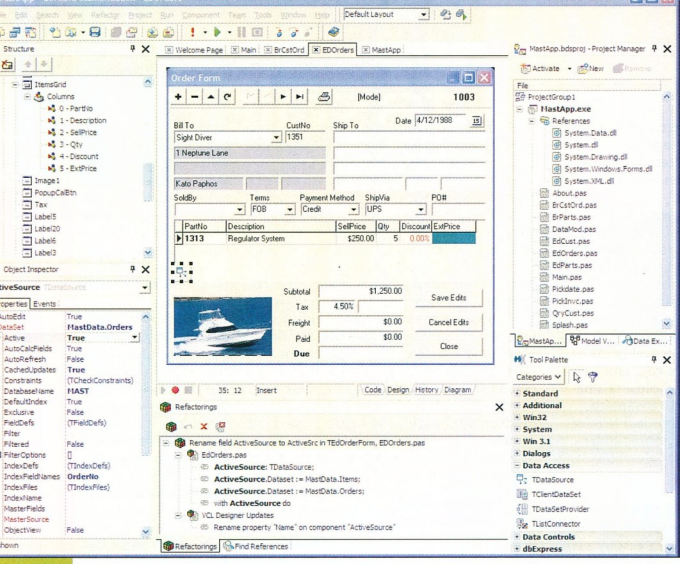

Megjelent a Borland Delphi 2005, amely két programnyelv, a Delphi és a C#, valamint a Win32 és a .NET szoftverfejlesztő készleteinek támogatását egyetlen nagy teljesítményű RAD, azaz gyors alkalmazásfejlesztői környezetben ötvözi, és a szoftvercég ALM megoldásaival integrálja. Így az egyéni fejlesztők és az akár több száz fős fejlesztőcsoportok hatékonyságát egyaránt jelentős mértékben fokozza, ugyanakkor segít költségvetésen és határidőn belül tartani a szoftverprojekteket, ezáltal is növelve az üzleti értéket.

Delphi 2005: jósolgatás helyett

Kis Endre

A Delphi 2005 több nyelv, valamint a Win32 és a .NET SDK-k támogatásán felül a fejlesztői és csapatszintű hatékonyságot olyan funkciók tárházával szolgálja, mint például a kódfaktorizálás, unit-tesztelés és az új ECO II (Enterprise Core Objects, vállalati alapobjektumok) modell által megvalósított .NET vállalati üzletialkalmazás-keretrendszer. A vállalatok és a fejlesztők számára ezzel adott a lehetőség, hogy meglévő windowsos alkalmazásaik megtartása és továbbfejleszthetősége mellett az új technológiák képességeit is kiaknázzák.

– Az információtechnológia kereskedelmi alkalmazása terén a legnagyobb kihívást az egyre növekvő komplexitás jelenti, miközben a vállalatok érthető módon elvárják, hogy az igényeikhez pontosan illeszkedő szoftver mindig időben kerüljön leszállításra – mondta Jason Vokes, a Borland RAD megoldásaért felelős európai termékmenedzsere magazinunknak. – Ha a bitek elszállnak, akkor az sok esetben ugyanúgy megbénítja a vállalatot, mint egy áramszünet. A fejlesztőknek és a vállalatoknak ezért egyaránt magas szintű előrejelezhetőséget kell biztosítaniuk tevékenységükkel összefüggésben, a szoftver előállításának teljes folyamatára kiterjedő transzparenciát. A Borland szeptemberben San Josében megrendezett fejlesztői konferenciáján ismertette stratégiáját, amely mentén a szoftverszállítás optimalizálását lehetővé tevő eszközöket kíván létrehozni. Lényegében szoftvert fogunk alkalmazni a szoftverfejlesztés folyamatainak tökéletesítése érdekében. A szoftverek alkalmazása megannyi iparágban – a pénzügy, a kereskedelem és a gyártás terén – hozzájárult már a hatékonyság növeléséhez. Úgy véljük, itt az ideje, hogy a szoftverágazat is újjászülessen az általa létrehozott technológiának köszönhetően.

» A Delphi 2005 Architect változata a modellalapú alkalmazásfejlesztést támogatja

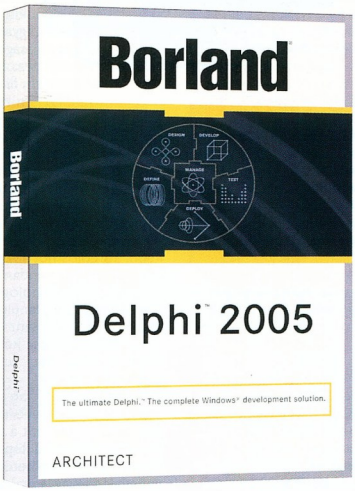

MÚLTAT ÉS JÖVŐT ÁTFOGÓ FEJLESZTŐKÖRNYEZET A Delphi 2005 a Windows-fejlesztéshez szükséges minden programnyelvet és SDK-támogatást megad napjaink elvárásaival összhangban. A Delphi- és a C#-fejlesztés együttes támogatása folytán az egyetlen olyan fejlesztőkörnyezet Windowsra, amely ugyanazon eszközből és ugyanazon nyelv alapján (Delphi) támogatja a natív Win32 és .NET fejlesztést, miközben az ASP.NET, ADO .NET, VCL.NET és VCL for Win32 megoldásokhoz is támogatást nyújt.

A Borland StarTeam és Optimizeit ALM megoldásaival való integrációja révén a Delphi 2005 a fejlesztők számára rálátást biztosít az alkalmazás-életciklus különböző fázisaira. A StarTeam leegyszerűsíti a forráskód-erőforrások menedzsmentjét, és növeli a csapat kommunikációjának hatékonyságát, míg a mellékelt Optimizeit Profiler for .NET segít az egységtesztek automatizálásában, valamint az alkalmazás minőségének és teljesítményének általános továbbfejlesztésében.

– Az utóbbi néhány év folyamán a Borland minden mozzanatra kiterjedően feltárta a modellalapú fejlesztés folyamatait, így ma már teljes körű ALM (alkalmazás-életciklus menedzsment) megoldást kínál a fejlesztőknek – mondta Jason Vokes. – A továbbiakban még magasabb szintre kívánjuk emelni az integrációt fokát, felölelve az alkalmazás egész életciklusát és az ágazatban napjainkban használatos valamennyi fő nyelvet és platformot. Ennek a törekvésünknek az eredménye az a mind nagyobb transzparencia, amelyet a Borland eszközei nyújtanak a szoftverfejlesztők számára a tervezéstől az igényfeltáráson, fejlesztésen és tesztelésen át a bevezetésig és üzemeltetésig... és ne feledkezzünk meg a csoportmunka, valamint a kódkezelés támogatásáról sem. Az ALM valamennyi szakasza kulcsfontosságú, akár egyetlen szoft-

vertanácsadó fejében, akár egy több száz fős fejlesztőcsapat műhelyében megy végbe. A zseniális fejlesztő önmagában kevés a sikerhez egy üzleti szempontból kritikus projekt esetében. Legalább ennyire fontos a kellő szintű felügyelet és irányítás, amely szavatolja, hogy az igényeknek pontosan megfelelő szoftver kerül kifejlesztésre az adott határidőre. A fejlesztőnek, illetve fejlesztőcsapatnak ezért a folyamat teljes tartama alatt pontos és részletes információhoz kell jutnia ahhoz, hogy kellő rugalmasságot tanúsíthasson a testreszabott megoldás előállításában.

A Delphi 2005 kiemelkedő újdonsága az ECO II, amely vállalati szinten egy gyors, modellalapú architektúra (Model Driven Architecture, MDA) megoldást biztosít a .NET-hez. Ezzel lerövidíti a bonyolult alkalmazások fejlesztését, javítja minőségüket, és megkönnyíti karbantartásukat. Az ECO II az objektumok önműködő diagramszerű ábrázolását és létrehozását teszi lehetővé, rugalmasan méretezhető, és fejlett vállalati funkciókkal (például visszavonás/ismétlés, verziókezelés és tranzakciók) ellátott .NET objektum gyorsítótárral rendelkezik.

A Delphi 2005 emellett számos olyan újszerű IDE (integrált fejlesztőkörnyezeti) funkciót kínál, amely hozzájárul a napi fejlesztői munka megkönnyítéséhez, növeli a hatékonyságot, és egyszerűbbé teszi a kód karbantartását. Szolgáltatásai közé tartozik a fejlett kódrefaktorizálás, a súgó és hibavizsgálat, a szinkronizált szerkesztés, valamint a régi elemek kezelése és a Delphi nyelv új továbbfejlesztései. A Delphi Advantage for ADO.NET például az adatbázisokhoz kapcsolódó .NET alkalmazások fejlesztését teszi egyszerűbbé és gyorsabbá mind Delphi, mind C# alatt.

A SZOFTVERSZÁLLÍTÁS OPTIMALIZÁLÁSA A 2004. évi BorCon fejlesztői konferencián Dale Fuller, a Borland elnök-vezérigazgatója ismertette a vállalat jövőképét és termékstratégiáját, amely szerint a szoftverfejlesztés többé-kevésbé kiszámíthatatlan művészi alkotótevékenységre emlékeztető folyamatát egy jól kezelhető és megismételhető üzleti folyamattá kívánja átalakítani. A Borland ezt a szemlélet- és módszerváltást a szoftverszállítás optimalizálásának nevezi, amely az ALM műszaki hatékonyságára épül, és magában foglalja azokat az üzleti folyamatokat és felügyeleti funkciókat, amelyek segítségével a vállalatok összhangot teremthetnek üzleti törekvéseik, valamint az információtechnológia és lehetőségei, illetve ezek kiaknázása között. A szervezetek ezáltal képessé tehetők arra, hogy mindenkor minőségi szoftvert szállítsanak határidőre és az adott költségvetés keretein belül, vagyis a lehető legnagyobb üzleti értéket érjék el.

– Miközben megpróbál úrrá lenni a bonyolult fejlesztési folyamatokon, számos informatikai szervezet csak nehezen tud lépést tartani az üzleti követelmények gyors változásaival – mondta Carl Zetie, a Forrester Research piackutató cég alelnöke. – Az alkalmazások, szervezeti egységek vagy különböző üzletágak közötti integráció természetéből adódóan bonyolultabb, mint a funkcionalitástárak készítése. Ezekre a kihívásokra ad választ a szoftverszállítás optimalizálásának jövőképe a szoftverfejlesztés menedzselt üzleti folyamattá alakításával.

Fejlesztői konferenciáján a Borland több olyan terméket, szolgáltatást és kezdeményezést is bejelentett, amelyek már az optimalizált szoftverfejlesztés gyakorlatba ültetésének első szakaszát képviselik. A vállalat kibővített szolgáltatószervezetet hoz létre, amely olyan ismereteket és vállalati szolgáltatásokat fog kínálni, amelyekre a Borland meggyőződése szerint a szervezeteknek a szoftverszállítási folyamat átalakítása során lehet szükségük. A globális szolgáltatócsoport a szoftvercég meglévő oktatási és támogatási kínálatára épít, és a vállalat szakértelme mellet az ágazaton belül kiépített partnerkapcsolatokra is támaszkodni fog.

Erőforrás-kezelés a szoftverfejlesztésben

– A szoftverszállítás optimalizálása fokozatosan át fogja hidalni a vállalati menedzsment, a szoftverfejlesztés és az üzemeltetés közötti szakadékot, mivel önműködővé és átláthatóvá teszi az üzleti és szoftverfejlesztési folyamatokat – állapította meg a BorCon konferencia idején Tom Murphy, a Meta Group piackutató cég alelnöke. – Ez a stratégia megfelelő végrehajtás esetén olyan szerepet tölthet be a szoftverfejlesztés területén, mint amilyet az integrált vállalatirányítási rendszerek játszanak a hagyományos termelésben.

» Jason Vokes, a Borland RAD megoldásokért felelős európai termékmenedzsere

A tervek szerint a csoport több integrált komponenst kínál majd az ügyfelek és partnerek számára. Az ügyféléletciklus-menedzsment elnevezés például integrált oktatási, tanácsadási, implementációs és műszaki szolgáltató megoldások gyűjteményét fedi, amelyeknek célja a projektek megbízhatóbb sikerre vitele mellett a hűség megszilárdítása az ügyfelek körében. A Borland Accelerate módszertanokból, eljárásokból és bevált gyakorlatból felépülő tudásbázis, amelyet a vállalatok a szoftverek maximális üzleti értékkel történő kifejlesztésében hasznosíthatnak. A Borland University pedig egy 2005 első negyedében induló oktatóportál lesz, amelyen keresztül a csapatok képzése, tanúsítása és tesztelése zajlik majd a szoftverszállítás optimalizálásának területén.

Jövőképének megfelelően a Borland meglévő ALM eszközeit – amelyek a szoftverszállítás optimalizálásának alapját képezik – az üzleti folyamatokat összehangoló és kezelő funkciókkal bővíti ki. A fejlesztői konferencián bejelentett StarTeam 2005 és a Caliber 2005, a Borland szoftverkonfigurációs és követelménymenedzsment megoldása például új projekt-előrejelzési és tervező funkciókat fog kínálni, továbbá lehetővé teszi az információbányászást osztott hálózatokon. Mindez számos további új funkcióval egyetemben jobb rálátást, előrejelzést és vezérlést tesz lehetővé a szoftverprojektek során.

A Borland egyúttal azt is bejelentette, hogy átfogó platformot fejleszt ki, amely a tervezési alapelveket üzleti módszertanokkal fogja ötvözni a szoftverszállítás folyamatának több szakaszában. A megoldás révén elkerülhető, hogy a feladatok és szerepek eltávolodjanak egymástól a projekt különböző időpontjai szerint, így minden fejlesztő a teljes folyamatot láthatja, és képes felügyelni az általa kezelt vagy befolyásolt lépéseket. Ez a szerepalapú megoldás jelentős mértékben hozzá fog járulni többek között a projekt- és portfóliómenedzsment, a terjedelem- és kockázatkezelés, valamint a minőség és a változtatások hatásának felméréséhez. A platform első lépcsője, amely a Themis kódnevet viseli, várhatóan 2005 első felében kerül szállításra.

A szoftverszállítás optimalizálásának egyik első, fontos mérföldkövét jelentő Delphi 2005 három változata viszont már kapható 2004 novemberétől. A Borland Delphi Architect a modellalapú alkalmazásfejlesztést támogatja, ára új felhasználók számára nettó 731 400 Ft, míg a korábbi verzióról történő frissítés díja nettó 536 400 Ft. A Delphi Enterprise a vállalati szintű adatbázis-alkalmazásokat készítő csapatoknak készült, ára nettó 609 500, illetve 402 300 Ft. A nettó 243 600, illetve 107 300 Ft-ért kapható Delphi Professional változatot pedig a webes és GUI alkalmazásokon dolgozó egyéni fejlesztők használhatják eredménnyel. PCM

Villanyozza fel magát!

Minden második villamosenergia-fogyasztó tapasztal problémákat a szolgáltatással kapcsolatban Magyarországon, minden hatodik fogyasztónál pedig szinte havonta jelentkeznek gondok az árameliátásban. Ennek ellenére még a közepes és nagyvállalatok körében sem készül fel minden cég megfelelő módon az áramkimaradás vagy áramingadozás következtében fellépő, olykor nem csekély károk megelőzésére.

Kis Endre

A szünetmentes áramellátást biztosító megoldásokat szállító American Power Conversion magyarországi leányvállalata nemrégiben energiaügyi és piackutató szakemberek részvételével egy kerekasztal-beszélgetés keretében tekintette át az áramellátás megbízhatósága és a vállalatok, intézmények működése közötti összefüggéseket a klímaváltozás és a szolgáltatói érdekek tükrében.

– Az áramellátással kapcsolatos problémák súlyosbodása világjelenség, amely a legfejlettebb országokat sem kíméli – mondta Biró Viktor, az APC közép- és délkelet-európai regionális vezetője. – Emlékezzünk csak a kaliforniai áramellátás 2001-es összeomlására vagy az Egyesült Államok keleti partját tavaly sötétségbe borító áramszünetre. Utóbbi a becslések szerint legalább 6 milliárd dolláros kárt okozott, és egyedül New York városa mintegy 40 millió dollárnyi adóbevételtől esett el ennek következtében. Az amerikaiakat ez a katasztrofális méreteket öltő áramkimaradás döbbentette rá arra, hogy erőműveik sem kortalanok, hanem ötven-hatvan éves átlagéletkorral bíró létesítmények, és a rendszer megújítása, biztonságossá tétele akár 50-100 milliárd dollárba is kerülhet.

SÖTÉTSÉG EURÓPÁBAN Tapasztalatokért azonban nem kell feltétlenül az óceán túlsó partjára mennünk. Angliában a múlt év augusztusa-szeptembere szintén minden idők legkiadósabb áramszünetét hozta magával, melyet követően a megkérdezett számítástechnikai szakemberek 82 százaléka osztozott azon a véleményen, hogy a hasonló esetek már egy éven belül megismétlődhetnek. Az angliai felmérés során az IT-szakemberek 13 százaléka nyilatkozott úgy, hogy a szervezet, amelynek alkalmazásában áll, legalább 5 millió dollárt veszített az áramkimaradás következtében, de csaknem ötször ennyien, azaz a megkérdezettek 67 százaléka egyáltalán nem tudta megmondani, mennyibe kerül vállalatának egy-egy váratlan leállás. Mint emlékezetes, 2003 nyarán és őszén Nagy-Britannia mellett Európa-szerte – Olaszországban, Portugáliában, Spanyolországban és Svédországban – keletkeztek jelentős zavarok az áramellátásban, ami üzemzavar közeli kritikus állapotokat váltott ki a térség más áramellátó rendszereiben, többek között Ausztriában, Csehországban és Magyarországon is.

Az Egyesült Államok és Európa villamosenergia-rendszereit hasonló alapelvek szerint építették ki. A térség államai, országai több csoportot alkotnak, de minden rendszer önálló, és koordináció csak a szomszédos rendszerek között van. A szomszédos rendszereket összekötő kapacitásokat a stabil párhuzamos üzemhez szükséges mértékben és a kölcsönös kisegítés érdekében építették ki. A meglévő villamos hálózat kialakítása így nincs összhangban azokkal a követelményekkel, amelyeket a később felszabadított árampiac bevezetésével együtt járó nagy mennyiségű és sokszor nagy távolságra szóló villamosenergia-kereskedelem és -szállítás támaszt vele szemben.

Az Európai Unió azonban a teljes árampiaci reguláció megteremtésére, az egységes európai árampiac kialakítására törekszik, ami mellett a termelési költségek optimalizálása és az áramszolgáltatók közötti árversenyből fakadó árcsökkenés szól, a folyamatot azonban hátráltatja, hogy az egyes tagállamokban eltérő szabályozás van érvényben. Jóllehet az egységes árampiac létrehozását követően a partnerek továbbra is felelősséggel tartoznak majd saját villamosenergia-rendszerükért, a növekvő import, a csökkenő kapacitástartalék, vala-

A tápellátás-védelem rendszere

Az APC InfraStruXure közép- és nagyvállalatoknak szánt, rackalapú tápellátás-védelmi rendszer, amely komplex módon nemcsak a rendelkezésre állásról gondoskodik, hanem például a szerverszoba minden fontos paraméterét (hőmérséklet, páratartalom) is proaktív módon figyeli, a kritikus értékeknél pedig automatikus figyelmeztető jelzést küld.

Az APC 2002-ben vezette be újszerű megközelítést képviselő PowerStruXure (PSX) architektúráját, amely alapvető változást hozott az NCPI, a működés szempontjából kritikus infrastruktúra ((Network Critical Physical Infrastructure) megvalósítása terén. A PSX a korábbi bonyolult táprendszereket moduláris, előre gyártott építőelemekkel váltotta fel, amelyek rugalmas, könnyen használható és karbantartható csomagokban biztosították az alapvető tápellátási és felügyeleti funkciókat. Az InfraStruXure architektúra a PSX következő nemzedéke, amely lehetővé teszi, hogy az informatikai vezetők a szabványos elemek széles köréből választva alakítsanak ki egyéni igényekhez igazított megoldásokat. Az ISX hatékony együttműködést biztosít a különböző alkotórészek között, ami a megbízhatóság, a méretezhetőség és a problémák teljes körű, testreszabott megoldásának alapja.

Mivel az InfraStruXure lépésenként bővíthető, elegendő a pillanatnyilag szükséges kapacitást megvásárolni, a további akkumulátorokat és egyéb összetevőket a vállalat ráér akkor beszerezni, amikor igény mutatkozik irántuk. Minden elem szabványos, 19 colos, rackszekrénybe szerelhető berendezés, így egyszerűbb a rendszerek tervezése, amelyek redundáns módon is kiépíthetők. Az InfraStruXure szekrényeinek mély kialakítása a kábelek jobb elrendezhetőségét és a teljesítmény egyenletesebb elosztását szolgálja.

A vállalati szerverpark bővülésének megfelelően egyszerűen méretezhető védelmi rendszerről van szó, így az InfraStruXure beszerzése hosszú távú befektetést jelent az adatok védelme érdekében.

» Biró Viktor, az APC közép- és délkelet-európai regionális vezetője

» Dr. Stróbl Alajos, az Energiagazdálkodási Tudományos Egyesület elnökhelyettese

» Andrási Tamás, a BellResearch üzletfejlesztési igazgatója

mint a bonyolultabbá váló irányítás és szabályozás fokozhatja az esetleges nagyobb méretű áramkimaradások kockázatát.

– A magánbefektetők igencsak megnézik, hogy mire költik a pénzüket, így az erőművek karbantartására, felújítására vagy éppen építésére csak a legszükségesebb esetben áldoznak – mondta dr. Stróbl Alajos, az Energiagazdálkodási Tudományos Egyesület elnökhelyettese. – Ez a szemléletmód, illetve a kereskedelmi igény és az ellátás biztonsága közötti potenciális ellentmondás azonban alááshatja az áramellátás megbízható színvonalának folyamatos fenntartását, amivel az energiapiac liberalizálásának előkészítésekor talán nem is lehetett előre számolni.

Az Energiagazdálkodási Tudományos Egyesület elnökhelyettese szerint ráadásul a környezet és a társadalom szokásainak változása is újabb kihívás elé állítja az energetikai szakembereket. A szélsőséges időjárás miatt nyáron egyre több ember kénytelen valamilyen elektromos klímaberendezést használni, miközben a szárazság következtében csökken a folyók vízszintje, és a vízi erőművek minden korábbinál kevesebb villanyáramot tudnak termelni.

Mindezek a trendek világszerte, így Magyarországon is éreztetik hatásukat, ezért azok a fogyasztók – például a közepes méretű és nagyvállalatok –, amelyek számára egy-egy áramkimaradás súlyos közvetlen anyagi károkat vagy presztízsveszteséget okozhat, mindenképpen bölcsen járnak el, ha felkészülnek az ilyen nem várt helyzetek áthidalására.

» Az InfraStruXure 40 kW-os energiaelosztó egysége...

» ...és 500 node-os felügyeleti berendezése

Az áramsznet persze éppúgy érinti a lakosságot, mint a vállalatokat. A GfK Piackutató Intézet által végzett felmérés során a háztartások 53 százaléka nyilatkozott úgy, hogy tapasztalt problémákat saját környezetének áramellátása körül, ami szintén az áramkimaradások, áramingadozások elleni védekezés szükségességére utal.

SAJÁT KÁRÁN TANUL A VÁLLALAT Andrási Tamás, a BellResearch üzletfejlesztési igazgatója arról számolt be, hogy a piackutató cég magyarországi kutatásai szerint a szünetmentes tápegységek, illetve a komplex tápellátás-védelmi rendszerek beszerzése iránt felértékelődik az igény azoknál a vállalatoknál, amelyeknél az áram ingadozásából vagy kimaradásából már bekövetkezett valamilyen adatvesztés vagy nagyobb rendszerleállás, tehát az incidenst követően lényegesen komolyabban veszik a védekezés kérdését.

Ez arra utal, hogy a biztonságot szolgáló eszközök, alkalmazások és megoldások még nem képezik minden vállalatnál az informatikai rendszer alapértelmezett részét, beszerzésüket nem tervezik minden esetben a cég informatikai költségvetésének meghatározásakor. A BellResearch szerint ennek a büdzsének a 8-10 százalékát teszi ki az IT-biztonság. A döntéshozók ugyan tudnak a lehetőségekről, de a kérdés általában csak valamilyen káreseményt követően kerül ténylegesen napirendre. A cégek többségénél ugyanakkor hiányoznak azok az ismeretek, amelyek alapján fel tudnák mérni az adatvagyont, a kiesett üzletmenet miatt elszenvedett közvetlen veszteség, az ügyfél- és partnerkörrel szembeni erkölcsi kár mértékét.

Andrási Tamás elmondta azt is, hogy bizonyos ágazati szereplők ezen a téren sokkal körültekintőbbek és felkészültebbek az átlagnál. A pénzügyi, a közmű- és a távközlési szolgáltatók már súlyuknak megfelelően kezelik a kérdést, és a multinacionális cégek hazai leányvállalatainál is kialakult az áramkimaradás elleni védekezés kultúrája.

A kerekasztal-beszélgetés résztvevői ennek illusztrálásaként a K&H Banknál kialakított megoldással ismerkedhettek meg. A bankfiókok technikai helyiségeiben az APC InfraStruXure rackszekrényei garantálják a folyamatos villamosenergia-ellátást, az áramkimaradások miatti adatvesztések elkerülését. A rendszert minden egyes bankfiókban olyanra tervezték, hogy az még a maximális terhelés esetén is legalább 20 perc áthidalási időt biztosítson. Kisebb terhelés esetén ez az áthidalási idő a többszörösére növekszik, de a tapasztalatok szerint a minimális 20 perc is elegendő arra, hogy egyértelműen eldőljön, mekkora lesz az áramszünet várható időtartama. A viszonylag gyakoribb rövid idejű áramkimaradások így egyszerűen áthidalhatók, egy tartósabbnak bizonyuló áramszünet esetén pedig a pénzintézetnél marad elég idő a gépek biztonságos leállítására. PCM

A DVD-filmeket a NetPiac Kft. biztosította. NetPiac Kft. ☎ 239-4517, www.netpiac.hu

» Aladdin

Fenomenális kozmikus lemez

Weisz Tamás

Aladdin és a csodalámpa történetét számos alkalommal megfilmesítették, ám nem véletlen, hogy mind közül a legismertebb az 1992-ben készült Disney-féle változat. Az egeres cég a '90-es évek elején évente menetrendszerűen minden novemberben megjelent egy új mesemusicallel, majd három hónapra rá begyűjtötte a legjobb betétdalért járó Oscar-díjat. Nem volt ez másként az Aladdinnal sem, Alan Menken és Tim Rice az *A Whole New World*ért vehette át az aranyszobrot.

» A világ legvidámabb, legsokoldalúbb és legkékebb dzsinnje

Tavaly *Az Oroszlánkirály* DVD-s kiadásakor már felröppentek az első pletykák, hogy idén az Aladdint tehetjük a karácsonyfa alá hasonló kiszerelésben, de csak reménykedni lehetett, hogy ez valóban így lesz. Most azonban már biztos, ahogyan az is, hogy a Disney sikerrel ugrotta át a saját maga által magasra tett lécet. Ezen a korongon is megtaláljuk a házimozira optimalizált hangot és az eredeti magyar szinkront, amelyben Dzsini Mikó István hangján szólal meg. De nem szabad elszalasztani azt az élményt sem, hogy meghallgassuk Robin Williams fergeteges előadását!

Az extrák között minden megtalálható, mi szemnek és fülnek kellemes: audio- és szöveges kommentárokat, kimaradt jeleneteket és dalokat, videoklipeket, játékokat és egy több mint kétórás beszélgetést a film készítőivel – természetesen magyar felirattal, illetve a játékokat szinkronnal!

kép	★★★★★
hang	★★★★★
extra	★★★★★

- Dolby Digital 5.1: **magyar, angol, cseh**
- Feliratok: **magyar, angol, cseh, szlovák**
- Kép: **16:9**
- Hossz: **87 perc**
- Kiadó: **Walt Disney**
- Ár (bruttó): **5690 Ft**

» Mulan

Játékos extrák az egész családnak

Pozderka Ivett

Az ősi kínai legenda alapjára épült történet egy fiatal lányról szól, aki beteg apja helyett – férfinak álcázva magát – beáll a kínai hadseregbe, hogy megvédje országát a hunok támadásától. Mulan kalandjaiban részt vesz Mushu, az aprócska tréfamester sárkány, továbbá egy szerencsehozó tücsök is. A háborúban a bátor lány lesz a legsikeresebb, még a császár életét is ő menti meg. A történet végén természetesen a szerelem is rátalál...

A kedves történethez információkban, adatokban gazdag, ugyanakkor rendkívül szórakoztató, a célközönséget is könnyedén lekötő extrákat csatoltak. Számos esetben nemcsak érdekes módon informálnak, hanem együttjátszásra, interaktivitásra ösztönzik a gyermekeket, és persze olykor-olykor még a szülőket is, hiszen például a karaoke bárki számára érdekes lehet.

» „A sárkányokat valahogy mindig nagyobbnak képzeltem el..."

Az első lemezen – miután sikerrel vettük a karaoke „akadályát" – az egyik játékra invitáló extra segítségével hasznos, érdekes információk birtokába juthatunk Kínáról és az ősi kínai találmányokról. Tudták például, hogy az i.e. XXVII. században itták meg az első csésze teát?

A bónusz korongon találunk még videoklipeket, és több kisfilmen keresztül részletes betekintést nyerhetünk a film készítésébe – ez a felnőttek számára is lebilincselő lehet.

kép	★★★★★
hang	★★★★★
extra	★★★★★

- Dolby Digital 5.1: **magyar, angol, cseh**
- Dolby Surround: **szlovák**
- Feliratok: **magyar, angol, cseh, szlovák**
- Kép: **16:9**
- Hossz: **85 perc**
- Kiadó: **Walt Disney**
- Ár (bruttó): **5690 Ft**

» Shrek 2

Boldogan éltek, amíg...

Weisz Tamás

Shrek és Fiona épp csak megérkezek nászútjukról, és élveznék a házasélet szépségeit – ha Szamár éppen nem zavarja őket –, amikor megérkezik Fiona szüleinek meghívása Túl Az Óperenciánba. Ám Shrek apósa és anyósa valahogy kicsit kisebb és sokkal szűkébb vőre számított, arról nem is beszélve, hogy lányukat sem egészen ebben az állapotában várták vissza...

Három évvel azután, hogy az ogre és társai meghódították a nézők és kritikusok szívét, a társaság kissé kibővülve visszatért, hogy további merényleteket kövessenek el rekeszizmaink ellen.

» Egy almozottan hátrányos helyzetű macska szorult helyzetben

A filmet legalább egyszer mindenképpen érdemes megnézni az eredeti hangokkal, valamint a valóban érdekes audiokommentárokkal is. Az előző rész nagyágyúihoz, Mike Myershez, Eddie Murphyhez és Cameron Diazhoz olyan ismert színészek csatlakoztak, mint Antonio Banderas, Julie Andrews, John Cleese vagy Rupert Everett, akiket két kisfilm röviden be is mutat.

A szokásosnak mondható extrák (videoklip, ugrás a dalokra stb.) mellett találunk egy igazi shrekes Megasztár-paródiát is Simon Cowell-lel a zsűriben (mintegy alternatív befejezésként), azonkívül az előzetesek között nemcsak a jelenleg mozikban futó *Cápamese* beharangozóját találjuk, hanem a valamikor jövő nyáron várható *Madagaszkár*ét is.

Végül, de nem utolsósorban a lemezt DVD-ROM meghajtóba helyezve érdemes a PDF file-okat is végigböngészni – először sorban az angol nyelvűeket.

Shrek 2 nyereményjáték a DVD-nken

kép	★★★★★
hang	★★★★★
extra	★★★★★

- Dolby Digital 5.1: **magyar, angol, cseh**
- Feliratok: **magyar, angol, cseh**
- Kép: **16:9**
- Hossz: **89 perc**
- Kiadó: **DreamWorks**
- Ár (bruttó): **4990 Ft**

» Az olimpiai játékok – Arany pillanatok 1920–2002

Citius, altius, fortius

Weisz Tamás

Olimpia – idén nyáron sok millió embert szögezett a fotelokhoz augusztus 13-a és 29-e között. Együtt néztük azokat, akiknek egy álma teljesült már azzal, hogy egyáltalán eljutottak az athéni játékokra. Örültünk a győzelmeknek, bosszankodtunk a kudarcokon. Láttunk új csillagokat feltűnni és régieket újra ragyogni. De emlékezünk-e a régiekre? Már ha egyáltalán van mire emlékeznünk, ha láttuk a korábbi nagy pillanatokat.

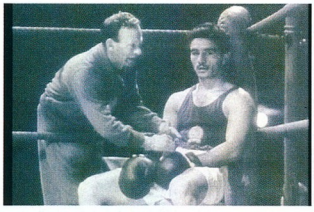

» A kiadvány egyetlen magyar szereplője: Papp László

A Budapest Film nemrégiben megjelent kiadványának jóvoltából (újra) láthatjuk a régi nagyokat, a csodálatos teljesítményeket, amelyek nagy részét egykor megdöntheteltennek hitt a világ. Az ötlemezes sorozatban (a lemezek külön is megvásárolhatók) olyan régen – vagy egyáltalán – nem publikált eseményeket láthatunk, mint például Emil Zatopek vagy Paavo Nurmi futását, Mark Spitz, Kristin Otto vagy Vlagyimir Szalnyikov úszását, Nadia Komaneci tízpontos gyakorlatát, Bob Beamon hatalmas ugrását, Abebe Bikila hősies mezítlábas maratoniját, de említhetném a téli játékok hőseit is, mint Johann Olaf Kosst, Alberto Tombát, Franz Klammert és a többieket.

Sajnos a magyar olimpikonok közül egyedül a háromszoros olimpiai bajnok Papp Lászlót említik meg, és sok sportágat is erősen hiányoltam az összeállításból, de így is nagy élmény és a sportbarátoknak nagyszerű szórakozás ez a hat és fél órányi összeállítás Antwerpentől Salt Lake Cityig.

kép	★★★☆☆
hang	★★★☆☆
extra	★☆☆☆☆

- Dolby Digital 5.1: **magyar**
- Dolby Mono: **angol**
- Feliratok: **magyar**
- Kép: **4:3**
- Hossz: **390 perc**
- Kiadó: **TWI Production**
- Ár (bruttó): **11 990 Ft**

» Az ötödik elem (új kiadás)

A kult-sci-fi visszatér

Branyiczky Gábor

Luc Besson XXIII. században játszódó sci-fije kultuszfilmmé vált. Elsősorban nem az alapötletnek – 5000 évenként eljön az élet minden formáját elpusztítani kész sötét-gonosz, amit csak az ötödik elem által kibocsátott fény képes megállítani – köszönheti népszerűségét. Sokkal inkább a jövőt bő humorral, szabadon szárnyaló fantáziával, mégis plasztikusan bemutató képsoraival és pergő akciójeleneteivel szerzet számtalan rajongót magának.

A minden sci-fi-rajongó gyűjteményében kötelező darabnak nem ez az első magyarországi megjelenése. A 2001. júniusi lemez egy sajátos negatív rekordot állított fel: közel egy évvel az első hivatalosan bejelentett dátum után került valójában a boltokba. Most mindazok, akik azóta csatlakoztak a házimozizók és/vagy DVD-gyűjtők táborához – és a megszállott rajongók – egy számos jellemzőjében megújult kiadványt kapnak kézbe.

» „Ööööööö... Egyszerűen tökéletes!"

A képtranszfer minősége példaként állítható, hangja pedig nemcsak az eredeti, hanem magyar szinkron esetében is hatcsatornásra változott, nem is akármilyenre. És bár az első kósza hírek kétlemezes kiadványról szóltak, egy lemezre is rengeteg érdekesség felfért. Az előzetesek, a reklámok, a poszterek és a fotógaléria között megbújó werkfilm magyar felirattal is végigkísérhető, a vizuális effektusokról szóló, alternatív hangsáv esetében azonban ez már nem igaz. A több helyen is emlegetett „kimaradt jeleneteket" nekünk nem sikerült megtalálni, így nem lehetetlen, hogy rejtett extrával-extrákkal is meglepi nézőit ez a lemez.

kép	★★★★★
hang	★★★★★
extra	★★★★☆

- Dolby Digital 5.1: **magyar, angol, francia**
- Feliratok: **magyar, angol, francia**
- Kép: **16:9**
- Hossz: **127 perc**
- Kiadó: **Best Hollywood**
- Ár (bruttó): **3990 Ft**

» Rómeó és Júlia

Rajongóknak és nyelvtanulóknak ajánlott

Weisz Tamás

A két fiatal veronai szerelmes, Rómeó és Júlia történetét sokan és sokféleképpen állították színpadra, vitték vászonra vagy képernyőre. Gondoljunk például a Franco Zeffirelli klasszikusára, a Baz Luhrmann által rendezett Claire Danes–Leonardo DiCaprio duóra vagy az amerikanizált változatra, a West Side Storyra, hogy csak a legismertebbeket említsem. De ha mostanában szóba kerül Shakespeare-nek ez a műve, sokaknak mégis a francia musical „ugrik be", amely idén január 23-a óta az Operettszínház egyik slágerdarabja. Ennek eredeti, francia nyelvű, 2001 júliusában rögzített előadása immáron DVD-n is elérhető.

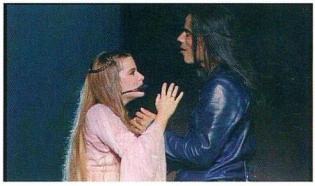

» Ének az erkélyen

A kétlemezes kiadásnak sajnos két hibája is van. Az egyik, hogy a kép ugyan 1,78:1-es arányú, mégsem igazi szélesvásznú, de ami nagyobb baj, hogy teljesen francia nyelvű – magyar feliratot még az előadás alatt sem tudunk bekapcsolni. De mindezen problémák ellenére gyönyörű kiadvány, sok szép extrával. A főszereplőket bemutató digipack első lemezén magát a darabot találjuk DTS és Dolby Digital 5.1-es hanggal, míg a második korongot számos extra tölti meg. Ezek között találunk egy zenés werket, pár felvételt az 1999-es szereplőválogatásról, öt videoklipet a legismertebb dalokból, interjúkat a főbb szereplőkkel, részleteket az előadásból más kameraállásban, sőt két olyan jelenetet is, melyek végül kimaradtak az előadásból.

kép	★★★★★
hang	★★★★★
extra	★★★☆☆

- DTS: **francia**
- Dolby Digital 5.1: **francia**
- Feliratok: **francia**
- Kép: **4:3**
- Hossz: **150 perc**
- Kiadó: **Universal Music**
- Ár (bruttó): **6990 Ft**

Pókember 2

» Egy igazán lógós szuperhős

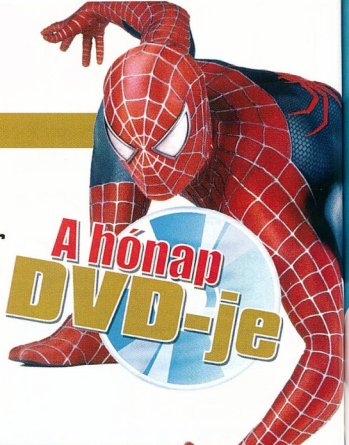

Sam Raimi – az Evil Dead-filmek rendezője –, aki a Pókember első része után a második epizódot is elkészítette, úgy tűnik, végleg megcélozta a fiatalabb korosztályt, és felhagyott a horrorfilmek készítésével. Ebben a részben az ifjú Peter Parker újra felölti a kék-vörös pókjelmezt, de most talán még komolyabb problémával kell szembenéznie, mint az előző epizódban: önmagával, belső vívódásaival.

Csoma Zsolt

Szuperhős legyen, aki megmenti a Nagyvárost mindenféle bajtól, vagy éljen úgy, mint egy átlagos ember, kényelmesen, szerelmesen? A döntés nem könnyű, de ne legyenek kétségeink a választást illetően. Peter Parker gondjait csak fokozza, hogy feltűnik a színen Doc Ock, aki valójában dr. Octopus, a tudós, akinek ugyancsak problémái vannak, de neki az elméje épségét illetően. Doc Ock sem egy hétköznapi ember, hatalmas polipkarokra emlékeztető fémszerkezetet hord a hátán, és ennek nem mindennapi képességeket köszönhet. De még ennél is félelmetesebb tulajdonsága, hogy atomkísérleteket végez. Áldatlan tevékenysége következtében csakhamar szembe találja magát a Pókemberrel. Van, aki Doc Ock győzelmére fogad?

EXTRÁK HÁLÓJÁBAN A filmet megnézhetjük a rendező, a címszereplő és a két producer audiokommentárjával, valamint a *Spidey Sense* névre hallgató felirattal, ami a kommentárhoz hasonlóan folyamatos információkkal látja el a nézőket. Például megtudhatjuk belőle, hogy az éppen látható jelenetben miért olyan színű a virág, vagy azt, hogy mi a neve a háttérben ácsorgó statisztának. A *Web-I-Sode* kisfilmekből kiderül, hogy hogyan készült a Pókember-jelmez, néhány fontos dolog Doc Ockról, és ugyanitt láthatunk egy filmecskét J. Joneh Jamesonról, valamint a Peter Parkert és Mary Jane Watsont összekötő romantikus viszonyról.

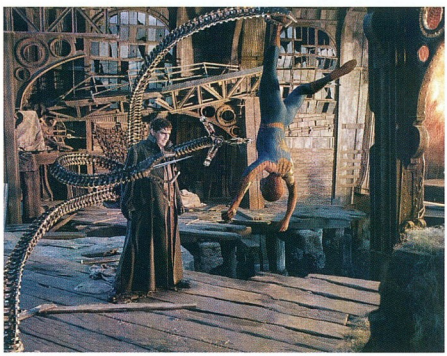

A forgatáson elkövetett bakik és a film zenéje alapján készült Train videoklip mellett néhány előzetest is találunk még az első lemezen, és nemcsak a Pókember 2-ét, hanem még négy korábbi klasszikus filmét is.

A második korongon további extrákban dúskálhatunk, de – hasonlóan az első lemezhez – sajnos maradéktalanul csak az tudja élvezni a kisfilmeket, aki beszéli az angol, a francia, az olasz vagy a holland nyelvek valamelyikét, mert bizony itt nincs magyar felirat. De aki csak magyarul ért, az sem fog unatkozni, mert a látvány sokszor magáért beszél.

A *Making the Amazing* egy teljes dokumentumfilm a Pókember 2 készítésének részleteiről, amit fejezetenként, kisebb darabokban is meg tudunk nézni. A legilletékesebbek avatnak be minket a történet és a karakterek keletkezésébe, a látványtervezés, a jelmeztervezés rejtelmeibe. A rendezésről természetesen Sam Raimi beszél, és fellebben a fátyol arról a titokzatos szerkezetről is, amelynek a neve Spydercam – ezzel vették fel a Pókember mozgását akkor, amikor az egyik ház tetejéről egy másik tetejére ugrik át. Meglesheljük a kaszkadőrök munkáját (volt nekik sok), és betekinthetünk az utómunka-stúdióba is, ahol a film speciális effektusai, a hangutómunkák készültek, és ahol a vágás is történt. A *Featurettes* menüben többdimenziós karakterként szemlélhetjük Pókembert. A *The Women of Spider-Man*ből megtudhatjuk, hogy milyen kapcsolatok kötik a nőkhöz (barátnő, anya stb.), valamint láthatjuk a bevezetőben leírt belső konfliktus néhány mozzanatát a *Hero in Crisis* rövidfilmben.

Az eddigi extrák nem mondhatók kifejezetten különlegesnek, de van egy, ami talán érdekesebb mint a többi: az *Enter the Web*. Ezek a filmek is a kulisszák mögé viszik a nézőt, de nem akárhogyan. A forgatáson három különálló kamera vette egy időben a film készítésének körülményeit. Ezeket a filmeket nézhetjük meg külön-külön, vagy négyfelé osztott képernyőn akár együtt is. A negyedik képmezőben mindig azt láthatjuk, amit éppen akkor a filmkamera látott.

Végre megtekinthetjük a *Gallery*ben Alex Ross festményeit, amelyeket a film elején a feliratoktól nem láthatunk. Ha nem elégszünk meg a Pókember moziban vagy DVD-n való passzív nézegetésével, akkor vásároljuk meg a film alapján készült számítógépes játékot. Erre buzdít a játék előzetese, illetve az a kisfilm, amiben a program készítői mondanak érdekes dolgokat termékükkel kapcsolatban.

A DVD menüje a várakozásoknak megfelelően igényes külsejű (a film főcíme szolgált mintaként), jól kezelhető, és még néhány meglepetést is rejteget – csak az a baj vele, hogy nem lett magyar.

kép	★★★★★
hang	★★★★★
extra	★★★★☆

- DTS: **angol**
- Dolby Digital 5.1: **magyar, angol, török**
- Feliratok: **magyar, angol, török**
- Képarány: **16:9**
- Hossz: **121 perc**
- Kiadó: **Columbia/TriStar**
- Ár (bruttó): **5990 Ft**

www.spiderman.sonypictures.com

Tessék jó(l) filmet nézni!

Odeon mozimagazin

Minden vasárnap 18:30-tól a Viasat 3-on.

mozimagazin.odeon.hu

» Zenetár – Barokk oratóriumok

Klasszikusok CD-ROM-on

Tóth Tamás

Az Arcanum Kiadó Klasszikus zenetárának második darabja a legszebb barokk oratóriumokat teszi közzé. A lemezen közel 11 órányi zene található: Bach (Magnificat, Karácsonyi oratórium, János-passió stb.), Händel (Messiás), Vivaldi (Magnificat, Gloria stb.), Pergolesi (Stabat Mater) és Canniciari (a-moll Mise) művei hallhatók jó minőségben. Hogy férhetett ennyi zene egy lemezre? Természetesen MP3 formátumban – ne tévesszen meg senkit a wav kiterjesztés –, így akár hordozható MP3-lejátszón is lehet élvezni a zenét. A mellékelt program segítségével a kívánt művek tetszőleges részeit vagy egész műveket, sőt akár folyamatosan a teljes anyagot is meghallgathatjuk.

» Közeleg a karácsony...

A CD-ROM-on az oratóriumokat eredeti nyelven (latin, német, angol) éneklik, de a teljes szövegkönyvük az eredeti nyelven kívül magyarul is olvasható, ráadásul Canniciari miséjének hanganyaga mellett a kottája is látható. A művek mellett természetesen szerepelnek az előadók, valamint a művek időtartama is.

A lemezen megtalálhatjuk Bach, Händel és Vivaldi egyházzenei vokális műveinek teljes felsorolását részletes címmel, műfaji besorolással és pontos katalógusszámmal.

tartalom ★★★★★
tálalás ★★★★☆

- Ár (bruttó): **6250 Ft**
- Kiadó: **Arcanum Adatbázis Kft.**
  ☎ **481-0900**
- **www.arcanum.hu**

» Árpád-kori új okmánytár

Egyszer volt, régen volt

Weisz Tamás

Az Arcanum CD-i többnyire nem a könnyed szórakozást szolgálják. Elsősorban lehetőséget kínálnak régi, nagy többségükben magyar könyvek, kiadványok tanulmányozására, amelyekhez más módon nem vagy csak nagyon nehezen férhetnénk hozzá. Ilyen lemez az *Árpád-kori új okmánytár* is, amely a címben szereplő időszak több mint négyezer dokumentumát tartalmazza eredeti nyelven, többnyire latinul, de szerb és horvát nyelvűeket is találunk közöttük – magyar nyelvű kivonattal, néha fordítással, valamint forrásmegjelöléssel.

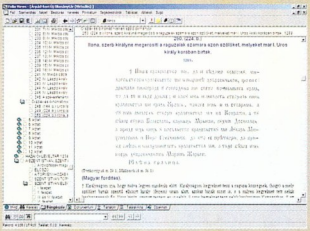

» Egy glagolita írású oklevél Ilona királyné „tollából"

Az eredeti kötetek – Wenzel Gusztáv: Codex Diplomaticus Arpadianus Continuatus; gróf Dessewffy Lajos: Hazai Oklevéltár 1234–1536.; Závodszky Levente: A Szent István, Szent László és Kálmán korabeli törvények és zsinati határozatok forrásai – több mint száz évvel ezelőtt jelentek meg (a legifjabb közülük Závodszky 1904-ben megjelent műve). A nemrégiben kiadott reprintek sikere arra ösztönözte az Arcanum Kiadót, hogy e könyvek digitális változatát is elkészítsék, ezáltal egyszerűbben kutathatóvá tegyék az eddigi legnagyobb Árpád-kori oklevélegyüttest.

tartalom ★★★★★
tálalás ★★★★☆

- Ár (bruttó): **6250 Ft**
- Kiadó: **Arcanum Adatbázis Kft.**
  ☎ **481-0900**
- **www.arcanum.hu**

» Kézirattár

Kutatás a nemzet emlékezetében

Weisz Tamás

„Nemzeti könyvtárként az a feladata, hogy a jövendő nemzedékek számára a »nemzet emlékezete« legyen, akár pergamen, akár papír, akár elektronikus adathordozó formájában őrizve meg a tudást, az információt" – olvashatjuk az Országos Széchényi Könyvtár honlapján. A könyvtár előnyeit azonban csak akkor élvezhetjük, ha bármikor elmélyedhetünk az „emlékezetben". Ebben segítségünkre lehet a könyvtár honlapja is, amelynek *Online szolgáltatások* részében több katalógushoz is hozzáférhetünk. Ám e katalógusok közül – vélhetően már nem sokáig – hiányzik az OSZK Kézirattára, amely nemcsak hazai, hanem a nemzetközi történeti, irodalom- és művelődéstörténeti kutatások egyik nagyon fontos forrásadatbázisa.

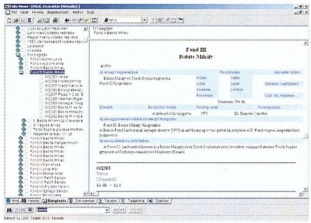

» A Babits-hagyaték néhány kiegészítése 1976-ból

Az Arcanum CD-je a több mint egymilliós gyűjtemény latin nyelvű kódexeinek, az újkori latin nyelvű kötetes kéziratoknak, a magyar nyelvű kötetes kéziratoknak, a vegyes nyelvű kéziratoknak (angol, francia, német, olasz, görög, héber, szláv stb. – 1950-től), a levelestárnak, az analektának, valamint a fondoknak (hagyatékok, irattárak, gyűjtemények) nyomtatott, sokszorosított és cédulakatalógusait, valamint jegyzékeit tartalmazza. Így lehetőség nyílt, hogy az eddig külön kezelt katalógusokban egyetlen programmal, egységes szempontok szerint akár teljes szövegű keresést is végezhessenek a kutatók, egyetemisták és az érdeklődők.

tartalom ★★★★☆
tálalás ★★★★☆

- Ár (bruttó): **6250 Ft**
- Kiadó: **Arcanum Adatbázis Kft.**
  ☎ **481-0900**
- **www.arcanum.hu**

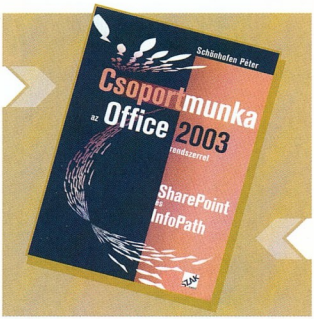

Schönhofen Péter

Csoportmunka az Office 2003 rendszerrel

Két hónappal ezelőtt mutattuk be Kuntner Gábor könyvét a Microsoft Office 2003-ról. Persze egyetlen ilyen kötet nem tud mindenről részletesen szólni, ám arra valóban nagyon jó, hogy a felhasználók – a lehetőségekhez képest – átláthassák magát „a rendszert". Schönhofen Péter műve az Office 2003 egy kisebb szeletével, a csoportmunkára „szakosodott" programjaival, a SharePoint Services-zal, a SharePoint Portal Serverrel, és a InfoPath-szal foglalkozik – részletesen.

Az első fejezet az intranet „alapjait fekteti le", nagyon röviden elmondja az intranet feladatait, elemeit – a Microsoft Windows és Office szemszögéből.

A második – mind terjedelmében, mind tartalmában legnagyobb – fejezet a Windows SharePoint Servicest mutatja be az üzembe helyezéstől az üzemeltetésen át az adminisztrációig. E több mint háromszáz oldalas fejezetben részletesen, gyakorlati példákon keresztül ismerhetjük meg a SharePoint Services elemeit, lehetőségeit.

A harmadik részből megtudhatjuk, hogy a SharePoint Services mellett miért – és mikor – van szükség a SharePoint Portal Serverre, és ha már szükség van rá, akkor hogyan kell telepíteni, portálhelyet kialakítani, karbantartani, adminisztrálni.

Végül a negyedik rész viszonylag röviden – az előző kettőhöz képest legalábbis – bemutatja az Office 2003 Professional Edition csomag intelligens űrlaptervezőjét és -kitöltőjét, azaz az InfoPath-t, amely leginkább a SharePoint technológiával együtt tudja megmutatni „oroszlánkörmeit".

Weisz Tamás

Szak Kiadó, 2004, 557 oldal,
5600 Ft

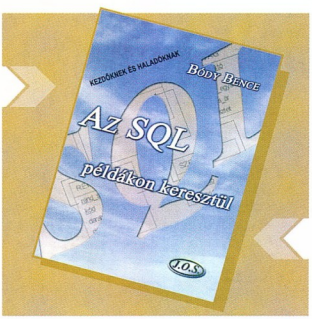

Bódy Bence

Az SQL példákon keresztül

Az IBM 1979-ben lezárta a '74-ben elindított System/R projektet, amely két nagyon fontos eredményt hozott az informatika világába: bebizonyította a relációsadatbázis-modell életképességét, és lefektette egy új lekérdező nyelv alapjait, a Structured English Query Language-et (SEQUEL), ami a későbbiekben Structured Query Language-re (SQL) rövidült. Az SQL (viszonylag) kevés utasítást tartalmaz, amelyek azonban igen összetett szerkezetet alkothatnak, így akár bonyolultabb lekérdezések végrehajtását is lehetővé teszi. Az SQL napjainkra az adatbázis-kezelők szabványos nyelvévé vált, de ahogy azt az informatikában megszokhattuk sajnos a „szabvány" néha inkább csak „ajánlás", így kisebb-nagyobb mértékben minden gyártó eltér tőle.

Bódy Bence könyve az egyik legkönnyebben hozzáférhető adatbázis-kezelő programon, az Accessen keresztül próbálja bemutatni az SQL szépségeit – kezdőknek és haladóknak egyaránt. A 30 feladatcsoportba rendezett több mint 80 kidolgozott feladat egy termékeket előállító cég elképzelt problémáin keresztül vezet be az SQL használatába. A legtöbb problémát megpróbálja különböző logikai és ennek megfelelően programozói úton is megközelíteni, így illusztrálva a *SELECT* utasítás sokszínűségét.

A próbákhoz mindenképen érdemes letölteni a kiadó oldaláról a mintaadatbázist – már csak azért is, mert e nélkül sokszor nehéz követni a könyv egyes szándékosan túlkomplikált lekérdezéseit, amelyekhez – véleményem szerint – jól jött volna pár eredménytábla vagy legalább képernyőmentés (➲ **www.jos.hu/Konyv/SQLp/SQLp.htm**).

Weisz Tamás

Jedlik Oktatási Stúdió, 2004, 191 oldal,
1960 Ft

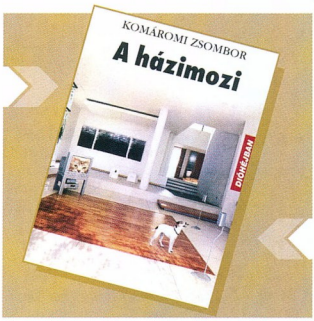

Komáromi Zsombor

A házimozi

Közeleg a karácsony, és várhatóan a „családi ajándékok" között az idén is a házmozi lesz az egyik legnagyobb sláger. A legtöbb vásárlót, ha nem is el-, de mindenképpen megriasztja az eszközök széles választéka, valamint a rengeteg új kifejezés és rövidítés. Ilyenkor jön a nagy kérdés: kihez fordulhatunk segítségért? A válasz azért is nehéz, mert a boltokban nézelődve sokszor az az érzésem alakult ki, hogy mára a házmozi olyan lett, mint a foci: mindenki ért hozzá.

Ezért azt javaslom, hogy azok, akik be merik vallani legalább maguknak, hogy nem értenek ehhez a témához, olvassák el a HáziMozi korábbi és a HáziMozi Klub jelenlegi főszerkesztőjének, Komáromi Zsombornak a könyvét. Ez a könyv ugyan több mint egyéves, ám mégis (többé-kevésbé) naprakésznek mondható. Nem egyes gyártók konkrét készülékeit akarja bemutatni, „ránk sózni", hanem valóban alaposan körbejárja a házimozit, annak egyes elemeit a képmegjelenítőktől a lejátszókon és a hangrendszereken át a számítógépes megvalósításig. Az egyes részekben nem merül el tudományos mélységig, ám ahhoz kellően részletes, hogy az olvasók megérthessék az alapokat, a legfontosabb fogalmakat.

Úgy vélem, a könyv elolvasása után mindenki pontosabban el tudja dönteni, hogy mire van igazából szüksége – legalábbis a pénztárcájához mérten –, mik azok, amik valóban fontosak, és mik tartoznak inkább a „parasztvakítás" kategóriába.

Weisz Tamás

Kossuth Kiadó, 2003, 140 oldal,
1790 Ft

A bemutatott könyvek megvásárolhatók a PC Magazin könyvesboltban az alábbi címen:

1132 Budapest, Visegrádi utca 11.
Telefon: 350-7144, telefon/fax: 339-8617

PCM magyar Impresszum

» SZERKESZTŐSÉG
Főszerkesztő: Bérces László
Főszerkesztő-helyettes: Dervenkár István
Rovatvezetők:
Bata László (Szoftver)
Kis Endre (Hírek, Üzlet)
Nagy Zoltán (Hardver, Mobil világ, Tesztlabor)
Weisz Tamás (Tartalom és forma)
Dudás Zoltán (Kommunikáció, Magyar PC Magazin Online)
Munkatársak: Branyiczky Gábor, Dvorák Bence, Herczeg József Tamás, Nagy Lajos, Rábay Andor, Sponga Tamás, Sz@by (Gamer), Varga Máté
Tervezőszerkesztő: Varga Balázs
Korrektor: Szabó Eszter
Szerkesztőségi asszisztens: Albert Anna
Címlap és lapterv: Varga Balázs

A szerkesztőség címe:
1139 Budapest, Hajdú u. 42–44., I. emelet.
Levelezési cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210,
Telefon: 350-8276 Fax: 350-8004

E-mail címünk: pcmagazin@ipma.hu
Honlapunk: www.pcmagazin.hu

» TERJESZTÉSI ADATOK
A MATESZ 2004. I. negyedévi gyorsjelentése alapján a terjesztett példányszám 16 835.
Magazinunk e havi száma 17 000 példányban készült.

» KIADÓ
Kiadja a G.F.H. Kiadó Kft., a Magyar Terjesztés-ellenőrző Szövetség (MATESZ) tagja.
A kiadásért felel: a kiadó ügyvezetője
Ügyvezető igazgató: Ali Mehdi
Lapigazgató: ifj. Ivanov Péter
Tel./fax: 350-8004

» HIRDETÉSFELVÉTEL
IPMA-Service Kft.
Üzletkötők: Czétényi Zsolt (zsolt@ipma.hu)
Czidor Rózsa (rozsa@ipma.hu)
Kálnoki Kis Emese (emese@ipma.hu)
Szabóné Véghelyi Anna (szanna@ipma.hu)
Levelezési cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210
Telefon/fax: (36-1) 350-8041

Hirdetési marketing:
Oláh Gabriella (ogabi@ipma.hu)
Tel./fax: 350-8004

A hirdetések körültekintő gondozását kötelességünknek érezzük, de tartalmukért felelősséget nem vállalunk.

» TERJESZTÉS
Terjeszti a Budapesti Hírlap-kereskedelmi Rt. és a Magyar Lapterjesztő Rt. regionális részvénytársaságai.

Terjesztési marketing:
Kerbolt Pál,
Oláh Gabriella
Telefon: (36-1) 349-4768
E-mail: terjesztes@ipma.hu
Megjelenik havonta, ára 1496 Ft.
Előfizethető megrendelőlevélben: IPMA-Service Kft., Budapest.
Levelezési cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210
Telefon: (36-1) 349-4768
Előfizetési díj: 5994 Ft (6 szám), egész évre (12 szám) 11 988 Ft (33% kedvezménnyel).
Előfizethető továbbá hírlapkézbesítőknél és a Hírlap-előfizetési Irodában (Bp. Lehel u. 10/A, levélcím: HELIR, Budapest 1900), átutalással a HELIR 11991102-02102799 pénzforgalmi jelzőszámra, ezenkívül Budapesten a Magyar Posta Rt. LHI kerületi ügyfélszolgálati irodáin, vidéken a postahivatalokban.
Előfizetési díj
negyedévre: 2997 Ft (3 szám),
fél évre: 5994 Ft (6 szám),
egész évre: 11 988 Ft (12 szám).

A tördelés a Magyar PC Magazin szerkesztőségében történik.
Montírozás és nyomás: Veszprémi Nyomda Rt.

A közölt cikkek fordítása, utánnyomása, sokszorosítása és adatrendszerekben való tárolása kizárólag a kiadó engedélyével történhet. A megjelentetett cikkeket szabadalmi vagy más védettségre való tekintet nélkül használjuk fel.

HU ISSN 1588-9289

Hirdetőink

ACOMP 14-15
ALPHA SONIC 19
BLUEFISH 51
CANON B/2
CANON B/4
CD GALAXIS 109
CHS HUNGARY 75
COMPSERV 107
DEWECO 9
ESMA 95
GAMAXNET 67
GEMOFIS 71
G.NETWORK 29
HCS 71
JUVENTUS TEAM B/3
KELLY-TECH 77
KESZO 67
KONICA MINOLTA 45
KYOCERA 35
MEDIKER 78
NEXT SOFTWARE 45
ODEON 125
PHILIPS 37
PINNACLE 53
PRO-HOT 78
PÉNZTÁRGÉP CENTRUM 45
RAMIRIS RUBIN 83
SPRINT COMPUTER 23
STÚDIÓ 10 105
TECHNOTRADE 89
TECO 67
TELINDUS 67
TOP SOFT 115
VTCD 129
WIN COMPUTER 71

Lapunk 2003. II. félévi terjesztett példányszáma a MATESZ® által auditálva 16 321

Lapunkat rendszeresen szemlézi Magyarország legnagyobb médiafigyelője az
»OBSERVER«
BUDAPEST MÉDIAFIGYELŐ KFT.
1084 Budapest, Auróra u. 11.
Tel.: 303-4738, Fax: 303-4744
E-mail: marketing@observer.hu
http://www.observer.hu

MINDENT EGY HELYEN

masteringtől a sokszorosításig...

DVD5, DVD9, DVD10

...továbbra is az Ön partnere vagyunk CD, MC gyártásban.

VTCD VIDEOTON
Kompaktlemez-gyártó Kft.

TÜV Rheinland EUROQUA EN ISO 9001:2000 ZN 75.100.8943

H-8001 Székesfehérvár, Pf.: 175 Tel.: +36-22-533-571, Fax: +36-22-533-077 Email: vtcd@vtcd.hu internet: www.vtcd.hu

Következő számunk 2004. december 20-tól kapható az újságárusoknál.

Hardver

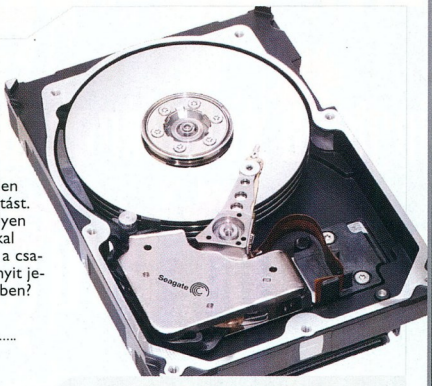

Ma már a merevlemezek hihetetlen olcsón nyújtanak hatalmas tárkapacitást. Egyre kevésbé az a kérdés, hogy milyen nagyot vegyünk. A kapacitásnál sokkal fontosabbak az egyéb paraméterek: a csatoló típusa és a cache mérete. Mennyit jelentenek ezek árban és teljesítményben?

Képfeldolgozás, ahogy óhajtja

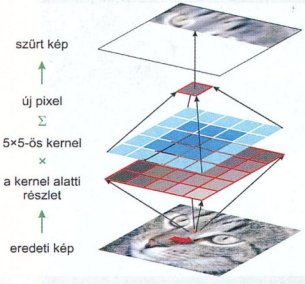

Több képszerkesztő program is lehetővé teszi, hogy a felhasználó saját szűrőt definiáljon. Ez közel sem bonyolult munka. Egy kis „pötyögéssel" sokfajta szűrőt kipróbálhatunk. Bevezetjük olvasóinkat az egyszerűbb szűrők készítésébe.

Üzlet

A Linux Ipari Szövetség szervezésében lezajlott Első Vállalati Linux Konferencia keretében az érdeklődők áttekintést kaptak a nyílt forráskódú platform közép- és nagyvállalatokban történő alkalmazásának lehetőségeiről, valamint azokról az előnyökről, amelyeket a Linux a különböző felhasználási területeken nyújt az implementáció és az üzemeltetés tekintetében. A tanácskozáson – számos előadás és demó mellett – Simona Roberts a Red Hat Europe képviseletében a vezető észak-amerikai disztribúció európai piaccal kapcsolatos elképzeléseit ismertette.

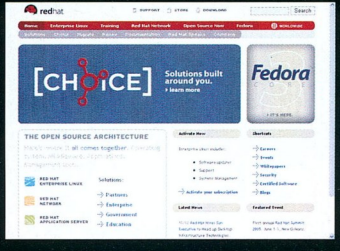

További témáink

Nem csak DVD-lejátszó

Lapunk hasábjain már méltattuk a VLC kiváló tulajdonságait, de akkor csupán a hálózati műsorszórásban kiaknázható előnyeivel foglalkoztunk. Ezúttal a program kliensrészét mutatjuk be. Bátran állíthatjuk, páratlan képességekkel bír, így megérdemli, hogy állandó helyet kapjon DVD-mellékletünkön.

Új divat a szabóságban

Egy korábbi számunkban a Windows XP Service Pack 2 bemutatásakor említést tettünk a Blackbox nevet viselő, ingyenes Windows Shell programról, amely kiválóan működik a javítócsomaggal megtámogatott XP-n. A programmal lecserélhető az explorer.exe modul, és így igazán szabadon szabhatjuk át Windowsunkat.

Iroda másképpen

A nyílt forrású irodai csomagok közül bizonyára mindenkinek az OpenOffice.org jut először eszébe. Ez valóban egy hatalmas tudású program – és ennek megfelelően tudásának alig 20 százalékát használjuk ki. Aki kisebb, gyorsabb és kevesebb erőforrást igénylő alkalmazásra feni a fogát, annak ajánlható a KOffice irodai csomag, a Linux KDE felületével teljesen együttélő programcsalád.

A hidegfúziótól a nullponti energiáig

Hidegfúzió, univerzális erők, fekete lyukak, elektro-gravitáció, nullponti energia... Megannyi fogalom, amivel többségünk a tudományos-fantasztikus irodalmi művekben vagy filmekben találkozhatott. Pedig ezek a fogalmak komoly tudományos kutatásokat takarnak.

Videokártyák 20 000 Ft-ig

Talán ma a videokártyák fejlődnek a legdinamikusabban a számítógép-alkatrészek közül. De vajon érdemes-e mindig megvenni a legújabb képalkotó csodát? És mennyivel nyújtanak kevesebbet náluk a belépőszintű, olcsó, de korszerű társaik?

AZ AKTUALITÁSOKBÓL EREDŐ VÁLTOZTATÁSOK JOGÁT A SZERKESZTŐSÉG FENNTARTJA.

Garantált biztonság

A Kingston Technology Company a világ legnagyobb független memória gyártója. Piacvezető szerepe nem véletlen; széles termékválasztéka **kiváló minőséggel** párosul. A kétezret is meghaladó számú terméke több mint tízezer rendszert képes támogatni és gyártmányaik a legszigorúbb műszaki, minőségi ellenőrzésen mennek át. A **"memóriakirály"** hazai disztribútor hálózata a közelmúltban a Juventus-Team Kft csapatával bővült. Az új disztribútor a Kingston ValueRAM és Digital Media termékcsaládját nagyrészt **raktárról biztosítja**, meglepően **kedvező áron**.

élettartam garancia*

Kingston TECHNOLOGY
Value RAM

Kingston TECHNOLOGY

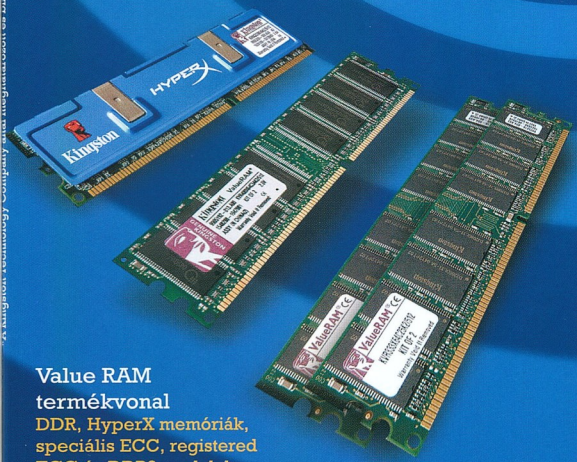

Value RAM termékvonal
DDR, HyperX memóriák, speciális ECC, registered ECC és DDR2 modulok

Digitális média család
Compact Flash, Smart Media és Secure Digital kártyák

Megvásárolható az ország egész területén a Gépbolt hálózat üzleteiben és az Interneten.

gépbolt
www.gepbolt.hu

Juventus Team
Számítógép alkatrész nagykereskedelem
A MŰKÖDŐ GÉPES KAPCSOLAT
1145 Budapest, Laky Adolf utca 36.
Telefon/Fax: (1) 469-5847
www.juventus-team.hu

*Kingston technology company reserves the right to change warranty terms and conditions without prior notice.

A képalkotás másik vége
Canon
PIXMA
IP 5000
A Canon új fejezetet nyitott az otthoni fotónyomtatásban. Csak néhány a nyomtatócsalád legfontosabb jellemzői közül: öt különböző színű, egyenként cserélhető tintapatron, közvetlen nyomtatás digitális fényképezőgépről vagy Canon videokameráról.
Az előbb felsorolt tulajdonságokon túl az iP5000-es a világon elsőként alkot képet 1 pikoliteres (10 -12 liter) tintacseppekből, ami lehetővé teszi a 9600x2400 dpi-s felbontás elérését.
A fénykép a fotóművészet végső fázisa. Miért hagyná a nyomtatását másra?
Ízlelje meg Ön is a PIXMA élményt a www.canon.hu/pixma weboldalon!
you can
Canon